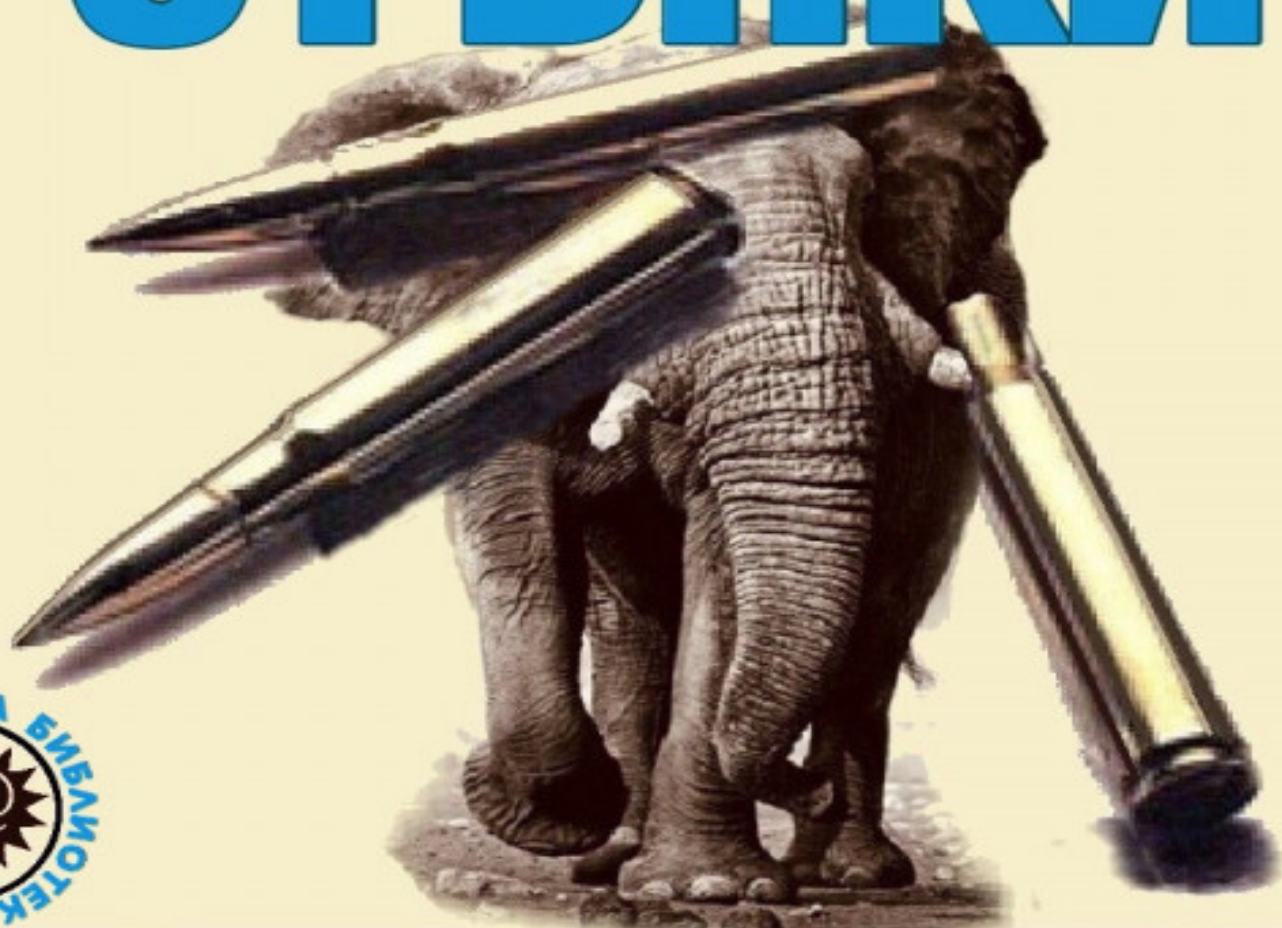

ХАМЪНД ИНИС

НОВО ДЖОБНО ИЗДАНИЕ

ГОЛЕМИТЕ СТЪПКИ

ХАМЪНД ИНИС ГОЛЕМИТЕ СТЬПКИ

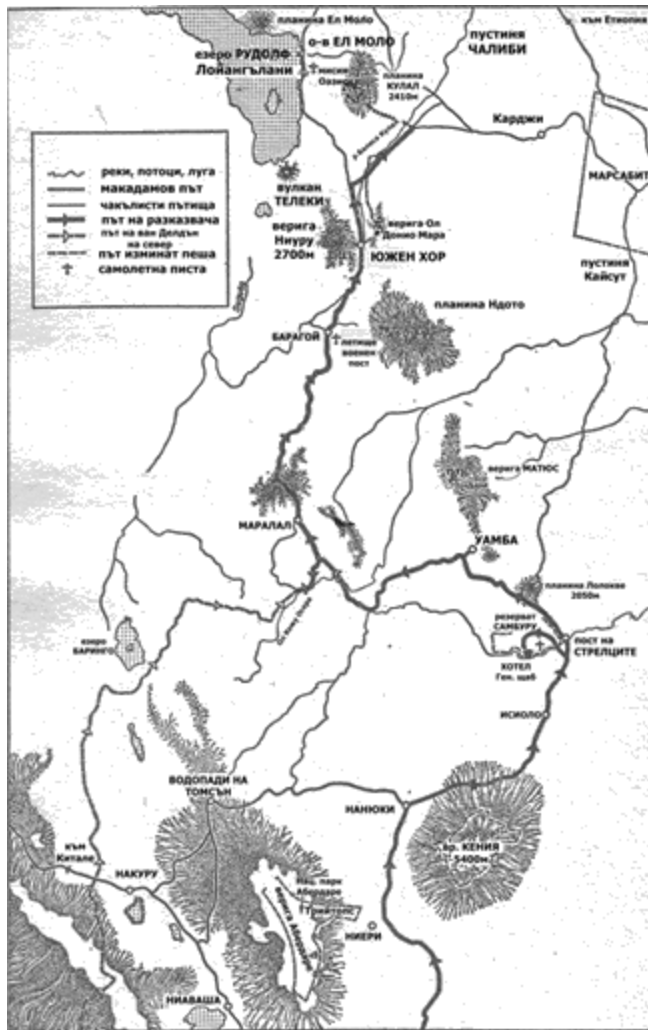
Превод: Атанаска Топуркова, Ати Кисимова, Веско Сеферов, Диана Аврамова, Димитрийка Думкова, Иван Тонев, Йоана Янкова, Лидия Дремалова, Любомира Борисова, Любомир Мирчев, Мария Джамбазова, Мария Ланджева, Михаил Александров, Райна Петрова, Теодора Лазарова, Фани Кюлюмова

chitanka.info

Силно индивидуалните и успешни романи на Хамънд Инис са резултат от пътуванията му в най-затънтените краища на света. Много от тях следват главния герой в непознати страни, където природните сили, както и хората, създават конфликти. Той е написал две книги за пътешествия и една историческа. Неговата международна известност като разказвач кара книгите му да бъдат отново отпечатвани; те са преведени на повече от тридесет езика.

Книгата е преведена от група ученици от Иновативно средно училище „Васил Левски“ — Велинград, на които най-сърдечно благодаря за положените усилия и старание и пожелавам още много успехи в бъдещата им професия и ползването на английски език.

Пламен Ангелов

ПЪРВА ЧАСТ
КОНФЕРЕНЦИЯ ЗА ДИВАТА ПРИРОДА

ПЪРВА ГЛАВА

Валеше здрав тропически дъжд и бирата беше топла. Камионите с провизии я бяха докарали от Найроби по надупчения от бомби път, който бях зърнал от самолета, когато се приземяваше. На всеки беше дадена по една кутийка, сладникава и с много пяна и водата не ставаше за пиене. Погледнах часовника си. Беше след 10 и нощта беше тъмна, нямаше никакъв шанс той да пристигне по това време.

Запалих цигара, седнал на разпадналия се парапет на това, което някога е било веранда, взирайки се през дъжда в стаите подредени в голям полукръг осветявани от ветроупорни лампи и свещи. През изпочупените стъкла на плъзгащите прозорци се виждаха стените, надупчени от куршуми. Някои от делегатите на конференцията вече се приготвяха за лягане. Силуети, които събличаха дрехите си и лягаха в двуетажните си легла. Други, като мен, бяха излезли на разрушените веранди, разговаряха тихо, гласовете им потиснати от атмосферата на това място.

Нощта беше много тиха, никакъв бриз; само звука на падащия вертикално дъжд и бръмченето на генератор някъде наблизо. Организаторите бяха прекарали осветление в помещението за хранене и кухнята, но то беше вече изключено, и токът беше концентриран в прожекторите, лъчите на които осветяваха езерото, сякаш за да ни напомнят за какво се бяхме събрали. Големият кръгъл басейн изглеждаше блед и плосък в дъжда, но нищо не помръдваше, нито дори птица. Сякаш наистина не бяха останали никакви животни.

Бях изпил бирата и потискащата депресия все повече ме обземаше. Помислих си за туристите, които бяха седели на тази веранда, вкусвайки си от леденостудените напитки, чакащи да видят слонове и носорози и всички дребни животинки, които се промъкват като сенки в нощта, за да пият вода от осветения с прожектори басейн.

Трябва да е било хубаво място по това време. Хотелът, така внимателно планиран с басейна до него, като за театрална сцена.

Сега моравата беше обрасла с растителност, плувният басейн — пропукал и празен, сградите разбити и разрушени. Това би било добър

начален кадър, но това беше всичко, и една природонаучна конференция без див свят...

Втренчих се в цигарата си, слушайки дъжда. Умряла работа, и единствената причина, заради която бях приел задачата бе, за да се срещна с Корнилиъс ван Делдън, човекът, който познаваше Северната граница, но все още не беше пристигнал. Гласовете на съседната веранда бяха по-силни:

— Казвам ви, че е безполезно. Туристите няма да се върнат, а без туризъм...

— Значи сте съгласни с Кърби Смит?

— За умъртвяването ли? Да, стига да е добре организирано.

И някой друг, рязко и ядосано, се обади:

— Да убиваш, имате предвид. Наричайте го с точното име, за Бога. Застреляйте всичко, което се движи, правейки път за добитъка. И наричате това „умъртвяване“.

Силен, дрезгав, бостънски глас, се намеси.

— Майор Кърби Смит е бизнесмен, това е всичко. Така че нека бъдем практични, господа. Наричайте го както желаете, но той е способен, и Правителството е зад гърба му. Трябва да ви кажа, че фондацията, която представлявам, приема, че тази пилотна схема е най-добрата сделка, която сме...

Един силует се появи в нощта, вир-вода, и шапката му предпазваше фотоапарата.

— Страхотно!

Това беше думата, която Кен казваше, когато се случеше нещо хубаво. Той се размотаваше и правеше снимки със своята „Лайка“. Дъждът и ветроупорният фенер, всички тези легла, и дупките от куршуми, отразени в езерото. Той отиде под заслона на верандата и се разтърси като куче, усмихвайки се удовлетворено:

— Снимах черно и бяло, разбира се, но утре, ще снимам с цветен
7252 — може да бъде трудно. Светлината имам предвид.

Той влезе в стаята зад мен, отново въодушевен от снимките, които беше заснел, бършейки апарата, преди да се съблече и избърше самия себе си.

— Нашите съквартиранти са на път. — Гласът му беше приглушен докато той подсушаваше дългата си черна косата — Двама мъже от Къламбия Броудкастинг Сървис.

— От къде знаеш това?

— Каранджа ми каза. Те идват с камион. Той сложи списък с посетителите на дъската за обяви.

— Беше ли ван Делдън в списъка?

Той поклати глава, бършейки се енергично:

— Имаше един Делдън, който представлява няколко американски списания. Но малкото му име започваше с „М“. Нямахме Корнилиъс ван Делдън.

Значи, все пак, той няма да дойде. Мъжът, който наистина познаваше Северния Граничен Регион, е този, чийто баща отвори път през пустинята Чалиби до езерото Рудолф и публикува книга със своите пътувания на африканс.

— Нахвърляно ли е нещо до сега?

— Не.

И аз стоях там, загледан в дъжда, мислейки за сценария, убеден, че нямаше да излезе нищо добро, и цялото това нещо е загуба на време, поради това, че Корнилиъс ван Делдън нямаше да дойде.

На края влезнах вътре, седейки на масата със счупени крака и с ветроупорната лампа до лакътя ми и мислих над програмата и старите туристически карти, които ни бяха дали. Цаво, Серенгети, Аруша, Нгоронгоро и неговия кратер, всички онези национални паркове и резервати, които някога са били имена на имения, а на север Меру, Самбуру, Марсабит. И още по на север, нагоре до езерото Рудолф на етиопската граница, най-малко известния, най-отдалечения от всички — Илърет. На вечеря, говореха за Илърет и за непотвърдените доклади за придвижване на дивеча нагоре към Тясната долината и водите на езерото Рудолф.

— Единственият останал истински рай — казваха те.

Но, никой от тях не познаваше Илърет. За тях това беше ръбът на непознатото, цялата страна изпълнена с пустини и полета от лава, и на картата на Бритиш Петролиъм, ламинирана, за да се предпази нейната повърхност от потта на туристическите ръце, някой официално беше ударил гумения печат, единствената дума „ЗАБРАНЕНО“ ме зяпаше с виолетовото си мастило.

На картата не беше отбелязан Пор или островите, единствено на Лойангалани и планината Кулал — риболовен лагер Оазис. Там вече нямаше такъв лагер и нямаше нужда да смятам километрите. Знаех

колко далече е, твърде далече, и цялата тази площ беше забранена територия. Протегнах се да взема от чантата си картата и превода на онази стара книга — но какъв беше смисълът да чета текста отново. Знаех го наизуст, картата ми беше в ума, а и кой друг можеше да ме заведе до там при сегашните обстоятелства?

— Сега съм пенсионер, но ако някой ме покани, ще дойда.

Е, бяха го поканили, но той не беше там, а конференцията започваше утре. Облегнах се назад и се възрях в отсрещната стена, където един гущер бързо подаваше език, краката и опашката разперени като малка диамантена брошка — единствения признак на живот. Кен се обърна в леглото си и се оплака от светлината, а аз му казах да върви по дяволите.

Чувствах се ядосан и объркан, дъждът барабанеше по покрива и вода се изливаше от скъсаните улуци, този постоянен звук изпълваше стаята и една тънка струйка вода се стичаше в ъгъла, където гипсът беше напукан и петносан. Влагата блестеше на светлината на лампата и аз се замислих за последния път, когато бях срещнал този любезен, неправещ впечатление човек, който помогна да бъда отгледан. Вече преди повече от година, ръката му беше стабилна, когато ми подаде книгата на Питър ван Делдън и написаният на машина превод беше озаглавен „ПЪТУВАНЕ ПРЕЗ ПУСТИНЯТА ЧАЛИБИ ДО ЕЗЕРОТО РУДОЛФ“. Между машинописните страници намерих карта начертана върху плътна пергаментова хартия. Два дни по-късно бяха го намерили мъртъв в същия този малък, опушен офис на приземния етаж на Даути стрийт.

Гущерът се размърда, като изстреля дългия си език към някакво насекомо, и аз си спомних неговите думи, усещането за неуспех — Тук няма нищо друго за теб с някаква стойност. Тези думи бяха останали в паметта ми. Имаше ли в гласа му нотка на неодобрение? Вероятно не. Той беше прекалено мек човек и тогава бях сметнал думите му за една епитафия на погрешното му ръководене на Саутли Тейт. Когато той беше поел ръководството от баща ми тя беше една малка процъфтяваща издателска къща специализирана в пътувания. Инфлацията и променящия се свят я бяха унищожили — и него. Или вината беше моя, а не негова? Ако бях влезнал в бизнеса, както те двамата се бяха надявали... Избутах стола си назад и се изправих на краката си. Беше дълъг двадесет и четири часов полет до Найроби,

безкрайното чакане на надупчения асфалт на летище Уилсън — странно как навикът е запазил това типично английско име — и сега дъждът, дяволският безспирен дъжд, и това проклето мрачно, разнебитено място. Трябваше да донеса някакъв скоч. Можех да чуя звънтенето на чаши от съседните стаи, звука на опиянените гласове. Бутилка скоч щеше да предпази мисълта ми от ужасяващата неадекватност и моята собствена решителност да вървя по своя път. Кен Стюарт спеше. Можех да чуя дишането му, меко като на дете и му завидях на това, че живее за момента, за мигновената експозиция на следващата снимка, за неговото тотално включване в ъглите на камерата.

Започнах да се събличам, чудейки се дали бих могъл да вдъхна малко живот на бизнеса си. Споменът за неговото тяло положено в погребалния салон ме преследваше от тогава.

Дъждът, моята самота, потискащата атмосфера на този Хотел — той също беше самотен след смъртта на леля ми, а аз бях прекалено зает да пиша сценарии, да ръководя компанията, за да му помогна да се справи със западащия бизнес и този враждебен свят. И ето сега съм в Африка, опитвайки се да използвам единственото нещо, което ми беше оставил — карта, която ме помоли да върна знаейки, че ще умре.

Стъпки прозвучаха по верандата. Бях полуоблечен и се обърнах, за да видя войник, който държеше чадър, и двама мъже в дъжда. От пластмасовите им шлифери капеше вода по покрития с плочки под, докато се представяха. И двамата бяха от телевизията, по-високият от двамата, Ерд Линдстром, светлокос, синеок, а другият, Ейб Финкел, слаб, тъмнокож и явно беше евреин:

— Вие представяте Би Би Си, нали?

— Само за тази задача.

— Независим значи? — Погледна ме втренчено и бързо сви рамене. — Е, струва ми се, че това има своите предимства.

Знаех какво си мислеше, докато оставяха оборудването и сваляха шлиферите си.

— Някой дал ли ви е прогноза за времето? Колко дълго ще продължи този дъжд? Би трябвало да е сухият сезон.

— Краткотрайните валежи не се осъществиха, така мислеха те, че това ще е краят и времето отново ни изненада.

— Така снимаме на фона на дъжда. Беше ни казано, че няма да вали.

За това пътувахме с камион. Предполагахме, че ще снимаме слонски трупове, нещо, което да даде визуална представа на всички приказки, и дъждът ни хвана като излизахме от Тясната долина.

— Били ли сте на открито откакто заваля дъждът?

— Не.

— Чу ли това, Ерд? Те са затънали в това сметище откакто започна да вали.

Гласът му беше в ритъм с дъжда, равен, монотонен:

— Поне снимахме камиона затънал до осите, със сигурност съм доволен, че няма да има нужда да рекламираме това място. Каранджа казва, че никой не е видял нищо от както са пристигнали, дори слона, който имал навик да претърсва кошете всяка сутрин по време на закуска.

— Ти видя ли нещо?

— Нищо.

Кен се обърна, мигайки с очи.

— Заснех африкански глиган с опашката нагоре и вървеше като малък влак. Но светлината беше лоша и използвахме 7252 — Ектахром Къмършал. Ако този дъжд продължи ще се справим по-добре с ЕФ 7241. Имате ли от него?

Линдстром беше този, който отговори.

— Не, ние използваме Кодак 7242 и е негатив, а не в позитив.

Те бяха снабдени с Болекс и Бах — Орикон. Те имаха останало малко ръжено уиски и за това, когато най-накрая се качих в леглото си, бях щастливо изолиран от мрачни мисли. Първият ден на това, което първоначално трябваше да е Конференцията на Източно Африканската Федерация върху Ресурсите на Дивия Живот, започна влажен и тежък, въздухът миришеше на мокра земя. Беше спряло да вали, но това беше всичко, облаците висяха над Хотела като влажно одеяло, мокро и заплашително. Закуската беше безплатна, имаше тенекиени чаши и подноси на верандите, защото покривът на трапезарията беше прокапал през нощта и всички маси бяха мокри.

Тоалетните и душовете в стаите не работеха, разбира се, и района около външните тоалетни с ламаринен покрив скоро се превърна в мочурище от червеникава кал. Имаше няколко жени

делегати и Кен се възползва максимално от гледката, докато не бе разсеян от вида на Каранджа облечен с изискан сив костюм, привлекателна усмивка и големите му уши стърчащи като платна. Той държеше един високоговорител по същия начин, по който би държал базука.

— Изглежда Министърът не е успял да дойде — каза Ейб Финкел.

Каранджа отиде до средата на това, което някога е било поляна, обърна се с лице към стаите подредени в полукръг и допря високоговорителя до устните си.

— Делегати на Конференцията и журналисти, моля, трябва да изразя съжалението на нашия Министър, но поради необичайното време... Конференцията, която трябваше да открие в 10 часа с реч за добре дошли отправена към делегатите от Господин Кимани, Министър на земята и ресурсите, беше отложена докато самолетът успее да кацне. Това не беше начало предвещаващо успех.

— Жалко, че не можем да тръгнем за Серенгети сами.

Посочих в дневния ред.

— Това е в плановете за утре. Също така и разглеждане на резервата в Кратера.

— Ще бъде оправено — каза Ейб. — Единственото нещо, което е наистина интересно...

Приведен силует излезе на верандата. Аз не осъзнах, че това е млада жена, не веднага, защото тя беше висока с широки рамене, облечена като закален сафари ловец в избледнели панталони, яке в маскировъчен цвят и износени кожени ботуши, широка шапка с щраусово перо.

— Кой от вас е Колин Тейт?

Нейният глас прозвуча леко дрезгаво.

Станах.

— Аз съм Колин Тейт.

Тя се вгледа в мен с дълбок, проникателен поглед.

— Бих искала да говоря с Вас.

Тя рязко се обърна и слезе на отъпканата трева, стоеше там и чакаше.

— Аз съм Мери Делдън — каза тя, когато се присъединих. — Искате ли да слезем към басейна? Не мога да говоря с Вас тук.

След което тя тръгна и не каза нищо докато не стигнахме до края на Хотела, подминахме това, което е било ВИП и неговата веранда обърната към водата. Дългите стъбла на изсъхналата трева бяха намокрени от дъжда, и панталоните ми подгизнаха докато се отдалечихме достатъчно.

— Вие ли писахте на Корнилиъс ван Делдън.

— Вие сте роднини така ли?

Тя кимна.

— Той ми е баща.

Тя имаше тъмно лице, много необичайно, доста дълго, с широка уста и тънки устни, и изразена челюст; но носът и беше най-забележимата черта на лицето ѝ — голям и орлов. Когато ме погледна забелязах, че очите ѝ бяха големи и тъмно сини, бялото на очите изглеждаше по-бяло поради тъмната ѝ кожа.

— Премахнах частицата ван, когато отидох в Америка. То носеше политически оттенък и като журналист Мери Делдън звучеше по-подходящо.

Тя се усмихна и цялото ѝ лице се озари, което смекчи мъжествения му вид.

— Както и да е, майка ми е италианка, а не южноафриканка.

След което внезапно каза:

— Защо искаше да го видиш? Единствено си споменал това че имаш копие на „Пътешествие през Чалиби“ и че съдържа нова информация за...

— Очаквах да се видя с него тук.

— Не искаш да ми кажеш, така ли? — каза тя, леко и продължаваше да се усмихва, но изпъкналата част на нейната брадичка, леденият поглед в очите ѝ издаваше определена враждебност. — Да продължим.

Поколебах се, напомняйки, че Конференцията трябваше да започне веднага щом пристигне министъра. Тя се засмя подигравателно.

— Нищо няма да се случи днес и конференцията няма да започне до утре.

— Каранджа ли ти каза това?

— Не, разбира се. Но си виждал програмата. Утре всички щяхме да ходим с камионите за снабдяване, за да видим Серенгети и

Нгоронгоро. Организаторите от Америка настояха за това. Можеш ли да си представиш, какво би било настроението на Конференцията, ако на делегатите им бъде позволено да видят полето празно, всички мигриращи стада мъртви, никакви хищници, дори без лешояди, а Кратера пълен с добитък? — Гласът ѝ се повиши рязко. — Имат голям късмет с времето.

— Какво имаш предвид?

Тя ме погледна сякаш бях глупак.

— Изобщо не беше планирано да ходим до Серенгети. Щяха да намерят някакво извинение за закъснението на Министъра. Или камионите щяха да се развалят. Те щяха да го обяснят по някакъв начин. Сега времето им е перфектно извинение. Бил ли си някога в Източна Африка преди? — попита тя.

— Не.

Тя кимна сякаш да потвърди мнението, което си беше изградила. И след това започна да ме разпитва, не за причината поради, която търсех баща ѝ, а за моето минало. Беше ми ясно, че тя искаше да разбере що за човек съм и аз усетих, че тя се опитваше да направи някакъв избор. Най-накрая тя спря. Бяхме в далечния край на езерото.

— Не знам — отговори тя несигурно. — Имаме цялата сутрин на наше разположение, но... — тя замълча и — мисля, че е по-добре да ми кажеш, за какво е всичко това.

— Съжалявам — отвърнах аз.

— Не се съмняваш, че съм дъщерята на Корнилиъс Ван Делдън, нали? Аз поклатих глава чудейки се кога го е виждала.

— Тогава защо не ми казваш? Защо е тази потайност? Да не би да е нещо в миналото му, което се е случило в Марсабит?

Тя се бе втренчила в мен и гледеше объркано.

— Разбира се, че не, тази книга е била написана много отдавна. Какво те кара да си мислиш, че той би рискувал живота си, за да те заведе в Северен граничен район?

Нещо прелетя над главата ми, шум на криле, щъркел се приземи до водата, който подплаши една токачка. Беше първият признак за живот, който видях.

— От къде знаеше за писмото ми? Видя ли баща си, преди да дойдеш тук?

И когато тя не отговори, попита:

— Той още ли е на Сейшелските острови? Той ми писа от там. Това е домът му, нали?

— Да, това е домът му сега. Къща на стар земевладелец на остров Ла Диг, която принадлежи на рода на майка ми.

— Но си го видяла, нали? — Трябваше да е. Как иначе щеше да знае за писмото ми. — В последното му писмо пишеше, че ако му кажат да дойде, той ще го направи. Очаквах да се срещнем...

— Наистина ли си помисли, че ще му позволят да се изкаже на Конференцията, просто така? — попита тя.

Трябваше. С неговата международна репутация... Но има прекалено много врагове тук. Никога не биха му простили за изказването му, че африканските говеда са обида за Господ, че човек трябва да се учи от животните как да спазва законите на природата и да не наказва света с продукта на слабините си. Чел ли си книгата му „Човешкия Гняв Срещу Природата“?

— Не, — отвърнах — но съм чувал за нея.

— Тогава как може да ти мине през ум, че ще го пуснат тук, когато всичко, от което се интересуват, е да вземат повече земя за племенния добитък. Кит Кимани е безкомпромисен що се отнася до животните, като кон с капаци е. Не знам мнението на Каранджа — той беше с нас онова време на Марсабит — но човешката алчност е това, което диктува законите и политическото напрежение, което избухва вследствие на увеличаващото се население...

Тя се сви като си помисли, че е загуба на време да обяснява проблемите на Африка на някой, който не е бил тук преди. Тогава, говорейки по-бавно и по-тихо.

— Когато той кацна на летището в Найроби паспортът му беше взет. Южноафриканец, казаха те. Това беше тяхното оправдание, въпреки че знаеха доста добре, че не е ходил в Южна Африка откогато е бил дете, и от три години живее на Сейшелските острови.

— Значи е дошъл?

— Преди четири дни. Той смяташе, че може да повлияе на Правителството, не на Кимани, на други хора. Той познава повечето от тях.

— Видяла си го в Найроби? Още ли е там?

— Не, разбира се, че не. Службите за сигурност го задържаха на летището до следващата нощ, когато кацаше самолета за Близкия

изток. Той презарежда в Махе, на Сейшелите.

Значи се беше върнал обратно и толкова. Нямахме никакъв шанс да разбера дали някога се е качвал на Пор, да се опитам да го накарам да ме заведе в този забранен район.

— Говориш ли африканс? — попита тя.

Поклатих отрицателно глава, като все още си мислех за мечтания документален филм, едно откритие, което щеше да направи името ми известно, а вероятно и доста пари.

— Но си чел „Пътуване през пустинята Чалиби до езерото Рудолф“. Нали за това наемваше в писмото си. Спомена за карта. В книгата на Питър ван Делдън нямаше карта. Ти ли си я измисли?

Поклатих отрицателно глава.

— Книгата никога не е публикувана на английски, само на африканс в Питърмарицберг през 1908 година. Как може да си я чел?

Не знаех какво да отговоря и замълчах.

— Мисля, че започвам да разбирам. — Тя се усмихваше, но неискрено. — Има превод на английски, но непубликуван. Какво може да има в него, което не е в оригинала? — И после изведнъж смени темата. — Ти си правил онзи телевизионен филм за замърсяването на морето, нали?

Кимнах. Това беше единственият мой филм, които стигна до американския пазар.

— Гледах го. Много добра продукция, но без сърце.

— Беше документален филм за огромните танкери и проблемите на нефтените разливи — отговорих, без да следя мисълта й. — Как може една такава тема да засегне емоциите?

Освен страха, разбира се. Беше ме уплашила до смърт, когато правех филма.

— Технологични проблеми. С тях си се справил много добре. Но не си продължил, за да разкажеш какво се случва с морските птици, делфините и тюлените.

Тя внезапно беше станала много напрегната.

— И сега, като вече си тук... Защо искаш да отидеш в Северния граничен район?

— Ако можех да говоря с баща ти...

— Защо мислиш, че ще говори с теб?

Тя ме гледаше втренчено и аз отново останах с впечатлението, че тя се опитваше да вземе решение за нещо.

— Ти не се интересуваш от Марсабит и какво е станало със слоновете там. Защо не се обърнеш към Алекс Кърби Смит, който има някакво влияние в новия режим?

Тя направи пауза, нейните изключителни очи фиксирани върху мен.

— Става въпрос за книгата, нали — нещо в превода?

— Време е да се връщаме — казах аз. — Министърът ще пристигне.

— Кимани няма да дойде до довечера и Конференцията няма да започне по-рано от утре сутринта.

Настроението ѝ рязко се промени.

— Съжалявам, не трябваше да казвам тези неща за твоя филм с танкерите. На малко хора им пука за страданията на животните. Просто аз съм отгледана така...

Тя се почуди, видът на лицето ѝ постепенно се промени, стана по-мек, почти привлекателен.

— Няма ли да ми кажеш, за какво става дума, тази информация, която имаш?

В гласа ѝ имаше мекота, а нейната ръка докосна моята.

— Знаеш ли, мога да се свържа с него.

— Как?

Но този път тя само се усмихна. Беше висока, почти колкото мен и нейните очи се взираха в моите, излъчваха топлина, която не бях усетил.

— Моля те, кажи ми.

Внезапно тя стана много женствена, всичката ѝ твърдост беше изчезнала. Не можех да повярвам, че едно момиче може да се промени изцяло толкова бързо. Това може би се дължеше на италианската кръв в нея, но за мен тази промяна в настроението беше смущаваща и аз изместих погледа си встрани, към басейна и щъркела стоящ неподвижен, и храсталаците, които изчезваха в безкрайната перспектива на Африка. Хотелът беше далече от нас и нямаше никой наоколо. Бяхме сами, а кръвта ми реагираше на нейната топлина и докосването на нейната ръка до моята.

— Моля те — каза отново тя, но аз поклатих глава, като не вярвах, че мога да проговоря, нещо беше стиснало гърлото ми. Тя стисна леко ръката ми, очите ѝ се усмихваха, устните леко разтворени, тя осъзнаваше какъв ефект имаше. — Трябва да ми кажеш — и допълни — не мога да реша докато не ми кажеш.

И понеже си помислих, че иска само да научи историята ми, казах нещо за това, че прилича на майка си и това сякаш отново промени нейното настроение и пусна ръката ми.

— Няма как да знам. Тя умря, когато аз все още бях дете.

Имаше нотка на грубост в гласа ѝ, когато каза това. Устните ѝ бяха стиснати, погледът ѝ отново стана студен.

— Значи няма да ми разкажеш.

— Не — казах аз. — Но ако знаеш къде мога да се срещна с баща ти... — поколебах се. — Не искам това да попадне в някое Американско списание.

Тя се разсмя.

— Смяташ, че бих го направила?

Обърна се, като се бавно отдалечи от мен, а щъркелът излетя бавно пърхайки с крила, като прелетя над езерото, но тя, потънала в мисли, не погледна нагоре, очите ѝ бяха втренчени в земята. Някъде гълъб гукеше монотонно, нещо като „гу-гу-гу“, а аз не можех да чуя нищо друго, освен кряскането на токачката, но нищо друго, горещината потискаше, а облаците бяха надвиснали в небето предвещавайки повече дъжд.

Когато я погледнах отново, тя бе спряла и се беше навела, гледаше един бръмбар, търкалящ топче тор, по-голямо отколкото самия него, от една дупка.

— Това е женски торен бръмбар — промърмори тя. — Яйцата са вътре в това топче. — Погледът ѝ обходи края на езерото, търсейки. — Някакво животно е било тук, иначе не би имало животинска тор, за да се излюпят ларвите.

Тя мина по брега, докато не откри това, което търсеше, изпращане с размер на футболна топка, блестящо в дъжда.

— Пльос! — каза тя и се засмя. — Слоновете винаги са били пльос в моя детски речник.

Тя стоеше, съзерцавайки огромната купчина, погнусена. Тогава тя рязко се обърна към мен.

— Мога ли да ти се доверя?

Това не беше въпрос, който изискваше отговор. Тя изказваше своите мисли на глас.

— Мисля си, може би... Но аз дори не знам какво те кара да искаш да идеш до Рудолф... Езерото Рудолф, нали?

Кимнах.

— Езеро Рудолф и връх на име Пор. Може би Кулал.

— Кулал. — Тя го каза бавно, изговаряйки името така сякаш имаше някаква магия в него. — Винаги съм искала да ида до Кулал. Тембо е един от малкото, които наистина познават тази странна вулканична маса... Обещавах ли?

Тогава тя се поколеба, клатейки глава и усмихвайки се.

— Не, това не е хубаво. Ще трябва да ти се доверя. Както и да е, то е само за два дни. В четвъртък Алекс ще се обърне към Конференцията, тогава те ще го покажат пред камерите и всички ще разберат.

Тя погледна надолу към обувките, които носех, сви се леко, после се обърна и тръгна през храсталака.

— Не е далеч — тя каза през рамо. — Половин час или малко повече, това е всичко.

И след това тя не говореше, вървейки с ведра походка. Аз също не говорех, защото попаднахме почти веднага в плитки блата и ми беше много трудно да не си изгубя обувките. Докато ме чакаше, тя посочи някакви следи.

— Глигани. Ако не друго, глиганите ще оцелеят.

И тя продължи да крачи, преминавайки покрай гъсталак от тръни и изкачвайки се по пътека от оголени скали, по която някога са минавали животни. На върха тя поспря посочи с глава редица зелена растителност пълзяща през изгорялата равнина.

— Там долу — тя каза. — В лугата.

— Имаш предвид... — чувствах се объркан и разколебан, тя поклати глава и се усмихна. Той е много решителен човек, когато се захване с нещо... — помълча малко и каза — той отиде с останалите пътници до самолета, но не са качи. Просто мина под него и се изгуби в нощта, и никой не го спря. На сутринта вече беше на връх Нгонг, близо до един лагер, в който имаше приятели.

Тя ме зяпаше, а изражението на лицето ѝ беше много напрегнато.

— Това е опасно за него, осъзнаваш ли го? Могат да го убият, ако разберат, че е тук.

— Но ако изнесе реч на Конференцията... — Това нямаше смисъл. — Ти каза, че е решен да изнесе реч.

— На Конференцията ще бъде различно. Ще има защитата на делегатите и хората като нас, работещи за медиите. Но отвън... — Тя ме гледаше сурово. — Отвън той е сам и уязвим. Нали разбираш?

— Няма да кажа на никого — уверих я аз.

Тя поклати глава.

— Разбира се, че няма да кажеш, та нали нямаше да те заведе там, ако смятах, че ще кажеш на някого.

Тя продължи да върви надолу към равнината, където акациите се издигаха като чадъри от тъмна зеленина.

След десет минути бяхме на зелената ивица, на мекия пясък на отдавна пресъхналия поток. Сега там течеше само тънка струя вода, локви се бяха образували в дупките, а над всичко проблясваше лъскава зеленина подновена от дъжда. Огромна чапла, стояща като часови, се издигна във въздуха, когато наближихме крилата ѝ се бореха с въздуха и на откритото място зад червената земя нещо проблесна и тя си помисли, че беше зелено рибарче. Имаше стъпки от птици на плажа. Беше топло и много влажно. Беше също много тихо, само мекото гукане на гълъбите и призива на кукувица.

— Птицата бутилка — каза тя и в този момент някой излезе от гъсталака, гол до кръста с таки шорти.

Блестящото му черно тяло и лицето му под прошарената гъста коса беше старо и сбръчкано. Той имаше пушка в ръката си и я държеше насочена към мен, докато говореше с момичето на Суахили.

— Той каза, че Тембо е по следите на куду в лугата. И не знае кога ще се върне.

Стоеше говорейки на стария човек за момент, след това кимна, усмихвайки се и изчезна обратно в гъсталака. Минахме през гладка, плоска шир от златист пясък.

— Радвам се, че старият разбойник е с него. Неговото име е Макунга.

— Масаи ли е? — попитах. Знаех, че в държавата живеят Масаи. — Не, не. Той е от племето Камба — Уакамба. Снощи си дойде след 36 часов преход.

— Как е разбрал, че баща ти се е върнал?

— Казах ти, той е ходил до хълмовете Нгонг. Старият лагер беше браконьерско скривалище. Повечето от момчетата му бяха браконieri и той знаеше, че някои от тях биха се върнали към стария си занаят. Разчу се и сега с него са трима от тях.

— Мислех си, че мрази браконieri — казах аз.

— О Боже! Какво очакваше? Макунга е ловец. Те всички бяха ловци. Те убиваха за храна, за да оцелеят, това е много различно от убиването за печалба — затова той и Алекс се скараха. И в Марсабит — само един човек се беше опитал...

Нейният глас стана по-тих и си помислих, че въздъхна, но не можех да бъда сигурен. Тя вървеше малко пред мен, нейните очи гледаха земята.

— Тембо. Така го наричаха. Тембо и ндову е едно и също, означава слон. И са прави. През годините той все повече заприлича на слон. Понякога се чудя... — Тя спря, с полуобърната глава — Предполагам си мислиш, че е странно да го наричам Тембо, но когато майка ми почина аз прекарвах по-голямата част от детството си в джунглата отгледана от човек като Макунга. Те го наричаха Блана Нкубла, Големия Бял Вожд, когато се обръщаха към него официално, но между тях той беше просто Тембо. Просто свикнах с това.

Тя се засмя леко.

— Мисля си като го видиш.

Граченето на гарвана привлече нейното внимание, като го гледаше как каца на един изсъхнал клон.

— Почти сме там. — Тя намали темпото и каза взирайки се в брега. — Той мести лагера си всеки ден, за всеки случай.

Чу звук на пърхащи криле, ярка брилянтно синя светлина.

— Проклети скорци. Лагер, трупове, каквото и да е и те издават къде е.

Тя се изкачваше по брега правейки си път през храсталака. Аз я последвах и изведнъж нещо твърдо се опря в гърба ми и нечий глас каза на английски.

— Не мърда.

Замръзнах косата ми настръхна и потта се стичаше между плешките.

— Ти ли си, Мтоме?!

Тя се върна усмихната с протегната напред ръка. Натискът на цевта върху гърба ми отслабна, аз се обърнах и видях един висок, слаб човек много черен, застанал зад мен. Меката част на ушите му висеше отпусната, продупчена за някакви украшения, които липсваха. Беше облечен в широка, пропита с пот риза и панталони таки, придържани от широк, кожен колан за амуниции. Той се усмихна смутено, което набръчка един дълбок белег отляво на лицето му и откри два счупени предни зъба.

— Тембо не се ли е върнал? — попита тя.

— Не, госпожо Мери. Скоро. — Той погледна евтиния часовник на ръката си. — Тембо няма един час. Исканещо?

— Чай ще бъде добре. Имаш ли някакъв чай?

Той кимна, като сега се усмихна широко.

— Много чай, много захар. Няма мляко. Тембо отишъл издои бик — и се захили на собствената си шега, като вървеше пред нас и ни изведе на малко, открито място, където имаше неголяма палатка и недогорели въглени. Две пушки бяха опрени на едно дърво, на клоните му съхнеха парчета месо. Един скорец кацна наблизко, тракаше с човка и показваше бялата ивица между кафеникавия корем и синята си шия.

Мтоме клекна и раздухваше въглените, за да ги разпали, докато ние двамата се бяхме изтегнали на влажната земя. Дълбокото, приспивно гукане на гълъбите придаваше на тежката влага ефект на саунд трак и далечните призови на „птицата бутилка“ подсилваха моя интерес към почернелия съд, който Мтоме беше сложил на огъня. Той говореше непрекъснато на Мери Делдън на бърз, цъкащ език.

— Мтоме казва, че е готвил за някакви войници на края на Тясната долина, когато дошъл патрулът. Така разбрал, че Тембо се е върнал.

Гласът ѝ беше мек почти приспивен.

— Преди цели шестнадесет години той беше доведен от северно сафари. Един бик почти го беше убил в район Самбуру близо до планината Матюс — и добави — Той е най-добрият готвач, който някога сме имали. И е много точен стрелец.

Спомних си за планината Матюс като проучвах картата. Намираше се над пътя към южен Хор, който водеше до езерото Рудолф.

— Знае ли езерото? — попитах аз.

— Разбира се. Той е Туркана. Роден е там и често е ходил до езерото Рудолф с баща ми. Кулал също. Той познава цялата територия.

— А ти не си била там?

— Не. Бях твърде малка. Имаше постоянен лагер в Олдувай и винаги оставах там, когато имаше дълго сафари. По-късно, когато баща ми започна да специализира в Северния Граничен Район, тогава лагерът беше преместен до Исиоло, близо до Лолокве, но тогава трябваше да започна да ходя на училище в Найроби.

Това беше странен живот за момиче и не можех да не сравня начина, по който е израснала с моя. И сега седях тук с нея близо до огъня на ръба на пресъхнал поток, на 1200 метра нагоре и по-малко от 300 км от Екватора, чакайки баща ѝ, Корнилиъс ван Делдън, легендарната личност, наречен от популярната преса Джъмбо ван Делдън. Чудех се какъв беше той наистина, човекът, който принадлежеше на едно отминало време на туристически сафарита и разходки в резервати, който се бе грижил за ранени слонове, беше живял с тях в дивата природа и сега безгрижно бе навлязъл в територията на този нов черен режим, къмпингувайки тук въпреки частите за сигурност. Искаше ми се Кен да беше тук с мен. Нямах дори камера, никакви средства за заснемане на тази гледка и седях там и гледах Мтоме, водата в чайника завря и той хвърли вътре чая, мислех си за сценария, който можех да напиша, ако Корнилиъс ван Делдън наистина се появеше на Конференцията.

Тя отново говореше на Мтоме.

— Езикът, на който говориш Туркана ли е? — попитах.

— Не. Смесица от Самбуру и Суахили. Питах го за белега на бузата му, който го нямаше, когато последно го видях. Той каза, че е бил камилар в армията и е бил прострелян в битката за Китале.

Но не неговият военен опит ме интересуваше, а това, че е роден близо до езерото Рудолф.

— Попитай го дали някога е изкачвал планината наречена Пор.

Спелувах ѝ го, обяснявайки, че се намира на източния бряг на езерото Рудолф и прилича на пирамида.

Тя седна, прегръщайки коленете си.

— Сега си спомням. Спомената е в книгата на Питър ван Делдън. — Мтоме ѝ подаде чашка с чай и тя бързо я остави на земята.

— Това ли е причината, поради, която искаш да отидеш до Рудолф, за да изкачиш Пор?

Поколебах се. Но нямаше смисъл да съм потаен, след като тя ме доведе да се запозная с баща й.

— Изглежда е имало някакъв малък град там. Не град, както ние го разбираме, а по-скоро няколко скални жилища на върха на пирамидален хълм.

Подадох ми чаша чай и беше толкова гореща, че за малко да я изпусна.

— Питър ван Делдън мислел, че трябва да е Пор. Но никога не стигнал до върха.

— Тогава той от къде знае за скалните жилища?

— Разбрал е от керамичните съдове, които намерил. Счупени вази, по-вероятно готварски купи, всичко било много примитивно и този мотив от скални жилища на върха на пирамида, беше повторено отново и отново върху парчетата, които той беше съединил.

— Това не е в неговата книга.

— Не.

Аз се поколебах, чудех се какво да й кажа и в този момент чух глас зад себе си, който каза:

— Кой е това, Мери?

Беше нежен глас, дълбок, почти боботец, обърнах се и го видях, седеше неподвижен до дървото с пушките. Той ме гледаше напрегнато с бледосините си очи, под гъсти бели вежди.

— Аз съм Колин Тейт.

Изправих се рязко. Той не каза нищо, нито пък аз. Бях прекалено изненадан от ръста на мъжа и изключителната сила, която той излъчваше. Аз знам от снимките в неговата книга за слонове, че той е поразителна фигура, но никоя от тях не бе в близък план, така че не бях подготвен за огромното продълговато лице, от което се виждаше само нос в гъсталак от брада и дълга бяла коса. То ме върна в детството ми и към илюстрираната Библия, в която имаше портрет на Йоан Кръстител, проповядващ в пустинята.

— Колин ти е писал — каза дъщеря му.

Той наклони леко глава, като не сваляше очи от мен.

— Защо го доведе тук? Бях достатъчно ясен...

— Той не искаше да ми каже за какво става въпрос, тъй като нищо не се случваше в Хотела — Тя присви леко рамене. — След твоята реч на Конференцията ще бъде много трудно да се организира среща.

Той повдигна ръката до брадата си, пипайки я с пръсти:

— Конференцията не е започнала все още?

— Не. Точно както го очакваше. Кимани се забави.

Той кимна.

— Значи няма да им даде шанс да видят Серенгети. Жалко, не можах да поговоря с Маина или Нгути в Найроби. Ако можех да говоря с тях или да се изкажа по радиото — Той стоеше, галейки брадата си и ме гледаше, потънал в мисли. — Ти си от телевизията нали, господин Тейт? Мисля, че това беше написал в писмото си. Доколкото разбирам, имаш фотоапарат със себе си?

— Да, в Хотела.

— Няма ли да е в твой интерес да снимаш Серенгети вместо откриването на Конференцията?

Той извади лула от джобчето на избелялото си ловджийско яке и пристъпи напред, клекна до мен и започна да си пълни лулата от торбичката си за тютюн, като че ли направена от леопардова кожа.

— Щом вече си тук...

Той ме гледаше, този студен поглед и тези бледи пронизващи очи.

Мтоме пълнеше халба от почернелия чайник, но аз не казах нищо, мислейки как силите за сигурност, които го търсеха и колко самотен се чувстваше той. Отне му доста време да напълни лулата си. Неговите ръце бяха необичайно големи, силни и с много изпъкнали вени и през цялото това време той не отдели поглед от мен. Най-накрая каза:

— Явно Мери ти вярва. Значи и аз трябва. Но за да се уверя, ти давам възможността да направиш снимки, които никой друг не може да заснеме.

Той сложи лулата в устата си, усмихвайки се, но тази усмивка не беше искрена.

— Стиска ли ти да рискуваш да те застрелят?

— Никога преди не съм се изправял пред такъв избор.

Той се изсмя, но смехът му звучеше като кучешки лай.

— Поне си честен.

Той протегна ръка към халбата, която Мтоме му подаваше и пи от парещата течност.

— Така е по-добре.

Той я остави долу и започна да пали лулата си, като гледаше дъщеря си, а не мен.

— Изминах около 3 километра през лугата и след това тръгнах направо. Трудно се вървеше и дишаше.

— Намери ли антилопата? — попита тя.

— Намерих трупа или каквото беше останало от него. Примката висеше от едно дръвче и имаше следи от огън. Някой друг се опитва да пребивава наоколо. Видя ли някакви следи от живот?

— Дирийте на глиган, също изпражнения на слон, на около два дни.

Той кимна.

— Този слон ще умре. Всички, които не са се измъкнали са обречени. Но глиганите имат способност да оцеляват. Жирафите също, мисля. Аз съзрях два възрастни и един млад, но не можах да се приближа до тях. Каквото е останало от дивеча в този район знае, че е преследвано. Всички са много плашливи. Виждали ли си Макунга?

И когато тя му каза как се появи между дърветата, той се усмихна и кимна.

— Макунга беше в стария ни лагер в Олдувай, когато Алекс започна клането. Така разбрах какво се е случило на границата на Серенгети. Беше преди повече от година, точно преди началото на миграцията. Алекс пристигна ли?

— Не, Каранджа каза, че той ще дойде с Кимани.

— Аз трябва да си поговоря с това момче.

— Каранджа? Няма смисъл.

— Не, предполагам, че няма. Сега той ще бъде променен като всичко останало. Той винаги е обичал да бъде в светлината на прожекторите. Помниш ли когато той тръгна след лъва? Лудо, надуто малко копеле.

Имаше нотка обич в гласа му, а думите му изразяваха нежност.

— И сега той се занимава с връзки с обществеността — каза той, като ме гледаше. — Но когато беше с мен, той стана най-добрия стрелец сред нас.

Той поклати глава и аз усетих носталгичен копнеж за отминалите дни. И след това се обърна отново към дъщеря си.

— Значи не си виждала Алекс? Когато го видиш попитай го какво е станало в Олдувай преди година. Макунга казва, че той трябва да е убил най-малко 50 хиляди зебри и още толкова други диви животни.

— Беше война и той трябваше да изхранва армия.

Той кимна.

— Този хладилен склад, за който ти казах. Ако угандийците бяха по-умни щяха да се сетят, че щом големия хладилен склад бъде готов, ще има война. Защо иначе Правителството би отпуснало пари на частна фирма да строи такъв огромен склад? От този момент стадата в Серенгети бяха обречени. Нямаше друг начин той да го напълни. — Той отново погледна към мен. — Масовото убийство свърши само преди няколко месеца, така че доказателства все още ще се там.

— Но това го направи армията, не Алекс. Макунга ми каза.

Той пренебрегна нейната забележка с един ядосан жест на ръката, когато се наведе напред, бледите му очи бяха приковани върху мен.

— Интересува ли те? Гробница на диви животни, костница на най-малко половин милион животни.

Кимнах несигурно, като не знаех какво точно очакваше от мен.

— Моята задача е Конференцията — промърморих. — Както и да е, не виждам как бих могъл да стигна до там.

Не бях сигурен какво е разстоянието до там, но знаех, че е много повече от един ден ходене. Той се засмя.

— За това те попитах дали не те е шубе.

— Тембо, ти си луд. — Дъщеря му се наведе напред, опряла брадичка на коленете си и очите ѝ блестяха ярко. — Единственият транспорт в този район...

— Първият въпрос, който ще ми зададат на Конференцията е какви доказателства имам. Как да отговоря, като не съм видял всичко това със собствените си очи? Каранджа може да им каже.

— Защо да го прави?

— Защото обича животните. Но, няма да го направи, поне не сега, когато се бори за друга служба. Помниш ли колко добър беше с малките слончета? — Той се обърна към мен. — В Марсабит той се

грижеше за моите слонове вместо мен, малки слончета трудно се отглеждат. Разбира се, не толкова трудно като носорозите. Веднъж, бяхме в долината Южен Хор...

Тя се засмя и го потупа по ръката.

— Пак с твоите стари трикове — сменяш темата. Искан ми се да разбера, как смяташ да се сдобиеш с камион.

— Аз пък искам да разбера, какво знае този младеж за езерото Рудолф, което аз не знам. Край на темата, Мери. — Той отново се обърна към мен. — Сигурно разбираш, че никой друг не познава този район по-добре от мен?

— Да, разбирам го, сър.

Той кимна, намръщи се и дръпна от лулата си.

— Мислех си, че съм ходил навсякъде, където баща ми е бил — и отново погледна към мен. — В твоето писмо пишеш, че има нещо общо с книгата. Чел ли си „Пътуване през пустинята Чалиби до езерото Рудолф“?

— Не в оригинал, само превода. — И му разказах за Саутли Тейт и как ръкописът беше попаднал у мен. — Мисля, че тежеше на съвестта на чичо ми, това че не е направил нищо с книгата. Изглежда я е намерил в купчина изоставени стари ръкописи, когато пое фирмата след смъртта на моите родители. Той каза, че я е запазил само заради картата и факта, че по нея има бележки в дъното на страниците, както и няколко написани на ръка страници мушнати в папката.

— С ръкописа на баща ми ли?

— Предполагам, да. Така или иначе, всичко беше на африканс. Проверих в превода. Инструкциите на отделните листове също са включени, както и бележките в дъното на страниците, мисля, че и бележките в полето също са включени в английския текст.

— Носиш ли ги със себе си?

— Да, и картата. Ксерокопия разбира се.

— Винаги съм си мислел, че към книгата трябва да има и карта, но вероятно тогава в Питърмарицберг не е имало човек, който да сглоби книгата и не са могли да направят едно цяло. Показва ли неговия маршрут? — И когато му описах всичко по най-добрия възможен начин той отговори доста кисело. — Всичко е в текста. Като познаваш местността, можеш и без карта.

— Но, не и мястото на скалните рисунки — казах аз. — Или старите места, където е намерил парчетата от грънци.

— Скални рисунки ли? — Той ме гледаше втренчено. — В книгата няма нищо за парчета от грънци и рисунки.

Той извади лулата от устата си, огледа я, после отново я лапна и бавно поклати глава.

— Не е в моята област, предполагам, и освен това, едва ли сега е моментът...

— Но рисунките, — каза дъщеря му — някаква ранна култура, може би най-старата. И тя му разказа това, което бях споменал за мотива върху глинени парченца.

Той я изслуша, кимайки разсеяно.

— Чух нещо относно това. Лийки, мисля. Младият Ричард Лийки — друга негова теория. Имал е много по-ранна експедиция, в средата на XIX век — преди Телеки. — Той се обърна към мен. — Всичко е възможно там горе, но ти трябва да осъзнаеш, че в главата ми се въртят други неща.

Той не е археолог. Много рано селище не значи нищо за него, в сравнение с клането на диви животни в Серенгети или дори висящата примка, бележеща смъртта на едно-единствено куду.

— Познавам планината Пор, разбира се — каза той бавно сякаш правейки усилие да облекчи разочарованието. — От Лойангалани и островите Ел Моло... отвъд плоската равнина на източния бряг на езерото, като пирамида в пустинята. И ако вятъра ти даде шанс да стигнеш до Южния остров, тогава сходството с египетската пирамида е дори по-очевидно. Много по-високо е, разбира се — над 900 метра. Мисля, че е трик на светлината, затова само когато се приближиш до него, можеш правилно да прецениш височината ѝ.

— Изкачвал ли си я някога?

Той поклати глава.

— Не. Обикалял съм около нея, по протежението на брега на езерото и по сушата. Но там горе, на тази очукана, червеникава скала няма начин да живеят хора. Някой я беше описал като една от най — порутените природни забележителности, някога цяла планина, раздробена на части. Хилъби, мисля.

Той даде на Мтоме празната си чаша да я напълни и каза:

— Намирам го за странно, че тази информация трябвало да е в книгата само когато той се опитвал да я публикува на английски. Няма ли пояснително писмо?

— Предполагам, че трябва да е имало първоначално — казах. — Но когато ми я дадоха беше само оригинала на книга, картата и превода. Направих няколко опита да намеря писмото, но имаше само натрупани, прашни купчини боклук в този сутеренен офис...

— Много странно — промърмори той. — Беше южноафриканец и твърдо против Великобритания. Живееше според Библията и неговия пистолет, добър ловец и голям фанатик. Трудно е да се повярва, че той би търсил публикуване на английски и тогава да включи детайли, които не е открил в оригинала на африкаанс.

— Някога говорил ли ти е за това?

Той поклати глава.

— Не, доколкото си спомням. Но той умря, точно преди осемнадесетия ми рожден ден. Страдаше от малария и беше лошо наранен от слон, който не можа да повали с първия изстрел.

Той ме погледна.

— Казваш, че допълнителния материал е ръкописен и на африкаанс? И оригиналът, от който е бил направен превода е у теб? Бих искал да го видя някога. Почеркът прилича ли на женски?

И когато му казах, че беше едър и остър, той кимна.

— На майка ми вероятно. Той не я остави много дълго да живее и една публикация на английски не би я тревожела, тя беше полунемкиня, полубелгийка. — И се усмихна. — Виждаш, че аз съм малко мелез.

И той не каза нищо след това, седейки там, пиейки чая си, очевидно потънал в мисли. Мери ме попита за картата.

— Почеркът същия ли е като в бележките?

Но аз не можех да отговоря, защото всичко беше написано с главни букви.

— А, кога е направен преводът, по времето на баща ти ли?

— Не. Доста по-късно. Чичо ми го направи през 1971 г. Спомняш ли си откритието на черепа, направено от Ричард, горе до етиопската граница, което постави корените на човека, милион и половина порано от тези на родителите му, които бяха открити в Олдувай? Това беше много противоречиво откритие, много публичност и Лийки

изведе доста теории. Една от тях беше, че езерото Рудолф е родното място на цивилизацията. Според него там, а не на Нил, е започнало грънчарството. Всъщност, той твърдеше, че грънчарството по Нил, трябва да бъде преименувано на Рудолфово.

Обърнах се към Корнилиъс ван Делдън.

— Лийки също открил парчета при своите разкопки на езерото Рудолф и условно ги датирал пренилски. Това накара чичо ми да направи превод на книгата.

Но той така и не го публикувал, защо? Намерих някакви писма, свързани с книгата. Изминаха почти две години преди написания на машина текст на английски да се появи. Предположих, че цената беше толкова ниска, че преводачът не беше много заинтригуван.

— Значи никога не е бил публикуван?

— Не, най-вероятно. — Той го каза толкова тихо, че не бях сигурен дали искаше да го чуя и бързо добави — Сега вече няма шанс, който и да е да потърси това, което е намерил. Целият район е забранен.

Остави халбата и погледна към часовника си.

— Крайно време е да тръгваш, ако искаш да стигнеш на време за обяд. Не можем да отделим храна и за теб. Успях да хвана само един глиган.

Посочи към парчетата месо, които висяха над огъня.

— Свинско и царевица не е много добра храна. — Той се усмихна и се изправи. — Може би когато всичко свърши и нещата тръгнат по старому...

Той отново се изсмя дрезгаво като куче и сви рамене.

— Когато се върна в Ла Диг ми го изпрати или по-добре ела при мен. Няма никакви животни, но птиците са интересни.

Той набързо огледа лагера, кимна на Мтоме и ни поведе надолу към лугата.

— А сега за довечера...

И докато вървахме покрай намокрения от дъжда бряг на пресъхналата река той ни каза къде да чакаме камиона. Дъщеря му направи всичко възможно да разбере как той ще се сдобие с камион, но той каза единствено.

— Няма да имам проблем с това. Връщането му ще е малко по-трудно — и добави. — Мисля да съм до езерото Ндоло по изгрев.

Той ни изпрати до мястото, където бяхме влезли в коритото на реката, скалният хълм едва се виждаше на ръба на хоризонта, проблясващ в знойната жега.

— Запомни, ако те видят да излизаш от района на хотела или някой от войниците те спре, не идвай. И трябва да дадеш убедително обяснение защо те няма на тези, с които си в стаята.

Той погледна небето.

— По-добре си вземи дъждобран. Дъждът няма да се бави много. — Той потупа дъщеря си по рамото. — Не поемай никакви рискове Тото.

— Ндио, Тембо.

Мисля, че се смееше развълнувано. Тогава той се обърна и помахаша с ръка.

— Ще се видим в около два през нощта.

Той тръгна бавно нагоре по лугата, поглеждаше насам и натам, беше внимателен и нащрек. Не се обърна назад.

Ние продължихме и казах:

— Като лъв в клетка е. Дори прилича на такъв.

Тя се усмихна и поклати глава.

— Не, не е като лъв, а като слон. Ако го опознаеш ще забележиш, че даже се държи като слон. Той никога не забравя, никога не прощава и нищо не може да го спре. — И добави: — Той е голям човек във всяко отношение, много изморява другите и поради това искам да те убедя, че има голяма разлика между нас.

ВТОРА ГЛАВА

Скоро след обяда пак започна да вали, порой, сякаш беше отворен кран. Час по-късно задуха вятър и кранът се затвори. Изведнъж слънцето изгря и започна да се издига пара. Лежах си в леглото, но не можех да заспя, звукът на гласове, непрекъснато мърморене докато делегатите говореха и спореха, местейки се от една група в друга, подновявайки стари взаимоотношения и създавайки нови. Кен каза, че е било така цяла сутрин, никой не обръщаше особено внимание, на това, че Конференцията не е започнала. Сега можех да ги видя, отвън на ярката светлина, непрестанно разговаряйки си; новинарите също, скупчили се или движейки се от група в група опитвайки се да интервюират тези, които бяха международно известни.

Малко след четири малък самолет прелетя ниско над Хотела и половин час по-късно Министърът се снимаше с председателя на Конференцията, г-н Едмънд Уилоуби-Блеър. Кимани изглеждаше много нисък до високия рус председател, но това, което му липсваше във височина той компенсираше с енергия, неговите движения бяха бързи, изпълнени с жизненост, неговото широко лице и по-скоро плоски черти, бяха живи и пълни с усмивка.

Беше такава ситуация, когато слънчевите лъчи избледняваха, угасени от заредена с електричество буря, която бушува около нас за час или повече.

Нощта падна преди дъждът окончателно да спре и газихме в калта докато стигнем до нашата вечеря — консервирано задушено, ориз и преварени зеленчуци, чай от казан и кутия бира на всяко място.

Войниците минаваха покрай масите и събираха чиниите, черните им лица блестяха от светлината на голите крушки и гледах Мери Делдън да разговаря оживено с група мъже на близката маса. Нямахме никакви признаци на напрежение в това силно, кафяво, орлово лице и тя дори не погледна към мен.

Французин на масата до верандата изведнъж извика:

— Вижте, слон!

Трапезарията избухна и всички излязоха навън в нощта. Прожекторите все още не бяха светнали, но млада половин луна и няколко звезди се показваха между разкъсаните облаци и за момент всички зърнаха неподвижно сиво тяло в далечната част на басейна. Сянката на облак мина през него и когато луната изплува отново, то изчезна. Каранджа се провикваше да включат прожекторите, но беше прекалено късно. Едър американец с бостънски акцент, който стоеше точно до мен извика развълнувано:

— Слон! Видях го с очите си! — И се присъедини към групата до него. — Това само доказва, което аз казвах. Нещата не са толкова лоши, колкото този мъж Уинтроп иска да ни убеди да вярваме.

— Лунна светлина — каза някой и избухна смях, всеки един беше по-щастлив сега, след като вече бяха видели нещо. Една ръка докосна моята и аз се обърнах. Беше Мери Делдън.

— Дванайсет и трийсет — каза тя. — Добре? И вземи малък фотоапарат, нищо тежко.

Кимнах и тя мина покрай мен, насочвайки се към стаята си.

Остатъкът от вечерта прекарах на верандата, дремейки на единствения стол с журналистически апарат в неговия калъф до мен. Не беше трудно да убедя Кен, че трябва да се разделим в опит да наваксаме пропуснатата екскурзия до Серенгети; той ще присъства на откриването на Конференцията, използвайки електрически Болекс Н16, докато аз ще се опитам да направя снимки на зората под ръководството на някой, който познава страната. Мисля, че той предположи, че ще бъде Мери Делдън, но не беше от типа хора, които задават въпроси.

Прожекторите бяха изключени отново в 9 часа и час по-късно хотелът беше тих, само няколко лампи все още блещукаха в тъмнината, луната бе закрыта от облаци, без вятър и всичко беше неподвижно. Трябва да съм заспал, защото следващото нещо, което зърнах беше фигурата до мен и Мери Делдън прошепна:

— Време е да тръгваме. Готов ли си?

Тя имаше апарат Ретина праметнат през рамо, аз кимнах и станах на крака, взех моя апарат и пластмасовия дъждобран. Тя вече вървеше тихо навън по стъпканата трева, тъмна сянка отиваща надолу към басейна.

Последвах я, движейки се близо зад нея, напипвайки своя път в тъмнината като си мислех за този слон. И ако имаше слон наоколо, защо да няма и други зверове — носорози или лъвове? Не е ли това времето, когато те слизат тук долу да пият вода? Един клон се счупи под крака ми. Тя се протегна назад и хвана ръката ми.

— Тихо сега — прошепна тя. — Има патрул на пътя на миля на юг от Хотела.

И тя продължи да върви все още държейки ръката ми.

Луната все още беше скрита от облаците, като през тях прозираше слаба светлина. Ние заобиколихме басейна, оставайки го от лявата ни страна и тръгнахме през слабо обрасъл терен. Вървахме енергично, твърдата, чакълеста почва тук-там покрита с груба растителност от гъсти малки храсти високи до коляното. Дърветата хвърляха тъмни сенки, чийто форми изглеждаха пропити с живот.

— Как мислиш, че той ще вземе от един от тези военни камиони? — прошепнах аз.

— Не знам.

— Защо не ти каза сутринта като го попита?

— Аз съм жена, затова. Той никога не е чувал за Движението за правата на жените.

— Но, трябваше да ти каже. Имаш право да знаеш в какво се включваш.

— Той не вярва не жени — каза тя решително, но имаше оттенък на горчивина в гласа ѝ и тя добави: — Ние никога не сме били много близки и така или иначе той никога не казва на никой какво ще прави. Той е мъж, който действа сякаш няма никой друг на света...

Изведнъж тя замръзна, ръката ѝ стисна здраво моята. Тя гледаше встрани от мен, в тъмната сянка на едно дърво, което се превърна в две, едно от което се движеше. Или беше трик на светлината?

Тя продължи бързо, после спря при звука на дърво удрящо дърво и слаб писък, който може би беше от уплаха или болка, или плач на някоя нощна птица. Той не се повтори. Вместо това, имаше мек дрезгав звук сякаш нещо тежко беше влачено по земята.

— Той сигурно го е отървал от неговата мъка.

Тя стоеше неподвижно, вирайки се по посока на затихващия звук.

— Той знае какво са направили.

— Какво беше това? — попитах.

— Слон. Същият.

Луната излизаше от облаците сега и аз видях лицето ѝ, стегнатите устни и яда ѝ.

— Нещастници! — промърмори тя.

И след това се умълча, докато най-после се изкачихме на малко възвишение осветено от ясна лунна светлина и видяхме пътя водещ надолу към лугата. Нищо не помръдваше, откритата равнина, тъмната празнота заградена от оголените скали. Тогава тя спря, гледайки пътя.

— Мисля, че сме далеч от патрула. Каранджа каза, че са били на върха на склона, водещ към лугата.

Започнахме спускането и когато преполовихме пътя до лугата, нещо подобно на лай се чу от ляво. Чу се мяукащ звук, а после лек крясък. Помислих, че е нощна птица, но ускорила темпото.

— Те знаят — каза тя. — Те винаги знаят.

Крясъците замряха в далечината и се изгубиха зад една оголена скала.

— Не харесвам хиени — измърмори, взирайки се към сенките на тъмното дърво, където пътят минаваше край лугата, главата ѝ бе вирната и се ослушваше. Но сега не се чуваше никакъв звук и нищо не помръдваше. Тъмни облаци се разпръсваха към нас от запад, затъмнявайки цялото поле и изведнъж луната изчезна, а ние потънахме в тъмнина. Започна да вали, когато стигнахме до пътя и тръгнахме по него до брода, където открихме паднало дърво, израснало в лугата и спряхме да почакаме.

— Остава ни още половин час — казах аз, поглеждайки часовника си.

— Той ще подрани. Винаги е така.

Чуваше се шепотът на лек ветрец, но освен шума на листата и звукът на дъжда не се чуваше нищо, просто тишина. Можех само да видя очертанията на нейния силует и зад нея — бледата линия на пътя, извисяваща се към хоризонта. Тя стоеше мълчаливо, но напрегната и нащрек, а аз усетих скрито чувство на вълнение у нея. Ние бяхме сами в африканския храсталак, само двамата, чакайки и тогава имах време да обмисля в какво се бях забъркал. Той е нежелана личност в страната, на практика беглец, който открадва военен камион...

— Колко е далече това езеро, за което той говореше?

Гласът ми звучеше прекалено силно в тишината.

— Езерото Лгария? Три или четири часа. Не съм сигурна.

— И колко дълго ще бъдем там?

— Достатъчно дълго, за да си направиш снимките.

Не се бях замислял за това, но когато я попитах какво мислеше, че щеше да се случи, когато се върнем, тя не отговори. Тишината беше потискаща. Нищо през целия ми живот не ме беше подготвило за това, а тя седеше там, отдалечена и спокойна на вид, сякаш това беше просто едно сафари.

— Онези пистолети — казах. — Откъде ги е взел?

— Нямам представа.

— Не може да ги е донесъл от Сейшелите.

— Не можеш ли да замълчиш и да слушаш?

Отново настана тишина, а нуждата да говоря беше толкова наложителна и трябваше здраво да се сдържам. Можех да усетя туптенето на сърцето ми. Бях уплашен и не знаех как да го скрия от нея. Нещо прелетя покрай лицето ми.

— Всичко е наред — каза тя. — Просто прилеп.

И аз осъзнах, че съм скочил на крака.

— Караш кола, нали? — Тя звучеше леко развеселена. — Когато шофираш, ти си като зебра, пасяща до лъвовете, тъкмо приключили с лова и никога не си признаваш, че могат да убият и теб. Така че, спри да се тревожиш. Ти си далеч в по-голяма безопасност, седейки тук под дъжда, отколкото да караш кола по магистралата. Както и да е, не остана много, от което да се страхуваш в тази област.

Тя обърна глава, поглеждайки право към мен.

— Разбираш ли какво се опитва да направи той?

— Мисля, че да.

— Чудя се дали го разбираш. — Тя спря и след малко продължи.

— Говорил ли си с делегатите?

— С някои от тях.

— Тогава си разбрал, че те са безнадеждно разделени. Те са тук по покана на Източноафриканската Федерация. Състоянието на хотела, комисариата, всичко е едно напомняне, че тук в Африка е имало война и много от тях са по-загрижени за предложенията в момента, отколкото какви ще са последиците от действията им в бъдеще. В дивия свят,

както във всичко друго, има и политически елемент и освен, ако той не може да ги убеди да действат съгласувано... Добър ли си с камерата?

— Не съм професионалист като Кен.

Тя кимна.

— Аз също не съм професионалист, но докато снимките ни са достатъчно добри да покажем на света, какво се случва тук...

Тя замълча и се заслуша отново. Дъждът почти беше спрял, вятърът и шумът на листата се бяха усилили.

— Истинската заплаха е реакцията на света, която може да се окаже достатъчна да махнем някои от тях. В противен случай се опасявам, че могат да продължат с тази идея за пилотна схема за опазване. Все още не си се запознал с Алекс Кърби Смит.

— Казаха, че още не е пристигнал.

— Той долетя с министъра. Вече се беше видял с някой от делегатите, тези на които знаят, че могат да разчитат. Днес той ще се опита да убеди другите на четири очи. — И тя добави: — Той винаги е имал различно отношение към животните. Дори като дете го усещах. Той е търговски представител. Има същото отношение към животните като дървосекачите към гората. Те са природен ресурс, урожай.

— Значи го познаваш?

Изведнъж тя се засмя.

— Разбира се, че го познавам. Той и Тембо бяха партньори. Имаха заедно сафари бизнес. И двамата бяха лицензирани ловци, които изпълняваха определени поръчки. За Тембо беше начин на живот, който му даде възможност да опознае страната и животните. Това беше всичко, което го интересуваше. С чичо Алекс — наричах го чичо тогава. — Тя отново се засмя, нервен смях, почти момичешко кикотене. — С него беше различно. Беше само бизнес. Той започна да гради организация. Захвана се с научно изследване за Правителството, като ги съветваше за броя на лъвовете, слоновете и другите животни, които трябваше да бъдат умъртвявани. След това отиваше с хладилните камиони, много. Имаше всички нужни неща за работата му, така че дори кожата и костите, и всяка част от животното, което беше умъртвено, беше използвана. Всичко беше много научно и той беше страшно убедителен.

— Тогава ли се разделиха с баща ти?

— Не, преди това, когато бях на около девет. Беше малко след като майка ми беше убита и си спомням, че плаках и плаках.

— Ти го харесваше, нали?

— Да, много повече отколкото баща ми. Чичо Алекс беше голям чаровник. И все още е. И за малко момиче. — Тя въздъхна. — Разбираш ли, Тембо не е привлекателен. Той е корав, мотивиращ, упорит и абсолютно безкомпромисен.

— И в четвъртък ще се противопостави на Кърби Смит!?

— Слушай!

За момент не чух нищо. След това, малко по-силно от шума на вятъра в дърветата чух звука на двигател. Хоризонтът над пътя беше осветен и след миг фарове се появиха на билото. Излязохме на пътя, светлините ни заслепяваха, докато угаснаха. Двигателят затихна, камионът спря точно до нас и двамата мъже в кабината бяха тъмнокожи. Африканецът на кормилото ни зяпаше и първоначално не го разпознах лицето му беше посивяло под тъмната кожа и потта на челото и бялото на очите му блестяха ярко. Беше Каранджа.

Първоначално помислих, че нещо се е объркало и беше дошъл, за да ни върне обратно в Хотела. Тогава видях, че другият Африканец беше Макунга и имаше пушка в ръката. От каросерията на камиона се чу глас.

— Добре, Каранджа. Сега може да се возиш отзад — и Корнилиъс ван Делдън слезе от задния капак.

— Нямахте проблеми с патрула? — попита дъщеря му.

Той се изсмя с лаещия си смях.

— Те не бяха там. Дъждът — помислих си, че нямаше да са там. Но дадох на Каранджа да кара за всеки случай. Обърна се към мен. — Макунга и ти ще се возите отзад!

— Добре, Тембо.

— Отиваш в каросерията с Каранджа. Наглеждай го!

Каранджа слезе от шофьорската седалка, стоеше неуверено на пътя до мен, цялата оживеност, която демонстрираше в Хотела беше изчезнала.

— Г-н ван Делдън. — Гласът му беше висок и нервен. — Мисля, че е по-добре да се върна още сега. Вече няма никакви военни и...

— Винаги ме наричаше Тембо. Помниш ли?

— Да Тембо. Ще разберат, че ме няма и как ще обясня това на министъра.

— Разбира се, че ще открият, че те няма. — Гласът на ван Делдън беше груб. — Защо мислиш, че те доведох с мен?

Той си сложи ръката на рамото му.

— Имаш около десет часа да измислиш добро извинение за това, че си излязъл с камиона. Освен това, искам да видиш какво са направили хората ти в Серенгети. Ти, който беше толкова добър с животните. Помисли за Люси и за малкото слонче, което нарече Лабда, защото не знаеше дали ще оживее. Сега вече голям женски слон, но много по-вероятно е тя да бъде убита с куршум в гърдите. Това е ако е късметлия. Сега се качвай в каросерията и да тръгваме.

За момент си помислих, че Каранджа ще побегне. Стоях точно до него и можех да видя бялото в очите му, докато той се огледаше диво настрани. Той дишаше учестено и мисля, че беше готов да се паникьоса. Макунга също го усети и спусна предпазителя на пушката си. Но ръката на Ван Делдън все още беше на рамото на Каранджа.

— Хайде де. Възползвай се от момента.

Той говореше тихо, сякаш галеше животно и изглеждаше сякаш му влияеше, напрежението спаднаше, а той самия се свиваше в сивия си костюм.

— Добре Тембо.

После се обърна и примирено се качи отзад в камиона.

— Дай ми камерата си — каза ван Делдън. — Ще бъде тежко пътуване.

Не знам как е било отпред, но отзад със сигурност беше тежко. Ван Делдън караше бавно през лугата, но веднага щом минахме далечното възвишение той натисна газта. Камионът не беше покрит и беше празен, отзад имаше само едно старо платнище, мокро и мръсно. Опитахме да го сгънем, за да има на какво да се облегнем. Това направи нещата малко по-поносими стига да минавахме по чакъл, но пътя ставаше все по-лош колкото по на юг слизахме и аш превръщаше в нещо, което бегло напомняше Танзания.

Бойните действия тук са били много ожесточени миналата година и имаше меки участъци със зле изкопани коловози, камионът се плъзгаше неконтролируемо без никаква тежест на задните колела. В

крайна сметка нямаше какво друго да направим, освен да стоим и да се държим за преградата зад кабината.

Можех да видя къде отиваме тогава, стегнах се докато буксувахме и се друсрахме по набраздения път, но беше трудно да стоиш на краката си и очите ми сълзяха.

— Аз идвал тук един път — изкрещя ми Макунга. — Много лошо. Много камиони и много прах.

— С майор Кърби — Смит?

— Не. Това е Мтоме. Аз и Аскарри, ловуване.

— С армията?

— Така беше — кимна той. — Много лошо.

— Какво ловувахте, биволи?

— Хапана. — Той поклати сивата си глава, белите му зъби се показаха в усмивка. — Не, аз ловува хора. Аз проследява, Аскарри стреля.

Хвърлих поглед към Каранджа, който беше от другата ми страна. Нищо чудно, че реши да не бяга.

— Ти какво прави по време на войната? — попитах го.

— Същото каквото и сега, връзки с обществеността.

Той го каза тихо, за да не го чуе Макунга и аз разбрах, че го беше срам. След това отново започна да вали.

После не си говорихме. Пътуването стана по-тежко и единственото, което можеше да направим беше да се държим. След това Ван Делдън намали и като показа главата си през счупения прозорец и ни извика:

— Добре ли си, Тейт?

Стиснах зъби и казах, че съм, но когато попитах колко още има, той извика:

— Не съм сигурен. Петдесетина километра. Скоро ще завием на дясно по по-лош път. Тогава, по-добре се дръжете здраво.

И той ускори отново, светлините от фаровете пронизваха нощта и осветяваха червени скали от лава. Пресякохме много бързо друга луга, което ни поразтнесе и за малко да скъса ос, колелата се удряха в калниците. Очи блеснаха срещу нас в тъмнината, ръката на Макунга беше на рамото ми и той изкрещя:

— Фиси!

Зърнах сивото грозно тяло на хиена, което видяхме ясно докато преминахме бързо покрай нея, след това изкачихме възвишението и той натисна рязко спирачките, тъй като приближавахме кратер от бомба. Можех да видя мъгливото блещукане на водата в него, когато камиона си преправяше път през ниския шубрак по ръба на кратера, друсайки се диво. Намалихме за малко, дъждът се изливаше и кратерите станаха повече. Изгоряла скаутска кола, камиони с дупки, след това напуснахме бойното поле, отново карайки бързо. Шапката ми здраво нахлупена на главата, но дъждът се изсипваше през яката. Бях подгизнал и ми беше студено. Дъждът изглежда не притесняваше Макунга, той стоеше до мен, прогизналата каки риза прилепнала по здравето му тяло, вода се стичаше по подобното на маймуна лице. Каранджа, от друга страна, трепереше от студ, облечен с неговия безформен евтин костюм и зъбите му тракаха. Той ме гледеше, гледеше моя дъждобран и аз знаех какво си мисли. Той внезапно се пусна от преградата и се хвърли на платнището. Колелата подскочиха въртейки се и той беше захвърлен в страни, където остана да лежи зашеметен.

Макунга изведнъж затропа по покрива на кабината извика нещо на Суахили, докато намалихме и тогава камионът зави рязко надясно към слабо очертан път, имаше вода в коловозите и тя проблясваше слабо на фаровете. Гумите буксуваха докато минавахме през калта към изгорялата трева на равнината встрани от пътя. Тръгнахме през равнината, колелата се удряха в незабележими дупки.

— Серенгети — Макунга извика. — Сега път добър.

Огледах се и за момент помислих, че Каранджа е изпаднал. Нямаше го никъде. Не се виждаше никъде, само брезента на каросерията скупчен до страничния борд. Той така го беше обвил около себе си, че приличаше на пашкул. Скали стърчаха от земята и се извисяваха отпред като острови в плоско езеро. Първия проблясък на зората се показваше зад ниските облаци. Дъждът спря, видимостта се подобряваше. Ние заобиколихме скалите и те бяха като картините, които бях виждал на хълмове в южноафриканското поле и когато светлината се усилваше можех да виждам по-напред и по-напред, равнината, на която бяхме изглеждала безкрайна. Облаците станаха по-тънки. В тях се появиха неравни пролуки. Видях за кратко вечерницата ниско на запад и тогава небето почервения, облаците пламнаха и започнаха постоянно да променят формата си и

изглеждаше сякаш ние се бяхме запътили към котел от разтопена лава. Дори и полето беше червено, мокротата на неподрязаната трева отразяваше вулканичния пламък на изгрева и всичко започна да изпуска пара.

Точно тогава стигнахме до първите кости. Те бяха разпръснати на площ от три-четири хектара, разпилени черепи, гърдни кошове и кости от крака, всички бяха почистени и блестяха и отразяваха кърваво червената зора. Аз потропах върху кабината на камиона и Ван Делдън намали, навеждайки се от прозореца, за да ми каже, че е очаквал по-голяма купчина от кости около езерото. Но когато тръгна отново аз му извиках, че искам да снимам сега, докато светлината е толкова изумително яркочервена.

Той намали, спря до изцяло почистен труп и аз скочих опипвайки за камерата.

— Тя е цветна — казах му. — На тази светлина ще изглежда фантастично.

Бях развълнуван, в ума си вече пишех думите, започвайки да схващам какво може да се получи от това.

Накарах го да върне камиона обратно, обяснявайки му, че веднага щом дам знак съм готов, и искам да тръгне към трупове, после той ще слезе и ще се наведе над тях.

— Вземи някоя от костите — казах аз. — И аз ще те увелича в кадъра.

Той направи това, което аз предложих и виждайки го да излиза от кабината, равнината зад него цялата замъглена в розово и неговите силни черти изпъкваха на яркочервената светлина, дори и брадата му беше оцветена в червено. Аз знаех, че имам тема, която ще накара всеки зрител да се изправи наелектризиран. Но когато той стигна до костите, вместо да се наведе и да вдигне една, той внезапно се обърна с гръб към камерата и извика:

— Каранджа, ела тук.

Аз почти махнах своя пръст от копчето, но после се замислих, че никога няма да имам отново толкова добра светлина и оставих камерата да снима, постепенно приближавайки докато Каранджа слезе от задната част на камиона и се запъти към Ван Делдън, който сега се наведе, вдигайки един дълъг пищял, държейки го така, че африканеца да го види. Аз се приближих, вървейки бързо напред, фокусирайки

върху тях и обикаляйки докато можех да заснема техните лица. Макунга също беше в кадър и пушката праметната през рамото му, сбръчканото му лице беше ясно на усилващата се великолепна светлина. И тогава, когато аз приближих за наистина близък кадър, Каранджа изглежда ме забеляза за първи път. Той остана с отворена уста, гледаше силно объркан и внезапно покри лицето си с ръце. После хукна като преследвано животно обратно в камиона. Ван Делдън се обърна и ме погледна все още държейки костта и гледаше направо в камерата.

— Осъзнаваш ли какво направи?

Той се усмихваше и на тази странна отразяваща усмихва, лентата свърши и камерата спря.

— Какво имаш предвид? — попитах аз.

— Разпечатай тази снимка и тя ще бъде толкова добра колкото една смъртна присъда.

Мери Делдън мина пред мен, нейната „Ретина“ пред окото и да снима отблизо нейния баща на фона на изгрева. Аз чух кликването на затвора и тя каза:

— Направи го нарочно.

Той кимна.

— Разбира се. Сега той е заснет на филм тук и вашите снимки са сигурни. Неговият живот зависи от това да не ви вземат камерите.

Той отново се обърна към мен.

— Приключи ли вече?

Аз кимнах като все още си мислех за Каранджа, който уплашено бягаше скрил лицето си с ръце.

— Тогава да вървим към езерото. Нямаме много време и искам моите снимки да покажат пълния размер на клането.

Продължихме с камиона и когато слънцето се издигна ние завихме по един път на запад. След няколко мили на юг от нас се появиха дървета, като така отбелязваха края на равнината Серенгети. През целия път минавахме покрай купчини разпилени кости полускрити в изсъхналата трева, а Каранджа седеше сякаш в транс на пода на каросерията със смаяно изражение на лицето, което беше почти сиво. Той не искаше да се изправи и да се хване за преградата, а предпочиташе да бъде блъскан наляво-надясно по пода на

каросерията. Сякаш той не се осмеляваше да погледне животинските гробища, покрай които карахме.

Пресякохме пътя на юг и почти веднага гумите започнаха да чупят костите и от моята гледна точка в каросерията на нападение в гърба, равнината напред беше белязана с концентрични окръжности от гръдни кошове като големи гъби. Сякаш една армия беше водила последната си битка тук, падайки един след друг, полк след полк.

Слънцето вече се издигаше в небето, чийто цвят бе напълно изчезнал и когато най-после спряхме, се озовахме в средата на бойното поле, бледите кости на мъртвите полкове от диви животни ни заобикаляха отвсякъде. Гледката бе толкова удивителна, че останахме там за момент, като се взирахме в нея.

След това Мери Делдън се обърна към баща си.

— Кой го направи? Не е бил Алекс. Когато той избива, го прави правилно, кости и кожа и всичко, което може да влезе в употреба се използва.

— Беше военно време. Последната голяма битка се бе водила тук, в края на равнината и с техните линии за връзка прекъснати — поклати глава Ван Делдън.

— Хубавото е, че Джимекс не могат да видят това. Джимекс, баща и син, които бяха инициатори на този бивш национален парк, сега си спомних, че бяха написали книга — „Серенгети няма да загине“. Макунга ме предупреди, но аз не бих могъл да повярвам, че е възможно — такова масово умъртвяване.

Той се изкачваше на покрива на кабината. Разполагаше със стар Полароид и докато чакаше първата снимка да се появи, тя каза с укор:

— Ще покажеш тези снимки на делегатите и ще им позволиш да си мислят, че е бил Алекс.

— Той имаше договор да снабдява армията от Серенгети.

— Но не така, умъртвявайки всичко живо.

— Излезе извън контрол, това е. Военните видяха какво се правеше и силното желание за умъртвяване ги завладя.

Той направи друга снимка, след което се обърна към нея.

— Нали това е работата му — убиването на животни? А сега отива на север, нов договор, да нахрани умореното от глад племе Самбуру. Война или продължителна суша, това е работа и за този голям хладилен склад. Трябва да го напълни с нещо.

След това тя се умълча и аз сложих друга касета на камерата си, смених обектива, и заснех панорамни снимки, последвани от близки кадри на захвърлени кости, натрупани на купчина. Говорейки с ван Делдън след това разбрах, че в своята миграция дивите животни се подразделят на стада от двеста или триста животни.

Понякога концентрацията е по-малка, понякога по-голяма, но около всяка концентрация от останки, ние намирахме следи от гуми на превозни средства, които ги бяха обградили, докато мъжете в камионите ги разстрелвали. Аз се опитвах да заснема много ясни следи от камиони, за да покажа как множеството от животни са изпадали в паника, когато Мери Делдън ме извика. Настойчивостта в гласа ѝ ме накара да се обърна и тогава видях сива фигура, почти скелет, покрита с крастава кожа. Беше хиена, само корем и задница, и се движеше право към мен, очите ѝ блестяха и имаше пяна по челюстите. Изглеждаше полумъртва от глад и идваше към мен толкова бавно, размахвах камерата, крещях и се отдръпвах.

— Бягай глупак такъв!

Тя крещеше. Тогава избягах и отчаяното животно, което подразних с виковете си, се втурна след мен, движейки се с изненадваща скорост.

Гръмна пушка. Последва още един изстрел и ван Делдън извика:

— Всичко е наред, Тейт.

Аз стоях там за момент, като се чувствах потресен и краката ми трепереха, след това заснех в близък план изтощената хиена, лежаща мъртва на една страна и друга на ван Делдън с пушка на рамо. След това, докато се разхождахме сред съседните гробища от кости, се натъкнахме на няколко недоносени хиени сред скелетните останки, техните силни челюсти схрускваха кости в отчаян опит да получат препитание, за да оцелеят още един ден. Беше депресираща, сърцераздирателна гледка и равнината на Серенгети, изумрудено ярка сега от слънцето, лъчезарен пейзаж осеян със стърчащи скали. Освен тези няколко последни бродещи хиени, нямаше друг признак за живот, нямаше дори птица, пусто небе, син ослепителен блясък с пухкави бели облаци разпръснати над върховете на хълмовете, прекалено далеч, за да се видят.

— Получи ли всичко, което искаш? — попита ван Делдън.

Аз кимнах, взирайки се в костите, разпръснати в тревата под краката ми.

— Това, което виждаш тук — каза той, — е работа на мъж, когато нанася най-големи разрушения. Последниците от това клане ще имат... — Светлите му очи бяха фокусирани върху мен, почти блестящи. — Включи това в сценария. Имаш филма. Използвай го. Миграцията тук на моменти е много голяма — милиони зебри, гну и накрая газелите, Грант и Томсън. Кажете на хората какво означава да избиеш големи стада като тези. Накарай ги да видят как това действа на всичко живо. Лъвовете, хиените, чакалите, дългоухите лисици, дивите кучета, също — всички се изхранват с тези животни. Лешоядите и дори орлите и дори малките мравки, които съществуват, за да изчистят и последните останки. Кажете им.

Той се осъзна.

— Каранджа!

Каранджа седеше под сянката на камиона, главата му превита между коленете. Вдигна я бавно.

— Да, Тембо?

— Мислил ли си какво ще кажеш на министъра?

За момент си помислих, че се беше обезсърчил напълно. Но тогава той се изправи и дойде при нас, като се усмихваше и имаше нещо от предишното му веселие.

— Ако г-н Тейт се съгласи, и г-жа Мери, казвам, че може би съм взел камиона, за да ги намеря, страхувайки се за сигурността им.

Ван Делдън не каза нищо, зает със своя Полароид и Каранджа се обърна към мен.

— Трябва да кажете, Г-н Тейт, дали вие и г-жа Мери отивате да направите снимки на зората, може би на някои животни и тогава се изгубвате. Добре?

Аз кимнах.

— Дотогава, докато не ни вземат камерите.

— Не. Аз ще се погрижа за това.

— А нашите филми?

Би било много лесно за него да получи филма под някакъв претекст.

— Филмът ви ще бъде в безопасност, — но го каза несигурно, като примигваше.

Мери Делдън беше клекнала до купчина кости и докато все още държеше окото си на визьора на камерата, каза на баща си:

— За да сме сигурни ще ти дам някои от филмите си.

Тя се изправи и извади две касети от джоба на ризата си.

— Няма нужда.

Ван Делдън гледаше индикатора за проявяване.

— Ако всичко мине добре, вашите камери и филми ще бъдат в безопасност. — Той освободи бутона за проявяване и отвори камерата. — Достатъчно ясен, мисля.

И той откъсна филма и го вдигна, за да го видим. Беше ясно разпознаваема снимка на Каранджа, който стоеше и ми говореше и зад него беше камионът и Мери Делдън клекнала с нейната камера пред купчина кости.

— Утре ще покажа на делегатите снимките, които направих днес сутринта. Дали ще включа тази или не зависи изцяло от теб.

Той се наведе напред, лицето му беше близо до това на Каранджа и той го побутваше с пръст по гърдите.

— Погрижи се нито г-н Тейт, нито госпожица Мери да бъдат тормозени за това, че са били толкова глупави да се загубят. Разбра ли?

Каранджа завъртя очи и кимна, като облизваше устни с език.

— Ще се погрижа да са добре, Тембо.

Това беше изнудване и аз не можех да не съжалявам човека, вдигнат от леглото с насочен към него пистолет и принуден да реквизира един военен камион, неговата длъжност, цялото му бъдеще бяха застрашени. Огледах безкрайната равнина, белите кости, огрени от горещото слънце и един дрезгав глас до мен каза:

— Сега вероятно разбираш за какво е тази конференция — и как тези, които са живели с животни се чувстват. — И тогава, с изненадваща топлина, тя сложи ръка върху моята и добави. — Как мога да ти помогна, когато започнеш да пишеш сценария...

Тя спря дотам, погледът ѝ се рееше отново над равнината и бързо се обърна.

— Става късно — каза тя на баща си със стегнат, умерен глас. — Да. Трябва само да стигнем до езерото. Сега сме тук и имаме камион.

Продължихме с камиона по пътя, на юг към дърветата и след десет минути ние напуснахме полето и навлязохме в район с храсти и акации. Видяхме първите лешояди да почистват влажната кожа на

нещо убито наскоро. И после изведнъж се оказахме на брега на езерото, където в плитчините стояха фламинго, като напръскани с оранжево, и водни птици плуващи наоколо, бяха незасегнати от кланицата в равнините.

После спряхме и на далечната страна, на хълма над езерото, видях редица от сгради. Ван Делдън слезе от камиона и за кратко ги огледа с бинокъл.

— Когато бях на това място, то беше току-що застроено. По-късно много хора, които станаха известни със снимането на диви животни за телевизията, го използваха като своя база.

Той спомена няколко от тях, имена, които почти не бях чувал.

— Имаше палатки, най-добре разположения лагер за всеки, който изучава миграциите. Но мъжът, който го ръководеше, го заряза накрая — танзанийците му попречиха да работи. Сега... Виж сам. Сега е просто развалина.

Той ми подаде бинокъла и видях, че сградите са черупки без покриви, дървените части на сградите се рушаха.

Две от тях бяха погълнати от пожар и зад най-голямата, която имаше останки от веранда се подаваше дълъг врат, който се извисяваше като дебел стълб маскиран в черно и жълто, малката глава гризеше листата на едно дърво.

— Жираф! — казах аз.

— Няколко, ако се вгледаш внимателно. И воден козел долу в тръстиката от дясно.

Говореше тихо, мигаше и сълзи се стичаха по бузите му.

— Винаги беше хубаво място за дивеча. Реката Олдувай е толкова близо, ей там.

Не можех да повярвам, този корав възрастен мъж ридаше за миналото, без да се мъчи да прикрие чувствата си докато кимаше към дърветата, винаги наклонени на ляво.

— Тук направихме първия си базов лагер. Всички животни минаваха между кратера Нгоронгоро и Серенгети и ходеха на водопой до Олдувай. Имаше много лъвове и гепарди. И на края на полето зад нас, вечерта, когато мигриращите животни минаваха, дърветата бяха накацани от лешояди, марабута, орли — всякакви мършояди, хищници кацнали там горе, чакайки следващото утро да се нахвърлят върху остатъците от родените през нощта малки и останките от млади

антилопи гну убити в мрака. Обичах да седя на верандата с изгряващото слънце, бубалите, зебрите и антилопите гну пасяха на метри от мен.

Той поклати глава и въздъхна и си помислих, че въздиша за животните, които вече не бяха там.

— Нещата бяха различни тогава.

Той погледна бегло дъщеря си, примигна, после се протегна за бинокъла си и се покатери отново в камиона, като че да скрие моментната си слабост. И когато тя предложи да караме до хотела, за да снимаме жирафа, той каза:

— Не. Нямаме време. — Каза го навъсено и предположих, че не искаше тя да знае, как вида това място го беше развълнувал.

— Поне ми разреши да снимам хотела. Вие с майка ми сте се оженили там, в столовата е било тържеството, нали?

— Да.

— Никога не съм го виждала. Бих искала една снимка.

— Не. — Гласът му беше изненадващо рязък. — Резервоарът ни е на четвърт пълен.

Той запали и след момент на колебание тя се качи и тръгнахме бързо по лъкатушещия път обратно в равнината. Пътуването беше още по-мъчително сега, земята изсъхваше от слънцето и до 10:30 бяхме отново на чакъления път. Той спря там и попита Каранджа:

— Мислиш ли, че военните ще изпратят някой да те потърси?

Каранджа се почуди, докато стоеше до мен, с разтревожено лице.

— Възможно е. — Той поклати глава, като се наведе от страни на камиона. — Не мисля, че имат достатъчно гориво. Те зареждат в Найроби и имат само толкова гориво да зареждат Хотела и не могат да го пилеят, за да ме търсят.

— Добре. Ще спра до Лугата и ти ще поемеш от там.

След това можехме само да се държим, коловозите изсъхваха, а той караше бързо. Видяхме две малки антилопи, които Макунга каза, че са дик-дик, също видяхме един измършавял чакал, нищо друго, само птици, нито една голяма — нито лешояди, нито орли, небето над нас беше пусто с приближаващи се облаци. От слънчево времето стана облачно и малко преди обед ние намалихме пред една оголена червена скала и спряхме да починем на върха на едно възвишение. Пътят пред нас продължаваше надолу към зелените дървета. Нямаше никакво

движение, въздухът беше тежък и неподвижен, мрачна тишина. Ван Делдън слезе.

— Добре Каранджа. Закарай го до Хотела. А ти Тейт — се качи отпред с Мери. И запомни, изгубили сте се в гората цяла нощ.

Той се усмихваше докато слизах на пътя до него.

— Изглеждаш достатъчно изморен и смятам, че ще ви се размине.

Каранджа седна зад волана с напрегнато лице. Не ми хареса. Изглеждаше уплашен. И докато се намествах до Мери Делдън той попита:

— Какво да правя, ако военните ги арестуват?

— Кажи на Министъра — рязко отвърна Ван Делдън. — И се придържай към историята. — И добави: — Запомни имам твоя снимка от Серенгети и ако нещо се случи с тях, ако им вземат филма тогава ще покажа снимката утре. Разбираш ли ме?

— Да, Тембо.

— Знаеш ли по кое време Кърби Смит ще се изкаже пред Конференцията?

— Не — поклати глава той. — Мисля, че ще е сутринта.

— Е, разбери точния час и го кажи на Госпожица Мери. Тя знае как да се свърже с мен.

Той я огледа, голямата му глава в рамката на стъклото, внезапен порив на вятъра развя бялата му коса.

— Ще се видим утре — каза той и се отдалечи, като каза на Каранджа да тръгне. Когато го видях за последно той вървеше през храстите, Макунга беше зад него и носеше пушката му.

— Дали той наистина ще дойде на Конференцията утре? — попитах.

— Да, със сигурност — отговори тя. — Той се цели в Алекс Кърби Смит.

— Защо?

Тя поклати глава. Минахме през лугата и тръгнахме по склона.

— Нещо се е случило между тях. Това е всичко.

— Когато са били партньори?

Но всичко, което каза беше:

— Много отдавна.

Тя стоеше вцепенена и изправена, зъбите ѝ бяха прехапали долната устна и се беше загледала право напред. Остана така за някъде около минута и след това добави, сякаш искаше да обясни.

— Отношението им към животните е напълно различно, разбираш ли. И сега... Не знам... — Последва една дълга пауза, след това тя се обърна към мен и се усмихна. — Е, запозна се с великия Корнилиъс Ван Делдън, какво мислиш за него?

Не знаех как да ѝ отговоря, усещах лекия натиск на тялото ѝ към моето и големите ѝ очи блестяха усмихнати.

— Никога преди не съм срещал някого като него — измърморих нерешително, като търсех дума, която да опише неговата странна, буйна личност. Но всичко, което можех да кажа беше: — Той е по-голям от живота.

Тя добави като се смееше:

— Може да го кажеш пак. Той винаги е бил по-голям от живота. — Тя спря да се смее и каза бавно. — Той е много буен човек, винаги е бил и ще се възползва от всяка възможност...

Тя се почуди и поклати глава.

— Не познавам друг човек... Не съм срещала друг като него. Ако веднъж реши нещо, нищо не може да го спре, никакви аргументи нито заплахи, нищо. Решава нещо и толкова независимо дали е опасно за него или за другите — и попита Каранджа: — Как мислиш, че изглеждаше Тембо?

Той се вгледа в нея за кратко.

— Много силен — каза той. — Много силен, като вол. Не мисли за това какво причинява на другите.

Той знаеше какво е казала и ехото от думите ѝ звучеше като предупреждение. Устата ми внезапно пресъхна, защото знаех, че се бях забъркал в нещо, което нямаше просто да свърши с изказването му пред делегатите. Седях си, мислех за това и тя отново замълча и се загледа напред.

— Този човек Кърби Смит — казах, като се опитвах да се разсея. — Трябва да го познаваш добре. Какъв е?

— Бях само дете.

— Но сте се срещали след това.

— Един — два пъти.

— Тогава какъв е?

Тя не отговори само поклати глава и в този момент завихме по пътя и един войник ни махна с флагче да спрем, с насочена пушка. Носеше шапка като кепе със знак на носорог защита отпред.

— Бивш скаут — тя прошепна, когато Каранджа го поздрави и се усмихна с явно облекчение. — Те изглежда се познават, което може да ни е от полза.

Но човекът все още настояваше да извика ефрейтора, той излезе от малкия навес, който те си ха направили, държеше автомат.

Продължиха да си говорят. На края ефрейторът кимна, даде някакви заповеди на хората си и се качи в каросерията заедно с войника. Тръгнахме отново и Каранджа каза:

— Ще ни заведе при капитана си. Това е неговата заповед.

— Изпратили ли са патрул да те търси?

— Не. Но знаят, че ти и господин Тейт ви няма.

— Значи няма да се учудят, че си тръгнал да ни търсиш.

— Вероятно. Но аз не съм военен, и да взема военен камион. — Сви рамене, гласът му неспокоен. — И моя Министър... Ще бъде много ядосан, защото не съм бил тук сутринта. И утре, когато Тембо...

Той поклати глава, изглеждаше разтревожен и потта блестеше по лицето му:

— Госпожице Мери!

— Да?

Хотелът вече се виждаше, кафявите разпръснати постройки на фона на кафяви облаци, езерото беше блед кръг и блестеше леко. Ръка удари по кабината на камиона, ефрейторът нервно издаваше заповеди с развълнуван глас.

— Да — отговори Каранджа.

— За какво беше това? — попитах аз, напрежението се покачваше, стисках камерата здраво с ръце.

— Той иска да караме направо до охранителния пост.

— Може ли да остави първо нас?

Мислех за филма в камерата, двете филмови ленти в калъфа на камерата, който беше в краката ми. Но всичко, което каза тя беше:

— Само ще ги накара да се съмняват.

И след това Каранджа говореше, много бързо, неговия глас висок и неконтролируем.

— Моля. Виж се с Тембо довечера. Кажи му, че не е възможно той да дойде до конференцията. Той мисли, че делегатите и новинарите ще го защитят. Но, не мога да гарантирам. Познавам моя началник. Господин Кимани е политик и е много амбициозен.

— Той няма да посмее да го арестува там, пред всички делегати.

— Не. Той не може да направи това. Но щом баща ти тръгне, той ще заповяда на армията да действа. Той няма да има друга възможност. Моля ви, Госпожице Мери, трябва да повярвате, че Господин Кимани е твърд мъж и такова действие... да дойде на Конференцията и да говори с делегатите.

Той поклати глава.

— Това е най-лудото нещо, моля ви. Господин Кимани тогава ще бъде принуден да действа. Той няма да има друга алтернатива. Разбираш ли?

— Разбирам — каза тя. — Но ти разбираш ли? Той все още ще има тези снимки и ще ги използва.

Бях изненадан от твърдостта в нейния глас.

— Мисля, че трябва да говориш с твоя Министър.

Ние вече влязахме в алеята към Хотела, обрасла и набраздена, табелата за добре дошли беше на дървена арка наполовина изгнила, надписът беше нечетлив.

— Той ще бъде спрял — каза Каранджа упорито. — Те няма да му позволят да стигне до Хотела, снимките ще му бъдат отнети, кажи му го моля те.

Една ръка удари по покрива на кабината и ние се завихме наляво. Гледах Мери Делдън, устните ѝ стиснати здраво и капчици пот се стичаха по малките косъмчета над горната устна. Чертите на лицето ѝ бяха стегнати и ноздрите под орловия нос леко потрепваха. Плътно притиснати на предната седалка можех да почувствам напрежението в нея. Камионът спря и тя каза напрегнато:

— Не можеш да го арестуваш. Не и пред делегатите. Кажи това на г-н Кимани.

Ефрейторът скочи и изчезна в една постройка.

— Разбираш ли, Каранджа?

Той не отговори, ръцете му така стискаха волана, кокалчетата му побеляха.

— Каранджа, разбираш ли?

Тя му шепнеше така рязко сякаш той беше дете, което не искаше да приема съвети.

Той бавно поклати глава, лицето му лъщеше от пот и безпомощно изражение.

— Той ще бъде спрян. Няма да го арестуват, но ще го заведат на летището с охрана. Това не мога да го предотвратя.

Ефрейторът излезе с един офицер, едър мъж, тъмнокож, с три звездички на пагона и наперчена походка. Той отиде направо до далечната страна на камиона и заговори Каранджа. Не можех да разбера какво се говореше, но беше ясно, че той го подлагаше на кръстосан разпит и говореше агресивно.

Разговорът продължи дълго докато ние чакахме в нагорещената кабина. Най-накрая Мери Делдън се наведе и заговори капитана на Суахили, с ядосан глас, почти сприхав. После рязко се обърна към мен.

— Отваряй вратата и да вървим. Уморена съм и искам да се измия. — Тя взе апарата си и преметна каишката му през глава. — Освен това съм страшно гладна.

Ефрейторът се опита да ни спре и тя се обърна към офицера и каза на английски:

— Вие нямате никакво право да ме задържате. Ако го направите ще отида при Министъра и ще настоявам да се свърже с американския посланик по радиото.

Тя се пресегна през мен и отвори вратата.

— Сега слизай Колин и разкарай тоя ефрейтор от пътя ни. Няма да стоя тука и да се пържа.

Не трябваше да го блъскам встрани. Капитанът излая някаква заповед и ефрейторът отстъпи назад. Тогава слязох и тя ме последва.

— Хайде. Измиване, обяд и малко сън.

Тя не каза нищо на Каранджа или на офицера, отпраши направо към основната сграда и аз я последвах.

— Мислиш си, че те е разбрал ли? — попитах я докато влизахме в тъмната студена дупка, която някога е била Рецепция.

— Разбира се. Той разбира английски перфектно. Да не го говори е въпрос на принципи.

Делегатите бяха вече на обяд. Можехме да чуем гръмките им гласове, тропането на чиниите, идващо от столовата.

— По-добре дай всичките си филми в сигурни ръце. Не на оператора ти. На някой друг. И, ако ни разпитват поотделно, сме стигнали до лугата поотделно, поспали сме известно време и накрая сме стигнали до пътя, където Каранджа ни е взел точно преди обед.

Малка усмивка и след това тя ме остави, вървейки с леки, дълги крачки към нейната стая надолу, близо до празната черупка на басейна.

ТРЕТА ГЛАВА

Онази нощ видях Алекс Кърби Смит за първи път. Беше седнал през няколко маси, говореше с група американци, висок, добре сложен мъж, зареден с много енергия. Докато говореше, лицето му беше много живо, очите му присвити от дългогодишния блясък на слънцето и остър орлов нос, който му придаваше вид на хищник. Косат му беше дълга и светла, пригладена назад сякаш вятъра я бе издухал. Немаше как да го сбъркаш на това събиране. Дори и да не знаех, мисля че щях да предположа, че е ловец, нещо в остротата на погледа му, твърдостта, силния блясък подчертаващ неговите думи. Ръцете му постоянно се движеха, за да подсилят думите, а едната беше в ръкавица. Лявата, кафява ръкавица беше толкова нелепа в задушната жегата в столовата, очите ми се залепиха за нея. Изминаха няколко секунди преди да ми светне. Беше изкуствена ръка. Мъжете с него на масата бяха всички американци и изглеждаше, че се опитва да ги убеди в нещо, залягайки напред, лактите му на масата, цигара в дясната му ръка, говореше енергично. Не можех да чуя какво казваше, защото Ейб Финкел настоя да ми разкаже неговата версия за това какво се е случило на Конференцията. Беше добър в мимиките и неговата равносметка за различните речи беше, че са били много забавни, ако мисълта ми не беше насочена към други неща.

Масата на Кърби Смит започна да пропуква. Той все още говореше, когато бутна стола си назад и се изправи. Той беше много висок, поразителна фигура в безупречно ловно яке с червен копринен шал на врата му, неговото твърдо гладко избръснато почти момчешко лице изпълнено с ентузиазъм. И той се движеше с необикновена лекота сякаш постоянно беше стъпил на възглавничките на стъпалата си.

— Ще бъде трудно пътуване. — Чух го да казва. — Мисля, че може да бъде организирано, ако наистина го искате...

— Не мислиш ли, че това е чудесно? — каза Ейб Финкел, потупвайки ме по ръката. — Идвам от стария Уилоуби-Блеър. Дивият

живот е част от модела на целия живот и животните са толкова важни за човека, колкото човекът е за тях. Не е ли смешно?

Той въздъхна и поклати глава към мен.

— Ти пропусна първият ден и дори не слушаш докато ти показвам ползата от моите брилянтни наблюдателни способности. Не вярвам, че си се загубил.

— Нито пък аз — каза Кен и ми се ухили. — Изкарал си нощта на открито с единственото красиво момиче на това място...

— Валя дъжд, приятели. — Ейб се усмихна. — Момичетата не обичат да излизат в Африканската джунгла, когато вали. И дори да няма лъвове и носорози там, все пак има змии и гущери...

Той за момент се престори, че лежи там навън в дъжда и по него лазят мравки войници, като извиваше тялото си, като се оплакваше с дрезгав глас.

— Това там е африканска усойница ли е?

— Върви по дяволите — казах аз като гледах Кърби Смит да обикаля от маса на маса и да говори на делегатите.

— Не е смешно, нали?

— Не.

Виждах го много ясно, само през две маси и имаше нещо особено в лицето му — стисната уста, острия тънък нос и живите му очи, почти искрящи. Тя беше права за неговия чар. Той беше един от тези мъже с привлекателна усмивка, който можеше лесно да те развълнува и въпреки че беше на около 50, той все още имаше привлекателността на много по-млад мъж. Чудех се как беше загубил ръката си. Ловец само с една ръка...

— Ти не си се загубил.

— Какво?

Обърнах се, за да видя Ейб Финкел да се навежда към мен, а в очите му вече нямаше никакъв блясък на хумор.

— Какво имаш в предвид?

— Чу ме. Това са пълни глупости ти и момичето да се загубите. Излезли сте по работа и имате нещо, което никой друг няма, нали?

— Какво те кара да го кажеш?

— Да не си мислиш, че не проверяваме куфарите с екипировката ни? Пуснал си три списания в кутиите за филми докато ние бяхме на обяд. А Каранджа? Говори се, че е излязъл да ви търси и заседнал, ето

защо не беше тази сутрин на конференцията да представи Кит Кимани. Но днес следобед той ви разпитваше и най-накрая се измъкна с филма от вашата камера. Защо?

— Предпазна мярка, предполагам. Не знам. Каза, че го е направил по заповед на неговия министър.

— Сигурно, но защо? Какво си е мислел, че може да имате в кутията.

— Не знам.

— Не знаеш ли! За бога, ти си лош човек. И като сложи отгоре списанията в нашия куфар. Ерд ги намери точно там следобед докато ти все още се хранеше и аз ги пъгнах в джоба си за всеки случай. — Гледаше ме втренчено и се усмихваше. — Добре, ще споделиш ли дълбоката си тайна.

Той беше прекалено рязък и аз не му отговорих, само поклатих глава.

— Мога да ги запазя.

Не знаех дали говори сериозно или не, очите му ме гледаха злобно.

— Не мисля, че ще направиш това — промърморих.

— Няма? Мислиш си, че един закоравял стар професионалист като мен има някаква милост към новите момчета и е опитен в това?

Той все още се усмихваше, тонът му забавен, но тъмните му очи ме гледаха и ми показваха, че е сериозен.

— Искам да знам какво си правил. Или предпочиташ да попитам момичето на Делдън?

— Утре ще разбереш — казах аз и се изправих, чувствах се уморен и исках да поспя.

— Утре къде?

— На конференцията. Когато говори Кърби Смит — и добавих: — Може би ще искаш да направим сделка, затова запаси този филм.

Очите му светнаха от любопитство, а лицето му блестеше на светлината, но той не зададе повече въпроси и знаех, че няма да говори, не и за сделката. Филмът беше в безопасност у него и аз ги оставих и влезнах в стая си. Кен дойде точно, когато събличах дрехите си.

— Колин, ти наистина ли получи нещо?

Той се мръщеше, неговото изражение беше съсредоточено и озадачено. И когато не получи отговор, той каза:

— Каранджа тръгна с камиона скоро след полунощ. Взе го от един от гвардията. Станах призори тази сутрин. Тревожех се за теб.

— Нямаше нужда.

Излях малко вода в платнения умивалник и започнах да си обливам лицето.

— Имаше една жена, журналист, скитаща наоколо, питаше за Мери Делдън. Те споделят една и съща стая и тя беше уплашена, че ѝ се е случило нещо. — Той спря, изчака докато изсуших лицето си с кърпата. — Корнилиъс ван Делдън — промърмори той. — Сега аз знам нещо за него, носи се слух, че той е в страната и Армията го търси.

— Кой ти каза това? — Оставих кърпата и обърнах глава към него. — Ти поразпита ли?

Той сви рамене.

— Не само аз, но също Ейб и някои други. Ние всички сме изпълнени с любопитство. И ти излизаш с момичето на Делдън. Същото име.

— Защо по дяволите, започна да задаваш въпроси? — попитах ядосано. — Казах ти да не се тревожиш, ако закъснея.

— Няма нужда да се тревожиш. Аз съм единственият, който знае, че си искал да се свържеш с Корнилиъс ван Делдън и си мълчах за това.

— Мери Делдън е негова дъщеря. — Пресегнах към пижамата си. — Това е всичко, което ще ти кажа за сега.

Мислих за този лагер, намиращ се долу в лугата, и как докараха легла и припаси с камиони, гвардията изпълняваше длъжността на прислуга; два напълно различни свята, и утре той ще влезе в този Хотел — направо в капана, струва ми се.

— Тези слухове. Какво точно казват? — попитах.

— Виждал си го, нали?

Той стоеше прав, с гръб към прозореца, и в този момент прожекторите около езерото се включиха. Очилата му проблясваха на светлината.

— Всичко е ясно. Ако не искаш да говориш...

— Те какво казват?

— Това, че той мрази смелостта на Кърби Смит. Ето ги Бъртън и Спик отново и някак си той ще успее да говори пред Конференцията.

— Бъртън и Спик?

— Ейб Финкел използваше тази фраза. Не знам нищо за това. Той каза, че всичко е в африканските книги. Аз не съм начетен като Ейб.

Имах неясен спомен за някаква викторианска драма „Изворът на Нил“ — тази беше. Словесен дуел и Спик се очакваше да извърши самоубийство. И ако в Хотела се разпространяваха тайно слухове, че ван Делдън щеше да се появи...

— С кого си говорил?

— Само с делегатите и медиите.

— А с Кърби Смит? Говорил ли си с него?

— Не, но Ейб го е направил.

— Какво каза той?

— Просто Корнилиъс ван Делдън бил мърморко и нежелано лице за настоящето Правителство. Бил е съвсем сигурен, че те ще се погрижат да не се появи на Конференцията.

Така че, капанът бе устроен и утре щеше да щракне. Един мъж с такава брада, толкова разпознаваем, не би било възможно да се вмъкне в хотела незабелязано. Целият район бе строго охраняван сега, патрулите бяха отвън и стражите на пост. Можех да ги видя, движещи се долу край езерото. Откъснах една страница от бележника си, драснах една бележка и я дадох на Кен.

— Занеси я на Мери Делдън, става ли? Кажй й каквото току-що ми каза.

Той се поколеба, сякаш беше готов да ми зададе още въпроси. Но след това кимна.

— Добре. Ще й кажа.

Беше тъкмо след като той изчезна в нощта, когато осъзнах, че все още стоях гол. Тогава се шумгнах в пижамата си и се качих в леглото, като лежах буден за малко, чудейки се как ван Делдън си мислеше, че е възможно да влезе на Конференцията. Представях си го заедно с Макунга, да си пробиват път с бой с държавните служители, звукът от огнестрелно оръжие отекваше в конферентната зала и беше по време на тази фантазия, когато съм заспал и бях страшно уморен, за да ме е грижа какво се случва.

Дочух рев на слон, силен като писък, а също и крясъци и тогава се събудих, или поне си мислех, че съм, и в стаята се чуваха шептящи гласове. Ейб говореше тихо, никаква светлина и сенки не помръдваха в тъмнината. Някаква врата се затвори и настъпи тишина. Мисля, че сънувах слона, а това тук бяха останалите колеги, който си лягаха и аз се обърнах и отново заспах. Следващото нещо, което разбрах беше, че се е съмнало и исках да се облекча. През нощта ползвахме стайната тоалетна измивайки я с кофа вода сутринта. Слязох сънливо от леглото си и се запътих към банята. Вратата беше затворена и когато се опитах да я отворя не помръдна. Гласът на Ейб зад мен каза:

— Направи го навън. Вратата е заключена.

— Защо?

— Той спи в тоалетната.

— Кой?

— За бога! Кой си мислиш? Лягай си в леглото. Още няма шест — каза и се зави през глава.

Излязох навън и се изпиках от верандата, вирайки се в притихналия Хотел. Тъжният напев на скърбящ гълъб звучеше край езерото, а един щъркел стоеше като стража на върха на главната сграда. Тъкмо се разсъмваше, въздухът бе изпълнен с шепота на насекоми и дрезгавото квакане на жабите. Нямаше никой наоколо, беше почти безмълвно, а ван Делдън спеше в нашата баня. Сигурно беше пристигнал в малките часове, което обяснява защо никъде нямаше светлина, когато се събудих от шептящите гласове.

Качих се отново в леглото си, но не можех да заспя, мислех за сценария и каква щеше да бъде кулминацията, дали имах способностите да го напиша? Не знаех нищо за животните и нищо за Африка. Бях роден и израснал в Лондон и всичко, което бях правил до сега беше в Обединеното кралство, освен онзи филм за танкера, а и тогава целия екип беше от англичани. Погледнах към Ейб Финкел, здраво увит в одеялото и разхвърленото оборудване под леглото на Линдстром. Те бяха в това сега и си бяха признали, че знаят малко повече от мен за дивите животни, те бяха по-възрастни и доста по-опитни от мен. Кен се размърда в леглото под мене:

— Буден ли си Колин?

— Да.

— Мисля, че трябва да го снимаме как спи в банята. Отзад има прозорец.

— Има ли достатъчно светлина?

— Слънцето се издига и прозорецът е на изток.

Ейб седна на леглото.

— Искате ли да ви застрелят ли?

Той има Колт на кръста и е човек, който спи с едно отворено око. Той скочи на земята от своето легло.

— Ще подготвим нещата, преди да отидем на закуска.

— Той може да не се съгласи — каза Кен.

— О, ще се съгласи. Не чу ли какво каза той снощи? Ние го крием тук докато Кърби Смит започне да говори и ще направим колкото снимки си пожелаем. Човек като него, който поема такива рискове, има нужда от възможно най-много публичност.

Той излезе и отиде до тоалетна, след което започна да се облича.

— Истинският ни проблем е как да изнесем нещата. Ще поговоря с пилота. Знам в коя стая е. — Той ме погледна докато си слагаше обувките. — С колко пари си готов да подкрепиш каузата.

— Бюджетът ми е малък — измрънках аз.

— Не сме ли всички така — отвърна той. — Не се безпокой остави го на мен. Ще се оправим по-късно.

И излезе, носеше нещата си за бръснене и се беше отправил към банята.

Нямаше го за около половин час и когато се върна всички бяхме станали и се обличахме.

— Той ще лети с Министъра този следобед към четири и ще вземе филмите ни с него.

— Колко ще иска? — попитах аз.

— Той е наемник и не би поел такъв риск за нищо. Дадох му чек от Швейцарска банка за хиляда франка да бъдат заверен от Американския консул при доставка. Какво мислиш за това? Твоите хора няма ли да участват?

Не знаех. Бях в неведение и с неудобство осъзнах, че няма възможност за такова нещо. Тогава Мери Делдън се появи на верандата и изглеждаше свежа и кокетна:

— Мога ли да вляза?

Нейният дрезгав глас звучеше нервен, очите ѝ обиколиха стаята, когато тя влезе.

— Всичко наред ли е? — попита ме тя и разбрах, че няма доверие на останалите. Ейб ѝ отговори:

— Можеше да ни предупредиш, Мери. Да се появи така по средата на нощта с твоя уморен приятел — можеше да изкрещя като луд.

Той се усмихваше тъмното му лице се оживи от смешната ситуация.

— Уплаши ме.

— Съжалявам — каза тя с усмивка и израз на облекчение. — Къде е той?

Ейб кимна към затворената врата на банята. Тя отиде до нея и почука.

— Мери е. Добре ли си?

Резето щракна и той отвори вратата, беше облечен, тялото му запълваше отворената врата и оглеждаше хората в стаята, бърза оценка. Спря се върху Ейб Финкел.

— С теб ли говорих снощи? Добре. И си уредил да вземат снимките.

— Да, разбира се. Чух всичко, което ми казахте. А звукозаписа?

— Погрижил съм се. Касетите ще бъдат пренесени със снимките.

— Идеално. — Той погледна към Мери. — Няма промяна в уговорките, надявам се.

Тя поклати глава.

— Трябва ли да го правиш точно така, пред всички?

— А как иначе?

— Ще кажат, че е защото го мразиш.

Той повдигна рамене.

— Какво значение има, стига да го спра. — После добави: — Значи започва да говори в 10:30, така ли?

— Там някъде. Конференцията започва в десет и само един делегат говори преди него, бивш сенатор от Бостън на име Франклин. Каранджа мисли, че Ейб ще говори около половин час, след което ще има дискусия с министъра, който ще се появи по обед. Следобед ще ни водят да видим местността предназначена за пилотната схема.

Господин Кимани ще ни обещае снимки на носорози, антилопи може би и на лъвовете.

— Всичко е планирал значи.

— Скаути от армията ще бъдат готови и ще докарат животните.

Той се изсмя дрезгаво.

— Те събират бедните животни в кошари от няколко седмици. Това е едно от нещата, които трябва да кажа на Конференцията. — Той погледна Кен и след това Линдстром. — Ти си операторът, нали? Е, след като казах всичко, което мислех, погрижи се да имате достатъчно филм в камерите. Ще снимаш слон и това ще е много по-изумително от всичко, което Господин Кимани може да ти предложи.

— Това ли чухме снощи? — попита Ейб. — Чувах се много писъци и викове от бараките. Заради това бяхме будни, когато ти пристигна.

Голямата глава, която приличаше на лъвска, добави:

— Това беше слон. Този, за който ми каза ти, Мери?

— И ти го докара до Хотела, при това положение? — Думите трепереха в сутрешния въздух, нотка гняв и ядосаното й лице. — Как можа?

— Бяха поставили охрана и трябваше да ги разсея. — И като видя неодобрението изписано на лицето на дъщеря му, той добави: — И без това е обречен. Знаеш това много добре, така че не бъди сантиментална.

Но тя обърна главата си към прозореца.

— Каранджа — каза тя. — Мисля, че той идва тук.

През прозореца можехме да го видим как ходеше наперено пред главната сграда.

— Ще дойдеш да ме вземеш, нали? — каза ми ван Делдън. — Веднага щом се изправи.

Кимнах и той изчезна в банята заключвайки вратата зад него.

Каранджа се изправи на нашата веранда.

— Добро утро госпожице Делдън. Господин Тейт, всички. Надявам се да не са ви събудили снощи като гонеха тези слонове.

Изглеждаше, че си е възвърнал малко от неговото весело самочувствие.

— Повече от един ли бяха?

— О, да. Те идват при боклука. — Той се зачуди, погледна смутено двамата американци и тогава се обърна към Мери Делдън. — Може ли да поговоря с вас насаме? И с вас Господин Тейт.

Заведе ни до басейна и когато бяхме далеч от всички, той каза:

— Моля те кажи му, че не трябва да идва тук. Не е добре за него. Отговорникът за охраната е поставил пазачи навсякъде из Хотела. След закуска ще има повече войници и няма шанс той да успее да премине през тях, въобще никакъв шанс.

— И как очакваш да му кажа? — попита тя.

— Мисля, че имате уговорен знак. Моля те кажи му. Това е всичко, което имам да кажа. Освен това, моят Министър много се притеснява да не се изложи, не и тук пред всичко делегати.

— Мога да си представя. — Тя се усмихваше кисело. — Армията да го арестува и новинарските камерите да го запишат. Това наистина ще постави Кимани на мястото му.

— Моля ви Госпожице Мери. Камерите няма да записват. Ще се случи далеч от Хотела. Разбирате ли? Той няма да спечели нищо.

Тя кимна.

— Разбирам. Но ти го познаваш. Щом си е наумил нещо... Затова те моля, като лична услуга. Трябва да го убедиш, че това не е добре. Ти му кажи. Лагерът му се намира в лугата. — И тя му каза точно къде. — Не можах да мина през охраната, а така или иначе трябва да съм на конференцията.

Той се поколеба, поклати главата си и се усмихна хитро.

— Мисля, че вече е напуснал лагера, в противен случай, не ми казваш къде е. — И след това, като се направи на началник каза строго: — Прави каквото ти казвам, моля. За негово добро е. За да избегнем неприятностите.

Обърна се и тръгна бързо. Беше направил това, което му беше казано да направи и имаш чувството, че самочувствието му беше една маска и под нея той беше изплашен.

— Какво ще правят с него? — попитах аз, докато я следвах към главната сграда.

— Ще бъде наред — каза тя. — Той е Кикую, също както и Кимани.

— Племенна лоялност ли е това?

Тя кимна.

— И двамата ще обвинят армията, а Кимани е умен малък човек. А, ако това не проработи?

Тя сви рамене.

— Е, предполагам, че Африка не е толкова по-различна от Вашингтон и Лондон по отношение на политиците. Тяхното основно занимание е едно и също — естествена йерархия и оцеляване.

Тя спря и подуши въздуха.

— Колко чудесен щеше да бъде светът, ако нямаше политици. Винаги си мисля за Райската градина, където няма политика. Дори тук, където от нас се очаква да се борим за оцеляването на дивите животни, всичко е политика, всеки делегат се бори сам за себе си, да се изтъкне. Корнилиъс и той е такъв — и Алекс също. Те имат своята гледна точка и не зачитат гледната точка на другите, душевна завеса... Е, идваш ли на закуска сега? Много съм гладна. — Тя се усмихна и се усети пресилено веселие. — Пълният стомах е най-доброто успокоително.

— Още не съм се обръснал.

— Добре, тогава ще се видим на Конференцията.

Гледах я как си отива, чудейки се какво тя чувства наистина, доведена в сафари лагер управляван от баща ѝ и Кърби Смит, и сега те се бяха хванали гуша за гуша и се изправяха лице в лице. Аз си мислех за моят произход, толкова подреден, толкова банален — а нейния толкова вълнуващ. Знаела ли е какво ще направи нейния баща, след като тя приеме задачата? Осъзнала ли е, че ще има конфронтация и тя ще бъде емоционално разкъсвана между тях двамата? Затова тя изглежда предполагаше — и двамата от тях безскрупулно да се обвиняват един друг.

Аз се върнах до стаята и взех своята кутия с нещата за къпане. Ейб Финкел беше там, чист и избръснат, седеше на верандата.

— Кен и Ерд ядат сега. Ние ще отидем после. Не можем да рискуваме охраната да го намери тук преди балона да излети, хм?

Неговата къдрава черна коса блестеше и очите му бяха живи като въглини, истински професионален новинар знаейки, че е пробил и е напрегнат до безкрайност.

— Пилотът е в стая 71. Той ще ни чака.

До 10 часа нямаше по-малко от двама човека от нас в стаята или на верандата. Но, единствената охрана, която видяхме беше отвъд езерото, където те имаха повече хора на пост и патрулен отряд

обикалящ напред — назад. Изглеждаше, че никога не им е хрумвало, че Корнилиъс ван Делдън може вече да е в района на хотела.

Точно преди десет часа всички ние се отправихме към трапезарията. Масите сега бяха заети, столовете наредени в редица, помещението вече беше на половина пълно. Ние намерихме места на външния край на един ред и Кен постави камерата Болекс на трикракия статив. Аз си носех камера Бьолюо с мен за всеки случай, но моята основна грижа бяха записите и се чудех дали аз бях достатъчно близо до реда столове и малката катедра пред нас. Но веднъж, след като сър Едмънд Уилоуби-Блеър беше на крака и аз имах плейбек на началните му думи знаех, че всичко е наред. Неговото кратко обобщение на изказванията на делегатите предишния ден беше казано с чист и силен глас. В заключение той каза:

— Аз мисля, че ние всички осъзнаваме проблемите, пред които е изправено правителството на Източноафриканската федерация. Наша отговорност е бъдещето на дивите животни в този район, но всеки, който е слушал речта на министъра вчера и все още не приема това, че тези проблеми би трябвало да окажат влияние върху животните, които по едно време заемаха толкова голяма част от земите на федерацията, не е реалистично.

Министърът поклати глава и се усмихна. Той седеше до Председателя в стегнат, доста ярък син костюм, на тъмната му ръка опряна на коляното проблясваше златен пръстен.

— Проблемите, както аз ги виждам и както като се очертах на Конференцията са три: Първо, резултатите от изтощителната и продължителна война. Второ, стремежите от хората в действие, естествените стремежи за владене на земя в зона с много висока раждаемост, където натискът върху населението се е покачил от стичането на бежанци. Цели племена са били принудени да се преместят или да разширят обитаваната територия. Трето, презаселването на номадските племена от засегнатите от суша северни райони и последвалата смяна от пасторален начин на живот в по-ефикасния начин за използване на земята за земеделие. Тези, господа, са трите основни фактора, които се изправят срещу нас и никаква сума от посветени на това, дори и емоционални аргументи, ще ги премахнат. Днес, е последният ден от конференцията, ще се фокусираме върху практичното, с посещение този следобед на област,

за която са ми съобщили, че в нея още има съсредоточена голяма група животни, която може, министъра мисли, да бъде запазена. С други думи, животински резерват, или парк, което е политически възможно.

Той погледна надолу към стегнатата синя фигура до него.

— Но ние не трябва да забравяме, че Господин Кимани още трябва да представи идеята на неговите колеги от Правителството и армията.

Той се обърна отново към публиката, говорейки бавно и категорично, за да придаде тежест на думите си.

— Аз ще Ви помоля, по тази причина, да не го направите невъзможно за него като правите анализи тази вечер, на нашата последна среща, която той няма вероятно да може да подкрепи. Казвам го отново и много настоятелно, ние трябва да си помислим в практическо отношение, какво е възможно, при дадените условия. И за да подпомогна това съм ограничил таз сутрешните изказвания до двама говорители, и двамата практични мъже. Един от тях — Алекс Кърби Смит — е живял в тази държава целия си живот, и е един от световните научни авторитети в управлението на дивите животни, както свободните така и в резерватите, и което е по-важното — заради неговите услуги по време на скорошната война, той е приет в сегашното Правителство на федерацията.

По време на тази част от речта си, Председателят поглеждаше Кърби Смит, седнал до верандата, където блясъкът на слънцето беше като кръг от прожектор върху голямото, загоряло от слънцето лице, и подчертаваше острия нос и енергичността на тези присвити на слънцето очи.

Имаше аплодисменти от малка група, която седеше край него и той се усмихна с благодарност, проблеснаха златни зъби в слънчевата светлина, червения шал на врата му, небрежно цветно петно върху неговото жълто-кафяво ловно яке.

— Но първо, — сър Едмънд продължи. — Ще се обърна към Джордж Л. Франклин от Бостънската фондация, практичен мъж в различна сфера — тази на финансите. Трябва да приеме факта, че всяка програма за дивите животни изисква пари за администрация, мениджмънт, опазване. Не може да бъде на самоиздръжка както в доброто старо време, когато идваха хиляди туристи. Тези дни вече

отминаха, може би е за добро. Необходими са субсидии. Затова сега ще поканя Джордж Франклин.

Франклин говори не повече от двадесет минути равен, дрезгав акцент, който бях чувал няколко пъти преди. Мисля, че той беше счетоводител. Със сигурност нямаше сантименталност в речта му. Той направи разбивка на цени, факти и цифри на база старите паркове и актуализирани цени на заплащане на надзиратели, скаути, пътища, транспорт и сложното управление на площ от около четиристотин квадратни километра. И той направи заключение като потвърди, че фондацията, която той представляваше беше подготвена да подпомогне такъв проект до степен 20% от сумата за минимален период от пет години.

Погледнах си часовника. Беше 10:25 и Франклин сега отговаряше на въпроси. Операторите се движеха ненатрапчиво към Кърби Смит, разполагайки се, за да направят снимките, който искаха, когато той се насочи към катедрата. Каранджа развиваше карта на стената. Кен ме потупа по рамото.

— Искаш ли да го снимаш, когато започне да говори? — прошепна той.

Поклатих глава, гледайки Ейб Финкел докато той се придвижи тихо към вратата. Той беше срещу светлината тогава, в сянката на разбитите прозорци, Ерд Линдстром беше до него и двамата от тях държаха камери. Мери Делдън беше вече във врандата. Тя също беше с нейната камера и от там тя можеше да види в нашата стая и да наглежда говорителя.

— Ти стой тук — каза на Кен. Светлината беше прекалено трудна за мен се оправя. — Искам в близък план лицето на Кърби Смит докато той наблюдава влизането на Ван Делдън.

Оставих магнетофона да работи, вдигнах камерата и се запътих към вратата, гласът на сър Едмънд Уилоуби-Блеър ме следваше докато той благодари на говорителя за неговата честност и детайлна преценка и щедростта на неговата фондация.

— Все още не — каза Ейб, като хвана ръката ми. Той гледаше Председателя. Ерд Линдстром беше почти стигнал до нашата стая. — Изпратих го да предупреди старият мъж. Ще му дадем сигнал, когато дойде момента.

Председателят вече покани следващия говорител и Кърби Смит се изправи, камерите го наобиколиха, жужаха и щракаха. Това беше неговият момент и той даде най-доброто от себе си, дори когато отговаряше на въпроси и микрофоните бяха насочени към него от отегчени от процедурите мъже, които имаха нужда от нещо по-вълнуващо, по-цветно.

— Някога яздили ли сте див слон, господин Смит?

— Не, само носорози.

На тях не им пукаше, че беше само шега. Те се хванаха. И беше развеселен, почти привлекателен, чарът му заработи. Той се премести до катедрата, операторите го следваха.

— Носи се слух, че отивате на север. Работа за Правителството ли е това?

— Отговорът е в моята реч.

Той вече беше на катедрата, лице в лице с публиката, усмихнат, добре изглеждащите му черти оживени и жизнени, преливаха от увереност и Ейб вдигна ръцете си. Видях, че Линдстром прие сигнала и огледах стаята, изчаках. Кърби Смит вече говореше, за войната и как част от дивите животни са били принудени да платят за нея.

— Армията по време на поход взима всичко, което и е нужно. Храни се от земята и това в Африка се нарича животни. Знам, че тук има хора, които си мислят, че за това няма извинение, но да очакваме мъжете да умират от глад, за да може слон или носорог, или газела да оживеят трябва да пренебрегнеш собствената си природа. Никой от вас, никой от вас тук, по някакъв начин отдаден на запазването на дивите животни, който, поставен на това изпитание, ще гладува до смърт, когато има средствата да убива. Дори и тези, които мислят, че е добре да се убива за прехрана, с други думи хората, които съществуват благодарение на земята, ненавиждат поведение на мъже като Стенли и Телеки, които движейки се с голяма свита от носачи и убиваха за да имат хората им запаси от месо. Но го направиха, за да спасят своите експедиции от затъване, както и аз направих по време на последната война, за да нахраня една армия.

Той спря за малко, като погледна морето от лица и преценяваше въздействието на аргумента си.

— Знам, че някои от вас не одобряват участието ми в това. Но какво щеше да стане? Ще ви кажа, как цяла армия, която се нуждаеше

от редовни хранителни запаси щеше да го направи...

Ейб се премести, вдигна камерата си, а аз се обърнах, забравих за речта и видях бягащите чернокожи охранители и Линдстром, който ходеше заднишком, камерата му, насочена към фигурата на Корнилиъс ван Делдън, която напомняше на лъв, крачеща към нас с окъсани сандали и мръсни шорти. Сивата му коса, която си личеше, че е сплъстена в разкъсаната яка на дрипавата му риза, носеше револвер на кръста.

Глави се обърнаха, разсеяни от виковете. Името Корнилиъс ван Делдън прозвуча в стаята. Новинарите, приклекнали пред Кърби Смит, с насочени камери, свалиха пръстите си от бутона, изправиха се на крака и хукнаха. За момент в стаята настъпи врява, делегатите се блъскаха до прозорците, както и отвън на верандата. Направих знак на Кен да се завърти и той завъртя камерата, за да хване сцената отвън, тя се фокусира върху ван Делдън, опустялата Конферентна зала, след което той я насочи към Кърби Смит, стоящ безмълвен и забравен, след това към министъра, стоящ зашеметен и към председателя, който чукаше с един пепелник по бюрото, а аз изключих магнетофона си и си проправих път към верандата.

Малкото, движещо се заднишком шествие достигна до верандата и се спря в проточилите врат делегати.

— Как попаднахте тук?... Разбрахме, че сте били изгонени от страната... Г-н ван Делдън, ще говорите ли?

И един глас, звучащ като немски.

— Направете изявление, битте. Искаме да узнаем дали е вярна, че има никакви на диво животно от „тук до бряг“.

И някой друг, съдейки по външния му вид, скандинавец.

— Да, сега искаме изявление.

Охраната беше спряла, несигурни, с тъмнокожи лица и униформи в цвят каки, пренаселен фон за брадатата глава на ван Делдън и нищо не можеха да направят. Бяха изправени пред редица от камери и пред цял строй делегати.

— Господа! — Гласът на сър Едмънд вече не беше спокоен и убедителен. Прогърмя като на старшина. — Господа, моля за Вашето внимание. Ще се върнете по местата си. Слушаме една много важна реч. Сега, моля — незабавно!

Бавно завесите на сцената се разтвориха, когато делегатите започнаха да заемат своите места, но много от тях стояха прави, за да направят път на председателя, несъмнено, за да видят как той би поздравил този мъж дошъл от храсталака сякаш някакъв стар пророк. Те не бяха разочаровани. Сър Едмънд имаше чудесно чувство за ситуацията.

— Корнилиъс ван Делдън.

Лицето му светна и неговата ръка се протегна.

— Помня те, през 73-та, когато половината учени на света, включително и аз, се събрахме на езерото Рудолф за слънчевото затъмнение. Заповядай. Ти беше поканен, разбира се, но разбрах, че са те забавили.

И той се обърна, неговата ръка беше обгърнала раменете на Делдън, неговото иронично, жабешко лице се засия пред камерите и той каза:

— Вие знаете, ние се срещаме преди това, когато служех в КАРс — Мау-Мау проблеми.

Не беше най-тактичното нещо, което можеше да каже, като се имаше предвид, че Министъра беше Кикую, но вероятно, той искаше да каже точно това — знаеше как са се отнесли с ван Делдън на летището и как бяха започнали да го търсят. Но не мисля, че Кимани го чу. Той остана седнал, лицето му беше празно, долната му устна увиснала, и бялото на очите му беше сякаш е видял призрак.

— Мисля, че познавате Министъра. И Алекс, разбира се.

И все още като стоеше с ръка върху раменете на ван Делдън, сякаш уплашен, че ако я махне, камерата ще го пропусне, обърна се с лице към публиката, и гласът му гръмна.

— Господа! Убеден съм, че вие всички бихте искали да ме приветствате за моето посрещане на тази Конференция на човека, който няма нужда да ви представям, най-малко като уважение към неговата репутация — Корнилиъс ван Делдън. Той за съжаление закъсня, по обстоятелства извън неговия контрол, но сега, ето че е тук, знам, че вие бихте искали да предложите да се възползваме от неговия дългогодишен опит — след като Алекс спре да говори, това е.

Имаше аплодисменти, когато настани ван Делдън да седне и зае своето място. Министърът разговаряше оживено с Каранджа, но стаята постепенно се успокои и Кърби Смит продължи своята реч, не така

гладко както преди и не със същия съвършен контрол върху публиката. Кърби Смит продължи своята реч, не така гладко както преди и не със същия съвършен контрол върху публиката. Корнилиъс ван Делдън беше прекалено поразителна фигура и делегатите все още проточваха врат, за да го видят. Но Кърби Смит беше добър говорител и когато стигна до планираното пътуване на север, той привлече вниманието им.

— Разбирам, че между членовете на Конференцията са се водили разговори за Илърет като възможна алтернатива за пилотната схема предложена от Правителството и вярвам, че повечето от вас знаят, че много скоро заминавам на север, за да огледам каква е ситуацията с дивите животни по брега на езерото Рудолф. Военен самолет летял над района докладва за значително струпване на животни... — Той се обърна към картата на стената зад него. — Особено в района на Тясната долина Хор. — Той посочи разлома между веригите Ниеро и Ол Дония Мара под южния бряг на езерото. — Също и по склоновете на Кулал. Всъщност, оказва се, че по целия източен бряг на Рудолф има над средната концентрация на дивеч.

След това той се върна на катедрата, не за да погледне записките си, а понеже това беше най-доминиращата позиция между Председателя и Министъра.

— Илърет е близо до границата с Етиопия. Сега е част от милитаризираната зона и както предполагам сте забелязали на своите карти на региона и вероятно ще запомните по-добре като Северния Граничен Район, отбелязан като забранена за влизане територия. Трябва да ви кажа, че това не е само защото военните го считат за жизненоважен за защитата на северния фланг на Федерацията, но там има, както добре знаете, продължителна суша. Това е пасищен регион населяван от номадски племена, главно Рендайл и Самбуру. Техните стада са почти унищожени, дори техните кози и камили са намалели значително. Тези племена са заплашени от глад и независимо, че в района се очаква да завали дъжд, това няма да има незабавен ефект. Ако вали няколко дни това може да спаси от унищожение последните останали им говеда, но няма да създаде нови стада, от които да се препитават хората. Правителството — и аз съм сигурен вие ще се съгласите с това от хуманитарна гледна точка — прие, че този район се нуждае от незабавна помощ. И както сър Едмънд ви каза, запазването

на дивите животни не е нещо, което да се разглежда отделно. Хората на тази страна имат сходни претенции. Това, Господа, е област в бедствие и концентрацията на дивеч придвижващ се в нея, може да унищожи и последните останки от растителност и така окончателно да унищожи племената Рендайл и Самбуру.

Министърът кимна енергично, но глас някъде отзад извика:

— Това да унищожат околната среда ще направят техните кози и крави, не дивеча.

— При тези условия — продължи гладко Кърби Смит — ще оцените това, че Илърет, като резерват не е политически възможно решение в момента. Но тук и сега имам малко надежда за бъдещето — Правителството ме помоли да поема експедиция в района. Целта ще бъде от две части: Да разследваме обстановката в района и да предприемем незабавни мерки да облекчим заплахата от глад.

Той вдигна ръката си, когато няколко гласа се опитаха да протестират.

— Преди да изразите разбираемата си реакция моля ви запомнете, че: тук в сравнителните удобства на Хотела ви хранят с консерви, които Федералното правителство, с ограничени ресурси, е трябвало да внесе. Населението като цяло трябва да преживява от земята. На Север няма почти нищо останало, с което да преживяват, освен дивеча местещ се от място на място.

— Какъв дивеч? — Беше същият глас от отзад.

— Говоря главно за слонове. Има и друг дивеч, разбира се...

— Имате ли представа колко слона са останали?

Друг делегат каза:

— Не може да са много. Те се под напрежение от години, горите изгорени за въглища, дърветата дават път на нови кошари и селища, стадата говеда се размножават дори по-бързо от популацията, война, неограничен лов, и накрая суша. И сега вие искате да...

— Ред. Ред моля, господа.

Сър Едмънд Уилоуби-Блеър удари със стъкления пепелник, който ползваше за чукче и погледана Кърби Смит.

— Както казах — продължи той, — аз напълно разбирам реакцията ви, но когато хората умират на север те ще потърсят някакъв лек. Ако се остави на тях те ще се възползват от този необичайна миграция на север, ще настъпи клане и много от него ще бъде

пропиляно, плътта ще бъде оставена да гние. Аз съм оборудвал и обучил хора за тази задача. Нищо няма да бъде пропиляно. Ще бъде научно подбoren процес и само част от животните ще бъдат убити, значителен брой, за да задоволи нуждата в момента. Повтарям ще бъде свършено научно, животните ги очаква бърза смърт, месото използвано напълно. Резултатът, надявам се ще бъде възстановяването на нормалния живот на тези племена и жизнеспособни диви животни — имам предвид, че броят на всеки вид ще бъде намален до толкова колкото страната може разумно да поддържа. Повечето от това е полупустиня и за животните, както и за хората, най-важно е да бъде поддържан балансът между наличната и потенциална нова растителност и населението, което тя трябва да подкрепя. Резултатът от това действие... — Тук той отново се обърна към Министъра. — Когато е завършено и точния баланс е постигнат, ще повярвам, че Илърет може да бъде отново животински резерват. Ако това се окаже възможно при тези обстоятелствата тогава с предимство ще почувствам, че съм дал своя дял на тази нова държава на Федерацията и също на каузата, която е най-скъпа в сърцата на всички тук, опазването на дивия живот в Източна Африка.

След това той седна в тишина, която последва бързото ставане на Министъра да потвърди, че Правителството ще обмисли със съчувствие в случая на Илърет щом се справят със сегашната бедствена ситуация.

— Бих искал да попитам нещо господин Кимани.

Беше Корнилиъс ван Делдън, гласът му изненадващо любезен, доста различен от неговия външен вид, който контрастираше толкова потресаващо с чистата сиво-кафява униформа на предишния говорител.

Председателят кимна.

— Бях на път да те поканя, за да кажеш твоите гледни точки в областта, в която участваш от толкова отдавна.

Ван Делдън вече стоеше прав, главата му наведена леко напред.

— Минали са няколко години от както за последно посетих езерото Рудолф. По тази причина не мога да коментирам ситуацията описана от Майор Кърби Смит. Единствено мога да кажа, че съм облекчен да науча, че все още има дивеч в източна Африка. Тук, както сами виждате...

— Има много места като езерото Рудолф — министърът отговори ядосано. — Дори и тук близо до най-голямата битка, която водихме... делегатите ще имат възможността да видят този следобед.

Ван Делдън кимна, като се обърна с лице към залата, силует на човек като мечка на блясъка на светлината отвън.

— Да — каза той. — Нямам съмнение, че ще ви покажат някакви животни, но те няма да са от никъде наблизо. Ако някой от вас, господа новинари, са склонни да пропуснат обяда си и могат да се подготвят да бъдат заведени на едно място по-рано, ще имате възможност да направите снимки на животните преди те да бъдат пуснати от кошарите.

Кимани скочи на крака.

— Това не е вярно.

Ван Делдън сви рамене.

— Тогава ги заведете. Направо от тук. Преди да можете да дадете на Каранджа или някой друг нареждане да пусне животните.

Той се усмихна, гледаше неподвижно Кимани със строгите си сиви очи, беше се втренчил в него и беше явно, че Министърът нямаше какво да отговори. Кърби Смит се притече на помощ.

— След това, предполагам, ще ме обвиниш, че съм ги примамил в капан за Правителството.

Изразът на забавна изненада на лицето му предизвика вълна от смях.

— Добре известно е, опасявам се, на по-опитните възрастни хора тук, че ван Делдън и аз никога не сме се разбирали. Той ме обвинява за хиляди различни неща откакто прекратихме нашето сътрудничество преди около петнадесет години.

— Искаш да кажеш, че не си уловил тези животни? Че не си давал подобни нареждания?

— Разбира се, не!

— Но не отричаш, че тези животни са били примамени в капан?

— Това е абсурдно. Ти, току-що пристигна в страната...

— Това казаха моите скаути. В тази област едва ли и останало нещо друго по-голямо от диво прасе. Животните, които ще покажете днес следобед са били подмамани. И няма да има никакви слонове, нито един, защото възрастните слонове са прекалено големи, за да бъдат докарани с камион.

Той отново се обърна към Министъра.

— Вашето намерение е ясно — да прочистите земята от всичко, което си съперничи със селското стопанство и добитъка. Сега вероятно ще ни кажете какви инструкции сте дали Вие или Вашето Правителство, за експедицията на Кърби Смит до езерото Рудолф. За пълно изтребване ли е?

— Не.

Кимани удари с ръка по масата. Очите му щяха да изхвъркнат от орбитите.

— Разбира се, че не сме наредили изтребление. Аз лично наредих на господин Кърби Смит и моите инструкции бяха точно такива, както той ги представи на тази Конференция.

— Тогава ще попитам нещо друго. Вие лично ли наредихте да се направи тази „жтва“ в Серенгети по време на това, което сега вярвам наричат Война на Федерацията?

— Не. Правителството тогава беше от военни.

— Да, Армията ми даде тези нареждания — каза тихо Кърби Смит. — Защо?

Но ван Делдън го пренебрегна все още обърнат към Министъра.

— Но сега Вие сте Министър на земята и природните ресурси, не може да не знаете нищо за станалото?

Министърът се обърна към залата, с лице към делегатите.

— Майор Кърби Смит изхранваше Армията. Точно както сега има задачата да изхранва номадите в Северния Регион. Научно.

— Всичко ще бъде направено по научен начин, казва той. Знаете ли какво означава за него думата научно? Означава изтребване.

— Глупости! — Лицето на Кърби Смит почервения, усмивката и чара бяха изчезнали. — Обвиняваш ме за какви ли не неща. Това вече съм го казвал. И за никое от тях нямаш основание. Но да ме обвиниш за изтребване на дивите животни, това е най-...

— Тогава питай Кимани защо дойде толкова късно, така че началото на Конференцията се забави с един ден и посещението на Серенгети беше отложено. Ако делегати бяха отишли до Серенгети...

— Ще Ви заведе утре — каза бързо Кимани, който все още стоеше на крака. — Някой делегат или новинар, който иска...

— До езеро Лгария?

Мъжът стоеше там, устата му все още беше отворена. После погледна Кърби Смит и бързо седна.

— Не — каза Ван Делдън. — Никой от вас няма да бъде заведен там, защото ако някой види какво е там ще настане врява.

— Нищо не знаеш за това.

Кърби Смит вече не гледаше делегатите, само ван Делдън, двамата се гледаха от двата края на стаята.

— Разбира се, бяха убити животни...

— Всички гнута, всички зебри, всички газели, всичките избити в безумна убийствена оргия!

— Преувеличаваш, Корнилиъс. Ти беше на Сейшелите. Нямах си идея каква беше войната тук. Целият район на юг от тук беше бойно поле. Войниците трябваше да бъдат нахранени.

— Един милион животни — убити. — Грубият глас на ван Делдън се разнасяше като грохот през стаята. — Масово, безразборно убийство. Убиване в името на убийството.

Кимани стана отново на крака, като пренебрегна всички в стаята, за да се обърне към ван Делдън и изкрещя:

— Това е лъжа. Беше избиване по икономически причини. Колкото беше достатъчно за армията, не повече. — И добави с писклив и висок глас. — Знам защо отправяш тези обвинения. Разочарован си, че властите не ти дават да останеш и тъй като отказа да приемеш полета, за да се прибереш вкъщи, криеше се някъде и не знаеш нищо за това.

— Виждал съм го. — Корнилиъс ван Делдън се взря в делегатите. — Виждал съм неща, които никога няма да можете да видите — гробище на милион чудесни животни, камиони заобикалящи стада от уплашени животни, покосявани със стрелба, наблъскани толкова близо едни до други, така че техните кости лежат натрупани едни върху други.

— Лъжеш — извика Кимани. — Ще наредя да те арестуват като агент на белите Южно Африканци решен да унищожи моята държава.

— Лъжа, така ли? — Ван Делдън извади няколко снимки от джоба си и докато се движеше бързо между редиците ги раздаде на делегатите. — Моля предайте ги на останалите. Човек може да лъже, но камерата не. Тези снимки са направени вчера сутринта с Полароид. Не са толкова ясни. Не предават обхвата и огромното унищожение на

това, което познаваме като миграцията в Серенгети. Погледнете ги. Просто вижте снимките. Това се случва, когато няма закони за лова и на хората им е позволено да утолят жаждата си да убиват. Пълно унищожение — каза той гръмогласно, — а вие стоите тук и позволявате на този човек да ви заблуждава, че ще бъде само избирателно умъртвяване. Той има договор и склад за замразяване и вие осъждате последните останали стада слонове на смърт.

Настана мъртвешка тишина докато делегатите си подаваха снимките един на друг. Един от тях стана и попита Кимани дали може да бъдат заведени до езерото Лгария на следващия ден, за да видят сами и министърът извика:

— Не. Това е лъжа. Измама.

Делегатите говореха буйно и камерите снимаха делегат след делегат, видях как Каранджа гледа Кимани и се усмихва сякаш му харесваше неудобството на министъра. Кърби Смит стана отново и каза, че нещата сега са различни.

— В Серенгети имаше война.

Но никой не го слушаше, делегатите говореха помежду си. Сър Едмънд тропна с пепелника.

— Ред, господа моля ви. Предлагам ви да направим почивка. Конференцията ще продължи след четвърт час, надявам се спокойна атмосфера.

Столовете започнаха да стържат. Журналистите наобиколиха ван Делдън, протягайки се за снимките и си ги подаваха от ръка в ръка, и го снимаха отблизо докато ги държеше.

— Той не трябваше да го прави. Каза го така, че да обвинят Алекс...

Тя спря там, когато Кимани си проби път към верандата и махаше ожесточено на охраната, облегнали се на пушките си.

— О, боже мой! Сега са го притиснали.

— Къде е Каранджа? — помислих си, че Каранджа може да помогне.

Тъглчетата на устата ѝ се извиха надолу.

— Той няма да помогне. Схванал се е от страх, дявола му.

— Не — казах аз. — Той се наслаждава.

Но тя не ме чу, отдръпна се, сякаш се стегна.

— Ще отида и ще поговоря с Алекс. Никой друг не може да ги спре.

И тя бързо прекоси залата, като си пробиваше път през тълпата, докато не застана до Кърби Смит. Той говореше със сър Едмунд и го видях как се обърна и наведе глава, за да я чуе в шумотевицата. Разбрах колко е висок, понеже тя беше с моя ръст, а очите и стигаха само до брадата му.

Кен ме хвана за ръката.

— Можеш ли отнякъде да ми вземеш още филм? Почти ми свърши и ако искаш добри кадри, когато го хванат...

Но беше твърде късно. Кимани беше с капитана. Той издаваше заповеди и часовете тичаха към него от своите постове около Хотела. Прогърмя изстрел, плосък звук от камшик, звук, който накара всички да замръзнат. За момент помислих, че някой войник си играеше с оръжието, но се чува викове някъде зад сградите.

— Слонове, слонове.

Прозвуча друг изстрел, последван от писък и една сива фигура излезе зад последните стаи. Тя се блъсна във ВИП верандата, разхвърчаха се плочки и продължи напред, като влачеше единия крак, хоботът вдигнат. Той спря като видя всички нас, струпали се пред столовата, размахваше хобот, търсейки нашата миризма, големите уши разперени като платна.

Изведнъж видя очите му, малки и потънали в големи вдлъбнатини зад стърчащите нагоре бивни. Те бяха големи и тялото зад сивия череп беше изцяло кост. Имах време само да разбера, че нещастното животно беше до смърт изтощено от глад, когато затръби като последните звуци от неговия зов завършваха със страх, и тогава той приближи към нас, главата и хобота му се люшкаха наляво-надясно, сякаш не знаеше на къде да тръгне.

Това, че никой не беше стъпкан се дължеше на присъствието на духа на Кърби Смит. Докато стояхме вкоренени на място, прекалено изненадани да помръднем, той се стърча напред, взе пушка от един от стражите и тогава, придвижвайки се пред нас на пътя на слона, той вдигна пушката до рамото си, балансирайки леко на ръката с ръкавицата, изчака малко и тогава стреля. Сивата маса от кости продължи, без да спира и изведнъж падна на колене, наведе се напред,

главата сведена, бивните се забиха в земята, и направиха дълбоки следи в торфа, когато той спря и бавно падна на едната страна.

Чу се силен крясък от войниците и когато те се качиха върху него, ножове се появиха в ръцете им като с магия, други използваха своите байонети докато яростно кълцаха трупа му, сграбчвайки месото, от което са били лишени толкова дълго време. Високият капитан също беше там и Кърби Смит беше човекът, който най-накрая ги принуди да запазят някакъв ред, повика мъже, които някога са били скаути и ги организира да разчленят трупа в някакъв ред.

След това той повика делегатите, събирайки ги около него и сочейки към левия заден крак, който имаше дълга, дебела тел впита в плътта. Целият крак беше изгнил, подут и покрит с мухи, миризмата на гнило висеше във въздуха.

— Това става в Африка, когато остатъкът от едър дивеч е оставен на мъжете без пушки, мъже, които са гладни за месо и нямат никакво чувство към животните, които плячкосват.

Огледах се за ван Делдън, чудейки се какъв ще бъде неговият отговор на това. Но, той не се виждаше.

— Едно време — продължи Кърби Смит, — това щеше да бъде работа на браконieri. Но сега няма такова нещо като браконьерство. Всеки може да убива...

Той се поколеба, след това бързо продължи.

— Това е един хитър стар слон, който познава хората и не се страхува да дойде тук на езерото. Снощи той ровеше в кофите за боклук. Това вероятно е същото животно, което преди снимаха туристите. Но е стъпил с крака си в телена примка, закачена за дънер, стар браконьерски трик и бавна и мъчителна смърт. По-добре е да се справиш с този проблем чисто с пушка.

Видях Мери Делдън да стои нерешително, очите и търсейки из тълпата и аз отидох при нея:

— Къде е той?

Тя поклати глава, присвивайки вежди, устата ѝ в тънка линия и сълзи в нейните очи.

— Какво става? — попитах аз.

Тя се втренчи в мен.

— Не разбираш ли?

— Какво?

— Боже мой! — въздъхна тя. — Казах му за това! Казах му, че има слон около езерото, който влачи голямо дърво. Не помниш ли? Торният бръмбар, купчините изпражнения. Дъждът беше заличил следите, но в тази нощ, писъкът, който чухме, звукът от влаченето. Той го използваше да иде до Хотела, а сега го е използвал да излезе. Всемогъщи Боже! Безсърдечно е.

И тогава разбрах. Не само как беше планирал да се измъкне, но как всеки, независимо колко бяха привързани към запазването на дивите животни, все още използваше животните за своите цели — ван Делдън, за да осъществи своето бягство, Кърби Смит да подкрепя бизнеса си, Кимани, за да укрепи своята политическа позиция, и делегатите, които са отдадени мъже, идващи от различни краища на света, всички бяха тук, защото животните бяха част от позицията, която заемаха в живота.

— Докато те всички къпеха главите си в съсирена кръв — тя каза дрезгаво. — И дискутират правото на човека и животните да живеят в постоянна война, нека нападнем кухнята и да си вземем по една бира. Искам да се напия. Искам толкова много да се напия, че да не трябва да мисля повече.

Тя хвана ръката ми и започна да тича препъвайки се, плачейки тихо в сляп гняв срещу Човечеството.

ВТОРА ЧАСТ
КОТЛОВИНАТА ЮЖЕН ХОР

ПЪРВА ГЛАВА

Беше неделя преди ние най-накрая да се върнем в Найроби, както и останалите, а аз бях напълно изтощен. Конференцията беше удължена с един ден и с катастрофални резултати. Като разбра, че посещението на предложения животински резерват ще бъде разочарование след събитията от тази сутрин. Кимани настоя лично да съпроводи делегатите до най-близкото бойно поле, през което минахме на път за Серенгети. Там, под проливния дъжд, той ни запозна с проблемите на сраженията на една армия без комуникации с нито едно пристанище и изцяло зависеща от природата за прехраната си.

Беше валяло цяла нощ и все още валеше в петък сутринта, когато ние, сгушени в мокрите навеси, чакахме обещаната гледка на диви животни в резервата. Животните бяха измокрени и объркани, но дотогава неудобството от нашето пребиваване беше такова, че никой не се безпокоеше толкова относно това да видим тази представителна селекция. Както можеше да се предположи, по-късно Конференцията гласува този ден да бъде записан в пилотната схема.

Същата тази вечер бяхме напуснали, всички доволни да се измъкнем от прогизналата мизерия на Хотела. Но до тогава пътищата бяха станали почти непроходими и ни отне почти два дни да стигнем до Найроби, камионите бяха затънали дълбоко до полуосите, наводнения в Тясната долина и запасите от храна бяха силно намалели. Дъждът не намаля докато нашите превозни средства не достигнаха с мъка покрайнините на Найроби и тогава аз бях толкова благодарен да се просна в едно сухо легло и това, което оставих сам да реша, трябваше да се прибера с останалите вкъщи. Дори тук имаше бъркотия и несигурност. Разписанието на полетите беше окачено на рецепцията, всички те подлежащи на потвърждаване, и в понеделник мястото се изпълни със слухове на анулиране и отлагания.

Ние имахме резервация в хотел „Норфък“, който не беше най-удобното място да разбереш какво става. Беше далеч от центъра на града, добре уединено на своето място, поради което вероятно бе единственият хотел, все още отворен за гости, всички други бяха

иззети от Правителството или като офиси, или като казарми. Но войната беше оставила отпечатъка си, зейнал кратер от бомба, препълнен с вода, в средата на централната поляна, стъклата на прозорците наоколо бяха цялото разбити, а телефоните във всяка една стая бяха изскубнати. Нямаше никакви таксита, единствените средства за комуникация бяха телефоните на рецепцията, а новинарите бяха чакали на опашка почти цяла нощ само за да открият, че са отрязани, веднага щом се опитаха да препратят копието, което по всякакъв начин бе смятано за пагубно за режима. Цялото това споменаване на Корнилиъс ван Делдън, както и снимките, които бе заснел в Серенгети, беше забранено.

Духът на тази понеделнична сутрин бе сърдит, особено сред делегатите. Те вече не бяха гости на Федерацията, храната — на стойност като тази от черната борса, а цените на квартирите — твърди високи. А с отмяната на първия полет се разпространи слух, че ще бъдем таксувани за допълнителната нощ, която прекарахме в Хотела. За медиите това беше допустимо, тъй като бе част от един модел на дезорганизирана страна, вследствие на войната. Хора като Ейб Финкел бяха свикнали с това, но за делегатите, които бяха наясно, че разходите им трябваше да се осигурят от набрани средства чрез доброволни вноски, дойде като гръм от ясно небе. И не беше сигурно колко дълго щяха да чакат. Само американците бяха сигурни, че ще си тръгнат тази нощ. Бяха измислили план. За останалите от нас денят минаваше в несигурност и чакане.

Голяма част от него прекарах, работейки върху сценария си. Искях да го запиша целия под формата на резюме, докато все още беше ясен в мислите ми. Аз и Кен бяхме разпределени в една от стаите на хижата. Първоначално имаше големи стъклени, плъзгащи се прозорци, отварящи се с изглед към поляната, но сега цялото стъкло беше изчезнало и когато се смрачи, нощта се спусна над нас, някакви насекоми се блъскаха в голата крушка и се чуваше звук от оркестър, имаше щурци в тревата и жаби в кратера от бомбата. Приключих с първата чернова от сценария. Присъединих се към Кен към входното фоайе, което беше претърпкано с делегати и багажа им.

— Ейб върна ли се вече? — попитах.

Той беше тръгнал на разходка из центъра на града веднага след закуска. Той поклати глава.

— Ерд започва да се ядосва, че ще изпусне самолета.

И той добави:

— Има слух, че той можем да тръгнем тази вечер. Идва самолет от Токио към 2 сутринта и може би ще има места.

Погледът ми обходи тълпата. Така че аз приведох в някакъв ред сценария, имаше въпроси, на които търсех отговори.

— Ако търсите Мери Делдън, аз също не съм я виждал.

— Не беше ли тук за обяд?

— Не съм я виждал. Но може да си е поръчала сандвичи в стая си, както и ти направи.

Жената, с която споделяше нейната стая в Хотела, говореше с Франклин и аз си направих път през тълпата. Но и тя не беше виждала Мери.

— Ние бяхме регистрирани заедно, стая 109, но повече не я видях, след като вечеряхме заедно на терасата. Не знам, какво по дяволите, е намислила, но не спа в хотела снощи.

— Попитахте ли на рецепцията?

— Те казаха, че тя е напуснала стаята към 9:30 тази сутрин, платила сметката и си взела багажа. Военен камион дойде да я вземе.

Тя се взря в мен, нейните очи светеха ярко и с любопитство.

— Със сигурност бих искал да разбера какво е намислила.

След това отидох да потърся Ерд Линдстром, но неговите грижи бяха съсредоточени само върху Ейб.

— Не вярвам на този пилот. Той е един от техните момчета, наемник, и сега има пари...

— Мислиш, че може да са го арестували?

— Не знам. Ейб е доста умен, но всичко е възможно в тази луда страна.

Имаше раздвижване в тълпата, вълна от хора към багаж струпан пред вратата. Над главите им видях автобус, да паркира на шосето отвън. Беше боядисан в камуфлажно зелено и кафяво, прозорците нямаха стъкла.

— Транспортът ви е тук.

Той кимна несигурно.

— Така изглежда.

Американците се трупаха отвън и Каранджа беше там.

— Моля заемете мястото си в правителствения автобус към летището всички, които ще летят за Ню Йорк. Покажете касовите бележки от хотела, преди да се качите, моля.

— Къде възнамеряваш да правиш? — попитах.

— Последното, което Ейб ми каза беше да не се безпокоя и да се кача на самолета. Така че...

Със свити рамене се придвижи към опашката от хора, като се стегна, събирайки снимачното оборудване на път към вратата. Правил го е и преди. Предполагам, че сигурно нещо е изникнало. Оборудването му е все още в стаята и му оставих малката камера с всичките непроявени филми.

— Предай му, моля те. И се надявам да не го задържат много. Същото се отнася и за теб. Тук не е мястото властите да ти дишат във врата.

Намръщено се обърна и последва останалите до автобуса. И след това просто чакаха пред затворените врати, Каранджа облегнат на автобуса с лист хартия в ръка и двама стражи до него.

Имаше напрежение в топлия нощен въздух и ми мина през ума, че ако Ейб беше арестуван, Мери Делдън можеше също да загази. След случилото се нищо чудно да арестуват всички ни. Искаше ми се да мога да заема мястото на Ейб в полета до Ню Йорк, докъдето и да е стига да спре това несигурно чакане.

— Сигурни ли са, че ще намерят самолет на летището?

Беше кореспондентът на „Пари Мач“ който изрази мислите ни на глас, а Каранджа говореше с Ерд разпитвайки го.

— А ако не ни попитат какво е станало?

Марсел Рико спря до там, думите му увиснаха във въздуха и ледени тръпки преминаха през групата стояща на верандата, всеки един от нас осъзнаваше нашата уязвимост. Видяхме за кратко грозната страна на войната. Бяха ни казани тайни, които Правителството не искаше останалата част от света да знаят и станахме свидетели на неуспешния опит да попречат на Ван Делдън да изкаже мнението си и докато бяхме задържани там, останалата част от света можеше да остане в неведение.

— Защо ни бавят господин Каранджа? — Беше сър Едмънд, с неговия ироничен и уверен глас.

Каранджа не отговори. Той все още говореше с Ерд Линдстром през един от счупените прозорци.

— Господин Каранджа.

Настойчивият тон имаше ефект.

Каранджа се обърна.

— Попитах защо ни отнема толкова време.

— Американец липсва.

И Каранджа се провикна:

— Някой да знае къде е господин Финкел представител на Си Би Ес?

Извърна очи на светлините и след това фокусира поглед върху мен. Той се приближи.

— Ти беше с господин Финкел в Хотела. Къде е той сега?

Главата му наведена напред, тонът му беше леко заплашителен, и усетих миризма на бира от дъха му.

— Нямам никаква представа — казах аз. — А и мис Делдън. Също е изчезнала.

— За мис Мери знам. Аз търси Финкел.

— Къде е тя? — настоях аз. — Какво са направили вашите хора с нея? Арестувана ли е?

— Не, не е арестувана.

Той беше изненадан, почти обиден.

— Тогава, какво е станало? Къде е тя?

— Тя не ти каза? — Замисли се и продължи. — Отишла с майор Кърби Смит.

Зяпнах го.

— С Кърби Смит? Сигурен ли си?

Той кимна.

— Мис Мери добре. Сега ти кажи ми...

— Но защо? — Не можех да повярвам. — Защо от всички тук ще тръгне с Кърби Смит?

— Мис Мери добър журналист, за това. Сега кажи къде този човек Финкел. Всички американци тук, само г-н Финкел, няма. Ти кажи, моля те, къде е.

— Не знам.

— Тогава намери го. Той не е в стаята си и автобус не може да тръгне докато не намерим него.

— Но, него го няма още от преди обяда.

— Мисля — намеси се сър Едмунд. — Ти по-добре пусни автобусът да тръгне и след това се обади на властите. Министерството вероятно ще знае къде е той.

— Вече много късно за Министерство.

— Тогава се обади на силите за сигурност. Кажим им да го намерят. Сигурно е в някой от баровете. Можеш дори да провериш в стария клуб „Митанга“. И по-добре откарай тези американци до самолета им, сега, преди да съм позвънил на господин Кимани.

Не знам дали споменаването на Кимани или просто навикът да се подчинява, но Каранджа се върна при автобуса, без да оспори и нареди на шофьора да кара към летището. Останалите гледахме мълчаливо как автобусът замина. Мисля, че всички се чувстваха изоставени, като мен, когато той се спусна по оградения с много дървета път, тъй като американците бяха най-голямата група на Конференцията. После повечето отидоха при Каранджа и той изведнъж беше погълнат, море от загрижени лица го заливаха с въпроси за полети и време на излитане, и всичко, което той можеше да им отговори, за да ги успокои беше:

— Ще позвъня по телефона.

Сър Едмунд го спаси, хвана го за ръката и го заведе в стаята на мениджъра през блъсканицата на рецепцията. След като се върнаха Каранджа се усмихваше.

— Всичко е готово сега — каза той. — Правителството ще изпрати автобус, с който ще стигнете до летището в 23:00.

Сър Едмунд добави:

— Казаха ми, че има два полета вечерта, единият „Джъмбо“ е наполовина пълен и ще има достатъчно места за всички. Джъмбото ще лети за Лондон през Неапол, другият, е 707 за Франкфурт.

— Хайде да прием по едно — каза Кен.

Всички тръгнаха към бара в края на терасата, изглеждаха спокойни и разговорливи.

— Давай — казах аз.

— Все още ли се тревожиш за нея?

Поклатих глава, и бях объркан и несигурен защо ми пукаше, че тя е отишла с Кърби Смит. Добър журналист, каза Каранджа. Но трябваше да има още нещо.

— Ще дойда след минута.

Минах през фойето по стълбите до стая 109. Но точно както каза жената, едното легло не беше оправено, а другото неизползвано, нищо нейно не беше останало, гардероба и шкафовете бяха празни дори и банята. Останах там за момент и си мислех къде може да е тя сега, спомних си последният път, в който я видях, в хотела, прекалила с бирата, лицето ѝ подпухнало и блестеше от пот, тъмните ѝ очите показваха нейния гняв. Тя изглеждаше по-стара тогава и си спомних, че тя ми каза:

— Той винаги е бил такъв — безскрупулен, егоист, който винаги изчезва. Никога не съм имала истински баща. — Сълзите се стичаха по лицето ѝ. — Как бих могла да обичам такъв човек? Мразя го.

Внезапно тя стана и си тръгна, излезе сляпо навън в дъжда, бирата не беше достатъчно силна, за да удави нейните емоции.

А сега тя беше с Кърби Смит, който бе всичко онова, което баща ѝ не беше — ловец и търговец. Къде ли може да е тя, в къщата му в Карен? Ейб каза, че имал една стара заселническа къща на Миотони Роуд. Или може да е в някой лагер на север?

Затворих вратата и слязох по стълбите, чудех се защо изобщо си направих труда да проверя стаята ѝ. За мен нямаше значение какво прави тя. Утре щях да съм в Лондон, целия епизод щеше да е просто материал за сценария. И все пак...

Все още мислех за нея, за необикновената „любов и омраза“ връзка, която имаше с баща си, когато стигнах до стаята си. Но не останах там. Отидох на поляната, където нощта беше кадифена, обсипана с диаманти, а другата сграда, отвъд кратера, бяла мъгла в светлината на звездите. Виждах балкона на стаята на Ейб, но там нямаше светлина, цялата сграда беше тъмна. Значи не се е върнал и пак се чувствах неспокоен, имах усещането, че Африка все още не е приключила с мен.

Просия светлина от едно от бунгалата, един мъж стоеше там, тъмен силует. Беше момент, преди да осъзная, че светлината идваше от моята стая. Силуетът помръдна, мина през счупения прозорец и излезе на поляната.

— Това ти ли си, Колин?

Беше гласът на Ейб. Той добави, приближавайки се към мен:

— Кен каза, че си някъде тук.

Тонът му беше тих и спокоен, не се усещаше и капка напрежение.

— Къде по дяволите беше? — Изглежда не осъзнаваше проблема, който причини с отсъствието си. — Каранджа щеше да задържи самолета за теб, но тогава сър Едмънд...

— Няма значение.

— Трябва да си на път за летището с другите. Къде беше?

— Ами проверявах филма ти. — Той хвана ръката ми. — Хайде, ще идем в твоята стая. Можем да говорим там. Имам бутилка от истинското нещо. Може би то ще успокои нервите ти.

Започнах да възразявам, че нямаше нищо нередно с нервите ми, но той хвана ръката ми още по-здраво.

— Само чакай да ти кажа какво уредих.

— Това, което трябваше да уредиш, е транспорт до летището — казах му, умът ми още беше върху проблема как да се измъкна безопасно от Африка. — Онзи чартърен самолет чака там и ако не се размърдаш...

— Няма да си тръгна с другите.

— Какво имаш предвид?

— Оставам тук. Както и ти, ако искаш. Сега ела в твоята стая и ще ти направя нещо по-хубаво от местната спиртна напитка.

Той не отговори на нито на един мой въпрос докато не седнах на леглото си с чаша наполовина пълна с чисто уиски.

— От къде го взе? — попитах го. — Бърбън е, нали?

— Да. Подарък от Американския консул.

Той запали цигара и седна на единствения стол, като се облегна назад с полузатворени очи.

— Беше дълъг ден — промърмори той, пийвайки от питието си. — Това беше първото нещо, което направих, проверих в Консулството да видя дали пилотът е доставил филма ти благополучно. Направил го е и Консултът подписа моя чек.

Той се загледа в нощта, като потри с ръка очите си. Изглеждаше уморен:

— Те ме взеха точно, когато излязох от сградата.

— Кой го направи? Полицията?

— Полицията, Военните — не знам. Те не бяха с униформи, а с черни панталони и бели отворени ризи. Не ме попитаха какво съм

правил в Консулството, просто ме набутах в старо Пежо, направиха ми задълбочено разпитване на задната седалка на колата и когато не разбраха каквото искаха ме закараха в града. Помислих си, че ще свърша в някой проклет затвор или във военна казарма. Те не говореха. Не отговориха на нито един мой въпрос. И не бяха заинтересовани от журналистическия ми пропуск или от факта, че работех за Американска телевизия. И когато настоях да ме закарат до министерството, мъжът, който седеше до мен просто ми се усмихна широко и каза:

— Ще се погрижим добре за вас господин Финкел.

Осъзнах, че това беше капан и бях в сериозен проблем, но вместо да се окажа в затвора се озовах на улица Нгонг на първия етаж на луксозен нелегален ресторант, който се оказа старият Найроби клуб. Прозорците бяха отворени към балкона и Кимани седеше там на слънцето с питие в ръка, пилотът седеше срещу него и един африканец, на име Гетенжи или нещо такова, управител на новата Федеративна Банка.

Той изпи на екс останалото му питие и се протегна за бутилката.

— Готов ли си за още едно?

Поклатих отрицателно глава.

— Какво искаха?

— Филмът, разбира се. Кимани не е глупак и е разбрал какво имаш и как си го постигнал. И до тогава, разбира се, знаех, че това е политически динамит. Федерацията натиска здраво за пълно дипломатическо признаване от Щатите. Те искат Американско посолство тук, не само консулство. Заради това те се съгласиха за Конференцията за Дивия живот. Така, че на края направих сделка с тях.

Той ми се усмихна.

— Беше най-малкото, което можех да направя след отличния обяд и тези горили, които ме чакаха долу.

Мислех си за онова нощно каране в дъжда и невероятната и ярка зора над онази гробница в Серенгети.

— Каква сделка? — попитах мрачно.

— Искаш да отидеш на езерото Рудолф, нали?

— Ако можех да го накарам Вал Делдън да ме заведе, да.

— Къде е той? Казаха ли ти?

— Те не знаят. Поне така каза Кимани и мисля, че щеше да ми каже, ако го бяха заловили. Той допусна, че най-вероятно си пробива път към крайбрежието и ще се върне на Сейшелите. Сега все още ли искаш да отидеш на Рудолф, или не?

Поклатих глава, почувствах Африка да ме обгръща, уплашен от това, което може би беше организирал.

— Не ти ли предложиха пари?

— О, да. Точно за това директорът на банката беше там. Имам чувството, че позицията на Кимани съвсем не е сигурна.

Това, което имаше предвид беше банкова сделка директно чрез представителя им в Цюрих.

— Тогава защо не ги взе?

— Не беше заради моя филм. Знаех, че искаш да отидеш на север...

— Довечера пристигат два самолета — казах аз. — Всичко, което искам, е да бъда на един от тях, далеч от това място.

Той се изсмя и разбрах по гласа му, че той е пил прекалено много.

— И сега, Ван Делдън изчезна, момичето също, изгубил си кураж.

Той ми подаде бутилката. Беше полупразна.

— Тогава знаеш за Мери Делдън. Кимани ли ти каза?

Той кимна.

— Умно момиче, тръгна с Кърби Смит.

— Какво имаш предвид?

Бутилката иззвъня върху чашата докато сипвах.

— Тя знае, къде има интересна история — суша, глад, избиване на животни. Кимани иска това да се знае. Спасител на множеството гладуващи. Това е политиката в Третия свят. Това, предполагам, иска и Кърби Смит, в случай че това го оправдае.

Треснах бутилката.

— Значи това е. Страхуваш се, че ще изпуснеш една история. Ще изтъргуваш филма ми с Ван Делдън в Серенгети за възможността да се срещнеш с Кърби Смит и да направиш филм за твоята телевизионна мрежа.

Той поклати глава.

— Нямах избор. Само помисли за момент как твоят филм може да бъде комбиниран със заснетите кадри как ван Делдън влиза на Конференцията. Истински негови снимки застанал в Серенгети и наблюдаващ убийствата. Може да бъде унищожително за човек в позицията на Кимани, като се знае, че президентът е твърдо решен да получи американско признание. Както и да е, това е моето виждане за ситуацията и се покрива с желанието на Кимани да направи сделка. Той иска света да знае, че има проблем тук на север. Така че, получаваш твоето пътуване до Рудолф. Това искаше, нали?

Той искаше да го изкара по друг начин, опитвайки се да каже, че ми е направил услуга.

— Ти не се интересуваши от езерото Рудолф — казах аз.

— Не, но ти, да. Би ли ми споделил?

— Не.

— Добре, но имаш причина.

Той посегна към бутилката, сипа си още питие и каза:

— И аз също. Не спекулация — специална причина и не искам да напиша история. Не е това изобщо. — Той внимателно постави бутилката на пода. — Аз съм нийоркчанин, нали? Роден съм и съм израснал в Бронкс, на Гранд Конкурс. Аз съм местен от бетонната джунгла в света и въпреки че съм бил в много страни, повечето градове, или с много хора около мен — лагери, мини, петролни находища, където има новинарски истории за разказване. Да дойда до този Хотел, усещането за Африка, огромното, пространство, и самотата, и вчера, когато се върнахме видяхме лъв — див лъв, който дебнеше за храна.

Неговият говор беше станал леко объркан.

— Беше толкова слаб, толкова измършавял, че ребрата му се очертаваха като плетена кошница и стоеше там гледайки ни от другата страна на реката, където ние бяхме затънали. Никога преди не бях виждал лъв на свобода, само добре угоени зверове в клетки. За това реших да разпусна, да направя нещо, което исках — не за пари, не като задължение, просто за забавление. Разбираш ли?

Той поклати глава.

— Не, разбира се, че не. Ти си твърде млад, за да започнеш да мислиш за това какво си направил в живота. Но аз съм близо петдесет

и виждайки ван Делдън, неговата пълна отдаденост, неговата неотстъпчивост — и необичайното впечатление, което направи...

Той направи пауза, взирайки се в празната си чаша, очите му наполовина затворени и с необичайно тъжно изражение на лицето му:

— Повечето от нас, живеем живота си и не вярваме в нищо твърде много. Но мъже като Ван Делдън, вървят през живота с Бог на тяхна страна, сигурни в това, че са тук с някакво предназначение. — Той сложи ръцете си върху лицето си, навеждайки се напред сякаш се молеше: — Исусе! Завиждам им, сега, когато е твърде късно. Аз съм просто зрител. Винаги съм бил такъв. Всичко, което съм искал да бъда. Не участник, не въввлечен. Зрител.

Той изплю камъчето, надменно и подигравателно.

— Чел съм много. Предимно биографии. Заместител на всичко истинско. — Той остави ръцете си да се отпуснат, взирайки се в мен с тъмните си очи. — Ти знаеш ли защо ван Делдън отиде на Сейшелските острови?

— Той се пенсионера — казах аз. — Семейството на жена му имат къща там...

— Глупости! Той не е мъж, който да се пенсионера по свое своя собствена инициатива. Той е бил изгонен от Кения — депортиран.

Не знаех дали да му повярвам или не.

— От къде знаеш? — попитах аз.

— Нацията. След като напуснах Кимани аз трябваше да прегледам старите броеве. Беше горе-долу година преди войната. Мъж на име Ендърби изчезна близо до Марсабит. Територия, която Ван Делдън беше превърнал в светилище. Той беше бял ловец събиращ животни за зоологически градини и сафари паркове и беше специализиран с малки слончета. Смъртоносният процент беше потресаващ. Но на Ендърби не му пукаше нито пък на правителството. Тъй като туристическия трафик, носел чужда валута. Само на Ван Делдън му пукало и когато Ендърби започнал да влиза в неговата територия, той го предупредил — не тайно, а пред Африканския губернатор на среща в неговия офис в Марсабит. Той му казал, че не му пука дали той има правителствено разрешително или не, но ако той почнел да използва пушки и гърмежи на неговата земя, щял да го застреля.

Ейб кимна.

— Аз говорих с репортера, който интервюира този губернатор. Той все още работи за Нацията и ми каза, че пазачът е бил доста сигурен, че Ван Делдън е мислел това, което казал. Ендърби бил забъркан в търговия със слонова кост, а Марсабит бил известен със слонове с големи бивни.

— Значи мислиш, че ван Делдън го е застрелял?

Спомних си този буен възрастен човек на изгряващата зора в Серенгети, студената ярост в бледите му очи. Ейб сви рамене.

— Такъв човек, със своите морални стандарти и неговата любов към слоновете — няма да прилича на убийство сега, нали?

— Какво стана с репортера, с който си разговарял, какво мисли той?

— Че си е получил заслуженото, това беше неговият коментар. Той каза, че всички знаят, че ван Делдън е убил този човек.

— Тогава защо не е осъден?

— Няма труп, нито свидетели и все пак не посмяха. Помисли си какво би изкарал от това с някой от най-видните хора в страната правещи печалба от слоновата кост. — Той сипа още малко уиски в чашата си. — Къде мислиш, че е според теб сега?

Поклатих глава, като се чудех дали има някаква истина в това. И гласът на Ейб добави:

— Той винаги е бил човек привързан към слоновете и с техните разузнавачи докладващи, че стада от слонове се придвижват на север през веригата Матюс и Ндото...

Той ме зяпаше, очите му стъклено ярки.

— Има военен пост в Марсабит на магистралата на север в Етиопия и те докладваха за слонове за първи път от една година. Там няма много храна за тях ми казват сега и изворите, където племето Рендайл преди са поили добитъка си са пресъхнали, но имам предчувствие...

Той поклати глава, смеейки се на себе си, звук, който ми напомни за смеха на хиена.

— Това е начинът, по който съм направен, предполагам, но Марсабит е районът на Ван Делдън.

— Мислиш, че е тръгнал на север, а не към крайбрежието?

Той сви рамене.

— От къде да знам по дяволите? Това е просто предчувствие. Какво би направил на негово място, като познаваш слоновете като него? В списание Нейшън бяха показали стари карти от 1965 година. На север от езерото Рудолф е река Моло, само тресавища и храсталаци. Планината Марсабит е над 1200 метра висока и на запад над езерото е Кулал, над 2100 метра; два оазиса фактическа джунгла преди дългия марш през пустинята до Моло и оцеляването. Сега Цаво — източно и западно Цаво. Преди африканците да започнат да се бият, това бяха двата най-големи парка и най-добрите места останали за слоновете. Сега ми казват, че там няма почти никакъв дивеч. Това, което Танзанийската армия не е убила са го убили африканците живеещи по границата на тези паркове. Но със сигурност не слоновете. Носорози, да, и бикове, но аз не мисля, че слоновете ще стоят безучастно да бъдат избити. А ти?

Той се взираше в мен, като че ли очакваше да кажа да, неговите очи проблясваха агресивно.

— Всичко, което съм чел за слоновете... и надзирателите. Говорил съм само с някои от тях, интервюта... Всичко това се заключава в това — слоновете живеят толкова дълго, винаги в стада от семейства — те имат това възприятие... и имат интелигентността да различават безопасни и опасни райони. Разбираш ли? Значи, едно семейно стадо може да има познание за безопасните райони още от преди двеста години или повече. Може би, дори толкова далече на юг до Цаво, някой скитащ се слон е пуснал слух за храма на Ван Делдън. Прекалено нереално? Може би. Не знам. Толкова много ловни истории, легенди... трудно е да се каже кое е факт и кое е измислица.

Той остави питието си и се изправи внимателно на крака, като взе почти празната бутилка, когато се изправи.

— Е, аз ще си лягам. Ще дойде камион да ни вземе към 8 сутринта и взех Каранджа за водач. Ако искаш да тръгнеш на север...

— Взел си Каранджа?

— Точно така. И не съм молил за него. Министърът просто каза, че Каранджа ще го уреди и го прати с нас.

— От това, което ми каза бих си помислил, че неговият човек връзки с обществеността е последният, който той би ти дал.

— Може би той иска да се отърве от него. Не знам. Може Каранджа да не е негов човек. Ако си слушал толкова политици,

колкото и аз...

Той държеше бутилката нагоре към светлината, гледаше я накриво и тъжно и клатеше глава.

— Не смятай, че политиците тук са по-различни от тези в Ню Йорк. Също толкова груби, толкова извратени и повече дори. Както и да е, ако искаш да отидеш до езерото Рудолф...

— Марсабит е доста по-далече на изток от Рудолф — казах аз.

Той се обърна, вратата полуотворена.

— Марсабит, Кулал, Рудолф — всичко за мен е едно и също. Докато не се срещна с някакви слонове.

— Армията ще ги е убила докато пристигнем там. — Мислех си, за това, което са направили в Серенгети.

— Не мисля така. Те не са професионални ловци като Кърби Смит. И Марсабит е най-северната гранична точка, по-малко от дузина мъже.

Той стоеше там, поклащайки се леко със саркастична усмивка на лицето.

— Мислиш, че говоря много простотии, нали? Че съм само един журналист хванал се за друга история. Но тук грешиш. — Той поклати глава. — Не се интересувам от ван Делдън или пък от Кърби Смит, а от слонете... и Африка. Мисля за цялото това място, за дяволската му, ужасна пустота.

Той фокусира погледа си върху мен, като се държеше за вратата.

— Можеш да дойдеш с мен или не, както желаш. Все ми е тая. Също като слонете, и аз следвам някакъв мой си странен, натрапчив порив. Не очаквам да ме разбереш. Аз самият не мога да се разбера.

Кимна, усмихвайки се.

— Веднъж в живота си ще видя това, което искам да видя, филм, какъвто искам да заснема. Лека нощ.

Той се олюля, затваряйки вратата след себе си и изведнъж се почувствах сам, самотен и изплашен. Също така съжалявах за това, че той бе взел бутилката. Можех да мина с още едно питие, спомняйки си какво бях прочел за езерото Рудолф в онзи избелял, написан на машина текст, за пейзажа със засъхналата лава, за вулканичните конуси и буйните ветрове, свистящи от планината Кулал. Струваше ли си да рискувам живота си, преследвайки една археологическа призрачна цел

в тази забравена от Бога страна? А Ейб Финкел — продаваше моя филм за Серенгети, за да види няколко стада слонове — проклет да е!

Преместих се на стола, който той беше освободил и седнах, взирайки се в кадифената тъмнина, умът ми бе скован и жабите крякаха в кратера. Някакъв странен, натрапчив порив, така го беше нарекъл той. Очакваше ли се от мен да споделя проблемите на човек, приближаващ петдесетте? Помислих си за Лондон, опитвайки се да сравня живота, който познавах с неговото предложение за неизвестното или възможност за пътуване в зеещата празнина, пътуване в пространството. Забранена територия! Извадих картата от куфара си и включих осветлението, взирайки се в нея, като се опитвах ясно да си представя какво показваше, физически. Беше ми горещо и бях изморен, изтощен след поредния работен ден върху сценария и не можех да си избия ван Делдън от главата. Наистина ли беше убил онзи ловец на слонова кост или това беше плод на фантазията на Ейб Финкел? Един човек, който се занимаваше със слонове и беше толкова убеден, че са обречени на изчезване. Спомних си думите му и начина, по който се беше обърнал към делегатите и след това как се погрижи за онова нещастно животно да бъде докарано в района на Хотела, като на арена, така че да може да се измъкне незабелязано. И сълзите в очите на дъщеря му, гневът ѝ, бушуващият гняв към безсърдечието на всичко това.

Все още седях там, картата, разгъната на коленете ми, когато Кен дойде да ми каже, че автобусът беше пристигнал. Не казах нищо, като си мислех за полета със самолет през нощта, обратно в Англия и нормалния живот, и знаех, че няма да бъда на него.

— По-добре е да се раздвижиш, ние сме на първия полет.

Чух се да казвам:

— Няма да дойда. Ще остана тук.

Казах му за възможността да отида на езерото Рудолф, като се опитвах да говоря с нормален глас и го напътствах какво трябва да вземе и какво да остави при мен — камерата Бьолю, всичкия останал филм и парите, които имахме. Не беше лесно да го убедя, че наистина възнамерявах да го направя, но накрая той каза:

— Ако това искаш, добре. Но, по-скоро ти, отколкото аз — и започна да си събира нещата. Отне му само секунда и той вече беше на

вратата, спря се там сякаш очакваше да променя мнението си. — Какво да кажа на Джон?

Почти бях забравил за Джон Крабтрии и Би Би Си. Аз му подадох надрасканите набързо страници на сценария.

— Напечатете го и му го дайте, заедно с филма. От него той ще трябва да направи каквото може.

— И ще се върнеш — кога?

— От къде, по дяволите, да знам? Кажи му, че работя върху нещо друго, извън нашата задача. Ще му се обадя веднага щом се върна Лондон.

Кен кимна, стоеше натоварен с багаж и чакаше.

— Ще му кажа — промълви той накрая.

Пожела ми късмет и тръгна, вратата се затвори и стаята внезапно стана мрачна и празна. Бях отново сам с книгата на Питър ван Делдън и старата карта, жабите квакаха, а мислите ми бяха отправени на север, въображението ми се бунтуваше, мислите ми бяха хаотични.

Трябва да съм заспал, там в стола, и следващото нещо, което разбрах беше, че треперех, влажен вятър духаше в стаята и беше почти един и половина сутринта. Съблякох се бавно и пропълзях в леглото, заспах почти веднага след като глава ми докосна възглавницата.

На зазоряване се събудих, кряскаха птици, аз лежах и наблюдавах първите проблясъци на слънцето, контурите на сенките се засилваха. Нямаше нищо от мекотата на пейзажа в Англия, пеенето на птиците, всичко беше крещящо, грубата трева и горещината на слънцето, не топлината даваща живот, неща, от които трябва да се боиш. Погледнах часовника си. Беше почти седем. Ако Кен беше на първия самолет, би кацнал на Хийтроу в следващия един час, а аз бях все още в Африка, ангажиран от нещо, за което животът ми не ме беше подготвил. Но, по това време на деня имаше една свежест във въздуха, една оживеност, и внезапно на мен спря да ми пука. Рудолф, северната граница, един нов свят... Отхвърлих завивките, съблякох се и взех един душ, сърбежът по тялото ми се връзваше с промяната в настроението. И тогава влезе Ейб, свеж като пиленце, изпълнен с енергия.

— Значи, все още си тук.

Беше облечен в къси панталони с маскировъчен цвят и риза, носеше цялата си екипировка. Той се усмихна.

— Помислих си, само да проверя на път за закуската. Ще бъда отвън на терасата.

Кимнах и се увих с кърпата.

— Ще дойда при теб веднага щом се обръсна. Би ли поръчал закуска и за мен? Камионът дойде ли?

— Все още не, но Каранджа е тук.

— Мислиш ли, че наистина ще ни дадат камион?

— Ако не, филмът ще остане в Консулството.

Той се обърна да върви, но се спря.

— Между другото, има новини от ван Делдън. Един Ленд Ровър е бил откраднат от военен пост в Нарок.

— От къде знаят, че е бил ван Делдън?

— По-добре попитай Каранджа. Той ще закуси с нас. Яйца с бекон, нали? Това може да е последното ни човешко ядене за известно време.

Десет минути по-късно оставих екипировката си във фоайето и отидох на огряната от слънцето тераса. Сега тя беше почти безлюдна, след като делегатите на Конференцията си бяха заминали, няколко африканци пиеха кафе и Ейб беше седнал на една маса в сянката на покритата с палмови клони беседка.

Той беше единственият бял там и срещу него седеше Каранджа, облечен в бледо синя риза и маскировъчни панталони, на масата пред тях имаше разгъната карта.

— Джъмбо — каза той, когато взех стол и седнах до него. — Сега закуси добре и после тръгваме.

— Какво се говори, че ван Делдън откраднал Ленд Ровър? — попитах.

— Информация идва от Генерален щаб вчера. В Нарок е изчезнал Ленд Ровър. Някой откраднал през нощта.

— Тогава, не си сигурен, че е бил ван Делдън?

Той се ухили, зъбите му блеснаха.

— Ще го видиш. Никой краде Ленд Ровър от армията, само Тембо прави това.

— И къде е Нарок?

— Там е работата — каза Ейб.

— Нарок е на около 90 км почти на запад от тук. — Той завъртя картата, за да мога и аз да виждам къде сочеше пръстът му. —

Мащабът е 1:20 и това го праща някъде на около 150 километра на север от Хотела.

От Нарок чакълест път водеше на север до Накуру и главен път до водопадите Томсън и Нанюки връзка с магистралата на север до Марсабит.

— Тогава той не отива към крайбрежието?

— Не, ако го прави ван Делдън.

Донесоха ни закуската — бекон с яйца, препечен хляб, масло, мармалад, кафе, жълти резени тропически банан, лимон и захар по желание.

— Няма проблем с плащането тук — каза Ейб и Каранджа се ухили. — Всичко е от черния пазар за богатите, които се занимават с доставка на стоки.

— А ти не си от тях?

Той поклати къдравата си глава.

— Аз съм тук само когато има гости на Правителството. Вие сте негови гости тази сутрин, заповед на г-н Кимани.

Ейб се поклонил в знак на признателност.

— Много щедро от негова страна да те освободи, за да ни придружаваш.

Каранджа се разсмя.

— Г-н Кимани си има причини.

Ейб повдигна вежди, но не каза нищо и Каранджа продължи:

— Тези снимки на Конференцията, някои хора мислят, че аз съм подготвил всичко.

— Това ли си мисли и Кимани?

— Не знам. Може би. Но да ме изпрати с вас е добро извинение. — И той внезапно избухна в смях без видима причина, вероятно да прикрие смущението си. — Той не ме иска тук в Найроби.

Мисля, че и Ейб чувстваше същото, което и аз. Това че Каранджа беше в много раздражено състояние, на ръба на нервите си и той бързо смени темата.

— Този Ленд Ровър, колко бензин е имало в него, знаеш ли?

— Никой не ми казал. — Той вече не се смееше, гласът му помръкнал.

— Може ли да зареди в Накуру?

— За бензин трябва разрешително.

— А на черния пазар?

— Може би.

— В Накуру?

Каранджа поклати глава.

— В Накуру полицията търсеше онзи Ленд Ровър. Във всички градове и военните патрулираха на магистралата. Мисля, че той ще мине по малките пътища.

Той проследи с пръст тънка червена линия на изследователската карта и продължи на север от Нарок, за да свърже с мрежа от пътища на запад от Накуру.

— Може би някой фермер ще му продаде бензин, за да стигне до Баринго. Но след езерото Баринго...

Той поклати глава.

— А ние? — попитах. — Къде ще заредим?

— В Самбуру. Сега това е Северният щаб на Армията.

Той обърна картата на обратно, като посочи зелено парченце малко на север от Исиоло. Беше отбелязано като животински резерват Самбуру.

— И след Самбуру? — попита Ейб.

Каранджа поклати глава.

— Не знам. Може би има няколко войници в Маралал или Барагой. По-вероятно е да има в Барагой. Виждате ли долината Хор между планините — там.

Той забодде ножа си.

— Това е единственият път за камиони идващи на юг от Етиопия, този път и магистралата през Марсабит. И където има войници има и бензин, — като добави категорично — Ще попитаме в Самбуру.

Загледах се в долния ъгъл на картата. Езерото Баринго беше на височина 1000 метра с планини извисяващи се навсякъде около него и само един път отиващ на север и скоро след това разделящ се на малки червени пътеки в обширната пустош на Тясната долина, която се спуска надолу до езерото Рудолф.

Ако е стигнал до Баринго тогава няма да има избор, освен да тръгне по пътя на изток към планината и ако е тръгнал към Марсабит това означава да завие на север през Маралал, Барагой и долината Хор.

— Чели ли сте разказа на фон Холен на експедицията на Телеки до езерото Рудолф? — попитах Ейб.

Той поклати отрицателно глава.

— Да, аз съм я чел и освен, ако не намери достатъчно гориво не виждам как ще стигне нито до Марсабит, нито как ще мине през планината и пустинята.

— Добре, значи си чел за това. Но той е живял там, спомняш ли си? Това е неговата страна.

Той избута чинията си на страна и посегна да вземе кафето си.

— Какво ще кажеш за това Каранджа? Ти познаваш областта.

— Ако няма гориво за Ленд Ровъра... — Каранджа направи пауза, челото му се набръчка замислено. — Много лошо за сафари пеша. Много лоша суша, никаква вода в Балеса Кулал.

Той посочи тънка синя линия на картата в основата на източния склон на планината.

— И ако езерото Калама също е пресъхнало...

Той сви рамене.

— Може да има малко дъжд сега.

Но той не беше убеден.

— Може Самбуру не изяли всичките камили. С камили е не повече от два, три дни от Долината Хор до Марсабит.

— И в Долината Хор има вода? — попита Ейб.

— Да, в Южен Хор. Винаги вода в Южен Хор.

Той погледна нагоре, когато един войник дойде до нашата маса. Поговориха малко и после той каза:

— Автобусът е тук. — Извади плик от джоба си и ми го даде. — Ти се подпиши, моля, и аз ще го оставя на бюрото на Господин Кимани.

Беше писмо написано на пишеща машина даващо право на Американския Консул да предаде на Министъра на Земеделието пакет с моя филм, при условие че ние бъдем откарани до Езерото Рудолф и върнати безопасно в Найроби. Погледнах Ейб, но той си палеше цигара, избягваше моя поглед. На пътя отвън виждах минибус паркиран на сянка, по покрития с прах бус все още имаше зеброви ивици от дните, в които е имало туристи, но сега бяха избледнели и беше набразден от ръжда. Каранджа ми подаде химикал.

— Ако не подпишеш може би Господин Кимани може да помисли, че и това съм измислил аз — и той пак се разсмя пискливо и без никакъв хумор.

Аз все още не бях склонен, но сега всички делегати си бяха тръгнали, времето за отказ беше отминало. Взех химикала и подписах, Каранджа отиде с него на рецепцията.

— За момент си помислих, че ще се откажеш.

Ейб се усмихваше, може би с успокоение.

— Какво щеше да стане, ако бях отказал?

Той сви рамене.

— Предполагам щяхме да си имаме неприятности, и двамата. Кимани поема някакъв риск, това е. Районът, в който отиваме, е под контрола на Армията.

Аз кимнах, усещах горещото слънце на гърба си, притеснявах се.

— По-добре да си събера нещата и да се отпиша.

Нямаше какво друго да направя и той се усмихна и каза:

— Ще се видим в автобуса.

Във фоайето видях Каранджа, който разговаряше с красивата малка африканка на рецепцията, и когато я попитах за сметката, той каза, че всичко е уредено.

— Ти и Господин Финкел сте гости на Правителството. Аз ти показвам какво правим за нашите хора, как Правителството им помага. Страната ни също е много интересна. Не много бели мъже ходят там, където отиваме ние и си вземем по-добри филми, много по-добри, с кадри на езерото и племето Ел Моло.

Той каза нещо на момичето, нейните зъби блестяха в широка усмивка, той взе куфара ми и ме остави да нося камерата, отидохме в минибуса.

Ейб вече седеше на предната седалка до шофьора, две пушки и мех с вода до него и кутии с амуниции в краката му.

— Ще се сменяме — каза той, когато влезнах покрай него.

Вътрешността на минибуса беше бъркотия от екипировка за лагеруване, торби и картонени кутии, туби за бензин бяха подредени от двете страни и двама войници седяха на купчина от запаси, държаха пушките си, главите им почти опираха тавана. Каранджа седна до мен на напречната седалка и затвори вратата зад себе си.

— Минибус по-удобен — каза той, без да е много сигурен и аз си помислих, че с Ленд Ровъра щеше да е по-добре.

Минахме през центъра на Найроби и поехме по пътя на североизток към Тика, изкачвахме се непрекъснато в земята на старите заселници засадена с цитрусови палми навсякъде и разцъфтели Кейп орехови дървета. Имаше плантаторски къщи построени отзад в сянката на дърветата, олющени и изоставени, боята по верандите падаше, градините бяха покрити с боклук и осеяни с хижи, навсякъде имаше деца африканчета. По пътя почти нямаше движение, макадамовото покритие беше осеяно с дупки грубо запълнени с чакъл, който тракаше по шасито.

След Тика виждахме от време на време връх Кения, върхът му като огромна средновековна крепост, черна скала на фона на вечния сняг и студеното синьо небе. Бяхме в по-открита местност, отляво приближавахме Абердарес и точно преди обяд подминахме разклона за Ниеро. Там имаше пътен знак, който казваше Трийтопс, но когато Ейб попита Каранджа дали са останали някакви диви животни около това старо, любимо на туристите място. Той каза, че не знае.

— Хотел „Аутспан“, където туристите спирани за обяд, сега е административен офис за преселване на хора в района на планината Абердарес.

— И Трийтопс е изоставен?

— Не е изоставен. Лагер е на ловците работещи за министерството.

— За твоето министерство, а?

Каранджа кимна. Ейб се обърна към мен.

— Веднъж ходих в Трийтопс. — Очите му просветнаха зад очилата. — Присъствах на срещите на Конференцията за търговия и развитие в Найроби, на Обединените нации, която да предложи как богатите нации могат по най-добрия начин да помогнат за развитието на страните от Третия свят. Много скучно и след като приключи, аз реших да си взема почивка и да видя набързо дивеча, за който хората говореха. Бил ли си в Трийтопс?

Той не ме изчака да отговоря, но продължи да говори с бърз монотонен глас, който понякога беше трудно да се следи, защото беше непрекъснат поток от думи.

— Имаше бял ловец с пушка, който посрещна нашия автобус на мястото за почивка и ние изминахме последните 200 метра пеша с предупреждението да не говорим и ако срещнем опасно животно да се скрием в едно от осигурените убежища. Добри неща за туристи! Предполагам, че бях в цинично настроение. И тогава изведнъж един носорог на по-малко от 100 метра с рог на него като копие дълъг 50 сантиметра, душещ въздуха, малките му уши щръкнали и взирайки се късогледо към нас.

Той се ухили.

— Тогава не бях много сигурен за туристическите неща, но успяхме да стигнем до стълбите без той да ни нападне и след това ние се върнахме в света на тоалетните с казанче, който ние познавахме. Трийтопс вече не беше прославеното скривалище на дърво, беше уютен хотел построен стъпаловидно с кръгъл басейн от кална вода пред него и беше хвърлена сол, за да привлеча дивеча. Но никакъв дивеч не дойде, носорогът беше изчезнал и ние трябваше да се примирим с това да заснемем маймуните павиани, подскачайки по покрива като клоуни в цирк. Привечер се появиха няколко бивола, изглеждаха толкова диви, колкото стадо черни говеда. Два от тях се изтъркаляха и това беше най-интересното. Беше ми адски скучно.

— Значи нямаш нищо интересно от Трийтопс. — Чудех се дали за това беше историята.

— О, но аз заснех нещо — помърмори той. — Това беше невероятно. Снимах нещо толкова красиво...

Той замълча, втренчил се в пътя пред нас, дългия склон на планината, след това отново се обърна към мен и ме попита дали съм любител на балета. Поклати глава като чу моя отговор.

— Тогава не съм сигурен, че ще разбереш, живея близо до Линкълн Център — в Уест енд и гледам много балет.

— Харесва ми, наистина го обожавам. — Той поклати глава и се усмихна. — Трудно е да се обясни, ако не можеш да оцениш красотата на движението. Ние все още вечеряхме, когато някой каза:

— Там отвън има слон.

Дългата маса за хранене се изпразни светкавично и там беше този слон, сиво-бял на светлината от прожектора, заобиколен от биволи. Тя просто стоеше там, мърдайки само върха на хобота си деликатно над земята, докато най-накрая тя хвана едно парче сол,

което си беше харесала. Бях сигурен, че е млада женска, тя беше толкова женствена, толкова нежна във всичките си движения и биволите стояха намръщено срещу нея, отстоявайки позицията си. Тя поклати глава, разпервайки ушите си и направи няколко несигурни стъпки сякаш щеше да нападне. След това се завъртя рязко и слезе от сцената като балерина, която се озовава сред група селяндури.

Той се изви още и хвана ръката ми.

— Знаеш ли Колин, тя беше най-хубавото нещо, което съм виждал. Не, това не е думата. Предполагам, че не можеш да опишеш толкова голямо животно като хубаво, но тя беше красива — толкова лека на краката си, толкова грациозна.

Той поклати глава, смеейки се на себе си, след това се пресегна към джоба на своето памучно яке и извади портфейла си.

— Винаги съм се чудил дали ще я видя отново и тогава аз получих това назначение... — Той извади избеляла снимка и ми я подаде. — Снимах черно-бяло, разбира се, в този размер предполагам, не се вижда толкова добре. Но увеличената снимка вкъщи наистина е нещо добро. Аз снимах три ленти с нея, така че имах много, от които да избирам.

Тя показваше слон облян в светлина, призрачно бяло, ушите разтворени като крила на пеперуда, хоботът навит, и сякаш танцуваше, единият крак вдигнат, тялото леко извито сякаш хванато в момент на пирует, и от лявата страна на снимката имаше носорог ровещ земята в облак прах, главата беше наведена, така че дългия рог изглеждаше като копие. Беше невероятна снимка, всеки детайл отчетлив и цялата снимка толкова перфектно балансирана беше сякаш импресия на художник.

— Хубаво, нали? — каза той. — Знаеш ли аз много се гордея с тази снимка. Компенсира всички тъжни неща, които съм снимал по време на пътуванията ми за медията.

Той се наведе и неговия пръст посочи лявото ухо на животното.

— Виждаш ли тази дупка там. На увеличената снимка можеш да го видиш много ясно. Невероятна форма на сълза, като политаща патица. По това те разпознават слоновете, като етикет е.

— Какво го е причинило?

— Най-вероятно рог на носорог. Това ми казаха. И тя ще носи този белег до края на дните си.

— И ти засне три филмови ленти за това кратко време?

— О, не. Останах буден половината нощ, за да я наблюдавам. Разбираш ли, тя се върна. Към полунощ. Имаше носорози, също така и бизони. И един от носорозите започна да пръхти и да имитира нападение. Винаги беше на същото място, същото парче сол и тя ще го пренебрегне и ще се оттегли сякаш не я интересува, ще направи бавна, величествена обиколка на езерото и ще се върне обратно на същото място. Тогава цялата нелепа пантомима ще започне отново, носорогът ще пръхти и Сали...

Той ме погледна със сериозен, тъжен поглед.

— Така я нарекох — Сали. Името на жена ми, разбираш ли. Тя беше в балетната група, когато се запознахме, такъв елегантен баланс и толкова нежност.

Той замълча за момент, усмивката му изчезна. Тогава сви леко рамене.

— Е, както и да е, този слон, тя ще помахна с уши към носорога, беше застанала права и внушителна — също като Сали — нейните предни крака, събрани заедно така, че да изглежда по-слаба, чудесна и величествена. Да, това е думата — величествена. След това тя ще пристъпи тихо и ще направи друг кръг около езерото, движейки се като сянка, докато изчезне. След известно време, изведнъж, тя ще се появи отново там като дух, абсолютно неподвижна, чакайки да се появи тържествено.

Той протегна ръка и взе снимката от мен, пъхайки я в портфейла си.

— Цялото това търпение, цялата тази тиха решителност за малко сол, беше урок по държание на животните и поведение. Носорогът също, това пръхтене, ровене и имитация на нападение не беше истинска агресия. Той не го правеше, за да се сбие. Само казваше: „За бога, дай ми малко повече място.“ И, въпреки че Сали можеше да го хване с нейния хобот, с неговите два тона и да го тръшне на земята и да коленичи върху него; всичко, което тя правеше отново и отново беше, за да се разходи около басейна.

Той се беше обърнал и гледаше през прозореца към планините, където облаци от пушек синееха на фона на зелената гора.

— Това е, което Трийтопс означаваше за мен — толерантността и красотата на дивите животни. И също — той допълни шепнешком —

това ме принуди ме да прекарам няколко мига от моя живот в компанията на слонове.

Той кимна към огъня и просеката, в която дърветата бяха отсечени.

— Там ще има ерозия на почвата. — Той се обърна с лице към Каранджа. — Защо вашето Министерство не го спре? Освен ерозията на почвата ще има и намаляване на валежите. Никога ли не си мислил за бъдещето? Или това е всичко, което нашата цивилизация те е научила — похищение на земята, взимаш каквото можеш и бъдещето не те интересува?

Той се втренчи в объркания Каранджа, после погледна мен със саркастичната му малка усмивка, повдигайки краищата на устните си.

— Преди много време, сега — каза той — когато вашата кралица научи за своето наследство от наблюдателницата в Трийтопс. Много неща се случиха, светът е станал кисел към човешката раса и всичко стана по-сложно — каза го тъжно, след това запали цигара и замълча.

Бяхме точно на север от Екватора, близо под южните хълмове на планината Кения. Бял облак се беше формирал на върха и нашия разговор беше несвързан, топлината нарастваше. В Нанюки главната улица беше запустяла, магазините бяха празни. Ние спряхме пред един от тях. Избелели надписи информираха, че това е местен магазин „На заселниците“.

— А може би ще има бира — каза Каранджа. — Това е единственото място докато стигнем до Самбуру.

Той го помнеше като индийски магазин, където сафарита се зареждали с вино и алкохол, пресни зеленчуци и консерви, но е бил поафриканчен преди много време, и сега рафтовете бяха доста празни, продаваха се само местни продукти, чували с пшенично брашно, наричани „пошо“, презрели пъпеша, налазени от мухи, зеленчуци с корени, които никога преди не бях виждал. Бирата беше топла и изветряла от стара пластмасова туба. Ние купихме портокали и по съвета на Каранджа, чанта пълна с местни цигари, след това продължихме.

Сменихме си местата с Ейб, но отпред беше по-топло и по-малко удобно, като се изкачвахме в откритото пространство на северните склонове на планината.

— Тук е много пренаселено — каза Каранджа, посочвайки пространството под нас покрито с изсъхнала трева. Беше осеяно с групи от къщурки в изоставени обработваеми земи. — След заселниците земята се дава на хората от племената Меру и Самбуру.

Нямаше никакви признаци на живот, никакви хора, никакви говеда, никакъв дивеч.

— Къде сега са те? — попитах и трябваше да надвикам шума от двигателя и ударите на чакъл по калниците.

Той изглеждаше нещастен и повдигна раменете си.

— Сушата е много лоша.

Стигнахме до висока точка от пътя и изведнъж се оказахме на края на северната граница на района, изгорена кафява равнина преминаваща в пустиня, в която големи канари от бледо червен камък стояха като замъци разрушени от вятъра и пясъка. Картата показваше, че сме на близо 2000 метра, пътят се извиваше като змия по склона на планината Кения и излизаше в безкрайна равнина от пясък и скали. Малки вихрушки се въртяха и не се виждаше хоризонта, мъртвилото на местността се губеше в мъгла, земя и небе в еднакво непрозрачно изгоряло от слънцето бяло, и в ляво от нас замъглени очертания на планини издигащи се като призраци на прага на видимост. Беше уникално, отнемаше дъха. Ейб се наведе, гласът му в ухото ми.

— Обетованата земя!

Той се обърна към Каранджа.

— Мислиш, че слонове могат да преминат това и да стигнат до планините?

— О, да — кимна той. — Не е пустиня като Чалиби. Гледаш, виждаш дървета, много сухи храсти, и те знаят къде има вода.

Спуснахме се по инерция в страхотната жега в по-ниското, и завихме на север, от където идваше пътят към Меру, всичко проблясваше, акациите вдигаха плоските си върхове над стъклената огледална топлина, дървета с бодили стърчаха над тях, кичури чупливи шубраци плуваха в миража на водата и върховете на хълмовете потрепваха в далечината. Малкото селище Исиоло се появи като проблясваща нагъната ламарина, примигваща на слънцето. Пътят минаваше покрай него и макадамовото покритие внезапно изчезна. След това вървахме по чакъл, шумът беше оглушителен и зад нас се вдигаха облаци прах и точно там видяхме първите признаци на див

живот, два жирафа стояха до едно трънесто дърво, вратовете им се полюшваха встрани и любопитното изражение на лицата им като ни гледаха абсолютно неподвижни.

Шофьорът ги видя пръв и натисна спирачките, викайки възторжено и сочейки към тях. Войниците отзад се пресегнаха за пушките. Жирафите бяха на почти сто метра от нас, но докогато ние спрем те вече бяха тръгнали, галопирайки с този неестествен, но и грациозен бяг, който им позволяваше да държат главите си на постоянна височина.

— Това са мрежести жирафи — каза Каранджа, сякаш беше екскурзовод на група туристи. — Този вид вирее тук на север.

— Хубаво е да видиш нещо, което е оцеляло — каза сърдито Ейб, погледът му беше прикован върху двамата войници, чието разочарование се появи на лицата им, когато продължихме.

— Доста трудно е да застреляш жираф — обади се Каранджа, сякаш за да сподели разочарованието на войниците.

Сега разглеждах местността с едно различно любопитство, но не видяхме нищо друго, освен някакъв щраус, а след още петнадесет километра свихме вляво по един път, който ни отведе до едни кръгли, сламени колиби, които някога са били входа на животинския резерват „Самбуру“. Сега това беше военен пост. Каранджа показва пропуска си и ни махнаха с ръка да продължим, покрай някакви разузнавателни коли, чиито екипи бяха заспали под сянката на бронята, пътят излизаше в една открита савана, нещо като плато с изсъхнала трева, граничеща с красиви, хубави акации, тъмни чадъри на фона на парещото небе и синеещи в далечината планини. Пътят беше превърнат в сив, ситен прах и в далечината тъмнозелените очертания на армейските палатки се мяркаха над блещукащата трева, един ветропоказател висеше, а прахът от самолета, който току-що беше кацнал, се разпростираше като кълба дим над импровизираната писта. Нищо не помръдваше, слънцето блестеше, беше голяма жега.

— Искаш ли да плуваш?

— В реката?

Можех да я видя, отбелязана на картата.

— Не, не в реката. В Бъфало Спрингс.

Той упъти шофьора към едно кръстовище.

— Много хубава вода, много чиста. И няма крокодили.

Той се засмя.

— Ами дивечът? — попита Ейб. — Останал ли е някакъв дивеч?

— Не знам — каза той несигурно. — Мисля, само Армия знае.

— Кога за последно си идвал тук?

— Четири години, може и пет.

— И какво беше тук тогава, когато беше резерват?

— Имаше стада от елени, зебри, бизони, също така и газели и орикси. Тук, в тревата, имаше дропли и лъвове, чак до египетските палми край реката винаги имаше и някакви слонове. — И след това, ободрен, той каза: — Ето тук е Бъфало Спрингс. Плувай сега.

Шофьорът намали скоростта. Два товарни автомобила на Армията бяха паркирани под сянката на някакви изкривени дървета. Чуваха се викове, смях и когато спряхме, видяхме голи блестящи черни тела, струпали се в малко езерце сред скалите.

— Водата е много хубава, прохладна.

Гласът на Каранджа звучеше несигурно и когато нито един от нас не отговори, той внезапно каза:

— Добре. Сега отиваме право в хотела — и рязко каза нещо на шофьора.

Хотелът беше близо до реката. Той още притежаваше нещо от първичния си чар, но сега Армията го държеше. Всичко, освен големите дървета беше премахнато, за да се направи път на превозните средства и да се разположат палатки и тоалетни. При палатка на охраната оставихме двама от нашите войници и ефрейторът ни насочи към брега на реката, където бяха паркирани четири големи контейнерни камиони. Реката беше много плитка, дърветата върху брега бяха увиснали от жегата и главата на крокодил се виждаше зелена в бавните води.

Аз слязох сковано и Ейб ме последва.

— Тези приличат на хладилни камиони — каза той. Сивите плочи отстрани бяха боядисани в цветове на флага на Федерацията, слон на ярък фон и отдолу с по-тъмни букви, бяха изписани думите: „К-С Гейм Контрол Кой“. Ленд Ровърът паркира в зоната на паркинга, вдигайки прах.

— Ще останем през нощта нали? — попитах Каранджа.

Той поклати глава.

— Ние сме цивилни, не военни. Не можем да лагеруваме тук.

— Тогава за какво дойдохме? — попита Ейб, горещината придаваше острота на гласа му.

— Нуждаем се от военно разрешение също и бензин. Имам да се погрижа за една работа, предмет на комуникация.

— Е добре и докато ти правиш това, може би трябва да попитаме дали майор Кърби Смит е тук. Изглежда, че е превърнал това в своя база.

Той отиде до най-близкия камион и застана там и започна да го оглежда.

— Подборният лов на животни трябва да бъде доста печеливша дейност — промърмори той. — Тези неща не са евтини.

Камионът беше по-голям от всички превозни средства на Армията и изглеждаше доста нов, изображението на флага отстрани беше по-ярък от разнищения флаг, който се развяваше на Конференцията за Дивата природа. Чу се шляпане на джапанки в прахта и един ирландски глас зад нас каза:

— Не казвайте, че имаме туристи сега.

Беше шофьорът на Ленд Ровъра, доста дребен, окъсан човек с руса коса и парцаливо парче копринен плат вързано около врата му. Той държеше в ръката си очукано куфарче и голите му пръсти на краката бяха посивели от мръсотия.

— Ваш ли е този минибус? Не съм виждал такъв години наред.

Като погледна към него, в очите на Ейб се появи един неочакван проблясък на интерес.

— Вие трябва да сте пилота на онзи самолет, който видяхме да каца, нали?

Другият кимна.

— Харесва ли ви новият ни флаг? Хубав е, нали?

— Златен слон с бивници от слонова кост.

Ейб се засмя иронично.

— Много подходящо.

— Бихте ли станали природозащитник тогава?

— От телевизията — отвърна Ейб.

— Е, ако търсите снимки на сушата, мога да Ви кажа, че има достатъчно материал за Вас на север от тук, трупове на мъртвия едър рогат добитък се срещат наоколо, около всеки пресъхнал гьол. — Жилавото му лице се преобрази в хилеща се гримаса. — Но това не е

причина, поради която ние също трябва да умрем от жажда. Елате и си вземете нещо за пиене. Името ми е Пат Мърфи.

Представихме се и Ейб каза:

— Пилотираш с разузнавателна цел, нали?

— Така е. Аз и Бил Медокс, на смени правим това, за да наглеждаме северната граница.

— И да докладвате за каквито и да било неразрешени придвижвания.

— Докладите ни включват всичко — племена, животни, състоянието на езерата.

Той се вгледа внимателно в нас, една жилка потрепваше около ъглите на клепачите му.

— Те са секретни, разбира се. За някаква история ли сте тук или просто за снимки на околната среда?

— Сега точно, търся Кърби Смит.

— Е, тогава нямате късмет. Той не е тук.

— Това са неговите хладилни камиони.

— Той си тръгна тази сутрин. Те ще го последват, когато нареди. А сега, искаш ли тази напитка, защото аз определено „да“, а и вчера докараха камион с пиво.

Ейб не каза нищо и когато започнах да отговарям, неговата ръка сграбчи моята и с ярък блясък в очите му ме накара да замълча.

Мърфи се беше обърнал към бара. Той плати напитките и след това ни подаде бирата.

— Не смятайте, че ще минете през Баринго.

Той се засмя.

И със стар минибус като този, едва ли ще минете по пътя през Баринго.

Бирата беше леденостудена от хладилника, и докато пиехме, Ейб каза невинно:

— Ти си летял натам тази сутрин, нали? Видя ли нещо интересно?

Мърфи се поколеба, изгълтвайки останалото от бирата си, докато ни гледаше.

— От телевизията сте, казахте. Ние не сме имали хора от телевизията тук преди, така че трябва да сте били на Конференцията. — Той остави чашата си и запали цигара. — Има един старомоден

човек, Корнилиъс ван Делдън, който влезнал без покана на Конференцията. Това е, което чух. Бихте ли ми дали повече информация?

Ейб му разказа набързо какво се беше случило.

— И сега той изчезна. Щипнал един Ленд Ровър от Армията и изчезнал безследно.

Мърфи се колебаеше.

— От Кърби Смит или от ван Делдън се интересувате?

— Слонове — каза Ейб и ирландецът се засмя.

— Разбира се, ще ги намерите. Но вие сте тук заради някаква история и това означава ван Делдън. — Той приключи с бирата и поръча още три. — Летял съм доста до сега. Сафарита, нефтотърсачи, правителствени длъжностни лица — срещал съм много хора. Сега много от тях са си тръгнали. Белите хора, имам предвид.

— Така че, познаваш ван Делдън?

Мърфи кимна.

— Разбира се знам стария дявол. Аз бях този, с който летя от Марсабит след аферата в Ендърби. Чули сте за това?

— Говори конкретно — каза Ейб. — Видя Ленд Ровъра, нали?

Мърфи се усмихна.

— Да, забелязах един Ленд Ровър.

— По пътя от Баринго?

— Може би — и добави — Вчера Бил летя с Алекс, за да огледат пролома Южен Хор. Така че днес аз правих обход на запад по ръба на Сугута.

— И там ли го видя?

— Трудно е да се каже. Може просто да е паркиран.

Той говореше тихо, за да не го чуят африканските офицери.

— Няма да подам доклада си до сутринта, ако това е от някаква помощ и дължа нещо на ван Делдън.

— Можеш ли да ни покажеш мястото на картата?

Той кимна и се протегна за куфарчето си.

ВТОРА ГЛАВА

В късния следобед вече бяхме далеч от хотел „Самбуру“ и пренощувахме под Лолокве, огромна планина, която се извисяваше от пустошта на север от отбивката за Маралал. Страните ѝ изглеждаха червени на залязващото слънце, докато ние си сглобявахме палатката, Каранджа ни показваше как тръбообразната рамка се закрепва към платнището докато шофьорът тръгна с едно мачете да събира дърва. Едни скорци ни гледаха с любопитство, по металносивата им перушина се преливаха цветовете на дъгата на падащата под тъгъл светлина, и колони от сипки се стрелкаха шумно от гнезда насъбрани като малки кокосови орехчета в храст Сенегалия. Огънят бушуваше и чаят беше готов, след като си бяхме постлали под скъсаното платно.

Полумракът беше кратък, тъмнината бързаше, Лолокве беше една черна маса на фона на звездите и само пукането на горящия огън се чуваше. Всичко изведнъж стана много спокойно, не се чуваха и птиците.

— Нещо, за което винаги съм си мечтал — промърмори Ейб, гласът му беше шепот в нощта. — Притеснява ли те, пренощуването така в средата на Африка?

— Не — казах аз. — Не, разбира се, че не.

Но бях изпълнен с чувство за опасност, осъзнатост на сетивата каквото никога преди не бях изпитвал, ушите ми нащрек за звук, очите ми напрегнати да видят в тъмнината отвъд огъня. Лек бриз идваше от планината и Каранджа подуши въздуха, лицето му бе блестящо черно на бледата светлина на пламъците.

— Мисля, че вали тази нощ, затова ние спим под покривало — и добави. — Ти гледа за скорпиони в пясъка тук. Скорпиони много лоши.

— Ами змии? — попитах аз.

Той се подсмихна.

— Змии много лоши също и ние нямаме противоотрова. Но тук скорпиони по-лоши от змии.

Вечерята беше царевично брашно и консервирано задушено и докато го ядохме клекнали около огъня, казах на Ейб за книгата на Питър ван Делдън и за причините, поради които искам да отида до езерото Рудолф.

— Изглежда има определено разделяне на целите. Твоята е практична. Ти искаш да направиш археологическо изследване и да го заснемеш на филм. Аз искам само да усетя тихата необятност на Африка и да видя как слоновете решават проблема с оцеляването във враждебния свят на човека. — Той запали цигара. — Но за утре и двамата сме съгласни, нали? Ще отидем да видим Ленд Ровъра.

— Предполагам.

Казах го неохотно, защото мислех за езерото Рудолф и не исках да ме отклоняват.

— Пилотът не каза, че Ровърът е бил изоставен.

— Той прелетял ниско над него, но не видял нищо.

— Това не означава, че е джипът на ван Делдън.

— Това е още една причина защо трябва да го видим.

Той седеше изгърбен, ръцете му обхващаха коленете и на светлината от огъня можех да видя блясъка на любопитство в очите му. Един репортер надушил история, помислих си. И тогава той ме погледна като се усмихна скромно и каза:

— Мислил ли си какво правим тук, наистина мислил ли си? Ние сме се преместили много векове назад във времето, когато човекът е бил част от света на животните. Няма сервиси тук в пустинята и ако ни свърши бензина, тогава ние ще сме толкова самотни и уязвими колкото тези човеци от миналото, за които ти ми разказа, които пекли глинени съдове на езерото Рудолф и ги украсявали с форми на пирамида с жилища на върха. Сега ние сме първобитни хора, сгущени около огъня да се стоплим, а за бъдещето мога само да се сетя за арабската дума „иншала“ — с божията воля, можем да намерим ван Делдън, и ако ван Делдън е с нас, тогава той ще бъде твоят най-добър водач до езерото Рудолф. А за мен... — Той се замисли, взирайки се в огъня. — Той може да ми каже за слоновете и как да живея в хармония с тази страна, където живота и смъртта са едно цяло, един неизбежен процес, който ме очарова, никога преди не съм не чувствал така.

— А ако не намерим ван Делдън?

— Тогава Кърби Смит е в Южен Хор. Ако имаме шанса да го видим как работи и ти и аз ще имаме по-добра представа за Генезиса и как дървото на знанието е накарало всички същества да се страхуват от човека.

Той се обърна и ме погледна и отново се усмихна.

— Това, мой приятелю е пътешествие назад във времето и ако аз умра, в резултат на това тогава е редно да умра с някакво разбиране тялото ми да се разпадне и да се смеси с праха от пустинята, където ще даде живот...

— За бога! — казах. — Няма да умреш.

— Разбира се, че не. Но, ако стане...

Той сви рамене, все още усмихнат, неговата усмивка беше меланхолична в светлината на огъня.

— Аз никога не съм искал да лежа под тежестта на мраморна гробница и в акри осеяни с паметници и моя труп да бъде изпратен в крематориума, защото няма място в гробищата на нашето поколение. По-добре моето гниещо месо да даде ден живот на един чакал или да подпомогне полета на един лешояд във висините, костите ми да бъдат почистени от мравките...

— Какво си ти — поет ли?

Той се изсмя и си поклати глава.

— Никога не съм учил да пиша толкова добре.

Той се загледа за момент в огъня, след това добави тихо.

— Всяко мое четене е в търсене на знание, в опит да разбере. Може би тук — далеч от книгите, без да ползвам опита на другите — може би тук в тази самота, ще открия значението на живота, дори смисъла на Бог.

Той отново поклати глава, усмихнат и рязко се изправи на крака.

— Съжалявам, говоря прекалено много. Сега ще си лягам.

И бях оставен с чувството, че той се беше притеснил за това, че се е оставил да говори много, разкривайки меланхолична предразположеност, скривана от всеки, освен от себе си.

За известно време останах край огъня, пушейки последната си цигара вслушан в тишината. Когато и аз си легнах се взирах в облаците над склона на Лолокве, без да мога да заспя. По едно време през нощта започна да вали, събудих се от неговия звук по платното и капането

върху пясъка до моето легло. Тогава си спомних истории с лъвове да се крият в палатки на сафари и лежах свит на кълбо като зародиш.

Събудих се със зората и чуруликането на птиците. И като погледнах навън през разкъсаното платно, видях малко птиче по-бяло от бяло на фона на един черен храст и далече в небето един неподвижен орел, като кръст закован на небето.

Дъждът беше отминал, небето беше чисто и на студено сивата светлина кафявата пустиня имаше свежестта на цвят. Птици, които приличаха на реактивни ловци на мухи, прелитаха от храст на храст в изгорелите от сушата шубраци, а аз лежах и гледах бързо усилващата се светлина докато слънцето изгря и стръмните голи скали на Лолокве станаха кървавочервени. Шофьорът отхвърли своето одеяло, постави съчки в огъня като раздуха въглените и Ейб се появи между трънливите храсти, изглеждаше слаб и жилав в маскировъчното си облекло, с наведена глава гледаше към земята. Помислих си, че върви по следите на някакво животно, но когато му извиках да го попитам какво е то, той само поклати глава.

— Само птици — отговори той. — Пясъкът е толкова мек след дъжда и отпечатъците от техните крачка са навсякъде.

Той се приближи към мен и се усмихна.

— Мързеливец такъв, изпусна най-хубавата част от деня.

Развалихме лагера и тръгнахме веднага, след като си изпихме чая, до осем и половина бяхме подминали отбивката за Уамба и се движехме по пътя за Маралал, направо към планините. Беше мръсен път, на места лепкав и скоро навлязохме сред висок храсталак. Веднъж, когато спряхме да починем, видяхме миниатюрен ястреб кацнал като малък кафяв часовей на клоната на едно дърво. Планините се приближаваха към нас и скоро след това се натъкнахме на стари изпразнения от слонове. Районът беше див и точно под езерото Кисима от ляво се появи път и Ейб каза на шофьора да кара по него.

— Това не е пътят за Маралал — каза Каранджа.

— Независимо от това ще тръгнем по него.

— За Маралал все направо — настоя Каранджа.

— Знам, че за Маралал е направо. — Ейб държеше картата отворена на коленете си. — Аз искам да погледнем стръмния склон, който слиза надолу в долината Сагута.

— Ще видим долината Сагута от друго място след като подминем Маралал. Ще видите речно корито, гейзери, вулкани, от това място всичко вижда.

Спорът продължи няколко минути докато стояхме неподвижни на едно място, двигателят работеше, а горещината оставаше в долу в долината. Не взех участие в спора, гледах един малък орел, който сега можех да разпозная по ясно изразената кръстовидна форма на фона на синьото небе. Той планираше по въздушните течения високо нагоре, където зъберите стърчаха над гъстия храсталак, който покриваше плътно склоновете на планината от дясната ни страна.

Най-накрая Ейб трябваше да му каже за Ленд Ровъра. Каранджа внезапно утихна. Той седеше с мен на предната седалка, имаше пот по лицето му, тялото напрегнато.

— Не е на добро — промърмори той. — Те изпращат патрул...

— Пилотът не предава доклада си до сутринта.

Ейб се наведе напред, хващайки рамото на Каранджа.

— Ще им позволиш ли да го вземат? Ти си работил с него. Ти си бил един от неговите скаути. Не можеш просто да продължиш, след като ти казах.

— Майор Кърби Смит ли ще отидеш да видиш? Това ми казваш на мен и това аз кажа на капитан Нгару. Нашият пропуск е за Барагой. Също — добави той отчаяно. — Ние нямаме достатъчно бензин.

— Имаме 8 бидона отзад.

— Те са с вода.

— Четири от тях са вода, четири са бензин, затова кажи на шофьора да завие на ляво.

— Нека продължим — казах аз. — Значи ще си имаме неприятности, ако го намерим.

— Да допуснем, че не е Ван Делдън? Да предположим, че е някой бедняк.

— Трябва да е Ван Делдън.

Трябваше да е. Да няма патрули на пътя за Баринго и никой, освен Армията не беше допускан в областта.

— Добре, тогава е Ван Делдън. И как очакваш да намерим пътя през тази пустош от лава около езерото Рудолф без той да те води? Това е, което искаш, нали? Той да те заведе там?

Аз поклатих глава знаейки, че той е решил и в не може да се спори с него в тази задушшаваща жега. Единственото, което можех да кажа беше:

— Бих предпочел да продължим.

Имах дълбоко, инстинктивно чувство на безпокойство и не беше само заради този странен възрастен мъж; а и заради Ейб. Но не можех да намеря думи, с които да опиша чувствата си и с чувство за неизбежност го чух да казва:

— Добре Каранджа тук ние завиваме на ляво.

Нещо в начина, по който го каза, тихата увереност в гласа му, изглежда уреждаше въпроса. Каранджа каза нещо бързо на шофьора на Суахили и завихме по пътя, който водеше обратно в югозападна посока в долината Ол Кежу Осера. Беше гъст храсталак по целия път, стръмен на места и кален от дъжда през нощта, и половин час по-късно ние спухаме гума. Не беше голяма изненада, гумите бяха почти изцяло износени и докато ние помагахме на шофьора да смени колелото Каранджа взе ловджийската пушка и отиде да потърси дивеч. Той беше чул кудкудякането на токачка.

— Какво ще стане, ако намерим Ван Делдън? — казах аз. — Сега след него вече има патрул. Каранджа се бои от него, както и аз по някакъв начин.

Ние изкарвахме резервното колело отзад и Ейб каза:

— Проблемът с теб е, че мислиш прекалено много. Опитай се да приемаш нещата както стават. И не се притеснявай за Каранджа. Няколко часа е в компанията на Ван Делдън и предполагам, че той ще бъде същия както преди да се амбицира и важноста да бъде пресекретар на Министъра да го обземе.

И после продължи да ми разказва защо пилотът не е докладвал веднага като е видял Ленд Ровъра. Повече от дузина години по-рано той излетял от летището в Лойангалани, след като бил разходил няколко туристи до езерото Рудолф на риболов и бяха попаднали в ураганно силен вятър от планината Кулал.

— Има остров в езерото, Южен остров, и той направил аварийно кацане на склоновете от лава и премазал крака си. Случило се така, че ван Делдън бил в Мисията и той отишъл там веднага, като гребал през 12 километра вода на един дървен сал, който Ел Моло използвали за риболов. Вятърът продължил отново сутринта и продължил да духа

през по-голямата част от седмицата, така че ако ван Делдън не бил отплувал веднага Мърфи щеше да е загинал — И добави: — Разбрах го от него докато ти беше на терасата и гледаше онзи хипопотам. Затова той ни даде време да слезем до тук преди патрула.

Ние сложихме резервното колело и когато стягахме болтовете в далечината проехтяха два изстрела. Няколко минути по-късно Каранджа се появи, от храстите, като се хилеше и държеше подмишница покрити с каска на главата токачки. Те бяха дебело изглеждащи птици, тъмните им тела напръскани с бели точки, и главите им странно украсени със сив рогов гребен. Той беше много доволен от себе си, когато хвърли птиците отзад в каросерията.

— Искаш ли да сваря чай, Пол?

Шофьорът кимна, неговата бяла риза потъмняла от пот, капчици пот на челото му.

— Добре, ще сварим чай сега и после ще отидем да намерим този Ленд Ровър.

Сами тук в храсталака беше някак си успокояващо да видиш колко бързо те запалиха огън. За нула време водата завря и шофьорът бъркаше чая и захарта. Той приклезна и внезапно очите му се разшириха.

— Ндову!

В началото не можах да ги видя, храсталака замъглен от жегата, светлината ни заслепяваше. Каранджа посочи.

— Виждаш ли ги? Слонове, под това голямо дърво.

Вълнението в гласа му вибрираше във въздуха.

Видях дървото, голяма еуфорбия на заоблените хълмове и една сива форма внезапно се появи след това и друга. Не знаех колко бяха на брой. Видях ги само за кратко докато те се плъзнаха тихо през пролуката в храстите.

— Слоници — каза Каранджа. — Имат малки с тях.

Те преминаха през черния път, нагоре до най-отдалечения завой, сиви духове, движеха се на север по контурната линия. Ейб стоеше и ги зяпаше.

— Видя ли, Колин? Цяло стадо. Кърби Смит беше прав. Тук горе има слонове.

Каранджа му подаде чаша чай и той рязко седна.

— Месо на копита — промърмори той.

Студени тръпки ме побиха, същите тръпки, които бях усетил в деня, когато чичо ми се самоуби. Същото се е случвало и друг път. Свъръх чувствителност, това е, което докторът беше казал, когато кръшнах от училище, защото не исках да споделя чина си с друго момче. Свъръх чувствителността на момчето, което беше изгубило биологичните си родители, но аз знаех, че нещо страшно ще се случи и няколко дни по-късно той беше намерен в основата на скалите. Това беше, когато живеехме в Пийс Хевън и аз бях на удобно място на същите тези скали и седмица преди това, когато чоплех вкаменелости от кредата.

— Трябва да има някакъв начин да можем да комуникираме — каза Ейб. — Някакъв език. Тогава ще ги предупредим. Но предполагам опростения език на слоновете изисква по-силно къркорене, отколкото аз мога да издам с празния си стомах.

Неговите ръце държаха чашата, главата му наведена, като че ли четеше бъдещето по листчетата от чая, които плаваха по мазната повърхност.

— Чудя се дали Ван Делдън може да ги накара да го разберат? Той е живял с тях толкова дълго...

Той отпи от питието си, неговите очи се спряха на мен, зениците му леко се уголемиха под очилата.

— Всичко това, което знам за слоновете е, което прочетох откакто посетихме Трийтопс. Те комуникират с боботене. Но до каква степен...? Той взе чинията, която Каранджа му подаде, студен печен боб и няколко резенчета хляб и ги сложи на земята до него.

— Никой не знае колко могат да си кажат един на друг, повече отколкото разбираме езика на делфините и китовете. Например, това струпване на дивеч около Езерото Рудолф. Чухте какво каза Кърби Смит и той точно даде пример с пилотите видели слонове. Попитах Мърфи за това, но се оказа, че не лети до Рудолф. Работата му е да наглежда пътеките и местата за водопой. Полетите му са през деня и единственото място, на което е видял слонове е около Южен хор.

Той се пресегна за порцията си, гребвайки с лъжица бобчета в устата си и втренчен в склоновете, където слоновете бяха изчезнали.

— Сега, ако знаех техния език щях да тръгна подир тях и да ги предупредя. Пътят, по който те са тръгнали ще ги отведе в онези хладилни камиони.

Той погледна към мен, онази малка саркастична усмивка на ръбовете на устата му.

— Коров репортер и ето ме клекнал до кален път в средата на нищото, тревожещ се за стадо слоници и в очакване нещо да ми се случи.

Втренченият му поглед се отправи обратно към нагорещената планина.

— Почти обяд е. Най-горещата част от деня. Тези слонове е трябвало да стоят под сянката на дърветата размахвайки ушите си, за да се охлаждат. Разбираш ли, че слоновете могат да си понижават телесната температура с цели 16 градуса само като размахват ушите си?

— Тогава бих желал да имам уши големи колкото техните.

Неговите думи отново ме обезпокоиха.

Шофьорът се съсипа от смях.

— Той с големи уши — посочи Каранджа, навеждайки се напред, като продължи да се смее, зъбите му бели. — Размахвай сега уши, Каранджа. Охлаждай ни.

— Време е да тръгнем — казах аз.

— Не бързай! — Ейб се облегна назад, очите му полузатворени. — Караме откогато се е съмнало.

— Не можем да седим и да разчитаме на случайността той да мине по този път.

Пресегнах се към картата.

— Ние сме на 25 километра от там, където Пат Мърфи е видял изоставения Ленд Ровър и има още един път, който води направо до Маралал.

— Сигурно има още един път, но не подходящ за автомобили и на ван Делдън му трябва транспорт. Той е много далече от Марсабит и Ленд Ровърът е без бензин и му е толкова полезен колкото купчина скрап.

Той изведнъж се изправи.

— Не мисля, че разбираш добре какъв човек е той. Той трябва да е видял този кръжащ самолет, а когато патрулната кола дойде, ще тръгне.

Втренчих се в него.

— Той не може да заобиколи военния патрул.

Той сви рамене, облягайки се назад и затваряйки отново очите си. Каранджа се размърда неспокойно, като претърсваше храста, докато един гълъб изпърха между клоните над нас. Далеч на юг, кудкудякането на токачки едва се дочуваше в застоялия въздух. След дъжда през нощта, жегата беше силна, а на мен ми се приспа, облягайки се назад и гледайки нагоре към белите купчини от облаци, надвиснали над планините.

— Мисля, че сега можем да се връщаме — каза Каранджа.

Той започна да се безпокои.

— Когато патрулите дойдат, ще искат да узнаят какво правим на този път.

— Но ще отнеме няколко часа преди патрулът да стигне до тук.

Ейб се извъртя на лакът, когато една птица изчурулика настойчиво в храста зад нас. Един миг по-късно тя отлетя, металически синя светкавица.

— Скорец — каза Каранджа. — Нещо го тревожи.

Токачките бяха престанали да кудкудякат, всичко беше потънало в безмълвие и спокойствие и сякаш храстът беше притаил дъх в очакване. И тогава, изведнъж, там видяхме ван Делдън, проправяйки си път тихо между храстите. Макунга беше с него и двамата имаха оръжия. Мтоме и един много изправен, доста добре изглеждащ мъж, когото не бях виждал преди, се появи на отсрещната страна на пътя. Всички те имаха стари раници в цвят каки, патрондаши, пълни с боеприпаси, както и одеяла, навити и преметнати през рамо.

— Каранджа.

— Да, шефе.

Той бе скочил на крака, вирайки се.

— За да ме откриеш ли дойде?

Каранджа кимна, безмълвен.

— Как разбра къде съм?

— Пилотът — каза Ейб.

Ван Делдън постоя така за момент, гледайки право към нас. После дойде и седна до мен, като постави внимателно оръжието си на земята.

— Очаквах патрул.

— Не е нужно пилотът да даде отчета си до сутринта — каза Ейб. — Той се придържа към програмата си.

— Той нямаше ли нареждане да търси Ленд Ровъра?

— Каза, че ти дължи нещо. Името му е Мърфи.

— Пат Мърфи? Да, спомням си го.

Той кимна.

— Значи все пак имаме малко време преди да дойде патрула.

Той каза нещо на Каранджа, който бързо се премести към огъня.

— И дойде, за да ме намериш, защо?

Ейб сви рамене.

— Всъщност, не точно. Но ние имаме разрешение да отидем до езерото Рудолф. Помислихме си, че може би ще се нуждаете от превоз.

Ван Делдън разтърси глава.

— Превозно средство, това е всичко, от което имам нужда.

Той гледаше ту към единия, ту към другия от нас, неговите бледи очи бяха бдителни.

— Докато чаят се свари ти може би ще ми кажеш как се сдобих със стария бус за сафари и разрешение да влезнеш във военната зона.

Той даде заповед на Макунга и неговите трима африканци клекнаха до огъня и ни наблюдаваха.

— И Каранджа. Какво прави Каранджа тук?

— Дадоха ни го назаем като водач.

Той се засмя, същия груб смях.

— Имаш представа как да получиш това, което искаш нали, господин Финкел? Така че, какво ще заснемаме сега?

— Това зависи от вас — каза Ейб. — Ако Ви осигурим транспорт...

— Не.

Ейб леко присви рамене.

— Предполагам вие не разбирате какво телевизията може да направи за вас.

Той се поколеба и тогава смени темата.

— Да разбирам, че вие отивате в Марсабит.

Ван Делдън не отговори. Неговият поглед се беше изместил към склоновете над нас и Ейб каза:

— Видяхте ли тези слонове?

— Заобиколиха ни.

— Това тяхна територия ли е или те отиват към определена цел?

Ван Делдън сви рамене.

— Нищо ли не знаете за миграцията на слоновете?

— Малко.

— Техният район на действие, например?

— В някои документи учени предполагат, че лимитът им е около шестнадесет километра.

— Документи — научни такива.

Неговото наблягане върху думата „научни“ беше презрително.

— Единствените официални документи са за паркови условия. Слоновете бързо научават границите на своята защитена среда.

— И когато вече не е защитена, тогава какво?

Ван Делдън тръсна глава.

— Кой знае? Нямахте ги така наречените научни документи, когато слоновете от Кейп бяха прогонени от земите си от предшествениците на баща ми, или когато британски ловци избиха огромни стада от Южна Африка, убивайки ги за техните бивни или само заради развлечението да убиват. Кой може да каже, дали някои от онези слонове не са поели на север, далече от района на клането, на север в Матабеленд, прекосявайки Замбези? Така че, всичко, което учените могат да ти кажат, човече, онези слонове, които видях там горе... — Той кимна към зелено-кафявите склонове. — Могат да бъдат далечни наследници на слоновете избягали от Провинция Кейп преди повече от столетие и половина.

— Те имат наследен инстинкт и отиват на север. Това ли ми казваш?

Ван Делдън поклати глава.

— Живях твърде дълго със слонове, за да бъда сигурен за всичко. Като човека, те са индивидуалисти, живеещи почти толкова дълго, те са непредсказуеми, всеки според опита си, някои със собствена преценка, други сравнително толерантни. В Марсабит те имаха много ограничен район. Само планината и нейната гориста местност, и затревените склонове, които делеяха с племето Рендайл. През нощта те слизаха на тревистите площи, когато говедата не бяха на паша. Но имаше други, които идваха и си отиваха, главно мъжки, идваха от река Тана, дори и от този район. Това казваха от племето Боран. Но учените няма да се съгласят с това. Те трябва да поставят на животното излъчващ транзистор и да го следят със самолет, преди да повярват на казаното от туземеца.

Каранджа му подаде голяма чаша чай и той седеше там, отпивайки си шумно и намръщено.

— Носиш ли си камерите с теб? — Ейб кимна. — И планираш да снимаш Алекс Кърби Смит и неговата група от научни експериментатори.

— Това не беше нашата цел — протестирах аз, но той гледаше Ейб. — Как накара Кимани да се съгласи с това?

Когато Ейб обясни неговите очи се насочиха ядосано към мен.

— Значи ти замени филма, който засне с мен, за възможността да направиш археологична находка.

Неговият глас беше твърд и безпощаден, взора на тези бледи очи беше почти зъл.

— Мери беше права. Каза, че нямаш никакво чувство към животните — и отново се обърна към Ейб. — Къде е Кърби Смит сега?

— В Барагой.

Той кимна сякаш го очакваше.

— Той ще ги хване, когато излязат от клисурата Южен Хор в почти пустинния район след нея.

И тогава той отново ме погледна.

— Ще ти трябва студено сърце и здрав стомах, момче. Там ще има слонове на всякаква възраст, от новородени до такива на дузина години, със своите майки и водени от уважавана старица, едно пълно семейство, всякакви — от пет до пълни петдесет. Той ще ги събере накуп като бръмчи над тях със самолет или може би ще използва камиони и Ленд Ровъри, за да ги откара при неговите точни стрелци. Главата на рода ще бъде застреляна първа, петдесет или може би шестдесет години живот ще паднат за миг, цялата група ще бъде пометена за минути, всяка майка, всяко малко.

Той се върна при Ейб.

— По този начин няма да има никой оцелял, който да предаде знанието за страха, болката и смъртта на останалите идващи през планината, няма да има предупреждение за следващото нищо не неподозиращо семейство. Нещо, на което твоите телевизионни зрители ще се зарадват.

Той подаде празната си чаша на Каранджа и се изправи на крака.

— Вземам твоего возило.

— Случвало ли ти се е — каза тихо Ейб, — твоите очаровани зрители да могат да почувстват начина, по който ти се чувстваш, това че гледката от това толкова масово клане ще ги отврати...

— Няма да има никакво клане, ако мога да го спра.

Той заговори бързо на Мтоме, който изкарваше чантите ни от минибуса.

— И ако можеш да го заснемеш на филм, мислиш ли, че ще ти бъде позволено да изнесеш филма извън страната?

— Може би не. Но, с твоята помощ ще можем тайно да го изнесем.

Ейб се изправи.

— Стой там, където си!

Той отиваше към минибуса.

— Дима.

Той даде знак на високия африканец отзад. Мтоме го последва, Макунга стоеше до вратата с пушка на рамо.

— Правиш грешка — каза Ейб. — Ако дойдем с теб сега, можем да филмираме всичко от твоята гледна точка. Страхотна история. Наистина мога да направя нещо от нея.

— Би могъл да направиш много пари. Това имаш предвид, не е ли така? Като Алекс, не мислиш за слоновете, а само за пари.

— Грещиш. Не това е причината да съм тук.

Ейб се приближи до него.

— Какво мислиш за това, ван Делдън? Предлагам ти световна аудитория, шанс да ги накараш да разберат природата на слоновете и какво се случва с тях в Африка.

Но той поклати глава.

— Това, което трябва да направя, е... Не искам да включвам никой друг.

Той отвори вратата и се качи.

— Но ти имаш камерите.

Той пусна кутиите на земята до нашите чанти. Скочих на крака.

— Не можеш просто да ни оставиш тук. Ние тръгнахме по този път, защото знаехме, че си в беда.

— Успокой се — каза Ейб. — Той няма да ни вземе, а патрулът ще бъде тук след няколко часа.

Ван Делдън се премести на мястото на шофьора. Каранджа направи крачка напред, напрегнат, с упорито изражение на лицето. За миг помислих, че ще опита нещо отчаяно. Това направи Макунга, но беше прекалено късно. Каранджа беше вече до другия край на камиона и бързо говореше на ван Делдън. Сякаш го молеше. Тогава ван Делдън направи нещо неочаквано. Той сложи ръка на рамото на Каранджа, беше почти израз на чувства.

Те останаха така за момент, Каранджа гледаше другия с възхищение, след това закима, а ван Делдън седна на шофьорското място. Той насочи минибуса към храстите, върна назад и обърна.

— Каранджа!

Той се наведе през прозореца и бързо заговори на Суахили. Каранджа кимаше, с изпотено лице и широко отворени очи. Макунга се качи и бусът тръгна, плътен облак прах се вдигна във въздуха, когато той зави там, където слоновете бяха пресекли пътя.

Обърнах се към Каранджа.

— За какво му говореше?

Той поклати глава, погледът му все още обърнат към облака прах.

— За нищо.

— За какво? — попитах настойчиво.

— Предложил да тръгна с него.

После се обърна встрани и ядосано добави.

— Но той не ме иска.

— Имаше и нещо друго — каза Ейб. — Нещо за Кърби Смит. Ясно го чух да споменава името на майора.

— Съобщение. Това всичко.

— Съобщение за какво?

Каранджа се подвоуми, после сви рамене.

— Аз трябва му каже, ако той убие слонове — негови хора умрат.

— Наистина ли го каза?

Каранджа кимаше нещастен.

— Той винаги казва това, което мисли.

Ейб ме погледна, тъмните му очи бяха мрачни.

— Има една приказка „Сега той крачи по тъмния път...“

Той поклати глава, угълчетата на устата му бяха провиснали надолу.

— Не е само групата хора срещу, която иска да се изправи. Кърби Смит има подкрепата на Армията и във всяка една военна част ще има хора, които цял живот са били следотърсачи. — После се обърна към Каранджа. — Ти ще предадеш ли това съобщение на Кърби Смит?

— Ще предам.

Очите му се извъртяха, видя им се бялото.

— Знаеш, аз трябва обясня как изгубили наше возило и всичко в него.

Продължихме още малко да говорим за ван Делдън, но жегата ни надви и ние останахме да лежим и изчакахме слънцето да се спусне надолу по бронзовото небе и сенките да се удължат. Нямаше никакъв вятър, нищо не помръдваше, никакъв звук, освен тихото гукане на гълъбите. Бях задрямал, когато пристигна патрулът.

Те дойдоха с камион, шофьорът наби спирачки, като ни видя, от облака прах изскочиха войници, пушките им насочени напред. Изглеждаха корави, тренирани в битка мъже, маскировъчните им дрехи се сливаха с храстите. Каранджа им извика, излезе на пътя и тръгна към спрелия камион, до който един ефрейтор стоеше и чакаше. Той поговори кратко с него, прозвучаха заповеди, войниците се качиха отзад в камиона и той спря до нас.

— Вие сега качвайте се — каза Каранджа. — Като намерим Ленд Ровър, аз ще говори с ефрейтор за транспорт.

— Този Ленд Ровър ще ни свърши добра работа — казах.

Каранджа поклати глава.

— Той на Армията.

Хвърлихме багажа ни в каросерията и се качихме, войниците ни направиха място.

— Както изглежда Кърби Смит е единствената ни надежда — каза Ейб изпълнен със съмнение.

Черните лица до нас бяха покрити с прах, нащрек и без да се усмихват. Изминахме около пет километра и когато заобиколихме една стърчаща скала налетяхме на преграда от тръни, камионът закова на място, потънахме в облак прах. Мястото беше идеално за засада, пътят преграден отвсякъде със скали. Под една дива смокиня открихме черни въглени от огън, оглозгани останки от труп на малка антилопа лежаха на земята до него. Отне ни доста време да разчистим

преградата от тръни и когато стигнахме до Ленд Ровъра вече беше тъмно. Имаше въглени от по-голям огън, няколко одеяла покрити с прах и няколко празни туби за бензин хвърлени на земята.

Вече беше по-студено, войниците станаха по-дружелюбни, когато беше запален огън и се приготви храна, в празния резервоар на Ленд Ровъра бе налято гориво. Докато се хранехме Каранджа говореше с ефрейтора, като се опитваше да го убеди да ни пусне да идем до Барагой с Ленд Ровъра. Не знам дали беше разрешението от армията или доклада за засеченото движение на ван Делдън, които го убедиха, но малко след осем ние се качихме в Ленд Ровъра и тръгнахме по следата, ефрейторът караше.

Беше ясна, огряна от луната нощ и той караше бързо. Спря в стария хотел в Маралал, сега военен пост, за да докладва по радиото в щаба. Самият град не беше на главния път, но на кръстовището водещо до него, имаше груби заслони разперени над тревата, огромна концентрация от туземци принудени да отидат в планината в търсене на храна и вода. Отвъд Маралал пътят се издигаше стръмно през гората и ставаше по-хладно.

— Скоро стигаме място, от където се вижда — каза Каранджа. — Може би ще спрем там.

Дърветата бяха като черна арка на светлината на фаровете, техните клони, покрити с някакви бледи израстъци като лишеи. После те изчезнаха и ние бяхме на върха, в размазан кафяв шубрак, пустош. Далеч вдясно от нас сянката на планината Матюс се очертаваше срещу небето и в ляво от нас земята стръмно се спускаше надолу в клисурата Рифт и долината Сугута. Луната беше прикрита от облаци и ние не спряхме, карахме и карахме през пустата местност, черния път слизаше надолу докато се слизахме трудно надолу по извиващия се път към Барагой. Събуждах се и заспивах, главата ми се люшкеше докато Ленд Ровър се друсаше и клатушкеше по неравния път, и изведнъж стигнахме там, карахме бавно по улица покрита със сива пръст и подредени бараки, селските магазини, които били построени от азиатци преди много време. Това беше едно разнебитено, мизерно място, сградите от мазилка и дърво се разпадаха и превръщаха в руини и спящи тела лежаха в пръста.

Военният пост беше от няколко палатки и камиони на края на пистата за самолети на изток от Барагой. Спряхме до палатката на

охраната и докато ефрейторът и Каранджа се обясняваха на часовия, Ейб и аз си починахме. Нощта отново беше ясна, луната грееше и навсякъде около нас, във всички посоки, назъбеният силует на планината се извисяваше като очертание на фона на звездите. Ейб кимна с глава на север, където долината Хор приличаше на черно римско пет.

— Чудя се дали е успял да мине през онзи пролом?

Помислих си, че най-вероятно е преминал, но изгревът щеше да го стигне в полупустинния терен отсреща, и точно до нас имаше една „Чесна“. Това беше единственият самолет и ако работеше. Един бърз полет на север щеше да е достатъчен, дирята от пушека на вана беше видима от километри.

— До къде мислиш, че ще е стигнал до изгрев-слънце?

Ейб погледна часовника си.

— На пет часа от нас и има около шест часа преднина — това са единадесет часа каране от Барагой. — Той поклати глава. — Бензинът ще му свърши много преди това.

— Значи няма да стигне до Марсабит?

— Няма никаква надежда. — Той ме погледна, изкосо. — Дали се е опитвал да стигне до там?

— До къде другаде?

Той сви рамене и аз се почувствах напрегнат. Бяхме на прага на страна, която ван Делдън познаваше по-добре от всеки. Каранджа се върна, за да каже, че Кърби Смит е направил лагер на пет километра отвъд Южен Хор и проблемът с транспорта ще трябва да изчака до утре.

Прекарахме останалата част от нощта в Ленд Ровъра и се събудихме на изгрев от шума на гласове и ходещи мъже, лагерът оживяваше. Никога до сега не бях бил на военен пост и главно си спомнях за отворени тоалетни с африкански войници клекнали над тях, говорейки един с друг, кафяви бръмбари лазещи по човешки екскременти, и миризмата на пушек от изгоряло дърво в застоялия въздух. Сигурно е имало над сто африканци там включително паразити и когато командващият офицер ни видя малко след седем, той вече се бе свързал с отряда на Кърби Смит и бе установил, че превозно средство е преминало близо до лагера в около десет и половина предната вечер. Капитан Киоко все още ни разпитваше чрез Каранджа,

когато един дневален дойде да каже, че Кърби Смит пътува към Барагой.

Пристигна след около половин час. Седях в сянката на един от камионите и препрочтах разказа на фон Хьонел за Експедицията на Телеки, която за пръв път видели езерото Рудолф, когато отвореният Ленд Ровър влезе шумно в лагера. Имаше двама в него, предното стъкло беше счупено и те носеха предпазни очила. Той спря до „Чесна“-та за да поговори с пилота, който работеше по двигателя, после се отправи към командната палатка. Каранджа го чакаше там и когато влязоха в палатката се върнах към книгата си. Бяхме толкова близо до езерото Рудолф и като четях за него се роди илюзията, че съм прескочил километри от пустиня и лава и вече бях там.

Четях отново пасажа, който започваше със „С почти последния си дъх се отправихме към леко накъдрената водна повърхност...“, когато една сянка изникна пред погледа ми и дрезгав глас каза:

— Значи си ти. Къде е той, знаеш ли?

Погледнах нагоре, разпознавайки гласа и за момент бях твърде изненадан да кажа нещо. Носеше същото избеляло сафари яке и филцова шапка нахлупена над очите й. Книгата се изплъзна от ръцете ми, когато се изправих, удоволствието ми да я видя отново надделя над шока, че тя наистина беше с Кърби Смит.

— Не осъзнах, че си ти — в онзи Ленд Ровър.

— Къде отиваше той? — настоя тя със сериозно изражение, никакъв признак на поздрав. — Марсабит ли?

— Той не каза.

— Трябва все пак да ти е казал нещо, когато ти е взел превозното средство. Какво беше, миниван? Това ни съобщиха по радиото.

Кимнах, съзнавах стегнатостта на устните й, напрегнатия поглед в очите.

— Имаше ли достатъчно гориво в колата, за да стигне Марсабит?

— Не, не мисля.

— Толкова по-добре — измърмори тя. — Марсабит не е мястото за него сега. Алекс казва, че няма нищо останало от неговото светилище. Било е култивирано, повечето от гората изсечена, за да се направи място за кошарите.

Беше вперила поглед в мен, очите й широко отворени.

— Защо по дяволите не е тръгнал към крайбрежието?

— Може, ако ти беше с него...

— Нямаше да има голяма разлика. — Тя бързо се наведе, вдигна книгата ми и погледна заглавието. — Още мислиш за езерото Рудолф?

Аз се изсмях.

— Вече е близо, но последната изглежда част е най-трудна. Трябва ми транспорт.

— Ще говоря с Алекс. Може би той ще помогне. Не трябваше да му давате да тръгне с вашия минибус.

— Нямахме друг избор.

Тя кимна.

— Не, разбира се, че не. Той каза ли нещо за Кулал?

Аз поклатих глава.

— Преди няколко години той опита много усилено да получи тропическата гора на върха на планината и да я превърне в ловен резерват. Той беше голям приятел с Джон Малинсон от Мисията там. Мислиш ли, че той е тръгнал за Кулал?

— Не.

Тя замълча за момент, нейната глава обърната на север.

— Значи той е някъде там, изчакващ — и добави почти шепнешком: — Господи! Ако беше се измъкнал, когато имаше тази възможност.

Имах чувството, че тогава тя не се тревожеше за баща си и въпросът, който беше в главата ми от момента, в който я видях, се изплъзна от устните ми. Попитах я защо е тръгнала с мъж, чийто бизнес е да убива животни, които са били целия живот на баща ѝ.

— Не разбирам — казах аз. — Проверих в хотела.

— Не разбираш? — Нейните очи изведнъж блеснаха на слънчевата светлина. — Ти видя той какво направи на онзи слон. Ти беше там. Видя Макунга и Мтоме да го направляват с примката все още около крака му и той беше така изгнил, че почти се разпадаше... и все пак не е твоя работа аз какво правя. — И добави яростно: — Алекс поне убива чисто.

Тези думи, начина, по който го защити... Седях там, втрещен тъпо като знаех, че тя не беше тук само заради историята. Беше нещо друго и аз не исках да мисля за него, спомняйки си какво казваше тя за неговия чар. И в този момент двигателят на „Чесна“-та оживя. Можех да видя пилота, седящ пред таблото и правещ своите проверки.

— Това самолет на армията ли е? — попитах аз, радвайки се на причината да прекъсна неловкото мълчание между нас.

— Не, наш е — част от нашето оборудване.

— И е изпратен да го търси?

Тя кимна.

— Не можеш ли да направиш нещо?

Аз мислех за дивите и груби африкански войници, които бях виждал в лагера тук и какво ще стане, когато пилотът докладва, че е видял минибуса.

Но всичко, което тя каза, беше:

— Ако беше видял това, което аз видях през последните два дни... въздействието на тази суша. Веднага щом излезеш от планините, само на север...

Самолетът „Чесна“ в този момент се движеше, а когато зави и започна да рулира в края на замърсената самолетна писта, ни забули поток от прах.

— Тук не е валяло, изобщо. Всеки извор, всеки гьол е пресъхнал.

— И тя добави, сякаш за да оправдае неохотното си съгласие за търсенето: — Ако не го открием, това е нещо, което той сам ще разбере. Там няма вода.

— Той има четири пълни бидона.

— Няма да са му достатъчни в тази жега. — Тя се обърна, за да ме погледне отново. — Колко човека са с него сега?

— Трима — отговорих.

— Макунга и Мтоме. Кой друг?

— Един мъж, чието име е Дима.

Тя кимна.

— Друг бивш браконьер. Боран. Всичките му най-добри стрелци, с изключение на Каранджа.

Звукът на двигателя на самолета се усили. Беше достигнал края на самолетната писта и безмълвно наблюдавахме, когато мина край нас, бързо ставайки все по-голям. Колелата се издигнаха леко над земята и съвсем се беше стабилизирал, като бучеше слабо над главите ни, завивайки на север. В един момент той стана едно малко петънце, отлитащо към планините, които образуваха каньона Южен Хор.

— Трябваше да го спреш! — промърморих аз.

Тя поклати глава, като все още се взираше след самолета.

— Алекс се страхува, че ще пробва и ще направи нещо глупаво.

— А когато този самолет го открие и изпратят Армията — какво ще стане после?

Тя ми се нахвърли ядосано.

— Смяташ ли, че не съм помислила за това? Но той трябва да бъде спрял някак си. Можеше да тръгне към крайбрежието. Вместо това той дойде тук, а аз си мисля, че Алекс е прав.

Това беше невероятно, собствената му дъщеря.

— Наистина искаш той да бъде заловен?

Тя сви леко рамене.

— Някой трябва да го накара да разбере истината и колкото по-скоро го отведе оттук...

— Все ти е едно какво му се случва, нали? — Мисля, че тогава исках да я нараня. — Не се безпокоиш за баща си, а само за Кърби Смит.

— Как смееш? — каза задъхано тя. — Не знаеш нищо за него или пък за мен. Не знаеш нищо и за тях.

Можех да видя Каранджа, който чакаше на слънце извън командирската хижа и аз ѝ казах за съобщението, което му беше предадено.

— Е, по-добре ще е да решиш на чия страна си.

Тя се взираше в мен, гледаше ме с ужас в очите.

— Значи Алекс е бил прав.

— Ако Кърби Смит започне да убива слонове...

Пелтечех, но какво по дяволите? Как иначе можех да я накарам да разбере, през нейното дебелокожо преклонение към човека, с когото лагеруваше?

— Когато този разузнавателен самолет се върне, по-добре да беше планирала нещата, така че да можеш да говориш с него. Говори и с двамата или някой ще бъде убит.

Тя остана така за момент, все още с този шокиран поглед. Мисля, че щеше да се разплаче, устните ѝ трепереха, ноздрите ѝ пламтяха от гняв. Но след това тя се обърна рязко и се отдалечи, върна се към отворения Ленд Ровър. Наблюдавах я как си тръгва, чувствайки се нещастен, фигурата ѝ беше висока и елегантна под яркото слънце и осъзнавайки нещата, които бях изрекъл, по-добре да не ги бях казал. Все още се тревожех за момента, когато Ейб се появи зад платформата.

— Какво каза приятелката ти?

— Нищо — отсякох аз, ядосан от проблясъка на смях в очите му.

Кърби Смит беше излязъл от командирската хижа. Военачалникът беше с него и говореха с Каранджа.

— Трябва да е казала нещо — измърмори Ейб. — Достатъчно дълго говори с нея.

— Каза, че самолетът, който току-що отлетя принадлежи на Кърби Смит и прави разузнавателен полет.

Той кимна.

— Очакваше се. — Той ме гледаше с любопитство, след което продължи. — Но те няма да го открият, със сигурност. Той е с толкова голям опит, ивиците на зебрата на това превозно средство са предназначени за светлина и сянка. Каза ли ти защо е отишла с Кърби Смит?

Аз поклатих глава, тъй като не исках да говоря за това.

— Може да е наполовина влюбена в него.

Тази язвителна усмивка и тъмните очи, които ми се смееха зад очилата.

— Искаш ли съвет?

— Не.

Той се засмя.

— Така или иначе ще ти го дам. Свали я, ако можеш, но не се влюбвай. Тя е мъжеядец, а ти си прекалено млад за едно момиче полуиталианка и напълно африканизирана.

Той ме потупа по рамото и се обърна, когато Кърби Смит се приближи към нас, с твърдо лице и стиснати челюсти, мускулите на бузите стегнати.

— Вярно ли е това, което Каранджа казва, че хората ми са заплашени, когато започнем избиването? — Той гледаше Ейб. — Това ли каза той?

Ейб кимна.

— Каранджа трябваше да ти предаде едно съобщение.

— Мислиш ли, че точно това е имал предвид? Или е просто една фалшива заплаха?

— Това имаше предвид.

— Тогава ще трябва да го намерим. Човек като него на свобода, той е опасен.

Раменете му се изправиха, лицето му се отпусна в момчешка усмивка.

— Това няма да отнеме много време. — Той се обърна към капитана: — След като го откриете, твоите момчета са наред. Но без кръвопролитие. Обкръжете го и той ще се предаде.

Ейб започна да протестира, но Кърби Смит поклати глава.

— Те са обучени в джунглата и си знаят работата. Сега за вашия проблем с превоза. Искате да отидете в моя лагер в Южен Хор, така ми каза Каранджа. — Той направи пауза, гледаше лицето на Ейб, сякаш за да разбере причините. — Нямам нищо против телевизията да снима начина, по който работя, стига да не бъде предадено неточно. Можем да говорим за това по-късно, но ще бъде при моите условия. Разбирате ли ме?

— Естествено — отговори Ейб.

Погледът му се насочи към мен.

— А на теб?

Аз кимнах.

— Добре тогава. Качете багажите си в моя Ленд Ровър. Ще тръгна веднага щом кацне армейския самолети поговоря с пилота.

Около половин час по-късно чухме звука от него като се спускаше откъм слънцето, после се чу от югоизток, едноплощник с два двигателя със спуснат колесник. Той се приземи в облак прах и когато пилотът слезе видях, че е непознат. Надявах се да беше Мърфи. Кърби Смит не изчака самолетен да излети отново и бяхме изминали половината път до Барагой, когато той прелетя над нас и се отправи на север. Беше опасно каране, да ти се изправи косата, колелата се плъзгаха по чакъла, почти плуваха в пясъчни участъци, никой не говореше. Каранджа беше изоставил ролята си на водач. Седнал до нас отзад, неговото лице и сплескания му нос имаха сериозен вид, изглеждаше унил. Без съмнение капитанът му беше натрил носа, за това, че бяхме минали по пътя за Баринго и бяхме дали нашето возило като подарък на ван Делдън, освен това бях почти сигурен, че Кърби Смит щеше да го държи отговорен за всеки кадър, който щяхме да заснемем в неговия лагер.

Сега вече имаше планини и от двете ни страни, растителността се сгъстяваше, когато навлязохме в забранената зона на пролома Хор. Бяхме между веригите Ниеро и Ол Доня Мара, стърчащи назъбени

върхове се мяркаха между клоните на дърветата и малко след десет влязохме в село Южен Хор. Мери се обърна към Ейб.

— На север от тук няма нищо, само пустиня до Етиопия.

Това беше първият път, когато проговори и понеже забележката ѝ беше насочена към него ми стана ясно, че все още ми се сърдеше и отбягваше моето присъствие.

Селото, не по-голямо от една улица, беше пълно с туземци, някои въоръжени с леки копия, по ушите им накачени обеци, много от жените имаха на врата, ръцете и глезените си пръстени от медна тел. Те така се скупчиха около нас, че Ленд Ровърът едва пълзеше, пръстенът от черни лица се сгъсти около нас, ръце се протягаха да ни докоснат, говореха настойчиво. Някои от по-младите, със сложно сплетени коси, размахаха копия към нас, възрастни хора слагаха в ръцете ни раковини.

— Не се плашете, всичко е наред — каза Кърби Смит през рамо. Той им говореше непрекъснато на техния език. — Искат храна, това е.

Един възрастен, може би най-старият застана на пътя ни и ние спряхме, докато Кърби Смит разговаряше с него, всички, дори и младите слушаха мълчаливо. Това бяха младите бойци, морани, както ги нарече Кърби Смит — те изпъкваха като пауни, стройни, арогантни, почти голи, освен червените одеяла, които носеха като къса наметка и копията в другата си ръка държаха подложка за врата си, така че можеха да легнат, без да развалят украсената с охра коса. Техните сложни прически бяха най-различни, на някои косата беше сплетена в малки плитки, дълги праметнати назад върху главата, някои на бретон отпред и коса падаща наполовина върху гърба, други на кок или на две дълги опашки, и всички те украсени с гердани и ленти от семена или миди на главите.

Най-накрая пътят беше отворен и ние продължихме, след минута излязохме от селото и отново в празнотата на долината.

— Това е от тази проклета суша — каза Кърби Смит. — Обикновено те никога не просят така. Онзи възрастен човек ми повтаряше как са изгубили всичкия си добитък и камили. Тръгнали са пеша през пустинята и са били зависими за храната от техните бойци и тези наперени млади мъже са убили всичко, което се е движело, освен големите животни. Това е резултатът от глада. Те обикновено са мързеливи хора.

Той се разсмя, изненадващо силно.

— Все едно, не ти трябва да се закачаш с тях. Те малко приличат на Масаите, много са горди и могат да бъдат дяволски хитри.

Пътят криволичеше между гъсти храсталаци, дърветата повечето акация и еуфорбия, някои с твърди като кожа вечно зелени листа и диви маслини, всички оплетени от паразитни растения и дебели като възета лиани. Въздухът беше горещ и ароматен, слънчеви птици прелитаха като цветни стрели. На около десет километра извън Южен Хор стигнахме до луга, където полуголи жени пълнеха големи глинени съдове и стари керосинови тенекии. Облаци насекоми приличащи на комари се носеха над калния поток. Ленд Ровърът тръгна бавно нагоре по отсрещния хълм и след няколкостотин метра завихме на дясно и спряхме в сянката на гигантска акация, където половин дузина палатки бяха разхвърлено разпънати около открита поляна. От огън запален на открито се издигаше дим.

Това беше базовият лагер, площадка, която както каза Кърби Смит, преди години била любимо място на сафаритата.

— А също и на слоновете — добави той, сочейки стволите на акациите, всичките гладко изтъркани, където животните се бяха търкали в тях. Той ни предаде на висок, гордо изглеждащ африканец с ярко оцветена препаска, увита около слабините.

— Еди е шефът тук. Той ще се погрижи за вас. Останалите са навън, подготвят пистата. Не позволявайте момичетата да ви притесняват.

Той кимна към малка група жени, клекнали на края на поляната.

— Ще се видим по-късно.

Той и Мери Делдън потеглиха и ни оставиха там до багажа ни.

Ейб ме погледна и се засмя.

— Ако ми е вярна географията, сега сме на около петдесет километра от твоето безценно езеро. И все още сме в гъста гора, дървета навсякъде около нас и поток свежа вода наблизо.

— Тези петдесет километра могат да бъдат и до Луната, ако пътят е блокиран и нямаме транспорт.

Не бях готов да му дам да прочете книгата на Питър ван Делдън, но имах втори том от експедицията на Телеки и му го подадох.

— Отбелязал съм определени пасажи. Прочети ги и вероятно ще разбереш.

— Искате ли чай сега? — предложи Каранджа. Той посочи някакви платнени столове, наредени около маса под навеса на една палатка.

— Седнете там и ще ви донеса чай.

Той дойде с три големи калаени чаши, когато местехме оборудването си под сянката на палатката.

— Това момче е Масаи. Аз не харесвам Масаи. Те са много глупави хора...

Целия ден прекарахме сами в този лагер и не правехме нищо друго, освен да четем и да си говорим за езерото на Север, остатъците от лава около него и за Ван Делдън, когато аз за пръв път наистина се изплаших как ще завърши всичко това, едно чувство, което се престорих, че е резултат на горещината и това странно място. Каранджа си беше окастрил една беседка под един храст и седеше там като животно в бърлогата си, неподвижен, с очи взиращи се в нищото, лицето му безизразно. Жените си бяха тръгнали, придружени от своите мъже и само Масаят показваше, че присъства като се движеше грациозно и не правеше кой знае какво, понякога стоеше неподвижен като статуя от слонова кост и ни гледаше. Дърветата се извисяваха над нас безмълвни, листата им проблясваха на слънчевата светлина и от време на време, само от време на време, зървах за момент прелитаща птица. Беше топло като във фурна с отворена врата, изпускаща миризми, които не бях усещал преди. Беше опияняваща, завладяваща атмосфера и аз не бих се изненадал, ако някакво странно животно от миналото се явеше пред нас или ако се появеше една ранна праčovешка маймуна, маскирана като човек.

Веднъж Ейб вдигна поглед от книгата на фон Холен и каза:

— Това твое машинописно копие занимава ли се с Кулал в подробности?

— Да, но той бил нападател от хора от джунглата, от племето Уандробо. Никога не стигнал до върха.

— Нашият приятел фон Холен казва, че писанието представя „един ужасен хаос от зеещи цепнатини и проломи, с перпендикулярни, кафяво-черни пропасти, общия характер и посока, на които“ — той не е точно любимия ми писател за пътешествия — „ни накара да предположим, че това е продължение на същата пукнатина като тази, в която ни спряха по време на марша ни по западната стена на планината

Ниеро.“ Това, разбирам, е черният зъб на една планина надвиснала сега над нас. И ако е така, казва той, тази цепнатина трябва да е дълга около петдесет километра.

Той остави книгата да падне в скута му, като ме гледаше сънливо.

— Звучи доста сложно да се върви. Как предлагаш да стигнем до върха?

— Ще има път или нещо такова. Мери спомена за някаква Мисия.

— Добре, значи стигаш до върха и има гора, нещо като тази тук в момента. Как по дяволите мислиш да направиш археологическо откритие заравяно под разлагаща се тропическа растителност в продължение на пет или шест хиляди години.

Поклатих глава. Не бях замислял за това. Разчитах на ван Делдън. Но когато му казах това той се засмя.

— Ван Делдън има да върши друга работа и да мисли за своята безопасност. Той няма да си губи времето в търсене на парчета на глинени съдове и останки от древна цивилизация.

Той вдигна книгата.

— По-добре помисли над това какво си планирал да правиш, сега си съвсем близо до езерото. И си запази филм.

Птичка започна монотонно да чурулика над сечището сякаш зовеше за дъжд. Влажно-влажно-влажно, заплака тя, като влачеше дългата си опашка от една акация до друга, където кацна на някакъв клон и ни гледаше, черните ѝ крила сгънати, опашката ѝ висеше надолу и роговият ѝ клон, яркочервен с бежов връх.

Облегнах се и затворих очи, като си мислех какво беше казал, чудейки се дали да му покажа печатаното на машина. И отново това чувство, че не беше само Рудолф, което беше много близо, а нещо по-лично, по-плашещо. Щеше да е лесно да се убедя, че не беше повече от странността на заобикалящата ме действителност, ако не бях изпитвал това чувство преди. През затворените ми клепачи слънцето светеше червено в очите ми, пот на гърдите ми и тази птица, която както по-късно научих, че е птицата носорог на Ван дер Делдън, чуруликането, бръмченето на насекомите, всичко беше сънливо в горещината по обед. Знаех, че Ейб беше прав. Ван Делдън не се интересуваше от археологически находки. Почти си пожелах да го бяха намерили и

депортирали извън страната. Но знаех, че няма да стане и както заспивах видях лицето му, когато той стоеше и гледаше останките на онзи дървен хотел на границата на Серенгети, в очите му имаше сълзи.

Падна мрак преди Кърби Смит да се върне, Ленд Ровърът водеше два камиона пълни с африканци, фаровете му прорязваха гората с лъчи бяла светлина. Те бяха застреляли малка антилопа и докато трупът и се печеше на огъня, ние седяхме и пиехме топла бира на газена лампа, която съскаше зад нас и нощта беше изпълнена със звезди. Самолетът не беше могъл да влезе във връзка по радиото, но пилотът беше пуснал една бележка върху почти завършената писта. Никакви следи от минибуса. Той беше прелетял над района от Сагута до Лойангалани и на изток до планината Кулал.

— От тук до езерото цялата повърхност е открита — каза Кърби Смит. — Пустиня и лава, тук-там няколко дървета. Няма къде да скрие превозното средство, освен в Лойангалани под египетските палми. Но Джеф каза, че е прелетял ниско над оазиса няколко пъти. Ако бусът е бил там, мисля, че щеше да го види. Така че, трябва да бъде на Кулал.

— Оазисът Кулал, какво значение има това? — каза Мери със стегнат, контролиран глас. — Той е достатъчно далече от твоята операция.

Кърби Смит се подвоуми, цигарата му просветваше в тъмнината.

— Все пак, бих искал да знам — каза тихо той. — Имам разговор по радиото...

— Не можеш ли да го оставиш.

Тя изведнъж се изправи на крака, направи кратка пауза, сякаш искаше да каже още нещо, после рязка се обърна и тръгна към палатката си.

Кърби Смит въздъхна.

— Прилича на майка си — промърмори той. — Много емоционална и настроението ѝ непрекъснато се мени.

— Добре ли познаваше майка ѝ? — попита Ейб.

— Разбира се — каза го троснато, като така отхвърли всеки опит за навлизане в тази част от живота му, и отново върна разговора към Кулал. — Той може да е влязъл в големия пролом от източната страна. Ако е направил опит да стигне до върха, има само един път и той е покрай Мисията.

Радио връзката беше за осем и половина, но след като беше разговарял с Щаба на Северната армия той се върна клатейки глава.

— Техният самолет не е имал повече късмет от моя. Мадокс е прелетял от Лойангалани над Кулал и половината разстояние до Марсабит. Никакви следи от него. Нищо видимо, абсолютно нищо.

Той седна и вдигна бирата си.

— Това решава нещата, той е в пролома от източната страна на Кулал. Даже и Корнилиъс няма да посмее да тръгне пеша през Чалиби в тази суша.

Но по-късно, когато Ейб дойде при мен в палатката, в която бяхме разпределени, каза:

— Ако ти беше ван Делдън, какво щеше да направиш — с откраднатото превозно средство и без бензин?

Влязох веднага след като се бяхме наiali и си лежах несигурно балансиран на възглавницата на седалката от един от камионите и гледах как някакъв сателит плавно се движи през звездния прах на Млечния път, наслаждавах се на самотата и си мислех за езерото Рудолф, акациите над мен като арка на катедрала и светещият в нощта огън.

— Буден ли си?

— Да.

Той стоеше над мен и си търкаше зъбите замислено с края на треска отрязана от храст, който Самбуру използват, за да постигнат брилянтна белота на зъбите. Храстът „четка за зъби“, както Мери го наричаше.

— Е, какво би направил? — повтори той.

Поклатих глава. Не исках да мисля за ван Делдън. Исках просто да си лежа тук, фантазирайки си за археологическо откритие, което ще стане основна тема на академичното общество.

— Кърби Смит започва отстрела утре.

Той беше стоял буден цяла вечер да говори с него и сега, когато вече се оправяше да си ляга, той беше решен да предаде информацията, която беше събрал. Роден новинар, помислих си аз, когато той каза:

— Значи екшънът е тук сега. Ако бях ван Делдън, щях да знам какво да правя. Нямах да рискувам с това превозно средство в това

открито място. Бих го закарал в храсталака и ще се скрия на голямо разстояние от избраното място.

— Има прекалено много туземци наоколо — промърморих аз сънено.

— Да, но всички те са близо до потока.

Той се зави с одеяло и легна на седалката от камион, която му бяха дали.

— Какво е станало с ръката му? Обзалагам се, че си го питал.

— Много ясно, че го питах.

— Е, как е станало?

— Ухапан от змия.

Той ми се усмихна и аз не бях сигурен дали говореше сериозно.

— Играел си с една мамба. Когато е бил дете и си мислел, че може да се справи с нея като Йонид. Така че пази се.

И след това изведнъж ме попита:

— Колко лента ти остана?

— Не съм сигурен — седем или осем касети. Защо?

— Послушай моя съвет. Не се разсейвай от вълнението при убийствата. Запази си лентата за момента, когато ван Делдън се появи на сцената.

— Мислиш ли, че ще изпълни своята заплаха?

— Не знам. Но ако го направи, ще съжаляваш за всяко решение, което си взел.

— Кърби Смит очаква да заснемем отстрела. И Каранджа очаква това.

— Стига да имаш касета на камерата и да чуят, че работи, няма да знаят дали снимаш или не. Имаме горе-долу еднакъв брой, за това по-добре да се редуваме. Искаш да запазиш няколко за Езерото Рудолф, ако някога идеш там — Той се разтършува. — Изпи ли си таблетката против малария?

— Да, миналата неделя. Трябва да ги пиеш само веднъж седмично.

Нещо мръдна в храста зад мен. Чу се грухтене и после настана ад, чупене на клони, тихи, бързащи крака и тяло като танк профуча покрай мен. Беше толкова близо, че усетих полъха, подуших мускусния му мирис, и тогава го видях как сменя посоката осветен на огъня, с наведена глава докато нападаше една от палатките, дългият му

рог разкъсваше платницето, правеше го на парчета. Изведнъж лагерът избухна, викове и крещене се чуваха от африканците, които се събуждаха, Кърби Смит беше там с пистолет в ръка. Но, носорогът вече беше изчезнал, оставяйки след себе си разпръснати по земята унищожени палатки.

Каранджа се появи, изглеждаше уплашен. Някъде крещеше мъж, тънък звук като от ранен заек.

— Боже, Господи!

Каранджа подуши въздуха, бялото на очите му просветваше на звездната светлина.

— Това го виждам само веднъж преди.

— Какво беше това? — изведнъж Мери беше там и гласът ѝ трепереше.

Каранджа поклати глава.

— Преди много време — промърмори и отиде при Кърби Смит до останките от разкъсаната палатка. Вдигаха се пламъци, когато силуети на черни тела слагаха клони в огъня. Викането заглъхна.

— Зад нас идва бриз, от планината — каза Мери, когато последвахме Каранджа. — За звяра, вятърът духаше към лагера, значи не ние сме изплашили този носорог.

Кърби Смит се изправяше, държеше подкожна спринцовка.

— Отчайващо — каза той. — Не можах да направя кой знае какво за горкия нещастник.

Той гледаше тъмните очертания на планината над нас, черни на фона на изгряващата луна.

— Също един от най-добрите ми следотърсачи.

Той погледна към Ейб, лицето му неподвижно.

— Чу ли нещо? Беше близо до храстите, от където се чу.

Ейб поклати глава и аз казах:

— Имаше тропот в храсталака и изведнъж премина покрай мен сякаш...

— А преди това. Чу ли някой да вика, някакъв звук от гласове в храсталака?

— Не, нищо.

Той се обърна към черния кръг от лица струпали се около нас, разпитваше хората си на Суахили. Но те клатеха отрицателно глави, бърбореха развълнувано, гласовете им силни от ярост или страх.

Накрая той постави пазачи и се върна в палатката си. Лагерът постепенно утихна, но мина много време преди да можем да заспя, и когато заспах, сякаш почти веднага се събудих от гласа на най-близкият караул говорещ със своя заместник. Двамата африканци се очертаваха ярко и ясно на лунните лъчи. Беше почти пет и аз лежах буден до настъпването на зората, която се подаваше иззад планината съпроводена от бърборенето на маймунките и усиления се хор на птиците. Беше зората на ужасен ден.

ТРЕТА ГЛАВА

Зората беше хладна, свежест във въздуха, планините тъмни над дърветата. Аз исках да спя сега, но лагерът вече се беше разбудил, изпълнен с африкански гласове.

Ейб се появи обръснат и облечен, подавайки ми чаша чай.

— По-добре се размърдай. Тръгваме след няколко минути.

Две врани ме гледаха от клона докато седях и си пиех чая на възглавниците, на които бях лежал през нощта.

— Едва съмна — измърморих аз. — Трябва ли да започнем толкова рано?

— Слоновете са чувствителни животни. Когато слънцето се покаже те се местят на дебела сянка.

— Поспа, нали?

— От време на време, когато ти не хъркаше.

Той наклони главата си и се заслуша.

— Звучи като Армията — и аз чух бръмченето на двигател идващо от посока на Южен Хор. — Изпращат патрул със следотърсачи?

— За какво?

— Как мислиш? Носорози, по принцип, не нападат един лагер просто така.

Шумът от камиона се промени, когато тръгна бавно през лугата и Кърби Смит попадна в зрението ми в чисто изпрани спортни панталони и риза, всички в маскировъчен цвят, освен светлото парче коприна на врата му. Двама африканци бяха с него и двамата с пушки.

— Имаше ранен мъж, нали?

Целият епизод беше неясен, като сън.

— Той е мъртъв. Почина почти веднага?

Аз си спомних подкожната инжекция, яда по лицето на Кърби Смит. Камионът премина с дрънчене пътя си до лагера и спря, от него се изсипаха войници. Един сержант изскочи от кабината, отиде до Кърби Смит и поздрави. Глави се вдигнаха при ревящия звук и самолет премина ниско над върховете на акциите и се отправи на север.

— Обличай се — каза Ейб, — или ще те изоставим.

Чаят беше гъст и сладък. Аз го глътнах и се протегнах за дрехите си.

— За какво е самолетът?

— Разузнавателен. Пилотът е партньор на Кърби Смит. Казва се Джеф Сондърс.

Каранджа се появи с две чинии докато аз обувах панталоните си.

— Десет минути — каза той. — Окей? Правиш добри снимки днес.

Две яйца за всеки, малко наденица и голямо парче хляб. Ядох бързо и после и отидох в храсталака, вместо да ползвам тоалетната на африканците. Приклякайки със свален панталон, си помислих за снощи и за носорога, чувствах се уязвим, независимо от движението в лагера. Двигателите бяха запалени и между листата на храста „четка за зъби“, видях патрула да се отправя към планина зад нас, водеше ги следотърсач. Когато вече бях свършил мъже се качваха в превозните средства. Имаше четири камиона, всички по 20 конски сили. „Джи 4 ес“ отворени отстрани, с предпазител от телена мрежа над радиатора и дръжки за хващане отзад на кабината. Кърби Смит водеше конвоя със своя Ленд Ровър, до него Мери и двама африканци отзад.

Ние бяхме в последния камион и когато излязохме, сержантът поставяше охрана около лагера. Каранджа, седеше до мен, хванал се за дръжката, посочи купчина прясно изровена пръст, гробът на човека убит предишната нощ.

— Едно време този човек работил с мен като скаут за дивеч. Тембо ван Делдън много твърд човек.

— Какво искаш да кажеш?

Но всичко, което отговори беше:

— Той е Туркана като, Мтоме. Абдул и Мтоме, най-добри следотърсачи Тембо някога имал.

Той поклати глава.

— Много твърд човек — повтори той, когато тръгнахме по главния път и се отправихме на север в облаците задушлив прах вдигани от конвоя.

Планините и от двете страни се отдалечиха, замъглени в тази студена сутрешна светлина, гъсталакът от храсти се разреди, единствен преобладаващ беше яркият като пламък цвят на храст, който

като роза се очертаваше на бледо кафявите пясъчни петна. Прекосихме една дълбока луга с високи брегове, които се сближиха плътно, когато камионът тръгна по пресъхналото чакълесто дъно, повдигащ металния си нос, за да премине на отсрещната страна, скоростите стържеха, двигателят бучеше.

Тогава видяхме и първата манята, цяло селище от малки колибки като напълно завършени раkitени кошници. Но нямаше хора. Беше изоставено, плетът наоколо — остатъци от изсъхнали тръни, отнесен от вятъра и пясъка, приличаше на бодлива тел. Пясъкът се увеличи, планините не се виждаха далече зад нас, изчезнаха между трънаците, и напред, над ръба на хоризонта започна да се оформя неправилна издуптина. Скала или планина? Беше трудно да се каже, тъй като нямаше с какво да се сравни на бледата светлина, само изсъхнали дървета и твърди сухи храсти.

— Кулал — каза Каранджа. — Кулал е, където се родил „упепо“. Упепо е силният вятър, който мете езерото.

— Бил ли си там — попитах го.

Той поклати отрицателно глава.

— Само Марсабит. Кулал е много по-голям планина от Марсабит.

Облакът прах пред нас изтъня, когато конвоят се отклони от пътя и бързо се насочи през шубраците към мястото, където Чесната беше паркирана до една палатка, ветропоказателят стоеше провиснал неподвижно като слонски хобот. Спряхме, четирите камиона в линия сякаш строени за проверка, шофьорите оставиха двигателите да работят и бързо се отправиха към Ленд Ровъра. Пилотът, млад човек, с черна коса, очила и бледо синя риза, разговаряше с Кърби Смит, ръката му сочеше назад към лугата както се беше навел през сваленото предно стъкло. Той описа кръгово движение, кимаше и после бързо тръгна към самолета.

Там, където бяхме спрели, от задната част на камиона виждахме гладката повърхност на импровизираната писта, храсти и камъни натрупани около единствената полоса и зад нея по-гъст храсталак, който очертаваше лугата, акации с равни корони, и още по-нататък зелена растителност разливаща се по склоновете на планините, долината Хор, рязка пукнатина между покритите с кедри хълмове и започващото да посинява небе, първите розови отсенки от изгряващото

слънце. Двигателят на Чесната оживя, перките му разнесоха прах, шофьорите тичаха обратно към камионите след кратките указания, всеки бързаше, нямаше време за губене.

Ленд Ровърът тръгна, направи завой и мина покрай нас.

— Ето за това дойдохте — провикна се Кърби Смит.

Устата му разтегната в тънка, корава усмивка, очилата бутнати нагоре върху челото, лявата му ръка проблясваше сребриста на слънцето, разчленена метална хватка без ръкавица и връзката ѝ с тъканта на ръката ясно се виждаше, понеже той беше с риза с къси ръкави.

— Пазете камерите си и дръжте главите си долу. Не искам някой да се нарани, а и вие не сте правили това преди. Окей?

Той премести очилата си надолу, направи знак камионите да го последват и с рев се отправи към лугата, управляваше с едната ръка и вдигаше облаци прах.

— Сега виждаш нещо? — извика Каранджа в ухото ми. Зъбите му бели на фона на черното лице, очите му блестяха. Изведнъж улових настроението му и се оказах в хватката на ужасна възбуда, кръвта ми пулсираше, вятърът и пясъкът хвърчаха покрай мен. Извиках на Ейб, но той не ми обърна внимание, погледът му следеше самолета, който рязко се издигаше нагоре от полосата към планините.

Диагонално през лугата имаше следа и ние с висока скорост тръгнахме по нея, колелата се удряха в калниците и после навлязохме в храсталака, проправяхме си път като мачкахме трънаците, удряха ни клони и прахът ни задушаваше. Сега самолетът беше пред нас, кръжеше и се гмуркаше в зеленината на дърветата, крилете му докосваха върховете им, когато завиваше. Храсталакът се сгъсти и започнахме да лъкатушим на втора скорост между дърветата. После излезнахме на открито пространство, Кърби Смит беше слязъл от Ленд Ровъра, водещият камион спря и мъже с автомати се затичаха да заемат позиция. Вторият камион спря от ляво. Този пред нас тръгна вдясно и ние го последвахме.

Твърдите стебла на храста „четка за зъби“ се издигнаха над радиатора и аз се наведох при сблъсъка с храстите и силната миризма на разкъсаните листа и смачканите стебла.

Когато погледнах отново ние бяхме сами, движехме се бавно, мъжът, който стоеше до шофьора сега бе изправен, държейки нещо в

ръка. Блясък на сребро и самолетът мина над нас, оставяйки зад себе шума от двигателя. Кратък остър удар като експлозия бе последван от писък и после звук от тръбене. И изведнъж аз ги видях, сиви гърбове през храстите, сгущени близо и шофьорът удари спирачките, когато един от гърбовете се завъртя, заплашително изменяйки стойката си, тялото се наведе напред.

Видях малките очи гледащи гневно, чух лек писък на ярост, когато нападна, като мълния и без никакво колебание. Шофьорът беше включил задна скорост. Минавахме назад през храстите и мъжът до него махаше с ръка в диво движение напред. Нещо прелетя във въздуха, слонът ставаше по-голям и прахта се вдигаше под краката му. Проблесна светкавица, пукот от експлозия и слонът спря, объркан. Шофьорът натисна клаксона. Каранджа крещеше, всички крещяхме и мъжът, който беше хвърлил гръмотевицата, удряше по вратата. Камионът беше спрял неподвижен, двигателя работеше тихо, голямото животно разтърси глава и се обърна, тръгна да се присъедини към останалите. Шофьорът свали ръка от клаксона и каза нещо на мъжа до него, който кимна.

— Казват, че е водачът — гласът на Каранджа потрепна във вълнение. — Те всички са слоници и малки слончета. Виждаш ли, започват да се движат.

Ние стояхме там и чакахме, слушахме как другите викат и удрят по техните камиони. Тогава отново тръгнахме, върнахме се обратно в следите, движехме се бавно докато зървахме сивите гърбове през листната завеса на храстите. Движехме се до ръба на стадото, готови да ги спрем, ако пресечаха пътя ни. Но те продължиха право напред, като призраци. Тихо и бързо като се опитваха да избягат от миризмата и дрънченето на камионите зад тях. И през цялото време самолетът продължаваше да прави кръгове над главите ни. Изведнъж излязохме на края на една поляна и ребрата ми се забиха в тръбата за хващане, когато рязко спряхме, двигателя замлъкна. Слоновете също бяха спрели. Казах нещо, не си спомням какво и шофьорът ми изсъска:

— Моля, не говорете.

Преброих пет напълно пораснали слона, два с много малки слончета под коремите си. Имаше и седем млади, част от които бяха полувъзрастни. Общо дванадесет. Най-големият слон беше в задната част на стадото и спря, като че ли беше нещастен заради голото място,

не знаеше по кой път да поеме. Той се обърна и ни погледна, нейните уши разперени широко, хоботът ѝ вдигнат като перископ, душеше въздуха. Слънцето беше над планините, напълно я осветяваше и знаех, че това беше слонът, който ни нападна. Хоботът се движеше напред и назад, опитваше и пробваше. Задуха лек бриз, който раздвижи листата над главата ми.

Цялото стадо се беше обърнало с лице към нас, хоботите на слониците се развяваха, всички те нерешителни. Сега от хоботите не се чуваше звук, но този бриз трябва да е пренесъл бензиновите изпарения и водачът изведнъж поклати глава, обърна се и плесна едно от бебетата с хобот, бутайки го обратно под майка му. Тя постави своя хобот върху врата на другия, като че ли да я успокои, след това се пристъпи обратно отпред и цялото стадо тръгнаха към далечната страна на поляната, движейки се бързо.

Тогава Кърби Смит я застреля. Резкият гърмеж на пушката му се сля с трясъка на тежките куршуми, разкъсващи кожа и кости. Видях как голямото животно спря, как главата клюмна, ушите се сгънаха назад и преди да падне имаше изстрели от всички страни на поляната. Три от възрастните бяха свалени, друг се мятеше диво, малките падаха в какофонията от изстрели и писъци, тръбене от болка.

След около две минути всичко свърши, и настана тишина, само големите купчини от мъртви слонове, лежаха като гигантски камъни осветени косо от слънчевата светлина и ловците излязоха на открито, движеха се отпуснато като хора, които са пили доста, автоматите им през рамо и все още пушеци от убийството.

Двигателят на камиона се съживи. Ние се придвижихме в откритото пространство и когато спряхме Кърби Смит гледаше към нас, очилата вдигнати на челото, очите му блестяха ярко, зъби му се виждаха между устните.

— Сега вече знаете подборния лов — кратък и сладък, а не мъчителна смърт, като тази на клетото животно при Хотела.

Той не трябваше да дава заповеди на хората си. Те знаеха своята работа и вече бяха слезли от камионите, с брадвите в ръце отрязаха главите на петте възрастни слона, отрязаха бивните им. Ловците замениха автоматите с ножове, пробиваха кожата, откриваха топлата плът. Кърби Смит се върна в Ленд Ровъра с вдигната нагоре дълга антена, микрофонът близо до устните му. Готвачът разливаше нафта от

една стара туба върху купчина клони и внезапно огънят избухна на ръба на поляната.

Слязох от камиона и се облегнах на него, вълнението в мен изчезна, устата ми пресъхна и краката ми трепереха. Ейб се беше коленичил пред падналия водач, неговата камера беше насочена към двамата африканци, които измъкваха един от бивните от срязаната вдлъбнатина. Той излезе, червен при корена и те го изправиха на върха му, смееха се и говореха като го измерваха на око, прехвърляха го от ръка в ръка, за да преценят колко тежи. Ейб се беше изправил и неподвижно наблюдаваше гледката с отпуснати ръце и камерата висеща отстрани. Той ме повика с мълчалив жест. Сега те работеха, за да освободят втория от бивните, аз отидох и се присъединих към него, гледах втренчено голямата неподвижна глава, отпуснатото тяло с една зееща дупка под безжизненото око и с изненада видях, че клепащът имаше мигли от тънки, фини косъмчета.

— Автоматите са като моторни резачки — каза той като говореше бавно. — Веднъж снимах как се реже секвоя. Казаха, че дървото било на четиристотин години. Четиристотин години, за да израсне и беше отрязано за минути. Можеш ли да пресметнеш годините на животните лежащи мъртви около нас?

Поклатих отрицателно глава, гледах парализиран как втория от бивните беше бутан напред-назад, за да го извадят от основата му. Той внезапно поддаде и двамата мъже, които го дърпаха паднаха на гръб смеейки се.

— Дванайсет слона. Може би около 250–300 години бяха посечени за секунди. Това за теб е прогрес, маршът на цивилизацията. Достатъчно месо, за да поддържа живи стотина души за около седмица. Може и повече, не знам, но...

Той сви рамене.

— Такава малка придобивка за такова опустошение. — Той се обърна и ме погледна, очилата му проблясваха на слънцето. — Не направи никакви снимки.

— Не.

— Кръвното ти се беше качило и ти крещеше. Знаеш ли, че крещеше?

Не отговорих, спомняйки оживения лов, чувствах се засрамен. Той се усмихна, потупвайки ръката ми.

— Саксонската кръв, предполагам. Ти си варварин по душа.

— А ти? — попитах аз. — Ти не почувства ли някакво вълнение?

— Не. Ние сме стара, по-разумна раса. Градски жители с дълга история. Почувствах се, сякаш аз бях отвън, бях този нещастен звяр, който опитваше да изведе хората си далеч от тези автомати и това преследване.

Глас зад нас каза:

— Ще започнем с този. На каква възраст бихте казали, че е?

Беше Кърби Смит и Мери до него, с отворено тефтерче в ръка, по нейното тъмно лице покрито с прах се стичаше пот, отпечатъкът от очилата все още беше около очите ѝ.

— Не знам — каза тя, — но беше водачът и това ще бъде последния ѝ пост.

— Мисля си от колко далеч са дошли. Не са в много добра форма.

Кърби Смит се наведе и подръпна жилавата устна, като се опитваше да отвори устата. Двамата африканци отидоха да му помогнат, освободиха тялото и отвориха устата с дръжките на брадвите си.

— Кътниците ѝ са напред, но осемте ползвани зъба са добре изтрити.

Главата му беше почти изцяло пъхната в отворените ѝ уста.

— Да кажем приблизително 40 години. Запиши я като СХ1. Ще взема един от кътниците за изследване с микроскоп.

Той даде заповед на двамата африканци, все още опипвайки вътрешността на челюстта. Той се изправи и изтри ръце в панталоните.

— Напречното сечение на корените ни дава възрастта — каза той и ни погледна. — Слоевите на сърцевината на зъба могат да бъдат преброени, като пръстените на стеблото на дърво. Има направено изследване за възрастта на женските слонове, когато могат да станат водачи. Тази, мисля, е по-млада от средното. Може би току-що е станала водач, може би са се отделили от по-голяма група или вероятно старият водач е бил убит. Интересна тема за изследване.

После отиде при следващия възрастен слон, лежащ повален на една страна, измършавяла сива купчина.

— Всичко това се прави в интерес на науката — промърмори Ейб.

А аз гледах Мери Делдън, стоеше с тефтерче в ръка и гледаше как Кърби Смит се напъваше да отвори устата, от зеещите рани на бивните се процеждаше кръв. Тя не ми каза дори и дума, нито пък ме погледна.

— За твоя информация — каза Ейб, като сграбчи ръката ми. — Всеки слон има по шест зъба на горната и долна челюст и винаги използва само два, и те биват замествани от нови кътници, които се преместват напред по челюстта. През целия си живот слонът преминава през шест чифта зъби. Ти не ме слушаш.

— Шест чифта — повторих, гледах нейния правилен и изправен гръб и мислех за баща й, чудех се дали някакви туземци ще му кажат за смъртта на тези слонове. — Не знам как това помага да се определи възрастта им.

Можеше ли ван Делдън наистина да изпълни закана си — щеше ли да посмее, срещу ефективна организация като тази?

— Наука, приятелю мой. Много слонове са били избити през годините, за да бъде доказан този метод за определяне на възрастта. Не трябва да омаловажаваме малкото, уплашено слонче на науката.

Каранджа ни повика, идваше откъм огъня с чаши в ръка, и изведнъж осъзнах колко съм жаден. Работата спря, мястото приличащо на фабрика за своята чаена почивка, и както си стояхме и пиехме чай откъм лагера Южен Хор дойде първият камион за месо, задната му част беше пълна с туземци Самбуру. Те се втурнаха към трупите и трябваше заплаха с оръжие, за да се оттеглят.

Тогава поставиха охрана и на всеки един беше позволено да си отреже парче месо от един от по-малките слонове. Идваха още камиони, един от тях така препълнен с туземци, че висяха по задния му капак като рояк пчели. Други започнаха да идват пеш и скоро поляната се покри с маса полуголи туземци, всички с дълги, добре наточени, стоманени ножове в ножници, техните покрити с кожа дръжки бяха износени от употреба. Изглеждаше, че сякаш за миг три от трупите бяха оглозгани до кости. Кърби Смит явна се беше сблъсквал с това и преди. Той стоеше там, редом със своите охранители и пазеше останалите трупове. В ръка държеше къса пушка и когато премина първата дива вълна, той взе на прицел един млад

дивак, оцветен в червено и охра и целия изпръскан в кръв, които режеше голямо парче месо. Той му извика и когато мъжът пренебрегна заповедта той вдигна пушката и стреля в краката му. Войнът изпищя от болка, падна назад и започна да дращи краката си, които бяха повече ударени от пясъка, отколкото от изстрела. Цялата антимаза от африканци изведнъж замръзна неподвижна. После той извика старейшините и с тяхна помощ беше установен някакъв ред, така че всеки получи своя дял и всички, които желяеха да работят за повече помагаха за товаренето на камионите.

Беше сцена, за която мечтаят повечето режисьори, туземци номади, ловци с пушки и слонове разрязвани на парчета, навсякъде кръв. Снимки в близък план на мъже, полуголи, въоръжени с копия и ножове, тъмни тела протягащи се в отворени гръдни кошове, изпънати и повехнали лица, мъртви слонове, бивни и месо, Кърби Смит, големият бял ловец, да стреля по един воин с червеното му наметало отхвърлено назад, неговата лъскава, оцветена в охра коса падаща свободно на извити кичури като змии и ножове бляскат. Африка по време на суша. Дори бях измислил и заглавие. Но нямах направени снимки на измрели говеда край локвите, Самбуру бяха изоставили своите уважавани съпруги и тази изолирана сцена нямаше да има много смисъл. Но знаех, че само си намирах извинения. Бях пропуснал възможността.

И тогава Ейб каза:

— Значи послуша съвета ми и икономисваш филм. Смешно — и добави: — Когато е интервю, само един човек и вероятно много глупав, винаги ще имаш всичко необходимо. Но, вземи пример като този, когато можеш да свършиш добра работа и си щастлив ако имаш една камера, която работи, да не говорим за екипа.

Той гледаше как първият камион тръгна, натоварен с месо и след него облак мухи.

— Предполагам, че ще трябва да направим филмово шоу тази вечер.

Мухи бяха надвиснали над другите камиони, пълзяха по труповите. Миришеше на урина и една по-слаба, по-сладка миризма, слънцето вече беше високо и огряваше полето долу, синьото небе побеляваше от жегата.

— Тази вечер ли? — промърморих аз.

— Тази вечер ще има още един транспорт. Има едно стадо затънало в гъстата гора горе по хълмовете и Кърби Смит предложи този път да отидем с ловците, да покажем на света колко често и подредено го прави. Трябва да си заработим престоя.

Втори камион мина покрай нас стържейки. Товаренето беше почти приключило, трупите бяха оголени до скелетни останки, които блестяха в бяло и червено на слънцето. Самбуру бяха започнали да се разотиват прегърнали своите кървави товари от месо завито с листа.

— Притчата за рибите в африкански вариант. Ще свикнеш с това, също и аз, докато стане само една операция — монотонна.

Последните два камиона тръгнаха и работата спря, ловците отидоха покрай огъня, момчето готвач наливаше чаши с чай от голям очернен чайник и мъжете пиеха, ръцете и телата им опръскани със засъхнала кръв, миризмата от нея, горчива в неподвижния проблясващ въздух.

Един Ленд Ровър беше докарал партньорът на Кърби Смит от летището и двама разговаряха задълбочено. Мери седеше сама под сянката на един трънлив храст, клоните над нея бяха осеяни с гнезда на сипки, тъкмо бях решил да отида и да поговоря с нея, когато шофьорът на последния камион се върна пешком. Беше затънал в лугата и всички ние се качихме в един от джиповете на ловците.

Пътят през лугата беше така разровен и на коловози, че беше почти непроходим. Когато се опитал да заобиколи другите коловози попаднал на ситен пясък и затънал до осите. Отне почти час да разчистим около камиона, да го изтеглим назад и въпреки това трябваше да премине празен и след това да се пренесе месото на ръка и отново да се натовари на отсрещната страна. Стана почти два и половина, когато се върнахме на поляната и ни раздадоха слонски пържоли, отвън почернели, вътре сурови. Бях страшно гладен, но вече бях пълен с кървави вързопи, по които лазеха мухи и стомахът ми се разбунтува. Мери говореше с Каранджа и забелязах, че гледаше към мен. В едната ръка държеше пържола и късаше от нея с белите си зъби. Тя се приближи.

— Не забравяй, че си месоядно.

Тя се усмихваше, по страната ѝ се стичаше струйка мазнина и по пръстите ѝ стискащи черната пържола се стичаше кръв.

— Изяж я или до края на деня ще останеш без никакви сили. — Нейните очи, покрити от сафари шапката, гледаха планините в далечината. — Не си заснел нищо от това тази сутрин.

— Не.

— А защо?

— Не знаех какво да очаквам.

— Светлината довечера може да не е много добра.

— Невъзможно е да се промени.

— И тази сцена със Самбуру, които нахлуха и се нахвърлиха върху труповете. Това няма повторение.

— Боже, Господи! Такава отвратителна гледка. Мислиш ли, че искам да я видя отново?

Тя се засмя.

— Все още сте напрегнати. Но ще свикнете, и това е, което иска зрителят, нали? Много кръв, много жестокост.

— Не правя такива филми.

— Разбира се, забравих. Ти обичаш да си сдържан, дедуктивен и само заснемаш продължителни кадри на морски животни умиращи от замърсявания.

— Слоновете не са като рибите — отговорих. — Те са млекопитаещи и никой зрител не иска да гледа...

— Делфините също са бозайници. И китовете. — Очите й светеха ярко, лицето й все още зачервено. — Но тук е различно. Африка не е толкова далече колкото океана. Ти си изцяло замесен. Това е различното, нали?

— Може би. — И добавих ядосано — Ти нямаш право да ми изнасяш тази лекция. Какво по дяволите правиш ти тук?

Погледът й се върна на планините и тя дълго време не отговори нищо. И двамата мълчахме, ядяхме бавно.

— Един Бог знае — промълви тя тихо. — Нещо, за което и аз се питам. Ловуването е в кръвта ми, предполагам.

— Женски слонове с малки — казах. — Това ли наричаш лов?

Тя въздъхна.

— Не, предполагам. Но това е, което получавам тук.

После изведнъж говорът й стана практичен.

— Имаш ли достатъчно филм? Алекс ме помоли да проверя. Той винаги е отказвал на фотографии да се навъртат наоколо. Но ти вече си

тук и той е много притеснен от това дали неговите методи на подборен лов ще бъдат правилно заснети. Утре за Найроби тръгва камион. Ако имаше достатъчно филм, нямаше толкова да го икономисваш.

— Не ми трябва филм в Найроби — казах аз. — Поне това ни каза Каранджа.

— Камионът ще превозва слонова кост. Ако търгуваш с нея, можеш да намериш нещо в Найроби. — Тя ме погледна изпитателно. — Добре?

— Ще поговоря с Ейб — промърморих аз.

— Със сигурност си достатъчно голям за да взимаш сам решения. Теб няма да те таксуват. Той ме помоли да ти го изясня.

После се подвоуми и каза:

— Алекс е англичанин, нали знаеш. Той се интересува от БиБиСи, програма 2 на БиБиСи.

Тя сви рамене.

— Обсъди го с господин Финкел, ако трябва, но ми отговори щом се върнем в лагера. Ще трябва да ми кажеш какъв филм ти е необходим. Добре?

Когато казах на Ейб за предложението той се усмихна и поклати глава.

— Води те за носа — и продължи: — Той взема филма и си плаща и затова ще има думата какво да снимаш.

Той въздъхна.

— Дойдох тук, за да се поразходя, да видя малко повече от Африка, а какво стана? — притискат ме отново да влезна в бизнеса. Не искам да правя филм за Алекс Кърби — Смит. Не желая да се ангажирам професионално. Ако ще снимам нещо, това ще бъде уединението и красотата, това ще снимам, не кървави кланета, с каквито и добри намерения да се правят.

— Ти направи снимки на това как режат бивни.

— Да, слонова кост. Това може да ми потрябва.

Той се взря в мен, с тъжни кафяви очи.

— Прави каквото искаш, Колин. То е въпрос на мотивация. Аз знам какво правя тук. А ти знаеш ли? — и добави: — По-добре помисли малко. С тази възможност да стигнеш до Рудолф, а то може да бъде и на хиляди километри разстояние.

Огънят вече беше изгасен. Чуха се заповеди и след минути вече бяхме по камионите и се отправихме към планините. Този път бяхме в първия, Ленд Ровърът следваше близо зад нас, каросерията му беше пълна със слонски бивни и Кърби Смит показваше пътя като правеше знаци с блестящата си метална ръка и се ориентираше с компас. От време на време трябваше да спиране, тъй като храсталаците бяха толкова гъсти, че не можехме да преминем, всеки слизаше и с мачете режахме и сечахме.

Стана почти пет докато стигнахме до ръба на пресъхнало речно корито. Ленд Ровърът мина отпред, като напипваше пътя по средата на лугата, през пясъчни брегове и заобикаляйки чакълестото дъно изпълнено с остри скали и обли камъни, докато най-накрая лугата се разшири и оформи в широк виещ се път към планините, които сега рязко се очертаваха на западното слънце. Тогава пуснах камерата за първи път, заснех Кърби Смит, седнал на седалката на Ленд Ровъра, даващ кратки указания на своите ловци. През визьора приличаше на картина, която бях виждал, на Ромел през онези далечни години на война в пустинята, лицето му изгоряло и напукано от слънцето, очилата му закачени върху козирката на сафари шлема. Но този беше човек даващ указания на африкански ловци, оборудвани с 485 автоматични пушки, които те носеха небрежно преметнати през рамо, а не немски танкови дивизии и той им говореше на суахили. Един последен жест на ръката и завъртях камерата, когато африканците хукнаха към камионите и отново към Кърби Смит, който сега седеше с вдигната антена на радиотелефона и говореше в микрофона.

— Значи реши да участваш?

Колко дълго Ейб е бил до мен, не зная.

— Какво друго? — попитах, той се усмихна и сви рамене.

— Светлината ще ти прави номера. Идват облаци и скоро ще се смрачи. Ако бях на твое място щях да спра.

— Знам какво правя — отговорих му, моите думи бяха почти приглушени от воя на „Чесна“-та когато прелетя над нас. Летеше толкова ниско, че успях да направя няколко кадъра, колелата ѝ почти закачиха върховете на дърветата на отсрещния бряг, носът ѝ се издигна нагоре и започна да се изкачва. Бръмченето на мотора заглъхна и беше заменен от звука на камионите Джей 4 ес, който се разделяха и се движеха бавно през храстите.

— Четири майки и три малки. — Гласът на Кърби Смит се чу близо до мен, силен и висок. — И Джеф каза, че един млад мъжкар се приближава.

Той ме хвана за ръката, неговата здраво стисна плътта ми.

— Стой близо до мен и ще можеш да заснемеш всичко сякаш го виждаш през мерника на пушката ми. Аз винаги стрелям пръв. Това е сигналът — когато сваля водача. Разбираш ли?

Кимнах и той ме пусна, бързо отиде към Ленд Ровъра и на задна скорост го скри във вечнозелен гъсталак. После се върна на ръба на брега, носеше пушката си, на врата му висеше бинокъл. Пушката беше Ригби 416 с оптически мерник. Той се просна на земята, щракна ръкохватката, лавата му ръка върху приклада, настани се удобно на лактите си и бавно вдигна пушката на рамото си. Беше неподвижна като скала в хватката на металната му ръка. Той провери вятъра, нагласи оптиката, после лицето му се превърна в мрежа от концентрация, когато насочи цевта към мрежа от концентрация, когато насочи цевта към широката открита равнина на лугата. Трябва да е чул бръмченето на моята камера, когато го взех в близък план, защото се обърна към мен почти гневно и каза:

— Лични снимки ще направиш утре. За момента с ума и камерата си следи какво ще стане сега на открития завой на руслото. Тази сутрин пропусна прекрасна възможност. Казаха ми, че не си взел никакъв филм. В моя отбор, всеки носи своята отговорност.

Направи знак на останалите да се прикрият и те се потопиха дълбоко в твърдата пясъчна повърхност, поеха дълбоко дъх и се отпуснаха.

Самолетът зави срещу облаците, които се трупаха над планините, крилата му проблеснаха на полегатите слънчеви лъчи, когато рязко се снижи. Звукът му едва стигаше до нас и ние все още чувахме камионите бавно изкачващи се по хълмовете и маневриращи да заемат място за преследването.

— Около десет минути — каза Кърби Смит и направи знак на Каранджа да се премести още назад. — Но може да стане и по-рано — никой не знае. Слоновете се придвижват бързо, когато решат.

Той се обърна към Мери:

— Засечи времето от първата светкавица. И после отново от моя изстрел докато падне и последното животно. Имаш хронометър, нали?

Тя кимна, лежейки просната до мен. Всички ние лежахме прострени на земята, никой не говореше, някъде зад нас се чуваше само монотонното гукане на гълъб. Проверих филма. Оставаха повече от тридесет метра, почти три минути за снимане. Ще бъде достатъчно, погледнах часовника си. Пет и двадесет и седем и сенките непрекъснато се удължаваха. Слънцето беше точно над дърветата, пониско на запад имаше кълба облаци. Ако то навлезеше в тях... Опитвах се да реша каква щеше да бъде обстановката, ако слънцето се скриеше и тогава светна първата светкавица. Звукът от нея беше незначително силен, далечен гръм. Птиците го чуваха, в едно дърво зад нас, отрупано с гнезда, общителни сивоглави тъкачки започнаха писклив разговор. Скорец чуруликаше и свиреше кацнал на земята наблизо. Гълъбът беше замлъкнал.

Далеч зад лугата чухме бръмченето на двигатели, който се промени като ускори. Имаше лек бриз откъм планините към нас, той донасяше звука от викове и „Чесна“-та, която се спускаше, този път по-близо. Преследването беше започнало.

— Вятърът е с точната посока и светлината все още е добра.

Гласът на Кърби Смит беше тих и под контрол, нямаше никакво напрежение.

— Просто се отпусни — прошепна той, — и се концентрирай върху средата на завоя. Виждаш ли пясъчния бряг, пресечен от сянката на дърво? Някъде там ще ударя водача. До тогава цялата група ще бъде на открито.

Видях мястото и проверих фокусирането, камерата подпряна върху ръката ми. Погледнах Ейб, камерата му се виждаше над рамото на Мери, той лежеше до нея, а аз се чудех дали все пак щеше да заснеме избиването. Пет и двадесет и девет, долния край на слънцето почти достигна облациите. Камионите се приближаваха бързо, звукът от двигателите се усилваше, и когато самолетът се спусна последния път беше на близо километър. Друга мълния, последвана от квичене и звукът от тръбене и викове на хора, тропане по капаците на камионите и приближаващите двигатели.

— Много скоро — прошепна Кърби Смит.

Погледът му фиксиран върху далечния край на лугата, леко побутна тежката пушка напред, здравата му ръка върху приклада близо до цевта. Беше голяма, здрава ръка, горната ѝ част почерняла от

слънцето, а космите по нея избелели, почти бели. В далечния край се появи камион и рязко спря, двамата мъже в кабината останаха неподвижни, гледаха.

Самолетът се върна като летеше ниско, двигателят му заглушаваше шума от другите камиони и изведнъж в отдалечения край на лугата се появи бързо движеща се сива форма. С крайчеца на окоото си видях Кърби Смит да се прицелва и притиска приклада плътно към рамото си. Сивото тяло спря за миг на ръба на брега, хоботът вдигнат нагоре, душеше откритото пространство на лугата. Всичко беше притихнало, дори птиците, бездиханна тишина. Тогава слонът тръгна надолу по брега, движеше се бавно и зад него гърбовете на други, ушите разперени, размаха се хоботи.

В този момент някой стреля. Не беше Кърби Смит. Изстрелът дойде някъде от горната страна на лугата. Чу се пронизителен писък и водачката зави толкова бързо, че трудно можех да я следя, когато се втурна обратно нагоре по брега. Видях и другите да се обръщат, всички те тръбяха и пищяха, тогава стреля и Кърби Смит, трясъкът от пушката му беше толкова силен, че ушите ми пропищяха с него. Но водачката не спря и след миг сивите тела бяха изчезнали от поглед. Последваха още изстрели, рев на палеци двигатели и изведнъж в отдалечената част на лугата избухна пламък. Беше много за кратко, огромен огнен блясък и после той замря и бе заместен от облаци дим, издигащ и разстилащ се, гъст и тежък, носен от бриза.

— Боже Господи!

Кърби Смит беше свалил пушката си, хванал бинокъла с едната си ръка, насочи го към пушека.

— Това е единият от камионите.

Той скочи, сграбчи пушката си и се затича към Ленд Ровъра. Натиснах спусъка на камерата, направих безумен, панорамен кадър, скочих на крака и го последвах, останалите се струпаха около мен докато той запали двигателя и потеглихме клатушкайки се надолу по брега и с рев преминахме през лугата към най-гъстия дим, който все още се издигаше от храстите пред нас.

Беше последният камион на далечния фланг и когато минахме завоя можахме да го видим на открито, на пясъчния бряг в лугата, почернелия корпус полускрит в мазен облак. И четирите гуми бяха на мястото си и бурно горяха и когато стигнахме до него горещината беше

толкова силна, че не можехме да се приближим. Както и да е, нищо не можехме да направим. Нямахме вода, нямаше пожарогасител. Ние просто стояхме там безпомощни и гледахме как гори.

Не можахме дори телата да извадим. Имаше две отпред. Зърнахме техните овъглени останки сред дима от горящите гуми.

— Защо не са изскочили навън? — Гласът на Мери беше напрегнат над пукота от пламъците. — Сигурно, за Бога, са могли да скочат.

А Кърби Смит, застанал близо до нея каза:

— Варио може да е бил затиснат от кормилото. — Устните му стегнати и беше намусен. — Но Джило — беше младеж, много бърз, нищо не би го спряло да скочи навън.

Гласът на Ейб прошепна в ухото ми:

— Освен, ако вече не е бил мъртъв, когато резервоарът се е запалил.

Обърнах се и като видях погледа в очите му изведнъж се подразних.

— В името на Бог — промълвих тихо.

— Чуха се изстрели, няколко — каза Ейб и добави все още говорейки достатъчно тихо, така че останалите да не чуят. — Започнах живота си като журналист към вестник. Виждал съм много инциденти и при такива с пожар до сега не съм видял някой да изгори, без нито едно доказателство, че се е опитал да излезе навън. А това беше открит камион.

Той кимна към Кърби Смит и го погледна.

— Каранджа го предупреди. И той е ловец. Скоро ще разбере всичко това.

Мери се беше вторачила с широко отворени очи, лицето ѝ бледо под тъмната кожа. Тя рязка се извърна, стана ѝ гадно от гледката. Вонята от горящата гума изпълваше въздуха и с нея миризмата на нагретия метал и шупнала боя, цвъртящата смрад от изгоряло месо. Никой не каза нищо повече, дори африканците мълчаха. Не знаех какво да си мисля, не исках да приема наблюденията на Ейб, разумът ми отхвърли догадките.

Постепенно всички се оттеглихме. Не можехме нищо да направим, освен да оставим камиона да догори. Слоновете бяха избягали, ловът приключи, никой не искаше да говори за това, нито

един от нас, бели и чернокожи, затворени в себе си, безмълвни. Ей Богу! Трябва да е било нещастен случай.

Един глас заговори на суахили. Кърби Смит нареди на хората да се връщат по камионите си. Слънцето беше залязло, краткият африкански сумрак се спусна над лугата. Само Ейб остана до горящия камион и правеше снимки с миниатюрен фотоапарат. След това и той се отдалечи, но не дойде при мен. Отправи се към Мери, седяща сама на един камък, главата ѝ наведена сякаш се молеше, лицето напълно безизразно. Той седна на пясъка до нея, не проговори, просто седеше там и сякаш усещаше, че тя се нуждае от мълчаливата компания на друго човешко същество.

Прииска ми се тогава и аз да имам същите емоционални възприятия. Кърби Смит се беше облегал на Ленд Ровъра с вдигната антена и микрофон в ръка, шофьорът африканец и Каранджа бяха клекнали наблизо. Един по един запалиха двигателите на останалите три камиона и звукът от тях постепенно затихна, когато се отправиха към лагера. Никой, освен нас, не остана на открития завой на лугата, сумракът се сгъстяваше, появиха се първите звезди, пълна тишина.

Аз стоях сам, чувствах се изоставен в пълната тишина. Не се чуваше и звук, нито чуруликане на птици. Нищо не помръдваше, само шумоленето на дима от догарящите гуми, мислите ми бяха объркани, когато се опитах да се примиря с възможността, че някъде там, в сгъстяващата се тъмнина... Но разумът ми изтръпна и отхвърли тази възможност.

Тогава чух гласът на Кърби Смит.

— Може да стане само от топлината при триенето на куршум преминал през резервоара.

Той и шофьорът му бавно ме приближаваха, мощен лъч на прожектор освети земята и Ейб беше с тях.

— Може да е ползвал трасирац куршум. Обърна ли внимание какви пушки имаха неговите африканци?

— Не разбирам нищо от пушки. — Гласът на Ейб беше безпльтен шепот в нощта. — Но той имаше двуцевна пушка. Това го помня.

— Ригби 470, винаги е ползвал такава. Трябва да я е бил скрил някъде.

За момент настана тишина, фигурите коленичиха, търсеха нещо по земята, после Кърби Смит се изправи и изключи прожектора.

— Невъзможно е да намерим изстрелян куршум тук в чакъла. — Той се взираше в тъмнината зад камиона. — Стара Лий Анфийлд е изстреляла трасирация, така смятам.

— От къде, по дяволите, ще намерят трасиращи куршуми? — попита Ейб.

— От там откъдето са взели пушките. От местата, където е имало сражения. Видял съм много дивеч застрелян с 303 през тази година, има маса амуниции захвърлени наоколо, ако знаеш къде да търсиш.

Те отиваха към Ленд Ровъра, когато Ейб каза:

— Видя ли черепа на шофьора?

— Разбира се.

Върнаха се с лост, кирка и лопата и започнахме да копаем гроб. Направихме го отгоре на брега, работехме на фаровете на Ленд Ровъра и докато го завършим камионът вече дори не тлееше, металът беше достатъчно хладен, за да извадим навън телата на двамата африканци. Беше, мръсна, неприятна работа, миризмата на изгоряло месо все още се носеше от изсъхналите парчета плът, костите бяха станали крехки от топлината. Каранджа посочи главата на шофьора, в която имаше дупка пробита в почернялата кост над останките от дясното ухо, на противоположната страна имаше по-голям отвор.

— Този човек, застрелян — гласът му беше възбуден и силен и трепереше в запарения, вонящ въздух.

— Пушката му трябва сама да е гръмнала — каза бързо Мери. — Топлината... — но после спря, разбирайки, че не беше така, когато Кърби Смит насочи фенерчето към пушката закопчана на стойката.

След това никой не каза нищо, поставихме телата върху брезент и мълчаливо ги пренесохме до гроба. След като бяхме нахвърляли земята обратно направихме отгоре малка купчина от камъни и после Кърби Смит ни върна в лагера. Караше бързо, прегазваше храстите, криволичеше между дърветата, пресичаше неравностите сякаш в борбата с кормилото с една ръка неговото силно тяло намираще изход за яда изписан на лицето му.

Тази нощ напрежението в лагера беше осезателно. Най-вероятно Кърби Смит беше предупредил шофьора си да не коментира, но в

такава група от близки хора е невъзможно да скриеш изцяло нещо като това. То беше във въздуха, чувство на заплаха. Патрулът също се върна. Бяха открили човешки следи примесени с такива от носорози далеч зад останките на лагера. Следотърсачът на Кърби Смит и двама от патрула, също добри следотърсачи, се съгласиха, че лагерът е бил ползван предишната нощ. Те бяха проследили пресни следи на север в посока на сутрешното избиване, но ги бяха изгубили, когато неканените гости нагазили във водите на потока. Те не бяха успели да открият следи на другия бряг, но информацията, която бяха донесли убеди всички африканци в лагера, че носорозите явно са били направлявани да нападнат палатките в лагера, и че някой, вероятно браконieri на слонова кост, с ясен интерес да предпазят от официално избиване своя източник на материал, бяха отговорни за стрелбата по камиона.

Всичко това чухме от Каранджа докато седяхме край огъня и ядяхме смес от царевично брашно и слонско месо. И нещо друго. Патрулът беше проследил натрапниците обратно по следите им до мястото, където са нощували. И отново бяха изгубили следите им в потока, но подходът е бил направен от изток, надолу по склоновете на планинската верига Мара.

— Преди много години — каза Каранджа, — когато за първи път започнах да работя Тембо и той бил Главен пазител на район, ние хванали много лош браконьер, който се крил в тайна дупка някъде в скалите на Мара.

Момчето готвач раздаваше бира в кутии, по една на всеки, а сержантът от патрула хвърли още клони в огъня. Пламъците се издигнаха и проблясваха върху черните лица, всички се бяха сгушили на групи, разговаряха, гласовете им приглушени. А близо до мен Ейб каза:

— Мислиш ли, че той е някъде там горе, скрил се в същата дупка?

— Може би — подвоуми се Каранджа. — Може да е някъде другаде, но на добро място да се скрие. Когато хванали този браконьер, ако нямали информатор с нас, който да знае място, никога няма намери. Има само два пътя до това място. Можем качим се нагоре, или слезе надолу, и ако не го изненада, всички ние мъртви. Той беше лош човек и имаше пушка.

— Какво ще стане сутринта. Патрулът ще излезе ли отново? — попита Ейб.

Каранджа кимна.

— Ще тръгнат призори.

— Накъде?

— Нагоре по Мара.

— Ще претърсят за следи другия бряг на реката.

Каранджа сви рамене, очите му следяха огъня, здраво стиснал с ръце бирата си.

— Мислиш ли, че ще открият някакви следи?

— Възможно.

Имаше нещо в държанието на Каранджа, което ме притесняваше. Той изглеждаше нервен и много притеснен, разговаряше с нежелание. Ейб дръпна пръстена на своята бира, хвърли го в огъня и отпи.

— Друг знае ли за това скривалище? — каза го достатъчно невинно, но видях как с крайчеца на очите си той го наблюдаваше.

Каранджа не отговори и когато Ейб повтори въпроса си той поклати глава.

— Сега аз спя.

Той започна да се изправя, но Ейб го придърпа, с ръка върху неговата и го държеше.

— Казах каквото знаех — отговори Каранджа.

— Защо? — попита Ейб. — Защо ни каза за това скривалище?

Каранджа отново поклати отрицателно глава, бялото на очите му проблясваше на искрящия огън.

— Може ти или господин Тейт да отиде с патрула.

— Ти си казал на майор Кърби Смит за него.

— Не, не майор Кърби Смит.

— Тогава на сержанта от патрула.

Каранджа не отговори. После внезапно каза:

— В патрул има човек на полицията, той бил там, когато доведохме браконiera. Той знае, че сме го хванали горе на Мара, но не знае къде.

— Значи, ти си им казал!

Каранджа се замисли, после бавно кимна.

— Какво можеш да направя? Ако не окажа съдействие. — Той разпери ръце в знак на безпомощност, после хвана ръката на Ейб.

— Защо той направил това? Той луд, застрелял хора, защото убиват слонове.

— Значи си сигурен, че е ван Делдън?

— Кой друг? Кой друг, освен Тембо ван Делдън, направи толкова щуро нещо? Веднъж, преди, когато били в Марсабит — той внезапно замълча клатейки глава, — но сега различно. Сега ако армия хване него...

Той гледаше втренчено Ейб и в мрака очите му сякаш умоляваха.

— Не искаш смъртта му да тежи на твоята съвест, нали така?

Каранджа се подвоуми, после кимна, с неохота, едва доловимо движение на главата.

— Ако ти с патрул — Си Би Ес журналист — тогава аз мисля те по-внимателни.

И след малко той промълви с надежда.

— Тогава всичко наред. Аз уредя?

И той остана така, гледайки втренчено Ейб, който дълго време не отговори, прегърбен над бирата си, отпиваше от нея от време на време, потънал в мисли.

Най-накрая той изглежда реши.

— Имам по-добра идея.

Допи питието и се изправи на крака, като дърпаше Каранджа след себе си.

— Ние ще се поразходим, ще видим къде са постовете за през нощта.

Той се обърна към мен.

— Ти ще останеш тук. По-късно ще ти кажа какво съм намислил.

И, като все още държеше Каранджа за ръката, го изведе встрани извън кръга осветен от огъня. Гледах ги докато не станаха като сенки на ярката светлина на газените лампи окачени пред палатките.

Облегнах се назад и затворих очи. Нощта беше изпълнена със звуци, пукането на огъня, шепнещи гласове, безспирната, шумна какофония на щурците. Някъде бухаше бухал, първия, който чувах, мрачен, монотонен звук, и надолу по лугата нощна лястовица, не зачиташе квакането на жабите с пискливо цвърчене. Мислех си колко хубаво щеше да бъде, да съм на лагер в подножието на планините, и ако това беше просто едно фотографско сафари, без убийства, без усещането, че нещо е надвиснало над мен. Чу се вик, щракване на

предпазител на пушка и аз отворих очи, взирах се в нощта. Ейб и Каранджа бяха спрени от единия от часовите, видях лъчът от прожектор осветяващ лицата им и отново се отпуснах, гледах спътника, ярък като планета, движещ се равномерно в кадифеното небе.

С периферното си зрение видях една фигура да се движи, да се строполи до мене и чух гласът на Мери.

— Какво е намислил Ейб Финкел?

— За какво?

Изправих се и се облегнах на лакът. Огънят загасваше и не можех да видя изражението в очите ѝ.

— За това какво стана, кой го направи. Боже, колко си бавен. За какво друго?

Дрезгавият ѝ глас потрепери в нощния въздух и аз изпитах съжаление към нея. Тя знаеше, че има само един човек, който можеше да го е направил и мълчанието беше единственият отговор, който можех да ѝ дам.

— Смяташ, че трябваше да отида с него, нали? Мислиш, че аз съм виновна. Моето присъствие нямаше да промени нищо. Той никога не ме слуша.

Ръцете ѝ бяха здраво хванати, пръстите преплетени.

— Е, кажи нещо, не можеш ли?

— Какво има за казване? Ти си тук и това е всичко.

— Ти май не разбираш, нали?

— Не, не разбирам — отговорих. — Ако беше с баща ти, ако беше отишла с него...

— Той не ми е баща.

Аз я зяпнах, шокиран както от тона и емоционалната ярост, така и от отрицанието.

— Но когато бяхме в Хотела...

— Той ме отгледа, даде ми име — но не ми е баща. Ти със сигурност си се досетил.

И когато поклатих отрицателно глава тя каза:

— Алекс е моят баща. Сега разбираш ли?

Тя изглежда очакваше някакъв коментар, но тъй като аз не отговорих, тя каза ядосано:

— Недей само да седиш и да ме зяпаш. Той е моят роден баща и не знам какво да направя. В ситуация като тази — трябва ми помощ.

Тя ме гледаше втренчено, очите неестествено бляскави.

— Е, за Бога! Няма ли да кажеш нещо? — И после се засмя, със звънлив тон, почти истеричен. — Не, разбира се. Мълчи, не се замесвай. Дори и не мисли за това.

Погледът ѝ се измести върху гората.

— Така за теб е най-добре. А онзи човек там — ти не го познаваш като мен.

Тя замълча за момент и после с тих глас с отсенки на горчивина каза:

— Мислех, че на тази Конференция — наистина си мислех, че противопоставянето ще го премахне от неговата система. Смятах, че ако обсъдят нещата спорейки, двамата, на публично място пред всички онези делегати — това ще сложи край на всичко. Мислех, че тогава той ще бъде доволен, направил всичко необходимо. Но, явно сгреших. Вместо това, то явно подсили старата ненавист, всички основни различия. И те двамата, те са като двете страни на една монета, и двамата обзети от идеята, че това, което правят, е правилното.

Потокият от думи внезапно спря, рязко, гласът ѝ притихна в мълчание.

— Но, не това — промълви тя, нервите ѝ опънати, имаше и нотка безнадеждност. — Нищо не може да оправдае това.

Тя отново замълча за малко, пръстите ѝ помръдваха, сплитаха и разплитаха. После изведнъж ме заобиколи и каза:

— Трябва да спреш това — някак си.

— Аз! — вторачих се в нея, чудех се какво, по дяволите, очакваше да направя по въпроса.

— Ти и този американец — продължи тя, очите втренчени в мен, големи и диви на замиращата светлина на огъня. — Трябва да направиш нещо. Ти си единственият тук, който може да застане между тях двамата.

Седях там и не знаех, какво да кажа. Не можех да я успокоя. Тогава от тъмното излезе Ейб, до него Каранджа, и двамата потиснати.

— Охраната са на крак — каза той. — Два пъти ни спираха за проверка.

Той погледна към Мери, после седна срещу нея.

— Мисля, че ти можеш да помогнеш.

Той се втренчи в нея, после като заекваше.

— Това е, ако ти искаш. Каранджа знае едно старо скривалище на браконьер...

— Знам това — бързо отговори тя. — Патрулът ще тръгне призори.

Той кимна.

— Тогава идва въпросът дали си готова да позволиш да хванат баща ти на тясно там горе, без да бъде предупреден.

— Не те ли притеснява това, че уби двама души?

Той се усмихна и поклати глава.

— Виждал съм много кръвопролитие, убийствата на много хора...

После леко присви рамене.

— Както и да е. Прекалено много сме на този свят.

Тя се обърна към Каранджа и заговори бързо на неговия език. И когато той отговори на нейните въпроси тя каза:

— Разбира се, той може да не е там.

Ейб кимна.

— Тогава се връщаме. Но, ако него го... — Той направи пауза и се обърна към нея. — Разбираш, че могат да го застрелят.

— Надявах се — каза тя, — че мога да ви убедя...

Тя погледна към мен.

— За това дойдох да говоря с вас.

Кърби Смит я повика и тя отговори, че отива.

— Искате да ми продиктува някакви бележки.

— Ще им отвлечеш ли вниманието, за да се измъкнем незабелязано?

Тя бавно поклати глава.

— Аз — предполагам, да. Да, разбира се. Това исках и аз — да бъде предупреден. Но при едно условие, да го накарате да разбере, че е безполезно да се намесва. Утре сутринта ще пристигнат още войници, няма да може да спре избиването и ако отново се опита да нападне групата, ще остане само един да довърши всичко. Ще го проследят и ще го убият. Моля ви, кажете му това, ако го намерите и го накарайте да обещае да тръгне към крайбрежието. Това е единствената надежда за него.

Те бързо уточниха подробностите помежду си. Точно след полунощ Мери щеше да приближи един от охраната и ще му каже, че има проблеми със стомаха и ще влезе в храсталака. Ще остане там достатъчно дълго, за да ги накара да станат неспокойни, после ще започне да пици и ще побегне. След случката с носорога от предишната нощ това ще бъде достатъчно да предизвика суматоха в целия лагер. Тя се изправи.

— Значи се разбрахме.

Тя се подвоуми, после изведнъж се наведе към Ейб и го целуна по челото.

— Ти си много странен човек. Благодаря ти.

След това бързо се обърна и се отправи към палатката, където Кърби Смит седеше на една маса, лицето му силно осветено от газена лампа забулена в облак насекоми.

— Е, добре!

Ейб се беше преместил. Беше близо до мен.

— Сега какво ще правиш — ще дойдеш с нас или ще останеш да снимаш утрешното клане?

Вторачих се в него, мислех си за това как ще се изкачваме в гората през нощта, нагоре по гъсто обраслите склонове на Мара. При такъв нощен поход, един Бог знае какво можеше да срещнем — слон, носорог, а Кърби Смит каза, че имало и лъвове. И дори, ако успеехме и откриехме браконьерското скривалище и ван Делдън в него... Тогава, какво? Щеше ли той да направи това, което Мери помоли?

— Наистина ли мислиш, че ще го намерим там?

Той повдигна рамене.

— Заслужава се да опитаме.

— Значи довечера отиваш?

Той кимна.

— Каранджа каза, че имало пътека, която тръгва нагоре от потока от страната на Южен Хор.

— И той ще ви води?

— Мисли, че помни пътя.

Той погледна към Каранджа, седнал с кръстосани крака, ръце обгърнали коленете, лицето мрачно. Не знам защо този човек беше готов да рискува живота и цялата си кариера и когато го попитах той просто каза:

— Трябва.

Очите му се взряха в мен, един безпомощен поглед.

— Ако аз не го направи, тогава аз Юда — и добави с тих глас в нощта. — Много години, почти забравих колко много обича този човек.

Замислих се за ван Делдън, опитвах се да разбера, какво имаше в себе си, което можеше да породи такава връзка от чувства и вярност. Това беше извън моя жизнен опит. Нещо, което не можех да разбера. И Ейб, какво го накара да поеме този риск за човек, който едва познаваше?

— Защо го правиш? — попитах.

Той само се усмихна с онази негова вбесяваща усмивчица.

— Не питай — промърмори той. — Това не е за нас.

— Какво искаш да кажеш?

— Това е единственото, което не знам. Трябва да прочетеш Хораций. Той казва нещата много ясно. Вероятно по-добре на латински, но никога не съм учил латински или гръцки в училище. Нямах такова образование.

Погледът му се втренчи в проблясващите въглени на огъня.

— Ако намерим ван Делдън, не вярвам да направи това, за което помоли Мери. Ще бъде предупреден и ще премести лагера си, това е всичко. И в този случай ще видя нещо, което не съм виждал до сега, един човек в пълна защита на друга, различна порода. Да заснемеш това на филм, така че зрителят да вижда нещата с неговия поглед — слоновете, камионите подготвящи се за тръгване, ловците дебнещи пляката, дългите цеви на пушките, целта очертаваща се в окуляра, и тя не е слон, а човек и после камионът обхванат от пламъците... но това беше вчера.

Той се усмихна и поклати глава.

— Пропуснах чудесна възможност.

— Би ли заснел това?

— Със сигурност. Няма да имам друга такава възможност. Следващия път ще бъде различно.

— Няма да има следващ път — казах аз. — И ако той отново опита, армията ще го залови.

— Ох, не знам. Предполагам, че той познава тази страна по-добре от армията.

Той се засмя.

— Каквото и да става искам да бъда с него, когато отново започнат да избиват слонове. Не искам да бъда с ловците. Разбираш ли? Аз съм на страната на слоновете.

— Тогава наистина ще имаш неприятности.

Наистина бях загрижен за него. Не можеше да не му го кажа. Бях започнал да харесвам Ейб и това да отидеш в планината Мара, за да се присъединиш към човек, който се беше поставил в такава неприятна ситуация, изглеждаше безкрайно опасно. Но когато се опитах да му обясня това той само се засмя.

— Както и да е, може и да не го намерим.

— Да, но сержантът от патрула ще знае, че сте се опитали да го предупредите.

— И? — Той ме погледна със странно изражение в очите. — Има ли значение? Хич не ме е грижа какво ще стане с мен, не и сега.

Погледът му се беше върнал върху огъня и след малко каза:

— Знам какво си мислиш, че ван Делдън е убил двама души. Не това е важното.

Той замълча за момент, после отново ме гледаше и се смееше.

— Това те шокира, предполагам? А не трябва, не и когато го разглеждаш в контекста на всички излишни убийства, които се извършват по света. Разбираш ли, той страстно вярва в това, което прави. За него това е справедливо.

Той протегна ръка и здраво хвана коляното ми.

— Предполагам, че си нов в тази игра, за да разбереш какво става тук. Това не е обикновен човек. Той е нещо уникално. Той така се е солидаризирал със слоновете, че в известен смисъл те са неговия народ.

— Не трябваше да убива тези хора — отговорих упорито.

— Не трябваше ли? Как иначе щеше да спре избиването? Как да ги защити от унищожение?

— Трябваше само да смени подхода.

— Това стана днес, ами утре и вдругиден и по-други ден, хладилните камиони чакат, хладилния завод празен и се носи приказка като пожар от Южен Хор до Барагой и Маралал — всички тези диваци чакат да вземат месо! Един човек срещу банда ловци подкрепяни от

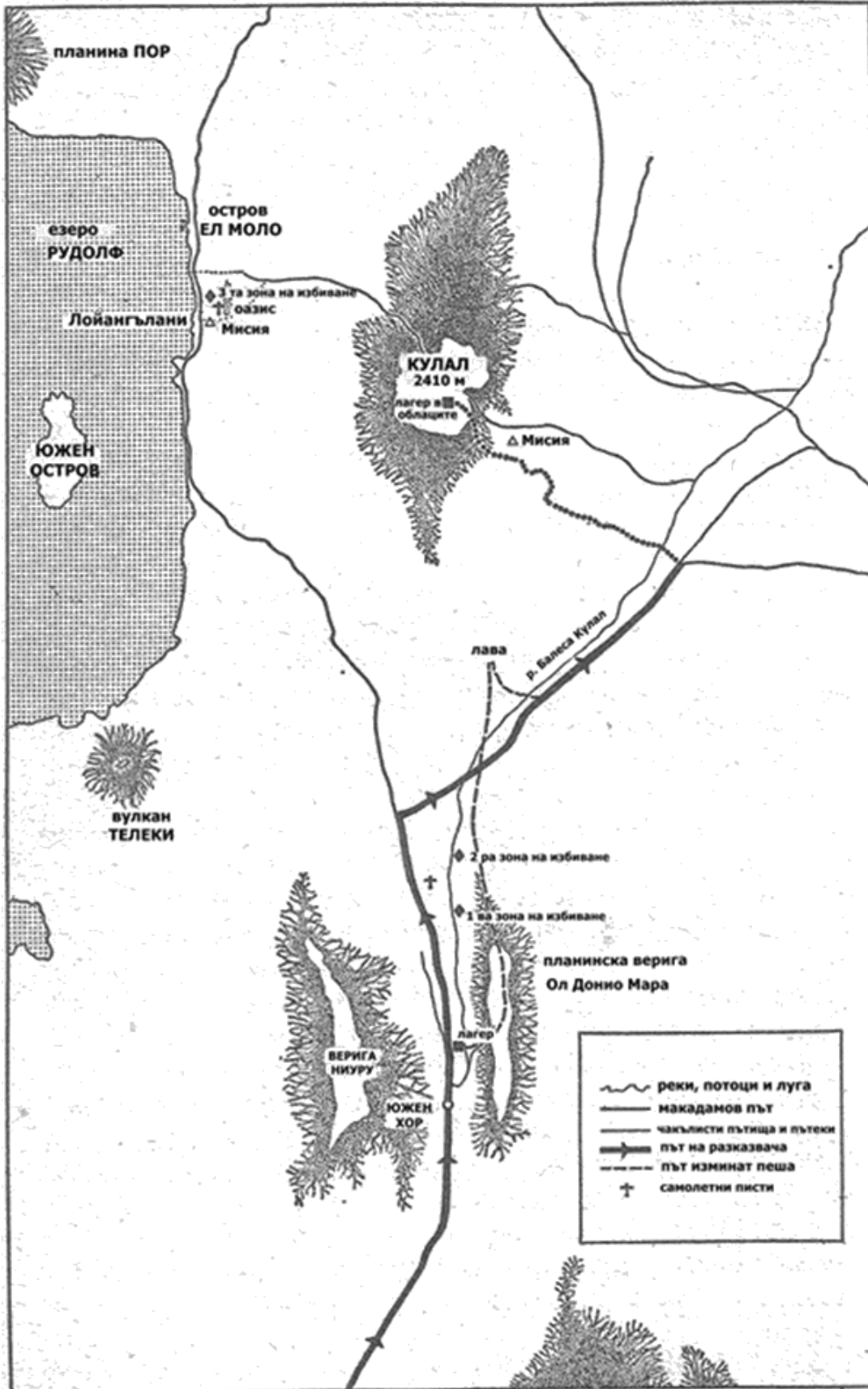
армията. — И отново се втренчи в огъня. — Страшно забавна история, най-странната, която някога съм срещал.

Беше глупаво от моя страна, но тогава си мислех, че това е историята, не слоновете, не безопасността на ван Делдън, което го караше да се включи в тази щура идея за нощно изкачване на Мара. Но когато превърнах мислите си в думи той отговори ядосано:

— Ти си глупак! Как можеш да разбереш моя мотив, когато самият аз не го разбирам? Всичко, което знам, е че тръгвам. Тук няма нищо за мен. Кърби Смит не може да ми даде това, което търся в Африка. Но този ван Делдън мисля, че може.

Той се изправи.

— Сега отивам да поспя. Идваш или не — твоя работа.

ТРЕТА ЧАСТ
ПОСЛЕДНОТО УБЕЖИЩЕ

ПЪРВА ГЛАВА

Луната се беше издигнала високо, но светлината едва проникваше през балдахина от листа. Вечнозелени дървета и на места гъсти храсталаци, високи дървесни стебла, усукани лиани и сърцето ми биеше силно докато се изкачвахме, като следвахме лъча от фенерчето на Каранджа. Катерехме се вече два часа без почивка. Чувах тежкото дишане на Ейб, от време на време се препъваше. Никой от нас не беше във форма, но той продължаваше да върви, аз го следвах, камерата и куфарчето ставаха все по-тежки, раменете ме боляха. Повече не си мислех за възможна среща лице в лице с някое нощно животно и дори защо бях тук, а не си спях долу в лагера. Бяхме тръгнали в хаоса от викащи хора, но когато и да се заслушвахме, в полуочакване на шум от преследвачи, не чувахме нищо, само шумовете на нощта, понякога трополенето на падащ плод или орех.

Най-накрая стигнахме до един поток, същата малка река, покрай която минаваше пътят след Южен Хор. Сега беше по-тясна, приличаше на планински поток бързо прескачащ големите обли камъни, един тъмен тунел се извиваше през гъстите храсталаци. Нагазихме нагоре по течението, вървахме бавно, внимавахме за дупки, лунната светлина проблясваше във водата и върху цевта на пушката, която Каранджа беше взел от един от ловците, всичко беше потънало в тъмна сянка и маймуните неуморни по дърветата, чуваха се резки крясъци на неподчинение. Нещо мина по брега и ние спряхме докато то премина с трясък през гъсталака.

— Нияти — каза Каранджа — Бивол.

Сега храстите бяха по-малко, появиха се кедри и ние излязохме от потока, тръгнахме да се катерим право нагоре. Вече не бяхме в подножието, а на самата Мара планина. Изтощени отново излязохме на пътеката. Тук тя беше по-широка и влажна под дърветата, добре отгъпаната почва беше покрита със следи на слонове. Ейб се просна на земята:

— Колко остана? — задъхано попита той.

— Дай да ти нося чантата — предложи Каранджа.

Но Ейб поклати отрицателно глава.

— Гледай ръцете ти да са свободни, ако срещнем нещо. Всичко, което искам да знам, е колко път ни остана?

— Час, два. Отдавна не бил тук.

— Не си забравил, нали? Знаеш къде е?

— Да.

— И тази пътека води до скривалището?

Всичко, което Каранджа каза беше:

— Сега ние вървим. Патрул може да почака сутрин, а може и зад нас са.

Той се пресегна и взе торбата на Ейб, отново се изправихме и тръгнахме нагоре по пътеката през кедровата гора, придържахме се към лицевата страна на планината, заобикаляхме стърчащи скали, равнината остана ниско долу под нас.

Не всичко беше кедри. На места имаше вечнозелени дървета и храсти, но приличаха повече на открити поляни в гората, счупени стебла стърчаха от купчините прекършени клони, само по-големите дървета бяха незасегнати. За първи път виждах каква е ролята на слоновете в естествената екология на Африка, но като се препъвах в счупените клони и краката ми се хлъзгаха в меките купчини слонски фекалии и после внезапно излизахме на тези открити места, се очакваше да разбере какъв е ефектът от преминаването на такива големи животни през горската растителност.

Каранджа спря.

— Много слонове минали оттук — каза той и внимателно се огледа.

— Преди колко време? — попита Ейб.

Той вдигна една от купчинките и я подуши.

— Това старо. Но това... — Той стъпи с крак върху една помалка и по-мека топка. — Тази купка е прясна.

— Колко?

Той се наведе, за да я помирише, после поклати глава.

— Може би от тази нощ. Може от снощи. Аз не съм като Макунга. Макунга може да каже точно до един час от кога е.

Той се изправи и отново огледа поляната.

— Много слонове — повтори той, гласът му прозвуча тревожно. И после внезапно. — Моля да тръгваме сега. Не е далече.

Тогава тръгнахме, отново в гората през разпилените пречупени клони, очите ни търсеха напред в мрака и очаквахме всеки момент да видим бледата сянка на слон да се появи между дърветата. И още места с повалена растителност, после стигнахме под една скална стена и Каранджа спря. Луната беше ниско на запад, светлината ѝ огряваше изцяло планината, назъбени върхове бледнееха на фона на звездите и точно през нас още едно открито пространство покрито с откършени клони и смачкани храсти. Видях листата да се раздвижват, чух пропукване на стебло, слабо грухтене и Каранджа отстъпи назад като опипваше скалата.

— Слон — прошепна той. — По-добре качим се на скалата.

Имаше пукнатина и докато ние се катерехме грухтенето се приближи. Чу се леко квичене и чупене на клони и после тишина.

Ние чакахме, клекнали в оврага и се заслушвахме. Още звуци от грухтене, вече съвсем близо и изведнъж под нас се появи сиво тяло. Бивните проблясваха на лунната светлина, хоботът вдигнат високо, душеше въздуха. Слонът беше спрял и разбрахме, че е женска, плътно след нея вървяха две малки, едното поотраснало, но другото беше много малко, изглеждаше не по-голямо от шотландско пони. В миниатюрния си хобот държеше клон и се опитваше да хване листата с устата си, с объркано, съсредоточено изражение на лицето.

Слоницата се обърна, ушите тревожно разперени, стомахът ѝ къркореше. Тя беше толкова близо, че можех да видя как горния край на ушите бе сгънат назад, като гумени ресни, кокалестото очертание на огромната глава и дълбоките бръчки по размахващия се хобот.

Малкото беше усетило нотката на тревога. То пусна клона и изчезна от погледа ми. Тя го насочваше под корема си с крак, а по-голямото се буташе в нея. Чу се остър писък, когато хоботът се стовари върху него и го накара да застане до плътно до измършавялото ѝ тяло. Те останаха така за момент, майката и децата заедно и хоботът ѝ отново се издигна, върхът за хващане душеше въздуха сякаш усещаше нашето присъствие наблизко между скалите, когато зад нея се появи и останалата част от семейната група. Бяха слоници с две-три полуотраснали малки, вървящи близо до тях, хоботите им се движеха наляво-надясно, краката им се влачеха по земята.

Каранджа изсвири кратко и силно и се изправи хванал се за едно дръвче в цепнатината. После настана тишина и сивата вълна от глави и

гърбове премина покрай нас. След миг пътеката под нас беше празна и не се чуваше и звук.

— Видя ли? — попита задъхано Ейб, гласът му потреперваше с нотка на учудване и изненада.

— Когато спря точно под нас ушите ѝ се разпериха?

— Да видя какво? — попитах, като все още си мислех за това малко слонче, най-малкото в групата, впечатлението за семейство, което бягаше през нощта, мислех си за това, колко път бяха изминали, накъде отиваха.

— Мисля, че беше игра на светлината — промърмори той.

Но когато слязохме на пустата пътека го чух да пита Каранджа на какво разстояние сме от Абердарес и Каранджа кратко отговори.

— Много далече.

Сега той вървеше пред нас, с пушка в ръце и наведена глава, виращ се напред в пътеката. Подминахме отвесната скала и отново видяхме откритата поляна. До мен Ейб каза:

— Тя имаше две малки, и това най-малкото, сигурно е на не повече от няколко месеца. Ти видя ли го?

Той явно изпитваше нужда да говори, като не се притесняваше, че пред нас може да има още слонове.

— Малко слонче като това, може ли да измине такъв дълъг път? И те отиваха на север. Мислиш ли, че това са същите слонове, които видяхме от пътя за Баринго?

И когато не му отговорих очите му се впериха в далечния край на поляната и каза:

— Изглежда ван Делдън счита, че това е един вид вроден инстинкт. Но на север от тук е пустиня. Ей, Каранджа! — И той го настигна. — Всички следи, които видяхме, са насочени на север, нали така?

— Да, всички отиват на север.

— Къде тогава отиват?

— Майорът мисли Етиопия, може би река Омо.

Вече бяхме стигнали откритата зона и той вървеше бавно, очите му оглеждаха гората на другия край. Трудно се виждаше нещо напред, имаше повече храсти. Близо до нас имаше дърво с накачени по него ивици кора, бледи ивици на лунната светлина.

— Те не могат да преминат през пустинята. Вече изглеждат достатъчно изтощени, а имат и малки с тях. Тези малки...

Каранджа го накара да замълчи с остро изсъскване. Той беше спрял и напрегнато се взираше напред. Ние стояхме, скупчени, заслушахме се, но не се чуваше и звук, всичко беше неподвижно, въздухът бездиханен на лунната светлина и пътеката водеше напред през откритата поляна в тъмнината на кедрите. И тогава я видяхме, в отдалечената част на поляната, неясна фигура идваше към нас. Нямахме време да се върнем в цепнатината и храсталакът гъст от двете ни страни.

Каранджа пусна торбата на Ейб и вдигна пушката. Чух щракането на предпазителя, когато той го спусна, слонът също го чу и веднага ушите му се разпериха, изви хобот срещу нас. Вече беше на открито и можех ясно да го видя. Беше спрял и душеше въздуха, хоботът се виеше като змия над главата му.

Дали слонът ни надуши или наистина ни видя, не знам, но лявото му око проблесна на лунната светлина и внезапно ме обзе чувството, че гледаше точно мен. Сърцето ми туптеше, устата ми изсъхна и сякаш Каранджа усети какво мислех и просъска.

— Стой неподвижен! Дори, ако нападне не мърдай!

Той направи няколко крачки напред и спря, здраво хванал пушката в готовност. Слонът беше на по-малко от стотина метра.

Мисля, че видя движението на Каранджа, защото изведнъж изви хобот и диво затръби, ехото повтори и потрети звука в скалите отгоре. После стана тихо и сивото тяло тръгна към нас, бавно, почти неуверено, тогава си спомних за слона при Хотела, нерешителен от глада. Той отново спря, стъпил с предния си кран върху един пън, главата вдигната високо и ушите широко разперени. На лунната светлина изглеждаше огромен, погледът ми беше така съсредоточен върху него, че имах ясното чувство, че запълваше цялото пространство.

— Блъфира — прошепна Каранджа.

Гласът му трепереше и не му повярвах. Животното местеше предния си десен крак напред-назад, разбутваше листа и парчета счупени клони, тялото му се поклащаше насам-натам, хоботът се свиваше и разпускаше.

— Чел съм за това — каза тихо Ейб. — Не вярвах, че някога ще го видя.

Той звучеше повече развълнуван, отколкото изплашен и тогава слонът сви хобот под бивните и нападна. Беше бавно, тромаво движение и въпреки това се движеше прекалено бързо и невероятното беше, че едва се чуваше звук.

Тогава помислих, че Каранджа ще стреля, стоях като вкопан в земята, очаквах всеки миг звукът от изстрела. Вместо това той скочи върху един паднал ствол и просто остана там, пушката вдигната високо над главата, хвана с двете ръце, с лице към слона. И когато беше на едва десетина метра от него, с голямата, кокалеста глава, уши разперени като платна, сякаш изпълваща небето и бивните насочени към нас изведнъж спря, яростно поклати глава и разпиля клонки с размахващия се хобот. После за момент остана неподвижен, хоботът отпуснат надолу, главата вдигната високо и сякаш стоеше на пръсти, за да види нещо зад нас. Отново прозвуча този убийствен звук на тромпет и тогава сякаш се смали, кожата от страните му падаше на гънки и костите му стърчаха под нея, ушите се дръпнаха назад, хоботът отново се отпусна. Той заклати глава като да покаже възмущение от това, че не успя да ни накара да отстъпим, завъртя се бавно и тръгна с тромава походка, опашката и главата вдигнати, слизаше почти безшумно надолу по склона.

Каранджа си пое дъх и звучно въздъхна с облекчение и разбрах, че не е бил толкова сигурен в себе си като се правеше.

— Отдавна не виждал слон да прави така. Тембо казвал... — Той направи гримаса и се разсмя нервно. — Не помня как той го наричал.

— Браво на теб!

Ейб се смееше и го потупваше по гърба.

— Но от къде знаеше, че няма да ни премаже?

Каранджа сви рамене, сега доволен от себе си и цяло му лице сияеше.

— Беше мъжки — каза той, — и несигурен. Видели как мести крак и хобот, и после тръби, за да изглежда голям. Мъжки слон почти никога не напада. Женските, да, особено като имат малки. Мъжките, не.

— Това ли наричат демонстрация на заплаха?

— Да — нетърпеливо кимна Каранджа. — Демонстрация на заплаха.

— Хайде да тръгваме — казах аз, раздразнен, че Ейб си стоеше и тихичко обсъждаше държанието на животното, докато на мен краката ми все още трепереха, омекнали от уплаха при нападението.

Той изглеждаше съвсем недокоснат, сякаш това, което беше видял в Трийтопс, Бог знае преди колко години, го беше убедило, че всички животни са лишени от всякаква реална враждебност. Взех торбата му и прекосих откритото пространство, исках да се махна от тази пътека колкото се може по-бързо, мисълта ми все още изпълнена със спомена на това огромно тяло спиращо изведнъж и голямата като кубе глава и огромните уши закриващи звездите. Зад мен чух Каранджа да казва:

— Думата дето Тембо ван Делдън казва — демонстрация на заплаха. Ти откъде я знаеш, а?

— Четох някъде.

— В книга?

— Да, в една книга.

Каранджа поклати глава.

— За мен трудно. Нямам много книги — не и такива като твоята.

Кедрите се сгъстиха над главите ни и ние вървахме предпазливо, пътеката се изкачваше стръмно нагоре през гората. Много слонове бяха минали по този път, по пътеката имаше много от техните големи стъпки, навсякъде имаше фекалии и разпилени остатъци от дръвчета и листа. Веднъж подплашихме птица и тя прелетя край нас тихо като бухал.

— Планински орел — каза Каранджа. — Планински орел често срещан в Марсабит.

Минавахме под един надвиснал зъбер, почти като голяма скала, лицето на която се издигаше над дърветата.

— Скоро ще тръгнем нагоре по скалите.

Сега бяхме на равна повърхност, вървеше се леко. Бях се успокоил и започнах да мисля за бъдещето, спомних си за картата и огромните пространства полупустиня заобикалящи тези планини. Листакът над нас изтъня, видях Ейб да навежда лице надолу, раменете му се свиха и дъхът му беше с бързи, кратки издишвания.

— Добре ли си? — попитах.

— Да — отговори и успя да се усмихне. — Не съм млад като теб, това е, Си Би Ес никога да ни даде време за физическа подготовка.

Сега бяхме в основата на скалата, която извиваше встрани в тъмна пукнатина и се чуваше звук от вода. Той идваше от едно тънкоструйно поточе падащо върху позеленели скали и се вливаше в езеро обрасло с папрати, които слоновете бяха смачкали, следите им бяха навсякъде, както и изпражненията. Нагазахме в езерото, пиехме направо от прясната вода, която се стичаше по скалите. Беше чиста и прекрасно прохладна, и когато се напихме започнахме да плискаме лицата си, измивайки солената коричка засъхнала пот.

Каранджа пи умерено и започна да оглежда земята с фенерчето си.

— Някакви следи от тях? — попита Ейб.

Той поклати отрицателно глава и се изправи.

— Прекалено много слонове.

— Колко още остана?

— Близо сме.

— И ти все още мислиш, че той ще се крие в пещера тук в планината?

Гласът на Ейб беше изпълнен със съмнение.

— От тук е дяволски далече до лугата, където той спря избиването.

— Може би десет километра. Нищо.

Каранджа беше до нас, пушката през рамо, ръцете му бяха хванати за хлъзгавата скала.

— Сега се качваме нагоре.

Той започна да се катери, търсеше места за стъпване. Скалите образуваха хлъзгава стълба, която вървеше нагоре под близо 45 градуса. Натоварени с камерите и торбите си ни отне доста време да стигнем до върха, около двеста метра, където ставаше равно с поредица от плитски скални езерца и преминаваше в стръмен овраг. Беше почти тъмно, луната беше закрыта от черен скален връх, оврагът се стесняваше в цепнатина, слабо се чуваше ромон на падаща вода. Навсякъде около нас имаше скали, всичко беше тъмно и никакъв повей на вятър.

Каранджа оглеждаше с фенерчето си и изведнъж се наведе.

— Вижте!

Той сочеше и въпреки че, проговори тихо шепотът му се върна към нас като ехо от околните скали, странно отражение в мрака. Беше трудно да разберем защо възкликна.

— Този камък — изместен е. Вижте отпечатък от пета. Тук — има пръст.

Необходимо беше богато въображение, за да разтълкуваш тези бледи следи в чакъла, но Каранджа беше доволен.

— Един човек с обувки, другия бос. Сега вече знаем, че бил тук.

Вгледах се в неразборията от паднали камъни и си спомних как Мтоме се беше появил от храсталака. Първия път, когато срещнах ван Делдън. Само преди седмица. Сякаш беше преди сто години и Мтоме беше дошъл толкова тихо.

— Къде? — прошепнах, косата на врата ми се беше щръкнала при мисълта за изстрел насочен към нас от сенките.

— Къде е скривалището?

Каранджа поклати глава.

— Трудно е — прошепна той взирайки се в тъмнината.

Високо над нас стърчеше скален връх и проблясваше бледо на фона на звездите и осветеното от луната небе. Цепнатината беше една черна пропаст, непрогледна, изпълнена с шепота на водата, падаща някъде долу върху невидимото лице на скалите.

— По-високо е, мисля. Когато хванали този браконьер ние приближили се отгоре.

— Трябва доста да се катерим — каза Ейб, като се взираше нагоре към мястото цепнатината с формата на римско пет се очертаваше високо над нас в небето.

Каранджа кимна.

— Но вие сте го извели оттук?

— Да — замисли се и каза: — Вие стойте тук, моля.

И ни остави като влезе навътре в пукнатината, очертанията му избледняха, докато изведнъж вече не го виждах. След малко той тихо извика, шепотът му премина между скалите, чухме неговото име, както и нашите. Мисля, че говореше на два езика, защото повтаряше имената. После настана продължителна тишина.

— Той не е там — каза Ейб отегчено.

— Е, ако не е там — казах. — Няма смисъл да шепнем като група заговорници.

Мястото ми ходеше по нервите и единствения начин да решим нещата беше като извиках:

— Господин ван Делдън! — И скалите още го повтаряха, като казах кои сме и защо сме дошли. — Сутринта тръгва патрул, за да ви хване. Дойдохме да ви предупредим. Мери ни помоли за това.

Ехото на моя глас замря, настана тишина, само звукът на водата. Нямахме никакъв отговор.

— Жалко — промърмори Ейб с разочарование в гласа му. — Ако бяхме тръгнали с него...

Камък цопна в коритото на потока зад нас и аз се обърнах, очите ми впери в тъмнината. Нищо не помръдваше. Една ръка ме хвана и Каранджа каза:

— Вдигаш много шум. Опасно. Ако патрул е близо зад нас.

— Има ли значение — отговорих. — Той нали не е тук.

— За теб, не. Няма значение. Но за мен...

Несигурността в гласа, бързото местене на погледа му в тази слаба светлина ме накараха да разбера, колко много рискуваше той като ни беше довел тук. Ейб също го разбра.

— Съжалявам — каза той. — Ти искаше да си с него, нали?

Каранджа кимна.

— И сега?

Последва дълго мълчание. После Каранджа каза:

— Сега, трябва да се опитам да го намеря. Друго не мога направя.

— Къде мислиш, че е той?

Той се замисли.

— Считам, може да чака утрешен лов, някъде в пустиня към Кулал.

— Това е доста далече — със съмнение коментира Ейб. — Вероятно, можем да отпочинем тук, да поспим...

Каранджа поклати отрицателно глава.

— Трябва аз вървим бързо. Утре ще има повече армия, повече патрул. За вас невъзможно.

Ейб сложи камерата на земята и седна на един камък.

— Добре тогава, остави ни тук и продължавай сам! Това ли искаш?

Той кимна, стоеше нетърпеливо, взираше се в тъмното римско пет на цепнатината.

— Това трябва аз направя.

Каза го с неохота, с нежелание да приеме, че ван Делдън беше тръгнал, и той се беше захванал с безцелна мисия. После отново се обърна към нас.

— Тук сте в безопасност. Сутринта, като дойде патрул, вие кажете, моля, на сержант, че аз заминал в Найроби.

— И той ще ни повярва? — попитах.

— Може би — звучеше неуверено. — Но, моля, кажете му. Аз тръгва сега. Довиждане господин Финкел. Радвам се, че се запознали.

— Мога да кажа, че настоявах да ни придружиш до тук — промърмори Ейб.

— Не, не беше добре. След като загубили минибус. Беше по моя вина.

Но той поклати глава.

— Те няма да повярват на това.

Той сграбчи ръката на Ейб, след това и моята, и миг след това изчезна. Проблясъкът от фенерчето му за момент показва как той търсеше първите стъпала, които водеха надолу през ръба и после изчезна, бяхме отново сами.

— Бедният той! — промърмори Ейб. — След толкова години с ван Делдън...

Той поклати глава.

— И ако го намери, после какво? Какво е бъдещето на човек, напуснал позицията, която е достигнал, в йерархията на един нов африкански режим?

Неговите думи ми напомниха за нощното пътуване до Серенгети, колко уплашен беше Каранджа. И сега беше отново сам, опитваше се да намери път в пустинята към човек, който по някакъв начин е бил добър с него, преди много години в едно друго време.

— Защо мислиш, че го прави? — попитах. — Да изгори кораба си по такъв начин. Няма никакъв смисъл.

Ейб се засмя.

— Винаги искаш да знаеш защо.

— Ти не искаш ли? — попитах раздразнено. — Ти си репортер. Сигурно си любопитен.

— Да, разбира се. Но логиката и емоциите... — Той се усмихна и поклати глава. — Човек е едно лудо, объркано създание и аз отдавна съм се отказал да се опитвам да намеря рационалното в неговото държание. Мислиш ли, че ще го намери? Сам и без вода?

— От къде, по дяволите, да знам?

— Чел си за тази страна. Трябва да имаш някаква представа. И носиш тази книга със себе си?

— Да.

— Бих искал да я погледна отново като се съмне.

— И да изчакаме тук да дойде патрулът?

— А какво друго да правим?

— Ще ни изпратят с ескорт обратно в Найроби.

— Най-вероятно.

Седях си и ме беше яд на мене си. Ако бях останал долу в лагера тази сутрин щях да снимам. Нещо, което можех да продам, а аз глупакът...

— Господин Финкел!

Повикът идващ от тъмнината беше толкова слаб, че едва се чу над лекия ромон на водата.

— Само Вие сте, нали? — Една сянка се приближи към нас и каза: — Корнилиъс ван Делдън.

Очертанието на главата беше на фона на звездите, брадата и дългата пусната коса изглеждаха бели, цевта на пушката му леко проблясваше. Той тихо извика в тъмнината, даваше инструкции.

— Сега трябва да минем по друг път, ще отнеме повече време.

Той погледна часовника си.

— Мислех да тръгна в три, три мина вече.

Той замълча и Ейб се изправи срещу него.

— Къде планирахте да отидете?

— Едно семейство слонове трябва да бъде принудено да се придвижи или ще попадне в зоната на изстребване. Попаднахме на него на свечеряване, предъвкваха смокинови листа на един от склоновете на Мара.

— Ние срещнахме друго, докато се катерехме до тук — каза Ейб. — Но сега вече нищо не можем да направим за него. Вие убихте двама африканци и от армията ще изпратят още хора.

Но всичко, което ван Делдън каза беше:

— Къде срещнахте това стадо?

— Когато минахме покрай първата стърчаща скала, на около километър по-долу.

— Колко бяха?

— Не ги броихме.

— До сега срещнахме тридесет и седем. Три семейства и няколко стари слона с тях. Всички отиваха на север. И вашите ли, също?

Ейб кимна.

— И всичките следи, които видяхме, също бяха насочени на север. Но вие нямате никакво време да се занимавате със слонове. Единственото е да се измъкнете от тук. — И после изведнъж добави. — Да тръгнете към крайбрежието. Мери поиска да Ви предадем това.

Ван Делдън поклати отрицателно глава.

— Нямам никакво намерение да си тръгна сега. Тези слонове имат нужда от мен и трябва да разбера къде отиват. Ако мога да ги накарам да продължат да се движат, да ги изкарам от зоната на избиването до зори и след това да ги последвам...

Той рязко се обърна встрани и леко повика Макунга. И когато той се появи като сянка до него, напълно екипиран с пушка и патрондаш, той му заговори тихо на неговия език. Думата „симба“ се повтори няколко пъти, Макунга кимаше, бели зъби просветваха в тъмнината. После той изчезна, потъна безшумно и бързо като котка между скалите надолу, откъдето бяхме се изкачили.

— Макунга имитира много добре лъв — каза ван Делдън. — Слоновете не му обръщат много внимание. Но майки, придружени от малките си, се пазят от лъвовете. Той ще ги накара да вървят, и ще го направи сам най-добре.

— А ако срещне патрула? — Ейб прозвуча изненадващо ядосан. — Да рискувате своя живот, добре, но да изпратите някой друг...

— Знам какво правя — отговори рязко ван Делдън. — Вие рискувате живота си като дойдохте тук... Защо? Защо дойдохте?

— Казах Ви, Мери ни помоли...

— Тя е глупачка, да изпрати тук двама мъже, които не знаят нищо за Африка. И Каранджа, той защо дойде?

— Един Господ знае, след като го накарахте да мисли, че не сте тук.

— Но той спомена нещо за това колко Ви обича, и за това, че е казал на сержанта от патрула за това скривалище на онзи браконьер...

— Казал му е, така ли? — Ван Делдън се разсмя леко и грубо добави: — Голям шегаджия. Той сега е човек на Кимани.

Той повика Мтоме.

— Ако вие сте готови тръгваме веднага. Ще Ви бъде трудно да вървите. Нямаме и нищо за ядене. Вие носите ли някаква храна?

Ейб поклати глава в отрицание.

— Но ще ни вземете с Вас, нали?

В гласа му имаше нотка на изненада.

— Няма начин да ви оставя да потвърдите пред патрула това, което Каранджа е казал. Те сигурно водят добър следотърсач със себе си.

Той тръгна, но после се спря и отново се обърна към Ейб.

— За тези слонове, дето сте срещнали. Бяха женски, нали?

— Предполагам. С тях имаше малки. Но след тях вървеше самотен мъжки. Голям, но много измършавял.

И Ейб му разказа как Каранджа не беше отстъпил, когато слонът нападна.

— Голяма щуротия. — В гласа му имаше уважение, но с неохота. — Можеше да ви убие, всички ви.

— Не мисля — промърмори Ейб. — Смятам, че знаеше какво прави, пък и слонът не беше много сигурен в себе си.

— Имали сте късмет, това е. Когато бях в Марсабит, можеше да се правят подобни неща и нямаше опасност. Слоновете бяха в безопасност и те го знаеха. Но тук, след всичко станало... — Той поклати глава. — Тук всички слонове се водят от една-единствена идея да бъдат далече от хората. Вече три пъти ме нападат. Имали сте голям късмет.

Той направи пауза и след това сякаш изричаше мисълта си на глас.

— Мъжки, казваш. Имаше мъжки слонове около групата, която видяхме на свечеряване, и друг с групата, която опазихме от избиване.

Той сякаш щеше да каже още нещо, но се обърна.

— Чакайте тук!

Той се върна обратно между скалите, леко повика Мтоме и даде заповеди.

Погледнах Ейб.

— Ще тръгнеш ли с него?

Той кимна и в очите му улових блясък на вълнение.

— Нали за това дойдох тук.

— Ами, ако отново нападне групата на Кърби Смит...?

Мислех си за слона в лагера. Той може да ни използва, както мислех си ползваше Каранджа.

— Знаеш, че това е било умишлено. Той нарочно беше изчакал Каранджа да тръгне сам.

— Сигурно. Какво друго очакваш, след като някой се изфука по този начин?

— Какво имаш предвид?

— Ти разнесе из цялата долина, че патрулът е тръгнал и той веднага разбра, че има само един човек, който може да им е казал за това скривалище.

— Значи аз съм виновен — това ли твърдиш? Моя ще е вината, ако убият Каранджа.

— Няма значение.

Той отново седна, облегна се назад и се взря в звездите.

— Тръгнаха на запад — промърмори той. — Единствената миграция, за която съм чел, е била между река Тана и онова, което беше Танзания. Било преди години, когато имало големи слонове. Но, дали това са били само мъжките — мъжките обикалят по-далече от женските...

После той се изгуби в размишления върху една загадка, която нямаше връзка с нашата ситуация.

— На теб сякаш не ти пука, че рискуваш живота си.

Ехото от моите думи прозвуча високо и трудно.

Той ми се изсмя.

— Уплашен?

— Аз, да, но ти не си. Това е, което не разбирам.

— Не, прав си. Не ми пука много.

Той бавно се обърна към мен, като се облегна на лакът.

— Вие все още можете да тръгнете надолу по рекичката, обратно по пътя, от където дойдохме докато срещнете патрула. Така че, може би трябва да ти кажа. Моята съпруга почина преди година. Беше дълга, бавна, болезнена смърт, а и ние бяхме много близки. След това — да,

мисля си, възгледите ми за живота се промениха. Ти никога не си бил влюбен, нали?

— Бил съм, разбира се.

— Но, не в една жена, в продължение на години.

Гласът му заглъхна в мълчание.

— Имаш ли деца? — попитах.

— Не. Дори ако имахме, не знам дали това щеше да промени нещо. До сега те щяха да са пораснали. Толкова дълго бяхме заедно.

Той отново се облегна назад.

— Добре, ето те и теб тук — това е толкова близо до това да мога да ти обясня защо съм тук, защо ще продължа с ван Делдън. Ти прави каквото решиш.

Но тогава ван Делдън се появи отново. Мтоме до него, и аз вече нямах никакъв избор.

— Време е да тръгваме.

Той вдигна торбата на Ейб, като пробва теглото ѝ.

— Какво има вътре, филми?

Ейб кимна.

— И малко дрехи.

— Риза, пуловер, резервни панталони, чорапи, кърпа, това е всичко, което ще ти трябва.

— Моята камера не върши никаква работа без филми.

— Ще вървим по светло.

— Тогава нещата се решават — промърмори Ейб, като все още седеше на скалата, гласът му инатлив.

Ван Делдън се вгледа за малко в него, после побутна торбата ми с крак.

— Още филми?

И когато му казах какво има в нея, добави:

— Добре тогава. Една камера и една торба с филми, колкото мислиш, че можеш да носиш.

Той се обърна, но после спря.

— Този австрийски граф не е ли ловувал слонове на бреговете на езерото Рудолф? Кога е било това? Не мога да си спомня.

— Март 1888 година — отговорих.

— Само женски или е имало и мъжки?

— Мъжки и женски.

Той кимна.

— Интересно, при условие че е можел да ги различава. Беше преди доста време, когато четох записките на фон Хьонел за тази експедиция. Ако не са много тежки вземи и тях. И картата, също.

Той се върна при скалите, като остави Мтоме да ни наглежда докато прехвърляхме всичко в една торба.

— Коя камера? — попита ме Ейб. — Никога преди не съм снимал с Бьолю, но мисля, че е по-лека, така че по-добре да вземем тази.

— Която решиш.

Мисля, че проявяваше любезност, като знаеше, че камерата Бьолю беше лично моя, но в този момент не ми направи впечатление. Бях в мрачно настроение, убеден, че няма да имаме никаква възможност да заснемем нещо. Как можехме, в компанията на човек, който водеше партизанска война? Щяхме да имаме късмет, ако се измъкнем живи. И въпреки това той се съгласи да вземем и камера. Първо Кърби Смит, сега ван Делдън — беше изключително, колко внимателни с публичността бяха тези хора. Всеки един изглеждаше, че има нужда действията има да бъдат записани на филм.

Оставихме Болекса на Ейб и торбата с мръсни дрехи, скрити в една цепнатина под скалата. После се изкатерихме на скалата до една ниша над пещерата на браконiera, където ван Делдън и Дима бяха заети да заличават всички следи от стъпки. И когато те бяха почистили повърхността с един обрасъл с листа клон тръгнахме, като се катерехме по лицето на скалата, което ни изведе над тънката струя на водопада. Часът според моя ръчен часовник беше три и половина и луната изчезна зад планините от другата страна на долината.

Всичко беше скали, канарите и върховете над нас бяха черни и ние се движехме бързо, само звездите осветяваха пътя ни, спъвахме се търсейки къде да стъпим в тъмното. Торбата, която носех стана оловно тежка и жулеше рамената ми. Веднъж ван Делдън забави крачка.

— Искаш ли някой от моите хора да я носи вместо теб?

Аз поклатих отрицателно глава. Те вече бяха натоварени с пакети, одеяла, бутилки с вода, колани с амуниции и пушки.

— Ще се справя.

Казах аз, като знаех, че ще направим филм, само трябваше да свикна. Ейб носеше само камерата и пак му беше трудно да върви.

Скоро след това започнахме да се спускаме и излезнахме от скалите отново в кедрова гора като следвахме някаква дивечова пътека. Беше много тъмно, слизането беше много стръмно докато излезнахме на северния склон на планинската верига. Тук ван Делдън ни изостави, взе Мтоме със себе си. Не даде никакво обяснение, само каза:

— Сега Дима ще се грижи за вас. Той знае къде да отидете.

Гората ги погълна и отново бяхме сами с Дима, който припряно каза:

— Трябва да вървим бързо. Скоро стане светло.

— Къде отиваме? — попитах, но той продължи да върви, без да отговори, и Ейб до мен каза: — Въпросът е къде отиде ван Делдън?

— Мисля, че да се срещне с Макунга.

Но той се съмняваше в това.

— Ако беше така, защо не тръгна с него от самото начало?

Дима просъска да пазим тишина и продължихме мълчаливо залитайки в тъмнината. Постепенно гората се разреди и даде място на смесена растителност, която се сви до храсти при първите проблясъци светлина на изток. Беше минал повече от половин час откакто ван Делдън ни беше напуснал и теренът стана по-лек, Дима ускори крачка. За кратко аз едва осъзнавах подобрената видимост, после бързо се зазори и можехме да видим разпръснатите навсякъде голи скалисти върхове на веригата Ниуру зад далечната страна на долината Хор. Пред нас склонът се спускаше надолу към пустинята, кафяв пясък и чакъл и далече напред, където хоризонта се сливаше с млечнобялото небе, мисля, че можех да видя върха на Кулал. Слязохме от склона на планината в местност със сухи храсти, тръни и акация и там видяхме зебра, която бойците-морани не бяха убили. Беше имперска зебра, вид типичен за тази безплодна северна територия. Имаше голяма глава и врат и шарките бяха по-нагъсто. Тя стоеше и ни гледаше с любопитство докато не навлязохме в зоната ѝ на безопасност и тогава тя побягна в лек галоп, като спираше от време на време да ни погледне отново. Сега във въздуха имаше искрене и свежест, която не бях усещал откакто бяхме в Африка.

Пресякохме лугата оградена по ръба от дървета и храсти, листата им повехнали от липсата на влага. Най-вероятно същата луга, в която бяхме вчера вечерта, но по на изток. Дима беше уголемил крачките си, ходеше се добре върху твърдия пясъчлив чакъл и не се чуваше никакъв

звук само чуруликането на птиците нарушаваше тишината. Минахме покрай разрушените останки на стара манята и се чудех какво е замислил ван Делдън и дали Макунга ще изведе слоновете от зоната за умъртвяване навреме. Кърби Смит скоро ще напусне лагера и самолетът ще излети.

— Би трябвало да видим самолета, когато излита — казах.

Ейб се обърна и ме погледна.

— Ако можем да го видим, то и пилота ще ни види.

Лицето му изглеждаше изсушено и изморено със сенки под очите.

— Може би това иска ван Делдън.

Той се усмихна изнурено.

— Може би.

И продължихме отново в мълчание, вървахме в бледата и студена светлина между деня и нощта. Но постоянно ставаше все по-светло и тогава внезапно слънцето разгърна огромен щит от блестяща червенина на източното небе. Изведнъж земята пламна с цвят. Безцветният пустинен чакъл придоби нюанс на изсъхнала кръв, в който всичко блестеше, шубраците, тръните и игривите птици светеха с великолепно червено сияние, което подсказваше за настъпващата топлина.

Беше фантастично и спиращо дъха преживяване, най-вече, защото го виждах докато вървах пеша, а не от колоната камиони по пътя покрит с мъгла от прах. И в този фантастичен изгрев видях врата на жираф, стърчащ като стълб и ни гледаше над бодливите тръни. Точно тогава исках да спра и за момент да се насладя на тази изумителна красота, но Дима продължи бързо напред.

Жирафът тръгна, станаха четири тънки дълги вратове и наклонени тела, огрени от слънцето петна от тъмно червено разделяно от разнообразни бели линии, сякаш голяма, широка мрежа бе хвърлена върху тях. Те стояха там скупчени и ни гледаха, след това припнаха в бяг подобно на камили, който скоро се превърна в изключително грациозен галоп, който притесни двойка щрауси.

— Мрежести.

Ейб въздъхна сякаш си записа нещо наум. Той се спря за момент и се загледа след тях, след това започна да се влачи уморено с присвити рамене.

Вече се катерехме, земята наклонена леко нагоре, топлината бързо се усилваше. Кръвта бучеше в ушите ми и двамата бяхме уморени, продължавахме да вървим напред замаяно, чакъл и пясък блестяха от слънцето, започна да се оформя малко торнадо.

И след това, от върха на хълма за първи път зърнахме лавата, която се простираше напред, огромна стена от нея като железопътен насип, черна в сянката без нито едно дърво или храст, без нищо растящо. Отвъд нея, ярки на слънчевата светлина, се оказаха купчини от шлака и стари мини.

— Натам сме се запътили — каза Дима, сочейки огромния насип от лава. — Там ще намерим извори.

— Ще бъдат сухи — каза Ейб и африканецът кимна. — Сухи.

Той направи пауза, черното му лице блестеше и направи гримаса, докато гледаше на север.

— Някой ден пак ще завали — каза той с надежда, но неубедително. — След дъжд пустинята е много хубава.

Гърбицата на планина Кулал се разпростираше на хоризонта като заседнал кит и в светлината на ранния изгрев зеленината на гората проблесна като изумруд под розово-белия облак провиснал над върха.

И докато ние стояхме там, вирайки се напред в пустошта изгубени в сутрешното спокойствие, изведнъж чухме изстрел. Дойде от лявата ни страна, остър и тънък звук, последван от още един и още един. След това къмба от пушек се издигнаха нагоре все едно някой, далече на запад от нас, беше запалил огромен огън.

Погледнах Ейб.

— Какво е това, друг камион?

Със сигурност този мъж нямаше да направи едно и също нещо два пъти.

— Не е камион — каза Ейб тихо. — Мисля, че е самолет.

Дима хвана чантата, изтръгвайки я от мен.

— Да вървим бързо — каза той настойчиво, носейки чантата на рамо и вървейки с големи крачки.

— Трябва да е самолетът — изсумтя Ейб. — Онези слонове...

Но сега той се движеше много бавно и нямаше въздух дори да говори. Взех камерата от него и докато вървахме надолу, на север по склона, първо Кулал, а после и билото с лавата изчезнаха от погледа ни. Десет минути по-късно приближихме лавата, място с натрошени,

надупчени камъни, които ни караха да си избираме пътя и да балансираме внимателно по нестабилните парчета вулканична магма.

После разпръснат чакъл примесен с лава, след това чакълът стана на отделни петна, а скоро не остана нищо друго, освен лава, невероятна кафява пустош, навсякъде заоблени камъни, между които се движехме трудно, насипът, черен в сянката, се издигаше пред нас като част от индустриалната революция нарисувана от луд човек.

Никога през живота си не бях виждал такова място, адска пустиня, която изглеждаше сякаш парчета шоколад бяха смлени и яростно разхвърлени щедро от гигантска ръка по повърхността на земята.

Когато стигнахме до насипа, той беше една разпадаща се стена от разбита метална скала, така надупчена, че приличаше на развалина от изгорели, разпадащи се административни сгради. Придвижвахме се бавно покрай вкаменената ѝ основа и се чувствахме се като раци ходещи по ръба на рифа, и макар да бяхме в сянка, жегата беше съкрушителна.

Ейб падна два пъти и фактът, че ръцете му бяха свободни го спаси; вторият път си ожули коляното и си скъса панталоните. Изминавахме по-малко от една миля за половин час, сенките се сгъстяваха, а слънцето напичаше жестоко полето от лава причинявайки ослепителен блясък, който нараняваше очите. Дима беше доста пред нас. Спънах се и докато се изправя, когато погледнах отново, него вече го нямаше. В далечината, вляво от нас имаше едно закърняло трънливо дърво обърнато обратно надолу, първия мираж от дневната жегата.

Той не се виждаше никъде и изведнъж ме обзе странно чувство, че лавата го бе погълнала. И след това той отново се появи, махайки ни, вече не държеше чантата в ръка, само пушката си. Имаше голяма пукнатина в скалата от лава и той ни чакаше на входа.

— Стойте там докато Тембо дойде.

Пукнатината беше дълбока, тъмна в неравномерната линия, и върху нея кафяви песъчинки много груб пясък насложени върху разчупената скала. Беше хладно в сравнение с температурата отвън. Ейб се просна, неговите слаби гърди се повдигнаха, устата му се отвори, задъхан от изтощение.

— Къде е водата? — попитах Дима.

— Сухо е сега, всичко е пресъхнало.

Той посочи мястото, където беше копал с ръцете си в пясъка. Кухината беше студена при докосване, но суха до дъно.

— И сега какво ще правим? От къде ще намерим вода?

— Спи сега — каза той.

Усетих сухотата на моите устни с езика си, взирайки се в бутилката с вода на колана му. Но когато аз го попитах да ни даде малко, той поклати глава.

— Няма пиене, когато Тембо дойде...

— Искаме да пием сега.

— Няма пиене — повтори той упорито.

Аз се вирах жадно в бутилката, но знаех, че не трябва. Той беше дал своите заповеди и това можеше да означава само, че ван Делдън знаеше много добре, че от тук до езерото Рудолф няма никакво вода.

— Колко път има до езерото?

Той сви рамене.

— За този мъж — той кимна към Ейб, който лежеше на гръб със затворени очи, — мисля, прекалено далече.

Приседнах и облегнах гръб на грубата метална повърхност на скалата. Вълна от умора премина през мен. И ако аз бях уморен...

— Добре ли си? — попитах Ейб.

Не получих отговор и видях, че е заспал, с отворена уста и езикът му тъмен и груб. Аз затворих очи за момент и също заспах.

Събуди ме воят на вятъра и посипването на пясък в цепнатината. Дима беше приклепнал до входа, пушката загърната с наметалото му, очите притворени. Зад него блясъкът на лавата беше отслабнал, нищо не се виждаше, освен кафеникавата мъгла на разнасяния пясък. Воят заглъхна, блясъкът се увеличи, когато пясъкът улегна докато стените на цепнатината оформиха една заслепяваща очите гледка на замъглен от горещината камънак. Вече нямаше сянка, слънцето жулеше почти вертикално и тялото ми прегаряше. Хвърлих поглед към часовника си и с изненада открих, че минаваше единадесет и половина. Бях спал почти два часа.

Воят започна отново, но доста по-далече, като бучене на експресен влак.

— Проклет вятър — промърмори Ейб.

— Колко време продължава? — попитах аз.

— Около час, предполагам. Започва и спира.

Кимнах, видях напуканите му устни, самият аз се чувствах обезводнен. За Бога, слънцето беше наистина горещо.

— Какво стана с ван Делдън?

Той поклати глава, съвсем леко потрепване сякаш и това беше твърде голямо усилие. Облегнах се на скалата, опитах се да си представя какво щеше да е да се опитваш да вкараш дивите слонове в зъбите на пясъчната буря, като си спомних описанието на фон Хьонел на ураганните ветрове духащи край Кулал. Ех, да можеше да завали. Затворих очи от блясъка и чух мърморещият му глас да казва:

— След два часа отново ще имаме сянка.

— Мислиш ли, че той ще дойде?

Ейб не отговори и когато отново го погледнах той беше увил кърпата върху главата си, за да се предпази от слънцето.

С присвити очи погледнах през полето от лава там, където вятъра завърташе пясък високо във въздуха.

— Тази вечер — казах аз, — когато е по-студено и няма вятър, ще трябва да пробваме да стигнем до Сирма. Там има източник на вода.

— Колко далече е?

Но не беше въпрос на разстояние. Опитах са да обясня през какъв терен трябваше да минем. Но не можех да си спомня колко време беше отнело на Телеки, 4 часа, цял ден? Не можех да си спомня и нямах сили да извадя книгата и да проверя.

— Луната се е показала — промърморих. — Нощен поход...

— Забрави — каза той. Ще бъде сухо като това място.

— Езерото винаги ще го има.

— Забрави ти казах. — Неговият глас изкънтя. — Слоновете не могат да живеят в такава страна, а аз не ходя никъде, където няма слонове.

— Имало е слонове на езерото Рудолф, когато Телеки е бил там, и то доста.

— Майната му на Телеки — каза той. — Винаги цитираш Телеки. Било е преди повече от столетие. Климатът се е променил. Всичко се е променило. И ако ван Делдън не дойде аз се връщам.

Погледнах към Дима.

— Има ли слонове по бреговете на езерото Рудолф? — попитах.

Той поклати глава, намръщи се и аз не знаех дали това е, защото не разбираше или казваше, че там няма слонове.

— Ще решим, когато стане по-хладно — промърморих аз.

— Прави каквото искаш — каза Ейб сприхаво и скри отново глава в кърпата си, тъй като нов стенещ и унищожителен вятър вкара пясък в пукнатината.

Трябва да съм задрямал и когато отворих очите си с потрепване моментално осъзнах, че Дима се беше изчезнал от охранителния си пост. Принудих се да стана и да отида до входа. Нямаше вятър и слънцето беше право отгоре. Отразяващият се блясък от лавата беше по-лош от светлините на което и да е студио. За момент беше заслепяващ и не виждах нищо друго, освен пясъка, движещ се по дългия си път и носещ със себе си лекото мърморене на вятъра. Кулал не се виждаше. Беше скрит от червеникавокафявата мъгла. Аз засенчих очите си, гледайки на юг, където нещо проблесна в горещината. Храсти, дървета... — или те се движеха. Не бях сигурен. Те се сляха в едно, разделиха се на 3, не на 5, всичко замъглено и след това започнаха да бягат. Отне ми известно време да осъзная, че са били щрауси, и още по-дълго да разбере, че нещо ги беше смутило. Те бяха на поне миля и половина, отвъд лавата, където първият от изсъхналите храсти приличаше на тръстикова пясъкостъпка. Появи се мъж, ясно и точно очертан, и формата му беше моментално замъглена от жегата, пясъчен дявол се завъртя на мястото, където го бях видял.

— Какво е това?

Аз се обърнах и видях Ейб да излиза от входа и когато отново нагам погледнах пясъчния дявол беше изчезнал и там имаше двама мъже, не един.

— Ван Делдън — казах аз. — Или поне си мисля, че е той.

Дима беше отишъл да го посрещне. Сега виждах Дима да стои неподвижен, на края на стената от лава, тъмнината на тялото му се сливаше със скалите. Кафявата мараня на носещия по въздуха пясък отиваше на запад от нас и слънцето напичаше като пещ.

— Чудя се какво е направил с тези слонове — промърмори Ейб.

Фигурите се движеха на забавен каданс, пълзящи през блестящия ръб на видимост отпратени към Дима и стената от лава. Лек бриз докосна лицето ми, пясъчната мараня се приближаваше, звукът ѝ се засилваше и ние се върнахме обратно в горещия слънчев капан на

пукнатината, увихме кърпите около лицата си. Но този път тя не стигна до нас и когато отново излязохме на входа, можех да ги видя доста ясно. Дима бързо се връщаше пред тях.

Той беше задъхан, когато стигна до нас, потта блестеше на челото му.

— Тембо каже ти влизаш.

И той ни бутна отново в пукнатината. Няколко минути по-късно ван Делдън пристигна, Мтоме близо зад него. Те се излегнаха, и двамата бяха изтощени и бях шокиран да видя колко дълбоки бяха линиите под брадата на ван Делдън.

— Какво се случи? — попитах.

За момент той не отговори, избърса лицето си с ръкава на маскировъчното яке. После се облегна назад на скалата и затвори очи, на врата му все още висеше бинокъл, пушката му изправена до него.

— Имаше пазач в самолета, разбира се, и проклетия глупак беше седнал в пилотската кабина. Спеше там и не излезе докато не чу Ленд Ровъра идващ от лагера южен Хор. Беше партньорът на Алекс, Джеф Сандърс и с него имаше четирима войници. — Гласът му беше дебел, почти грачещ. — Не ни даде много време. Ударихме самолета и побягнахме. Трябваше да се върнем до потока и да го прегазим. Единственият сигурен начин да се отървем от тях. Дяволски труден преход.

— Защо трябваше да чакаш пазача да излезе? — попита Ейб.

Очите на Ван Делдън леко се отвориха.

— Той можеше да бъде убит, затова. Бедният дявол не беше там, защото му харесваше. Той беше войник, не ловец.

Ейб поклати глава, усмихвайки се на това фино разграничение.

— Къде е Макунга? — попита той.

— Все още на склоновете на Мара с онези слонове.

— Всичко ли ще бъде наред с тях?

— Така мисля. Без самолет ще им отнеме време да ги открият. Твърде късно е, за да направят добра засада. И ако те все пак ги настигнат ще бъде опасно да ги следят. Тези слонове караха Макунга да реве като лъв цяла нощ. Те ще бъдат много раздразнени и ядосани.

Той отново затвори очи, дишайки дълбоко, коремът му се движеше навътре-навън с контролирано движение на диафрагмата.

— Тук няма вода — каза Ейб.

— Не, не предполагах, че ще има.

— Какво ще правим сега?

— Чакаме Макунга. Той знае къде да се присъедини към нас.

— Да, но после какво? На къде тръгваме оттук?

— Езерото Сирима, Балеса Кулал — накъдето отиват тези слонове.

Той погледна към мен.

— Носиш ли онази книга? Бих искал да проверя какво фон Хьонел казва за слоновете, които са простреляли на бреговете на езерото Рудолф. Беше на източния бряг, нали?

— Да, но когато те открили езерото, идвали от веригата Ниеро, не откъдето сме ние сега.

Аз извадих книгата от чантата и му я подадох.

— Ако помня правилно, те открили две стада от слонове на юг от езерото, после нищо докато не отишли на север от планината Лонгондоти.

Той кимна.

— Слоновете никога не биха отишли в лавата в подножието на Кулал.

— Тогава как биха стигнали до областта Лонгондоти?

— Може да са дошли южно покрай езерото от Абисиния. Но ако са отивали на север, като тези, които следяхме, то тогава трябва да прекосят Кулал или да следват руслото на Балеса Кулал до източната част на планината. Там обикновено има вода под повърхността, но не мисля, че сега ще има, не и след сушата.

Той отвори книгата и го гледах, докато изваждаше чифт очила със стоманени рамки от своята раница, възхищавах се на човешката издръжливост. Той беше прекарал в път по-голямата част от нощта и половината ден и още имаше енергия, да прегледа книгата на фон Хьонел.

Звукът на вятъра се усили, пясъкът шибаше ръбовете от лава на пукнатината и ние лежахме свити с покрити глави. Този път продължи да духа дълго време и дори след като най-накрая звукът от него утихна, останах където бях, затворен дълбоко вътре в себе си, питайки се какво ще ни донесе нощта, къде щяхме да сме на сутринта. Не се осмелих да мисля за по-далечни неща от това, в компанията на този стар човек и странните му идеи. Щом свалих кърпата от лицето си, го

видях все още подпрян на скалите, очите му бяха затворени, книгата и очилата на земята до него. Останалите също спяха, аз също се унесох в спомени за парк Батърсий през лятото и сянката на дърветата.

Когато се изправих, разбрах, че слънцето се беше преместило и грееше косо в цепнатината и ние бяхме в сянка. Ван Делдън отново беше взел книгата в ръце и си водеше бележки. Погледна към мен над очилата и каза:

— Мисля, че си прав. Две стада от слонове точно на юг от езерото на ръба на покритата с лава област. След това нищо до Лонгондоти, и после младия слон, който той срещнал.

Той се върна назад в страниците.

— Това е било на 17 март. Пет дни по-късно Телеки се въздържал и не стрелял по стадо от шест женски с пет малки на различна възраст... Графът убил няколко носорога и чул рев на лъвове през нощта. Това станало на брега на залива Алия. По-късно същия ден Телеки успял да хване в капан пет слона. Стрелял толкова ожесточено, че му свършили амунициите и трябвало да изпрати някой в лагера да му донесе още. Били и двете стада, шестте майки с малките и другите пет възрастни слона. Както ти каза мъжки и женски слонове, на брега на езерото и във водата.

Той се облегна назад.

— Не мога да си спомня някога преди да съм чувал слонове да ровят в морски водорасли.

Аз смених на позата си, защото ми беше трудно да го наблюдавам. Умората засилваше особеността му акцент.

— Там имаше един слон ровещ във водораслите — промърморих аз. — Смачка кануто, което те бяха донесли от крайбрежието.

— Той не казва, че е бил слон и не казва, че е ял от нещата.

Той отново погледна книгата.

— Той просто казва „тихо изкореняваше водораслите“. Има предвид езерни водорасли разбира се. После... — той прегледа следващите няколко страници. — После той се среща с „много слонове — първо два. После четири огромни звяра с големи бивни; после група от дванайсет слона, четири от които били много стари; после три млади слона с бивни до земята и на последно място стадо от четиринайсет животни по-големи от всички, които сме виждали

досега“. И единствения коментар, който прави е да изчисли стойността на слоновата кост!

Той се изсмя странно, което прозвуча отчасти като лай, от части като грухтене после обърна страницата и каза:

— А, това търсех: „Сряда 28 март — Следобед стадо от женски слонове и малки слезе към езерото близо до лагера и дълго време останаха неподвижни с водата стигаща до коремите им, изваждаха водорасли с хоботите си и като изтръскваха водата от тях ги изяждаха.“

Той рязко затвори книгата.

— Този човек не е писател, за да си го измисли — и добави отегчено — но в тази част на езерото няма водорасли, а заливът Алия е на почти хиляда и петстотин километра на север под планините Лонгондоти и Джаригол.

— Това е Лойангалани — казах. — На картата е маркирано като оазис.

Той кимна.

— Там винаги има вода. Идва от планината Кулал, надолу по голямата клисура. Има един път от долината Хор до Лойангалани построен от мисионерите. Но дори и да е оцелял през войната и не е бил разрушен от земетресенията той не е подходящ за слонове. Няма да им хареса. Минава през район забравен от Бога, нищо друго, освен лава и вулканични кратери.

Той се взря навън в ослепителната светлина.

— Не, предполагам, че ще минат край Кулал на изток. Ще минат по пресъхналото корито на Балеса Кулал и ако не намерят там вода, тогава единствената им надежда е да опитат и да се отправят по пътя водещ нагоре по склона на Кулал, покрай мисията и към гората.

Той поклати глава.

— Няма да е лесно, но трябва да опитаме. Алекс няма да опита да ги преследва, много е далече и гората е гъста. Поне някога беше гъста. Не знам какво е сега.

— На върха още е зелено — казах. — Вижда се.

Той замълча известно време, после погледна часовника си.

— Почти два е. По-добре опитай да поспиш. След три часа ще имаме храна и вода, тръгваме в пет и половина. Да видим дали ще намерим Макунга, преди да се стъмни.

Той свали очилата си, сложи книгата върху торбата, протегна се и заспа моментално.

Постоях така известно време, мислех за това, което каза и постепенно се убеждавах, че със сигурност нямаше да стигна до голямата каменна пирамида на Пор. Бях толкова близо. Взех книгата на фон Хьонел, разгънах картата от тънка хартия в нейния край, с маршрута им отбелязан с червено и датите на всеки лагер. Най-близо до мястото, на което бяхме се окопали сега са били на 3 март и на 13 март са минали по брега на езерото под планината Пор. Сгънах картата отново и захвърлих книгата с отвращение. Голяма експедиция със стадо добитък за храна, им беше отнело повече седмица да изминат по-малко от 80 километра.

Лежах си и тогава и следващото нещо, което осъзнах, бяха гласове и Макунга беше там, клекнал до ван Делдън, говореше бързо. Думите „ндову“ и „аскари“ бяха повторени няколко пъти.

— Какво става? — попитах аз.

Ван Делдън поклати глава нетърпеливо и продължиха да говорят. Накрая Макунга навлажни устата си от бутилка с вода, сви се и заспа. Ейб се размърда и поиска вода.

— Продължавай да лежиш — каза ван Делдън, — и няма да ти е нужна.

— Но Макунга пи вода.

— Той е бягал, за това. Патрулът, изпратен след вас, когато сте тръгнали по пътя на слоновете, ако не беше отклонен от жаждата за месо, щяха да го хванат. Застреляли са напълно пораснал слон и са седнали край трупа.

Тръгнахме както той беше казал, пихме по няколко глътки вода. Вятърът утихна, слънцето беше ниско на запад. Зад нас планината Кулал се беше разпростряла обагрена в червено, гората на върха се зеленееше, облаците се разнесоха. Всичко беше много чисто на лунната светлина. Имаше една двойка щрауси, която ни изчака да излезем от лавата в шубрака. Десет минути по-късно се натъкнахме на следи от автомобил.

Слънцето залязваше зад нас в червени отблясъци, цвят изпълваше пустинния пейзаж, осветяваше повърхността на натрупаната в ляво от нас лава, така че тя беше изпъстрена с пурпурни, зелени и жълто-оранжеви потоци. Във вечерната тишина се чу слаб

звук от форсиран двигател. Ван Делдън каза нещо на Макунга и той продължи напред, заобиколи едно възвишение покрито с разкъсани форми на тръни. Когато стигнахме до трънливото дърво той беше далече на отсрещния хълм, за да се скрие в бодливия гъсталак, а в равнината зад него един Ленд Ровър вдигаше облак прах и група от слонове се въртеше объркано в кръг.

Нямаше съмнение какво правеше Ровърът, зави, после отново. Опитваше се да насочи слоновете като непрекъснато пресичаше техния път. Ван Делдън се беше спрял, с глава наведена напред и се взираше ядосано.

— Прекалено късно — промърмори той. — След час и те вече...

Спря, тялото неподвижно.

— Кой е там?

Една фигура се беше появила от гъсталака, човек не по-голям от петънце сред разпростиращата се чакълеста пустиня. Но дори и на това разстояние можах да видя, че беше африканец и носеше пушка в ръка. Той тичаше и тичаше към слоновете.

— Кой е това? — каза ван Делдън и отново вдигна бинокъла пред очите си.

Обърнах се към Ейб с внезапна мисъл в главата ми. Апаратът беше пред очите му и той гледаше през визьора.

— Виждаш ли? — попитах, но той поклати отрицателно глава.

— Не може да е някой от ловците — промърмори ван Делдън. — Те никога няма да рискуват пешком, не при толкова много слонове, които сега са много раздразнени.

Ленд Ровърът зави отново, звукът му приглушен от квичене и тръбене. След това се чу само неговия звук. Слоновете бяха спрели в сблъскана група, няколко млади в средата, така че не можеха да се видят сред масата сиви гърбове и разперени уши. Всички бяха обърнати с лице към Ленд Ровъра, а отзад към тях приближаваше африканецът, сега потичваше и отиваше към фланга.

Внезапно куфарчето беше изтръгнато от ръката ми, Ейб отвори ципа и започна да рови вътре и търси сгъваемия обектив.

— Светлината не е добра, но си заслужава да се опита.

Беше напрегнат от вълнението, ръцете му трепереха докато сменяше обективите. И в този момент се чу изстрела, звукът ясен във внезапния покой, мълчаливото, уплашено стадо стоеше като изваяно,

неподвижно. Макунга беше изминал половината път до храсталака, стоеше изправен, пушката прехвърлена през рамо, и гледаше втренчено скупчените един до друг слонове и облакът прах вдиган от Ленд Ровъра. Единственият, който може би беше стрелял беше неизвестния африканец, но не можех да го видя. Сякаш пустинята го беше погълнала. Нямаше нито дърво нито храст, където можеше да се скрие.

Последва още един изстрел, и още един и изведнъж Ленд Ровърът започна да криволичи, извън контрол. Всички слонове се бяха извърнали, размахваха хоботи и търсеха новия източник на опасност. Нямаше тръбене, всичко беше замлъкнало, дори Ровърът спря. Тогава го видях, лежеше на земята, пушката пред него, тялото му се сливаше с червеникавия цвят на огрения от залеза чакъл. В този момент на неподвижност можехме да чуем само работата на двигателя на Ленд Ровъра. Слоновете също го чуваха и това им попречи да видят фигурата легнала толкова близо до тях. Те се обърнаха и внезапно един от тях тръгна напред като тръбеше силно. В следващия миг под краката му се издигна прах и той нападаше с вдигната глава и хобот навит под бивните. Чух лекото бръмчене на камерата и след това то беше заглушено от рева на Ленд Ровъра при тръгването му, насочвайки се към нас, но бавно, на тласъци, колелата му превъртаха и хвърляха струи червен прах. Слонът бързо го приближаваше и това не беше имитация на атака. Беше нещо реално.

— Какво, по дяволите се обърка? — казах на един дъх и Ейб близо до мен отговори през зъби. — Спугали са гума.

Ленд Ровърът спря, мисля, за да включи 4x4 и камерата все още снимаше, когато слонът стигна до него, наведе глава и заби бивните си в задната част на джипа. Забута напред, може би двајсетина метра, с наведена глава и напрегнати хълбоци, човекът до мястото на шофьора се опитваше да се обърне с пушка в ръка. Слонът вдигна глава, освободи бивните си и отново ги заби като тръбеше яростно. После хвана и повдигна Ленд Ровъра на задните му гуми, вдигаше го и му ръмжеше. За момент си помислих, че ще хвърли цялото нещо с предницата надолу, но мъжът с пушката най-накрая успя да заеме стойка на коляно и пукота от изстрела сякаш спря всичко неподвижно, животното стоеше там и Ленд Ровъра все още изправен, двигателят ревеше и задните колела се въртяха. После ушите бавно се отпуснаха

назад, главата и раменете хлътнаха и когато слонът приклепна на колене, колелата зацепиха и със стържене на метал Ленд Ровърът тръгна рязко напред.

Шофьорът би трябвало да ни е видял, защото сега машината се беше насочила право нагоре по възвишението пред нас и идваше към нас, четирите предавки стържеха и колелата се удряха в рохкави камъни, вървеше по ръба със спаднала задна гума. През облака от прах, който вдигаше, можех да видя мъртвия слон лежащ неподвижен като голяма сива скала и зад него, останала част от стадото наполовина скрита в техния облак от прах, разпръснати наоколо, звукът от тяхното квичене и ръмжане идваше към нас като далечен, неясен грохот, като рев на тъпна обзета от паника.

Ленд Ровърът стигна на върха и на последните лъчи светлина видях Мери да кара и Кърби Смит до нея, беше сложил ръка на кормилото, опитвайки се да завие встрани от нас. После спря, двигателят постепенно затихна, всичко утихна, дори слоновете запазиха тишина. Никой не каза нищо. Кърби Смит стоеше там, лицето му облято в пот и прах, ван Делдън стоеше с глава наведена напред, гледаше вторачено.

— Остави пистолета и слез!

Ван Делдън започна бавно да се придвижва напред. Мери и Кърби Смит все още стояха там, гледаха като зашеметени. Нейното лице беше изцедено от кръв, побеляло под тена. Тя повдигна очилата си, погледна мъжа до себе си, очите разширени, изглеждаха уплашени. Нейните устни помръднаха и в отговор на нейното прошепване той поклати глава, слезе бавно и остана там, лице в лице с ван Делдън, остави пистолета си на задната седалка. Бавно свали очилата си, втренчен във ван Делдън, белотата на зъбите му се показва в една усмивка, съзнателно усилие да изглежда небрежно.

— Можеше да ни убиеш.

— Може би следващия път ще го направя — каза тихо ван Делдън. — Но никой от моите хора не изстреля тези куршуми.

— Кой тогава?

Ван Делдън сви рамене. Той стигна до Ленд Ровъра, погледът му беше върху Мери, седяща там зад волана.

— След всичко, което те научих! — Гласът му беше плътен и ядосан. — Слизай от там.

Тя поклати глава, взирайки се в него безмълвно.

За момент помислих, че той щеше да изтръгне тялото ѝ от шофьорската седалка.

— Слизай! — каза той отново и беше очевидно от тона му, че той не можеше да понесе това да я гледа седнала там, в Ленд Ровъра на Кърби Смит. — Престани да се правиш на глупава с този мъж.

Устата ѝ се отвори, очите ѝ внезапно се разшириха изпълнени с ужас.

— Ти мислиш така? Мислиш, защото майка ми...

— Млъкни.

Грубостта на гласа му беше като плесница в лицето и тя се сви, ръцете ѝ стиснаха волана, тялото ѝ се скова, и двамата се втрениха един в друг. След това той се обърна към Кърби Смит.

— Аз я възпитах да уважава живота.

След това той придвижи няколко крачки напред докато застанаха лице в лице.

— Сега те предупреждавам, Алекс — каза той, говорейки бавно.

— Няма да направя нищо, въобще нищо...

— Ти вече направи съвсем достатъчно — Гласът на Кърби Смит беше висок и ядосан. — Вчера беше камион и двама мъже умряха в него. Тази сутрин стреля по моя самолет. Това не може да продължава.

— Защо не? Мислиш ли, че ще се предам?

И след това той наведе голямата си глава напред, гласът му помек, почти разумен.

— Дори ти трябва да си осъзнал, че има нещо странно в това придвижване на слонове на север. Трябва да си забелязал тяхното състояние. Видях как два от тях умряха на краката си. И мисълта, че са изтощени, но не спират. Дори ти и твоите ловци не можете да ги върнете обратно. Те продължават да идват в семейни групи, които са малки и небалансирани. Не си ли забелязал? Мъжките и женските са смесени. Те са загубили много от по-старите и много от младите. Само няколко малки са останали. Това е жалка гледка. Следя ги от три дни, наблюдавам ги. Всички се събират тук, така че имам чувството, че това е някакъв вид врата към място, за което те знаят. Това ли виждаш и ти? Имаш самолети. Трябва да знаеш много повече от мен за тяхното придвижване.

Той направи пауза, взирайки се в Кърби Смит.

— Добре? Прав ли съм? Това ли са последните тъжни останки събиращи се и идващи заедно в усилието си да намерят безопасно място?

Кърби Смит се поколеба и аз останах с впечатлението, че той се опитваше да измисли как да реагира на това многословно избухване.

— Те изглежда вероятно се събират...

— Малки групи от цялата тази част на Африка. Всички, които са останали.

— Не бих казал това. — И бързо добави, като с мъка се опитваше да запази разумно небрежния тон. — Наистина, ти знаеш, че не е възможно да бъдеш сигурен за точното разпределение и разположение на популациите от слонове. Може да са останали повече отколкото предполагаш.

Ван Делдън кимна с пръсти заровени в брадата.

— Това е една добра, успокояваща мисъл. Иска ми се да си прав. Но аз съм живял достатъчно дълго между слонове, за да усетя, че става нещо необичайно, и ти казвам Алекс, това на което ставаме свидетели сега е една изключителна миграция. Това може да е последният път, когато тези големи животни се придвижват през Африка на големи групи, за да се обединят.

И добави, като все още говореше тихо и бързо:

— Преди време почти успяха да ги премахнат. Трябваше толкова време колкото да се разпадне Римската империя, за да оцелеят — защото търговските пътища за износ на слонова кост бяха прекъснати. Сякаш цялата страна се затвори, за да защити това, което е нейно. Но това време...

— Мисля, че преувеличаваш.

— Дано да е така. Но когато последните бизони застанали срещу ловците, те не знаели, че това е за последен път.

— Казвам ти, че нямам никакво намерение да ги избия всичките. Изясних това на Конференцията. Никога не съм надхвърлял дадената квота...

— Твоята квота!

Ван Делдън се изсмя дрезгаво.

— Ще направиш това, което ти каже Кимани и доколкото познавам този дребен човечец, го интересува само слоновата кост. Той е бизнесмен като теб и като няма слонове, няма и повече слонова кост,

ще се захванете с други животни носещи печалба, които все още не са изтребени, докато някой ден стигнеш и до квота за диви прасета.

Той за момент се втренчи в него и после тихо добави:

— Предстои ти дълъг път, така че по-добре да тръгваш.

На Кърби Смит му трябваше малко време да разбере какво искаше да ме каже. Погледът му се насочи към Ленд Ровъра. Видях го как измерваше разстоянието и пресмяташе колко време ще му отнеме да скочи в него и да изчезне. Ван Делдън също го видя.

— Просто стой там, където си, Алекс. Имам нужда от превозно средство, затова ще заема твоето. И ще взема Мери с мен.

— Това решава тя.

Погледът му все още беше върху Ленд Ровъра.

— Няма да стигнеш далеч като вземеш Ровъра — каза той. — Колкото до избора ми — не можеш да ме спреш. Имам договор с правителството и подкрепа от армията. Не можеш да се справиш с армията.

— Тук горе мога да правя всичко.

Ван Делдън го каза бавно с тон на абсолютно убеждение.

— Познавам тази страна, а ти не.

След това се обърна, каза на Дима да смени гумата и се пресегна в Ленд Ровъра, взе захвърлената пушка, изпразни я и я хвърли на задната седалка. После се върна, изправи се отново лице в лице с Кърби Смит, и каза тихо, почти като в разговор.

— Знаеш ли, нямам нищо за губене. Абсолютно нищо. Не се надявах на живот на Сейшелите. Отидох там само защото ме изгониха от Африка, понеже така им беше удобно, а не защото ми хареса. Но ти... винаги си успявал да се справяш с живота много по-умело от мен. Имаш много за губене, нали? Всичко, което си постигнал през годините.

Кърби Смит повдигна леко рамене и не казаха нищо повече. Двамата стояха лице в лице докато Дима изкара крика от Ленд Ровъра и го плъзна под задната ос. Слънцето залязваше и долу в потъмняващото поле слоновете вече ги нямаше. Нямаше нищо объркано и никаква следа от африканеца, който беше стрелял.

— Помогни на Дима, ако обичаш — каза ми Ван Делдън, не отмествайки погледа си от Кърби Смит, а аз се захванах с повдигането на превозното средство, доволен, че има какво да правя.

Мери все още стоеше там, с изгубено, замръзнало изражение на лицето си. Но накрая излезе и ми помогна да сваля резервното колело. Мисля, че усещаше нуждата да се разсее с нещо.

Дима очевидно беше правил това много пъти. Не ни отне много да свалим колелото, но мракът вече беше паднал, когато го закачих към скобата на задния капак. Долният ѝ ръб беше нащърбен лошо, балонът беше разнищен. Зад мен чух Кърби Смит да говори с Ейб, опитваше се да го накара да убеди Ван Делдън да размисли.

— Още войска пристигна в лагера тази сутрин и сега армията има 2 патрула навън. Минибусят вече е намерен и е само въпрос на време...

— Ти можеш да спреш избиването — каза смирено Ейб.

— Ти видя какво направи той вчера. Двама убити.

— Аз съм просто един новинар.

— Видя го. Ти си свидетел.

— Те бяха простреляни, да. Видях го. Но не видях кой ги простреля.

— Аз ги застрелях — промърмори ван Делдън. Кърби Смит започна да казва нещо, но спря и отново се обърна към Ейб. — Утре армията изпращат друг самолет. Той няма шанс...

— О, да — каза Ейб. — Няма шанс, както казваш. Но той ще го направи, както винаги.

— Тогава го спри. Ти чу какво каза той. Ти си свидетел на това.

Ейб поклати глава усмихвайки се.

— Не съм чул нищо. Разбираш ли, майоре, не съм съгласен с това, което правиш, така че не си мисли, че ще ти помогна.

Ние затяхахме гайките на колелото и Мери стоеше до мен, просто стоеше, гледаше ги, взираше се, облото бледо лице беше безизразно, тялото ѝ беше напрегнато. Можех да предположа какво чувстваше, целият този ад бушуващ в нея, бореха се надигащи се лоялност и емоции. От задната част на Ленд Ровъра се чу стържене на метал, когато Дима измъкна крика. Кърби Смит също го чу.

— Бъди разумен Корнилиъс. Цялата тази част от Федерацията се командва от Бригаден генерал Осман и неговата армейска бригада.

Той правеше усилие съзнателно да изглежда логичен.

— Старите дни отминаха. Няма ги, завинаги. Като вземеш моя Ленд Ровър...

Той се поколеба, после каза:

— Ще ти кажа какво ще направя. Не би трябвало, но в името онова време, ще напълня резервоара с гориво и ще те закарам до Марсабит. От там ще имаш възможност да достигнеш брега.

— И какво ще стане със слоновете?

Ван Делдън се изсмя.

— Не. Ти искаш сделка, знаеш условията ми.

— Казах ти, имам договор, не мога да го наруша.

— Имаш предвид не искаш. Това е разбираемо, както чух работил си много усърдно, за да го получиш.

Той наведе голямата си покрита с бяла грива глава напред.

— Но е договор, който не можеш да изпълниш. Кажи им го.

Той остана така с наведена глава за момент и после каза:

— Не ми пука за моя живот. Казвал съм ти го. Нито пък за твоя. Единственото нещо, за което ми пука в момента е да видя достатъчно от тези слонове да стигнат там, за където са тръгнали. После ще могат да си починат, да се възстановят, родят, да започнат отново дългия и бавен цикъл, да увеличават броя си. Точно това е важното, всичко за което ми пука.

Кърби Смит поклати глава.

— Твоят проблем е това, че си живял сам твърде дълго. Не е това, което искаш. Вече не.

Неговият глас се повиши, нуждата да се оправдае стана явна, когато каза:

— Точно това искат хората сега. Хората и правителството на тази нова Федерация...

Но ван Делдън му обърна гръб.

— Дима!

Той посочи с глава седалката на водача, и когато африканецът се плъзна зад кормилото и запали двигателя, той дойде при Мери и каза:

— Качи се отзад.

Тя поклати отрицателно глава очите ѝ нереално светли.

— Няма да дойда.

— Качвай се!

— Няма да дойда, казвам ти.

Ръцете ѝ стискаха здраво скобите, които държаха капака, и когато той се пресегна и хвана ръката ѝ, тя го отблъсна.

— Не искам. Не искам.

Нейният глас беше висок, на ръба на истерия.

— Боже, иска ми се да не ги бях молила да ви предупредят.

За моя изненада той се обърна към мен.

— Качи я отзад и я дръж там.

Гласът му беше учудващо любезен. Той погледна към Ейб.

— Приемам, че идваш с нас.

— Разбира се, идвам.

— Тогава се качвай. Скоро ще бъде трудно да видим следите им.

Първите звезди вече се показваха в нощното небе. Опитах да хвана ръката на Мери, но тя я отдръпна от мен, полуобърната към баща й, гледайки го втренчено застанал там. Другите вече се качваха отстрани в Ленд Ровъра и помислих, че ще имам проблеми, но тя неочаквано се обърна и се качи отзад с вдигната глава и безизразно лице, седна близо до задния борд. Като се доближих до нея чух Кърби Смит да казва:

— Какво става с оръжието ми? Няма да тръгна без пушката си.

Ван Делдън го погледна.

— Твоето оръжие. Разбира се.

Той се протегна към нея, хвана я за цевта, после се извъртя назад и със замах я удари джантата на резервното колело. След това той му я подаде и без да продума седна на мястото до Дима.

Не чух какво каза Кърби Смит, думите му се загубиха в рева на форсирания двигател и шума на скоростите, когато потеглихме. Светлините бяха включени и за секунда той се очерта в червения блясък на стоповете, самотна фигура стоеше със счупена пушка в ръка. После изчезна, изгуби се в тъмнината и праха изхвърлян от колелата.

— Не трябваше да прави това.

Мери си пое дъх, нейният глас едвам се чуваше и тя потрепери.

— Той никога няма да прости това.

Няма смисъл да й се напомня, че имаше очевидни неща, които Ван Делдън никога нямаше да забрави. Честа на един мъж беше наранена и аз си го представих на сутринта да накуцва уморено в лагера със счупената си пушка. Да бъде унижен пред неговите Африкански ловци, пред Армията също — тя беше права, той никога нямаше да прости на ван Делдън за това. Аз се протегнах и хванах ръката й. Беше топла при докосване и аз можех да усетя

потреперването ѝ. Тя я остави така за момент, нейната ръка в моята, доста пасивна, след това пръстите ѝ изведнъж се стегнаха, хващайки се за мен сякаш беше отчаяна и искаше да прегърне някого. Тя остана така, напрегната и скована, докато движехме с рев надолу по склона и към равнината. След това нейните пръсти постепенно се отпуснаха и тя пусна ръката ми.

Чакълестата равнина беше тясна ивица, едва половин миля широка. Черни купчини от лава се виждаха в ляво от нас. Южният кръст се показва бледо над очертанията на планините от дясно. Завихме на изток, като залитахме и се клатушкахме неравномерно, когато Дима завиваше рязко, за да избегне оголени от вятъра скали. И след това намалихме, осветявайки пясъка с нашите фарове за следите оставени от слоновете.

ВТОРА ГЛАВА

Изглеждаше сякаш мина много време докато най-накрая открихме тези следи. Обикаляхме наред и назад из една голяма площ, карахме бавно, Макунга и ван Делдън изправени отпред на Ленд Ровъра. Дима беше този, който видя счупения клон на малка акация и след това Макунга отиде напред пеша и тръгна по следите на светлината на фаровете. Това ставаше бавно и луната тъкмо се издигаше, когато ги забелязахме, тъмни фигури, всички те неподвижни силуети. Дима изгаси двигателя и изгаси фаровете. Обгърна ни мрак, а луната като половин портокал върху рязката черна линия на хоризонта.

Ейб се наведе напред.

— Къде мислиш, че отиват? — И когато ван Делдън не отговори, той добави: — Те не могат да оцелеят в тази безводна пустиня.

— Не говори, просто гледай.

Стояхме там мълчаливо докато луната се издигна над хоризонта, нейното сплескано кълбо променяше цвета си от тъмно оранжево до бяло, блясъкът и огряваше пустинята, разсейваше фигурите на слоновете. Можехме да видим няколко подрастващи слончета, сгушили се в майките си, и отпред, и малко вляво от тях, група съставена изцяло от възрастни да се придвижва неспокойно.

— Мъжки. — Ван Делдън държеше бинокъла на очите си. — Странно да видиш половин дузина мъжки слонове в едно стадо с женски и техните малки.

Нямаше никакъв вятър, въздухът беше напълно неподвижен. Звукът от немошно ръмжане създаваше призрачна обстановка в тишината. Постепенно ушите им се отпуснаха на гърбовете им и хоботите спряха да душат въздуха; първо един мъжки слон, после и друг ни обърнаха гръб и в един момент цялото стадо се движеше и ние ги следвахме, вървеше бавно през бледо бялата суха равнина с луна увиснала като огромен фенер в небето над предния капак на Ленд Ровъра. Далеч от нас слоновете се движеха тромаво към нея сякаш привлечани от нейната светлина.

Внезапно Ленд Ровърът спря, ван Делдън вдигна отново бинокъла гледайки втренчено далечните бледи фигури. Един от слоновете се беше спрял за малко и ровеше с хобота си нещо в земята, като го побутваше с предния си крак.

— Тото — промърмори Макунга и ван Делдън кимна.

Сега всички слонове бяха спрели, женските се събраха, за да формират солиден фронт пред нас, ушите им се разпериха, телата им помръдваха. Те бяха на около двеста метра и за момент си помислих, че бяха готови да нападнат, изглеждаха толкова заплашително. Мъжките слонове също бяха неспокойни, обикаляха наоколо, създаваха впечатление за объркване и враждебност.

— Надушиха ли ни? — попита Ейб, но ван Делдън поклати отрицателно глава. — Не харесват Ленд Ровъра. Това означава, че вече са били преследвани с автомобили.

Те вече знаеха какво е да бъдат преследвани от превозни средства.

Две от женските се отделиха от струпалата се група, като се движеха бавно, за да се присъединят към разстроената майка. Тя беше изправила малкото на крака и то стоеше така с наведена глава и уши прибрани до рамената, малкото хоботче отпуснато право надолу. Сега и трите слона бяха близо до него, техните хоботи се движеха около тялото му да му дадат самочувствие, побутвайки го напред.

— Не може да е на повече от няколко месеца — каза Ван Делдън с изненада. — Това е единственото слонче, което сме виждали. Всъщност, видяхме няколко и повечето от тях бяха почти пораснали.

— Това не е ли заради сушата? — попита Ейб.

— Това и фактът, че те са уязвими от хищниците и хората.

— И това е единственото бебе слонче, което сте виждали? Странно, че е оцеляло.

— Тя вероятно е майката старейшина на групата. Това може да е обяснението.

Той поклати глава.

— Изглежда няма да издържи дълго.

Вече го бяхме изгубили от погледа си — трите слона близо до него се движеха бавно, за да се присъединят към останалите. Това беше знак за цялата група да тръгне отново, но когато Дима се пресегна да запали двигателя, Ван Делдън го хвана за ръката. Майката

спря отново и миг по-късно видях по-голямо слонче между предните ѝ крака, което се притискаше към хълбоците ѝ. Тя отблъсна слончето и Мери каза ужасено.

— Тя няма мляко.

То се отправи несигурно към една от другите слоници и се промуши между предните ѝ крака, опитвайки се да суче, след това се наклони на една страна и се строполи на бледия пясък. Трите слона отново се струпяха около него, по-голямото слонче, без да се замисля се размотаваше наоколо и цялото стадо го гледаше тревожно. Малкото слонче не се изправи и дори от това разстояние можех да видя емоционалния смут обхванал цялото стадо, тяхното нещастие беше очевидно от движенията им, някои от тях се върнаха и застанаха над него, а то лежеше малка купчинка на земята, едни поклащаха хоботи над тялото му, останалите или се размотаваха наоколо или стояха объркани, мърдаха с крака и поклащаха глави.

Ейб намери бинокъл отзад и го залепи за очите си, като се накланяше напред съсредоточено. Веднъж го чух да мърмори нещо, че това е същото, но той говореше на себе си и след това млъкваше. Бяхме там близо час докато малката група наобиколила падналото слонче не се раздели, като оставиха майката и другите две женски, които се опитваха да го изправят на крака или да го повдигнат със своите бивни.

— Веднъж в Марсабит — каза Ван Делдън. — Една от моите женски обикаляше наоколо три или четири дни и носеше умрялото слонче на бивните си. Но сега не мисля, че ще се бавят.

Слонът помръдна пръв и аз осъзнах, че те нямат същите близки семейни отношения. Когато те изчезнаха зад хоризонта женските се оживиха, най-накрая започнаха да се отдалечават несигурно, като се обръщаха постоянно, понякога по два-три пъти, понякога почти завиваха несклонни да си тръгнат. След това другите две слоници тръгнаха и остана само майката, която ровеше нерешително земята, по-голямото слонче беше близо до нея, но тя продължаваше да мести своя хобот над тялото на бебето си сякаш да го запази в спомените си. На края тя го остави, обърна се и продължи нерешително след другите като боботеше и ръмжеше в своето нещастие, от време на време галеше с хобота си по-голямото слонче.

Ейб остави бинокъла да увисне.

— Тя е много измъчена, много различна — сигурно е полугладна. — Ван Делдън поклати глава. — Никоя от тях не е в добра форма. Изглежда, че са извървели дълъг път, движейки се бързо.

— Това е същото стадо, което видяхме снощи. — Ейб все още зяпаше отдалечаващите се слонове. — Те идват от далеч.

Той поклати глава, очите му бяха странно светли зад очилата. Дима запали двигателя и близо до мен се чу високият и настойчив глас на Мери.

— Не може да го оставите — не и така.

— Защо не? — попита Ван Делдън. — Не е наша работа да се месим на природата или си забравила?

— Но, предположи, че е още живо. Не можете...

— Ако си погълната от глупавата сантименталност на градовете забрави я. Поне докато си с мен...

— Не съм те молила да идвам с теб.

Той поклати глава.

— Не си. Но си тук, за това не спори.

И той каза на Дима да тръгне отново докато тя седеше и гледаше навъсено врата му.

— Можеше да го застреляш — промърмори тя. — Ако беше Алекс...

Но Ейб се обърна ядосано към нея, почти крещейки.

— Не е ли достатъчно, че си го видяла? Няма нужда от аутопсия.

Тялото на слончето вече се сливаше с луннобелия пейзаж, майката се движеше след стадото, а почти порасналото слонче вървеше до нея. Но движенията ѝ бяха бавни и продължи да се обръща, сякаш очакваше малкото да се изправи и да я последва. Накрая спря до една закръняла акация и започна да дърпа един клон. Ние също спряхме, Ейб вдигна отново бинокъла и гледаше напрегнато как тя изтръгна клона и след това се върна обратно, за да го сложи върху неподвижната купчинка лежаща в пясъка. Тя остана там известно време, главата ѝ наведена, а тялото ѝ се движеше постоянно над купчината, а след това внезапно се обърна и тронаво тръгна след другите скриващи се зад хребета осеян рядко с тръни. Краката ѝ не издаваха звук, и въпреки че сякаш се движеше бавно, измина разстоянието изненадващо бързо. Изчакахме докато не изчезна, след това тръгнахме и ние, а когато я видяхме отново беше с останалите от

групата, събрани заедно, а слоновете бяха най-отпред и се движеха бързо.

Постепенно луната промени положението си. Докато беше над капака, бавно се премести надясно докато не застана над главата на Ейб. Слоновете бяха сменили посоката. Сега се бяха запътили на север, а вляво в далечината се показваше Кулал — бледа забулена в облаци площ. Наведох се и през Мери се извиках на ван Делдън.

— Искат да стигнат до Балеса Кулал, нали?

— Най-вероятно. Коритото на реката вече не е далеч.

— Ей, но това корито е пресъхнало.

Ейб хвана ръката ми.

— Не каза ли, че е пресъхнало? Някой каза, че е пресъхнало.

Ленд Ровърът спря. Слоновете се бяха събрали толкова близо един до друг, сякаш бяха на конференция. Грабнах бинокъла и легнах до краката на Ейб, мислех си, че друго слонче е пострадало.

— От колко вода се нуждаят? Прочетох някъде, че е 130 литра на ден. Нали?

— Толкова е нормално да поема един възрастен слон — каза ван Делдън.

— По дяволите! Там трябва да има двадесет, тридесет слона.

Той се обърна към мен.

— Достатъчно точно ли могат да се преброят? Колко има?

През окуляра можех да ги видя сравнително ясно, всички стояха в редица сякаш пред тях имаше ограда.

— Мисля, че са седемнадесет — казах аз, — но не мога да съм сигурен. Има няколко малки слончета и стоят много близо до майките си.

— Това са близо две хиляди литра на ден. Много вода, и то в толкова суха страна само човек като Аарон...

Ван Делдън му каза да мълчи. Слоновете отново се движеха и той даде знак на Дима да кара. Но бяхме много наблизко и при шума от двигателя няколко слона се размърдаха, разпериха уши и майките, които бяха загубили слончетата си излязоха напред, полюшваха хоботите си и хвърляха пясък във въздуха. Ван Делдън бързо се наведе напред и изключи двигателя. В настъпилата изведнъж тишина можехме да ги чуем, ниско боботене. Те стояха и ни гледаха около минута, но все пак имаше лек бриз от планината, Ленд Ровърът стоеше

неподвижен и не издаваше звук и те се успокоиха, най-накрая изгубиха интерес и се върнаха при другите. От време на време някой от тях се обръщаше.

— Щеше ли да ни подгони ако бяхме отишли по-близо? — попита Ейб, след като отново тръгнахме.

Ван Делдън кимна.

— Най-вероятно. Тя е много стресирана. Другите със сигурност щяха. Те са на края на силите си, но женски защитаващи малките си няма да се двоумят.

Сега можехме да ги видим, насочвах се на североизток и няколко минути по-късно открихме какво ги е спряло. Беше път с бледи следи от превозни средства, отстрани имаше камъчета. Ван Делдън каза, че минава през пустинята Чалиби към Карги до Марсабит.

— След три-четири километра ще стигнат до кръстопът. На запад от него има кладенец.

— Не могат да пият вода от кладенеца — промърмори Ейб.

— И без това ще е пресъхнал.

— Ще успеят ли да прекосят Чалиби?

— Мъжките, може би. Но не и женските с малките си.

Седях там, пътувахме през мрачната прелест на осветената от лунна светлина нощ, пустинята се белееше чак до бледия хоризонт и планината Кулал надвиснала над нас, имах чувството за нереалност, сякаш всичко бе сън, смъртта на това малко слонче, нещастieto на неговата майка и цялата група, и тази ужасна сцена жива в съзнанието ми, и все пак всичко изглеждаше толкова далечно. И слоновете пред нас, бледи призрачни форми, насочили се методично към враждебната, безводна пустиня. Като гледах тази суха, пресъхнала сцена, и знаех, че най-лошото предстоеше, ако стадото се опита да прекоси Чалиби, аз изведнъж осъзнах колко пресъхнала беше устата ми. Имаше само една туба на задната седалка на Ленд Ровъра, вероятно гориво, и нищо, което да показва, че съдържа храна. Вече бяха минали 24 часа откакто ядохме.

— Колко остава до кладенеца? — попитах аз, надявайки се, че той е сгрешил и би могло да има вода в него.

Мери се разсмя, нейните бели зъби се очертах в овала на лицето ѝ.

— Никога ли не си бил жаден?

Поклатих глава, без да отговарям. Бяхме излезли от пътя и навлязохме в шубрак, тук-там трънливи дървета. Движехме се през местността в посока по на север, постепенно увеличавахме скоростта, участващи от мек пясък, храсталакът по-гъст и повече дървета. После изведнъж спряхме, двигателят угасна. В тишината можехме да чуем слоновете да боботят помежду си. Бяхме по-близо отколкото преди, но те ни игнорираха, стояха рамо до рамо в кръг. Те бяха стигнали до кладенеца.

Те останаха така, наблъскани един до друг няколко минути. Две от по-младите слончета показаха признаци на умора. Едното седеше сам-самичко на задните си крака, с отпуснати уши като унило куче. Другото продължаваше да обикаля майка си, непрекъснато търсеше да суче и постоянно беше отблъсквано с хобот или с крак. Имаше един или два почти напълно израснали, които просто стояха и чакаха търпеливо, от време на време ровеха в земята или я душеха с хобот.

Женските се отделиха първи, привлечени от тъжните звуци на малките. Те се разделиха несигурно, душейки земята с хоботите и ровейки в нея с резки движения на предните си крака, използваха ноктите си като лопати. Една женска продължи да копае с предните си крака докато не стигна сигурно близо метър на долу.

Две млади женски дойдоха да ѝ помогнат, използвайки стегнатите накъдрени върхове на своите хоботи, за да събират и изхвърлят пясъка. Но независимо, че можеха да надушат водата, не можеха да я достигнат. Мъжките започнаха да обикалят наоколо, размахваха хоботи, коремите им куркаха. Бяха несигурни в себе си и раздразнителни, по-големите животни нападаха другите, ако им се изпречеха на пътя. Най-накрая един от тях се отдалечи. Други го последваха, с гръб към нас, с тромава походка, женските ги гледаха, някои все още ровеха в мекия пясък. Не ни обърнаха никакво внимание, боботеха помежду си и след това, с много квичене и ръмжане няколкото малки бяха съпроводени и отведени встрани от сухото корито на Балеса Кулал към голямата вулканична маса, която се извисяваше над нас на нощната светлина.

Ван Делдън се облегна назад, запали лулата си, миризмата на тютюна му беше силна на фона на сухия въздух.

— Има клисура — каза той. — Върви право назад, разделяйки планината почти на две. Изглежда са се отправили натам.

— Някаква вода? — попита Ейб.

— Не. Не и в суша като тази. Поне аз не мисля така. Но има сянка и достатъчно зеленина за тях да хрупат.

Той постоя така за малко, като пушеше и не каза нищо докато слоновете изчезваха от поглед зад възвишението, което изглеждаше като част от дългото рамо, издигащо се към Кулал.

— Ами сега, ние поне знаем на къде се насочиха, така, че няма никакъв смисъл да хабим хубаво месо.

Той даде нареждане на Дима и ние се насочихме обратно отново към следите ни. Карахме в обратна посока докато не стигнахме малката купчина на бебето слон. Не знаех всъщност дали наистина беше мъртво, но не помръдна като Мтоме заби ножа си в него и започна да изрязва парчета месо. Кръвта правеше пясъка по-тъмен като аз се присъединих към Дима в Ленд Ровъра да отидем и потърсим дърва за огъня.

Беше странно, злоещо хранене, прилекнали до трупа на малкото слонче, пустинята бяла на фона на лунната светлина и пламъци проблясваха по трънените дървени клони насечени с мачетето, което беше част от оборудването на Ленд Ровъра. В началото Ейб отказа да докосне потъмнялото месо, но когато Мери каза:

— За бога бъди практичен.

И започна да го храни с хапки от своята пържола, той преодоля погнусата си. Тя гледаше, за да се убеди, че той яде и после ме попита:

— Какво стана с Каранджа? Къде е?

И когато аз й казах как ни беше напуснал предишната нощ, тя кимна.

— Значи е бил Каранджа.

Тя се обърна към ван Делдън.

— Той стреля по нас, нали?

Той беше коленичил между Дима и Макунга и огризваше едно ребро.

— Може би — отговори и продължи да се труди със зъби върху кокала.

— Но защо? Не разбирам, защо?

Той я погледна, държеше кокала като царевичен кочан.

— Защото той сега е обратно в един различен свят и по свой начин е заобичал слоновете.

Ейб поклати глава.

— Ако е бил Каранджа, тогава защо изчезна по този начин? Трябва да е видял, че си тук.

— Той знае, че не му вярвам.

— Но той искаше да дойде с теб.

— Може би. — Той захвърли костта встрани и се протегна към жарта за парче месо. — Той е момче на предишната мисия, знаеш. Хитър като южноафриканска маймуна.

— И красив — прошепна ми Мери със странно изражение на лицето.

— След всичките тези години, през които го познавам, не бих искал да казвам какво се върти в главата му. Той е хитър и никога не прави нещо без причина. Освен това си пада и малко шоумен.

— Но изстрел като този — промърмори Ейб. — Да улучи гумата на движещото се превозно средство. Той не би рискувал така с шофьор като Мери.

— Той не е знаел, че Мери кара пък и нямаше никакъв риск. Той е първокласен стрелец. Ти знаеш, че когато напусна Мисията, за да се присъедини към Отдела по игрите, той не ставаше за нищо друго, освен за работа в офис. Много от момчетата ми се майтапеха с него, така той се зарече да стане по-добър стрелец от всички тях. Видях го да влиза в гъсталака след ранената лъвица, без никакво колебание и с усмивка на лице. Би казал „Браво“, но не е съвсем така. Той знаеше какво прави, колко неочаквано можеше да бъде. Ти знаеш, че лъвицата не ръмжи предупредително както лъва, ръмжането идва едновременно със скока. Тогава имах пристъп от малария, така и не посмях да рискувам, толкова бях неуверен. Позволих му да вземе моята пушка с патрони нитроекспрес и той свали животното точно пред краката си с един изстрел.

Той избърса ръце в брадата си.

— И тъй като имаше публика... той искаше да има публика.

Той се обърна към Мтоме.

— Чай, направи чай и след това тръгваме — и добави: — Ще оставим Дима да следи онези слонове, след това ще се качим на

планината. Имам чувството, че това е мястото където са. Винаги има вода на Кулал.

Имаше кожена торба за вода, която не бях забелязал преди, мехът висеше от едната страна на Ленд Ровъра. Мтоме изкара почерняла черна калаена чашка отзад и за нула време всички си подавахме емайлирана чаша с топъл чай.

Луната беше високо на небето, когато ние най-сетне оставихме трупа с белеещи се кости и купчина червено месо в задната част на Ленд Ровъра. Отново прекосихме пътя и спряхме на кладенеца, като спуснахме кофата с изпокъсаното ѝ въже в дупката. Не чухме никакъв плясък, нямаше и капка вода в нея като навихме тежкия дървен валяк. Тук ни остави Дима, след като напълни своята бутилка с вода и взе част от месото.

— Камби я мауинго каза Делдън като се качваше на шофьорската седалка, и Дима, слагайки пушката си през рамо, помахаше в знак на потвърждение и тръгна след слоновете.

Ван Делдън седеше и гледаше докато самотната фигура изчезна от погледа му. След това запали двигателя.

— „Камби я мауинго“ това означава лагерът в облаците. Ако можем да стигнем до него ще спрем за през нощта. Искам да погледна западния пролом.

След това продължихме на запад по пътя, който изкачваше дългото било на планината, а аз седях, чувствах топлия вятър преминаващ край мен с надеждата да взема поне част от това, което исках. Аз се изкачвах по уникалната вулканична планина, за която Питър ван Делдън беше писал със страхопочитание.

Беше тежко пътуване и ставаше все по-тежко, когато се изкачвахме, повърхността се влошаваше и ние се движехме на ниска предавка, правехме остри завой обградени от ронливи земни маси, използваният път слизаше надолу и на места се губеше в лунно бялата пустиня в далечината. Високо горе на склона на планината направихме завой и внезапно бяхме на ръба на света, гледайки надолу в зеещата се пропаст с бледи скали и отвесни скатове, които се издигаха от другата страна. Пред нас, огромна част от планината изпълваше небето, наполовина затъмнено от облак, дефилето се връзваше в нея и се губеше я сянката.

Там спряхме, всички слязохме, за да застанем на плоска каменна платформа, която сякаш висеше във въздуха. Дъното на пролома беше на около 600 метра надолу, дълбоко в лунната сянка. Ван Делдън го оглеждаше през очилата си, Макунга лежеше на скалата, а рошавата му глава стърчеше над ръба и се взираше вниз.

— Фантастично! — промърмори Ейб, вдишвайки дълбоко докато гледаше как света потъва в тъмнина под нас. — Просто фантастично! Сигурно е било страшно земетресение, щом е разделило планината по този начин.

Той се взираше в дълбините и тъжно добави:

— Няма начин да излязат от тук. Няма никакъв начин.

— Уандрообо, горските хора, са намерили начин — каза ван Делдън.

— Бил ли си в този пролом?

— Веднъж, но не съвсем до края.

— Тогава от къде знаеш?

— Джак Малинсон. Бил мисионер тук и казва, че хората от гората идвали и преминавали през този проход в другия, който води до езерото.

Ейб поклати глава.

— Планински хора, може би. Но не и слонове. Те ще бъдат в капан там долу.

Начинът, по който го каза, ме накара да си представя слоновете притиснати до отвесни скалисти скатове и стесняващия се кръг от ловци.

Ван Делдън остави очилата си да паднат, гледайки го любопитно.

— Нищо не можем да направим.

— А утре, когато Алекс влезе след тях — къде ще си ти?

Гласът на Мери беше дрезгав шепот, едва доловим.

— А Каранджа? Каранджа никога не е харесвал Алекс, и ако той е долу...

— Мислиш, че ще го застреля ли?

Тя се поколеба, гледайки го.

— Имаше един човек, Ендърби — Каза го бавно, почти насила. — Само ти и Каранджа бяхте в Марсабит, когато се случи. Сега вече го знам, затова беше или...

— Нищо не знаеш. Не беше там.

Той я стискаше за ръката да я накара да замълчи. След това я пусна, наведе се и потупа Макунга по рамото.

— Виждаш ли нещо?

— Не, Тембо. Прекалено тъмно е.

Той се изправи. Ван Делдън поклати глава, като се върна на пътя.

— Тогава да тръгваме.

— Няма никакъв шанс — измърмори Ейб.

— Дима ще ни каже какво е станало.

Ейб мълчеше и погледът ми се премести към планината, спомняйки си за стария ван Делдън, който беше изкачил Кулал, сам и пеша, преди толкова много години. Но не от тази посока. Той се качил от езерото Рудолф, като прекарал шест дни в изучаване на планината, накрая слязъл заради глад и студената влага на облаците. Той не намерил следи от никакви цивилизации, само дребни черни хора, които живеели в гората, горските хора, и те се оказали враждебни. Сега като гледам огромната планина, почувствах, че е било безнадеждно, като търсенето на игла в купчина боклуци. Какъв възможен шанс имаше да се натъкна на следи от култура, която беше създала дизайн на керамични изделия, които може да са пет, десет хиляди години стари? Това беше част от пропаднала долина, разбита от вулканични катаклизми; толкова много неща са се случили през това време.

Двигателят на Ленд Ровъра заработи и аз се обърнах и видях Ван Делдън, който вече беше на волана.

— Побързай! Трябва ни малко сън и също така имаме още много път да извървим.

Двамата африканци се качиха отзад. Мери се забави за момент, като се втренчи в пролома, лицето ѝ беше бледо на лунната светлина. След това тя се обърна рязко и аз я последвах. Само Ейб остана, слаба, самотна фигура, която седеше на ръба на пролома.

— Господин Финкел!

Обърна се като на сън.

— Няма да дойда — каза той. — Връщам се.

Говореше бавно, колебливо и можех да разбера по изражението на лицето му, че той беше потресен от собственото си решение.

— Този пролом не е нищо друго, освен един голям скален капан. Ако някой не ги изведе...

— Не бъди глупак, човече — каза ван Делдън рязко. — Ако слезеш долу в пролома няма да ги изведеш — по-вероятно е да бъдеш стъпкан до смърт.

— Поне мога да опитам.

Беше лудост и той го знаеше. Да слезе долу в капана на този пролом, без оръжие, без храна и сам. Това щеше да е първият път, в който той да бъде съвсем сам в Африка.

Ван Делдън сви рамене.

— Твоя работа.

Тогава слязох. Не исках, но не можех просто да го оставя да тръгне сам. Мери хвана ръката ми.

— Не бъди глупав — каза тя.

Но този, който ме спря беше ван Делдън, наведе се от шофьорското място и говореше тихо.

— Ти ги изплаши с този пролом и утре Алекс ще може да обикаля около тях със своите камиони. И ако Алекс не ги убие, то жегата ще го направи. Посред бял ден там долу е горещо като във фурна. Сега, за Бога, човече, качвай се. Тези слонове имат нужда от време да се възстановят. Дима ще ни каже къде са, когато го вземем сутринта.

Настана продължителна тишина, Ейб седеше там, нерешителен, малка фигура притисната от огромните планини зад него. Той бавно обърна глава, като гледаше надолу в пролома.

— Какво става? — прошепна Мери. — Защо е толкова неспокоен?

Не можех да ѝ кажа. Не бях сигурен. Може би беше духът на неговата мъртва жена, която той е видял хваната в капан там долу. Всичко изглеждаше възможно на тази странна светлина, и когато ван Делдън погледна към мен и каза рязко:

— Иди да го хванеш!

Аз поклатих глава. След това той изфорсира двигателя и шумът от него разби тишината на парченца и изглежда прекъсна унеса на Ейб. Той се огледа, раменете му се свиха и сякаш като в сън слезе бавно от скалата и се качи в Ленд Ровъра, без да каже и думичка.

Минахме още няколко завоя, после пътят стана прав и ние наближихме Мисията. Мери, близо до мен, прошепна:

— През целия си живот съм искала да дойда тук горе, но той не ми позволи.

— Защо?

Тя сви рамене и движението на тялото ѝ толкова близо до мен беше смуцаващо.

— Бях на 15 тогава. — Тя се засмя нервно. — Може би не искаше да ми се довери. Беше двудневно пътуване от Марсабит до Кулал. Това означаваше преспиване в пустинята. Вместо това той ме изпрати на училище в Найроби.

Излязохме на открит участък покрит с трева, облаците бяха ниско и хвърляха тъмна сянка пред нас. Нямаше вятър и нищо не помръдваше, когато излязохме от пътя и тръгнахме по ската на планината към една стърчаща скала, очертаваща се в черно на фона на Луната като развалини на замък. Под нея имаше малко езерце, което преди е било използвано от добитъка на Мисията. То се захранваше от тръба и нея все още течеше тънка струйка вода, но вече нямаше добитък. Вместо това имаше следи от слонове, изсъхналата трева беше изпотъпкана и езерцето приличаше на кална дупка.

— Значи тук е имало вода — каза Ейб и ван Делдън кимна в потвърждение.

— Заради гората и близостта на езерото е — каза той. — На тази височина комбинацията от двете води до поява на облаци.

— Ти си знаел за това и въпреки всичко си ги оставил да влязат в котловината, когато са могли да минат направо по пътя.

Ейб го гледаше с укор.

— Могло е да ги насочиш по пътя направо до водата тук горе.

— Може би! — звучеше колебливо. — Тези слонове не бяха в настроение да бъдат насочвани. А и не знаех какво ще открием тук.

— Но ти каза, че на Кулал винаги има вода!

Ван Делдън се обърна към него гневно.

— Виж, човече, много неща се случиха в тази част на Африка през последните години, а и Малинсон е бил тук много отдавна. Това, което направиха в Марсабит, щяха да го направят и тук. Щом напуснах Марсабит долните мисионери оставили племената Ренди и Самбуру да навлязат в гората. Дима беше там преди година и казва, че цялата планина е оголена, нищо освен ферми. Езерото, което наричахме Рай, е също пресушено, както и малките езерца. И нито един слон наоколо.

Той се обърна към Макунга, който се беше навел и оглеждаше земята около тръбата.

— Има ли малки, Макунга?

— Ндио. Ндову на ватото яо валикува хапа.

— Казва, че тук са били женски с малките си — ван Делдън прозвуча разтревожен. — Никога до сега не съм виждал женски тук. Или са спрели тук по пътя си на север, или някои от моите слонове са дошли тук от Марсабит.

— Мисля, че каза, че не могат да пресекат Чалиби.

— Сега не. Но от време на време преваляваше. Тогава са могли да преминат.

Мтоме беше започнал да пълни козия мех с чистата вода изтичаща от тръбата, а за си мислех за всички онези хора от различни племена, които бяхме срещнали, за техния добитък и мъртвите им камили.

— Защо племената не са дошли тук горе? — попитах.

— Те са хора на пустинята, а Кулал е студен и влажен. Повечето от тях се страхуват от планината, между другото.

— Но в Мисията са имали добитък.

— Мисията беше затворена в началото на Африканската война.

Мтоме беше напълнил кожения мех и ван Делдън отиде до тръбата, пи от нея в шепите си и после се наплиска по лицето и врата, а Ейб, застанал до него, чакащ своя ред, каза:

— Ще разпознаеш ли своите слонове, ако ги видиш сега?

— Разбира се.

— След повече от две години? Минали са поне две откакто е трябвало да напуснеш.

— Близо три. Но все пак ще ги позная. А и те мен.

— Казват, че разговаряш с тях.

Ван Делдън се изправи и се засмя.

— Не би трябвало да вярваш на всичко, което чуеш, господин Финкел. Мога да имитирам някои техните брътвежи, но думи, речникът им, ако можем да го наречем така, е много кратък. Не мога да попитам една женска как е стигнала до тук, например.

Той тръгна към Ленд Ровъра.

— Да спрем до тук, става ли? Много скоро ще разберем.

Ейб го последва, гласът му беше настойчив.

— И ако са били от твоите как ще разбереш? По белезите на ушите или имаш някакъв друг метод?

— Понякога по начина, по който се движат, звученето на техните брътвежи, писъци, ръмжане. Но белезите по ушите са най-надеждния метод.

— Те може да са се променили за три години.

— Да, повече резки и разкъсвания. Но старите белези остават.

Всички отново се качихме на Ленд Ровъра и той запали двигателя. Ейб се наведе напред с настойчив глас.

— Значи, ако има някакво голямо разпознаваемо разкъсване, не смяташ, че то ще се е променило?

— Не, не мисля — ван Делдън се обърна към него с искрица интерес в погледа. — Ти си видял един от слоновете, които следваме, нали?

Ейб се замисли и после неохотно кимна.

— Къде? — попита ван Делдън.

— В Трийтопс. Беше много отдавна.

Ван Делдън го погледна за момент после се усмихна.

— Ето защо не искаше да ядеш от онова слонче. Била е майката, нали? — И когато отпусна съединителя и тръгнахме по пътя той каза: — Белегът не може да се е променил много. Ако я срещнем отново, покажи ми я.

Мисията беше построена на едно възвишение над пътя. Безредно разположените едноетажни дървени постройки изглеждаха драматично на променящата се светлина, луната ту се показваше ту изчезваше зад движещите се в далечината воали от облаци. През покривите беше израснала зеленина, боята навсякъде беше изчезнала и верандите на сградите бяха почти изцяло рухнали. Там, където пътят завиваше на дясно към някакви складови навеси, ван Делдън спря и огледа това, което явно е било хижа за персонала. Било е хубаво място някога, но сега покривът беше провиснал и в единия му край беше пропаднал навътре.

— Слон — промърмори той, след това се обърна към Ейб.

— Това беше къщата на Джак Малинсон. Той и човекът преди него, много добре осъзнаваха екологическото значение на гората. Ако тя беше изсечена, над Кулал нямаше да има и един облак, никакъв дъжд, само ерозията от вятъра. Това, което се случи в Марсабит, в

Меру и Абердарес, е навсякъде из страната. Затова водата е вкарана в тръби и добитъкът няма причина да навлиза в гората. Беше значителна работа извършена от Мисията, поеха голям риск с големите проблеми по снабдяването тук.

— И тогава тук не е имало слонове? — попита Ейб.

— Само един стар слон, той бе единственият, който Джак и аз сме видели. Едно време идвах редовно, за да проверявам големите антилопи. Тук е добро място за антилопите. Но планината не прилича на Марсабит. Надморската височина тук е много по-малка и няма бури.

Той извърна главата си встрани и се вторачи в непрогледната черна сянка пред нас.

— Сега ще навлезем в гората. Ще изминем десетина километра и ако слонове са се настанили тук за постоянно ще трябва да се придвижваме бавно, да заобикаляме дърветата.

Той пусна фаровете на дълги светлини и включи задвижване на четирите колела на Ленд Ровъра, когато преминахме като трактор през останките от порта и завихме наляво и надолу по трудно различим път покрит с мека горска плесен, луната внезапно изчезна над балдахин от листа надвиснал над нас.

Първоначално се придвижвахме лесно, но след километър и половина — два започнахме да си пробиваме път през гъсталак от подобни на тръстика стебла.

— Все едно караме през царевица — каза Ейб, когато се наведохме, за да избегнем отскачащи стебла и летящи останки.

На два пъти Мтоме слиза, за да просече път с мачетето, но след като трудно преминахме един заблатен поток и отново тръгнахме нагоре започнахме да се плъзгаме и пързалияме по покрити с кал обли камънаци.

Това продължи около километър и половина, напредвахме бавно, но сигурно, след това изведнъж се озовахме в гориста местност, през която очевидно бяха преминали слонове. Техните изпражнения бяха навсякъде, газехме нагоре по пътя в кал до коленете, премахвахме падналите пред Ленд Ровъра дървета, бяхме покрити с кал и слуз. За щастие падналите дървета, които трябваше да преместим бяха малки, но докато приключим с премахването им и излезем на сравнително чист път аз се почувствах напълно изтощен. Мери, която работеше наравно с нас, просто легна да спи.

Скоро след това поехме по друг път, свихме на ляво и равномерно изкачихме това, което изглежда беше билото на планината. Дърветата тук бяха по-високи, теренът — по-твърд, по-малко кал и нямаше големи камъни, само изпразненията на слоновете изглеждаха от време на време като малки обли блокове на светлината на фаровете. Карахме с включени и двете предавки, но се движехме по-бързо, защото нямаше паднали дървета по пътя, само парчета от скършени и счупени клони. Беше много тъмно тук, в тази висока планина, тъмно и влажно и никаква следа от луната. Бяхме в облаците сега и контрастът между това и сухата пустиня долу ме изпълни с напрегнато очакване. Не знам какво очаквах, но умората ми изчезна, когато се наведох напред, мъчейки се да видя отвъд светлината на фаровете. Чувствах, че ако се напрегна и гледам внимателно някакво изумително видение ще се появи пред очите ми.

Мисля, че това беше малко глупаво.

Единственото забележително нещо, което видяхме бяха свещените дървета. Бяха огромни и ван Делдън отбеляза, как горските хора вярвали, че ако някой унищожи тези дървета ще дойде края на света.

— Това е табу и Джак Малинсон винаги го е уважавал. Хората от гората никога няма да преживеят, ако тя бъде унищожена.

— Срещал ли си ги преди? — попитах го аз като си мислех, че единствения начин да намеря най-малка следа за тази цивилизация е чрез хората, които наричаха това място свой дом.

Но той поклати глава.

— Джак ги познаваше разбира се. Той винаги обикаляше сам из гората. Обичаше да го прави. По време на някое от редките сафарита стигнали до върха на Кулал той съобщава за изчезнала храна или дрехи, но никога не са успели да зърнат крадците.

— Горските хора познават гората си и се движат като сенки в мъглата. Те са едно много потайно...

Ударихме спирачки и всички политнахме напред. Дадохме газ назад, две сиви очертания пред светлините на фаровете, с вдигнати глави и с хоботи свити под бивниците ни атакуваха. Те ни застигаха, рамо до рамо запълнили изцяло пътя. Можех да видя краката им да се движат, но нямаше звук, нямаше тръбене, само рева на двигателя. Изсъхнали храсти пропукваха под колелата ни и изведнъж ние бяхме

захвърлени на пода, когато задната част на Ленд Ровъра се удари в ствола на едно дърво. Бяхме неподвижни, двигателят угасна. Ван Делдън изключи светлините, всичко наоколо беше тъмно и тихо.

Не знаех какво ще се случи и просто лежах там и не смеех да мръдна. И тогава те затръбиха. Звукът в тишината беше поразяващ и много близко, най-ужасния звук, който мисля някога съм чувал. Фаровете светнаха и през рамото си можех да видя и двата слона, които стояха на пътя с хоботи извити нагоре и очите на техните големи куполовидни глави проблясваха като гледаха във фаровете. Стартерът изви, двигателят се съживи и тогава тръгнахме право срещу тях, клаксонът изсвири шумно и Ван Делдън завъртя кормилото и излязохме от пътя. Зърнах двете глави извисяващи се над нас, бляскавата слонова кост на бивниците им и навитите хоботи, подминахме ги и бързо тръгнахме по пътя. Никой не говореше докато се измъквахме. Можех да видя черното очертание на Макунга отпред, все още с пушка в готовност в ръце. Ван Делдън се обърна и засмя.

— Добре ли сте отзад? Ти добре ли си, Тото?

— Добре съм, Тембо. Всички сме добре.

Тя също се смееше, като хвана ръката ми каза:

— Трепериш като лист. Да видиш какво е когато двигателят не запали и те се надвесят над теб и забият бивниците си в каросерията.

Стискаше ме силно, очите ѝ блестяха от вълнение и близо до мен Ейб попита:

— Какво бяха слонове или слоници?

— Слоници — каза ван Делдън.

— От Марсабит? Разпозна ли ги?

— На тази светлина и като ни нападат?

Засмя се.

— Никакъв шанс — и добави: — Женските по принцип не нападат така, без никакво предупреждение.

Той караше бавно и двамата с Макунга гледаха съсредоточено напред. Изведнъж той спря и изключи двигателя, но не се чуваше нито звук, гората обгърната в своята завеса от мъгла.

Малко по-напред дърветата се разредиха и се озовахме в една открита площ като ливада, изкачвахме се по стръмната част отляво на пътя. Сенки се размърдаха в мъглата и отново спряхме. До нас една

локва се бе превърнала в кал и над нея тревата на склона беше измачкана.

— Камби я мавинго — каза ван Делдън, — но не е добре за нас. Вече е завзета.

Бледи силуети преминаваха пред светлините на фаровете, техните очертания се размазваха в мъглата.

— Ще трябва да нощуваме на открития склон.

Двигателят отново изръмжа и ние бързо преминахме до тунела от дървета в далечната страна, слоновете се движеха като сенки и пътя беше обсипан с изпочупени клони, така че ние трябваше да преминем през море от полумъртва шума.

Постепенно останките изтъняха докато накрая пътят беше почти чист, гората отново нормална и само изпражнения с размер на футболна топка показваха, че слоновете са минали от тук. Дърветата беше по-малки и оредяваха. Изведнъж бяхме на края на пътя, дълбок изкоп го пресичаше. Ван Делдън върна Ленд Ровъра назад и го изгаси. Тъмнината ни обгърна и настана покой, едва се чуваше глухото падане на капки от листата.

— Сега какво? — попита Ейб, в гласа му се усещаше напрежение.

Ван Делдън слезе.

— Тръгваме пеша. Няколкостотин метра и това е. Облечи всички дрехи, които имаш. Ще бъде студена нощ.

Беше облекчение да облечем пуловерите си, тъй като вече ни беше студено. Мери се уви с одеяло, което той намери под предната седалка и след това се спуснахме в изкопа, изпълнен с ниска растителност. Беше, както той каза, няколкостотин метра и изведнъж излезнахме и под краката ни имаше трева. Облачността беше по-рядка тук. Светлината на луната се прокрадваше през нея. Точно след края на гората събрахме пръчки, запалихме огън и се сгушихме около него, благодарни за топлината пиехме парещия чай от една-единствена консервена кутия, като си я подавахме от ръка в ръка. Имах чувството, че сме пътували с часове.

Но умората изглежда не пречупваше любопитството на Ейб.

— Колко време могат да оцелеят слоновете в тази гора? — пита той.

Ван Делдън поклати глава.

— За да се отговори на този въпрос е нужно точно преброяване, а и не сме сигурни каква част от зеленината е подходяща за тях. Предполагам, не всичката. Както ти казах Кулал никога не е бил дом на слонове.

— Мислиш, че просто преминават оттук по пътя си на север?

— Възможно е. — Ван Делдън извади лулата си и започна да я пълни. — Това трябва да разбере.

— И ако само преминават значи има път на север и на юг?

— Логично е. Но животните се движат по инстинкт, не следват логика.

— Сигурен ли си? Дали само инстинктът ги води на север? Това е момент на криза за тях и може да са тръгнали на север, следвайки дълбоко закодирано знание. Това не е инстинкт. Това е знание предавано през поколенията. Или просто го носят в гените си.

— Това са само теории.

Запали се кибритена клечка, тя освети извития нос и брадясало лице, лулата веднага се запали, когато той поднесе клечката към нея. Димът от тютюна беше успокояващ сред странността на това място.

— Имаше един слон в Марсабит-Ахмед. С най-големите бивни, които човек някога е виждал. Беше под закрилата на Джомо Кенята. Единственият слон, чиито бивни бяха защитени. Това беше преди войната, когато Кения още беше отделна държава. Считаше се, че е бил на повече от седемдесет години, когато е умрял. Това е много повече от средната продължителност на живота им, около петдесет. Но дори и да са петдесет години, връщаш се три поколения назад до Южноафриканската война, преди Родос и основния поход на англичаните.

Той замълча за момент, дръпна от лулата си. След това каза:

— Могат да си комуникират, в това съм сигурен. Но каква информация си предават, това е нещо различно. Знанието за безопасна територия е много абстрактна информация сравнена с предупрежденията за опасност, инструкциите за поведение и удовлетворението от храната.

Ейб кимна, като извади кутия цигари и гледаше замислено в нея. Беше последната му кутия и му оставаха само три цигари. Той я прибра, душейки пушека от лулата на ван Делдън.

— Колко звука, с които комуникират си идентифицирал до сега?
— попита той.

— Около четиридесет.

— И всички те са свързани с ежедневни неща като храна и държание?

— Тези, които идентифицирах — да.

— А екстрасензорни възприятия?

— Не съм животински психолог.

— Това означава, че не вярваш ли?

— Стоя зад това, което знам, това е всичко. Неща като телепатия...

Той се взираше в огъня, пипаше брадата си.

— Просто не знам. Всеки, който е живял близо до животни е наблюдавал модели на поведение, които не може да обясни.

— Значи си нямаш никаква идея защо са се запътили на север, защо се събират там?

Той издиша дима и поклати глава.

— Всяко наблюдение, което съм направил би било просто гадание. Може би скитащите слонове помнят Марсабит като защитена местност, нищо по-сложно от това. Но за да се запътят към Кулал означава, че са на ясно, че в Марсабит вече не е безопасно.

Той поклати глава, после замълча и след това се загледа замислено в огъня.

— Наследена памет, вграден инстинкт за оцеляване. Не знам какво ги кара да отиват на север, но това правят. И ако има изход от този клисура...

Той изтръска лулата си и се изправи на крака.

— Сутринта ще видим какво има да ни казва Дима.

Той каза нещо от сорта, че по пътя на горе било изразходвано много гориво, но тогава вече така се бях унесъл, че не можех да държа очите си отворени. Мери вече спеше, увита с одеялото си и в сиянието на въглените Макунга лежеше по гръб и леко похъркваше.

Аз се изпънах на тревата, полузаспал, светлина заблещука по клепачите ми, когато Мтоме добави още дърва. Звукът от говор на хора чувах като лек ромон, но бях изгубен за света и не можех да разбера какво казват.

Може би сънувах. Но не мисля. Бях прекалено изморен, за да сънувам.

Огънят леко проблясваше, но в него нямаше топлина.

Бриз разклащаше дърветата зад нас и беше студено, влажен мраз. Веднага осъзнах къде съм, чии бяха телата проснати около мен. Никой не помръдваше. Не се чуваха никакви звуци и звездите проблясваха през разкъсаните облаци над нас. Нещо се раздвижи в сянката на дърветата. Лунната светлина за момент се усили и мисля, че видях изправена фигура покрита с козина. Седнах изправен, обзе ме страх, мисълта ми скачаше от планинските хора йети и всякакви други истории за диваци в планините, които бях чел. И отново този пронизителен звук, вик на страх и ярост, който караше космите на гърба ми да настръхнат. Фигурата беше изчезнала.

Седях си там и треперех взирайки се в гората. Но пролуката в облациите се беше затворила и всичко отново потъна в тъмнина.

— Павиан.

Гласът толкова близо до мен беше тих, но вдъхващ увереност. На проблясъка от въглените можех само да зърна брадатото му лице, едно отворено око и зъбите проблясващи в усмивка.

— Трябваше да те предупредя.

— Изглеждаше огромен — промърморих.

— Да, тук горе са наистина много големи. Живеят в клисурата.

— Мислех, че отдавна сме на километри от нея.

— Кулал е осеян с клисури.

Окото се затвори и аз отново легнах.

Следващото нещо, което разбрах бе, че се беше зазорило и Мтоме се опитваше да разпали огъня с влажни клонки отрязани от близките храсти. Беше сива сутрин потънала в мъгла, тревата покрита с капчици влага, която се отдалечаваше от нас в гладка кълбеста маса и се превръщаше в прозрачно облачно було. Аз си лежах вкопчил се в последните следи от сън, беше ми прекалено студено, за да помръдна. Някъде далече слънцето просветваше, нашият матов свят започна да проблясва в странно променящи се цветове.

Мери се появи от храстите като индианка с одеяло наметнато върху раменете, черната ѝ коса влажна и права.

— Има някакъв бриз — каза тя.

Чак тогава го почувствах върху лицето си. Между натрупаните клонки започнаха да проблясват пламъчета и мъглата се издигна нагоре във вихрушка, променливите просветващи слънчеви цветове се появяваха и изчезваха. Вдясно, встрани от нас, в небето се появи призрачна скална маса. Тя се видя за миг, един връх разкъсан на части увисна в пространството, след това отново бе погълнат от бавната циркулация на облаците. Ван Делдън се изправи, брадата и косата му блестяха от влагата.

— Колко часа е?

— Минава осем.

Мъглата се беше вдигнала и тя стоеше и гледаше през зелените хълмове там, където те свършваха рязко до един ръб от малки скални образувания.

— Искам да видя езерото — каза тя. — От тук ще можем, нали?

— Ако се разкъсат облаците — отговори ван Делдън.

— Вече се разсейват, останал е само тънък слой. Слънцето скоро ще го прогори.

— Може, но Кулал е непредвидим, а и аз дойдох, за да огледам клисурата.

Ейб рязко се изправи.

— Мислиш, че слоновете са успели да минат през тази клисура?

— Тя отива надолу към езерото и ако има бриз... — ван Делдън погледна тънкия слой мъгла, който покриваше слънцето. — Дима вече е стигнал Мисията, но може да изчака. Ще закусим тук и ще видим дали ще се вдигне.

После се изправих и отидох в храстите. Ейб ме последва.

— Не можах да спя, а ти?

Лицето му изглеждаше слабо и измъчено:

— Събуди ме един павиан.

— Какъв павиан? Не съм чул нищо.

— Ти спеше като пън. Той крещеше буквално в ушите ти.

Той се засмя.

— Значи, все пак съм поспал малко. Но не се чувствам така. Притеснявам се за онези слонове, и за Каранджа. Мислиш ли, че той е стрелял?

— Ван Делдън изглежда мисли така. — Блед лъч премина през клоните. — Дима вероятно може да ни каже повече.

И аз отново бързо излязох на открито от храстите. Сега вече беше по-топло, виждаха се късчета от синьо небе и мъглата се носеше от вятъра. Всички останали бяха около огъня и се взираха надолу по зелените хълмове към мястото, където те преминаваха през ръба на една падина. Бавно се откриваха още и още зелени хълмове, цепнатината на клисурата изпълнена с мъгла, появяваха се и изчезваха скални върхове. После изведнъж покроят от мъгла беше отнесен и долу далече под нас се появи езерото Рудолф, огромно водно пространство от север на юг блестеше на слънцето. Имаше и остров, гол и кафяв, целият от лава, едва се виждаше и другия бряг, линия от скали. Самото езеро беше бледо синьо изпъстрено с бели петна.

— Ахатово море — промърмори Мери. — Но е синьо, не зелено.
Ван Делдън кимна.

— Долу духа дяволски силен вятър.

Това продължи за момент, невероятна, поразителна гледка. После отново се появи мъгла и тя изчезна, картината премина толкова бързо, че аз трудно повярвах, че е била толкова истинска, облаци забулиха слънцето.

— Колко надолу под нас е?

Гласът ѝ все още изпълнен с възторг.

— Около хиляда и шестстотин метра — отговори той.

— Кулал е по-висок от това?

— Върхът е на североизток от нас, от другата страна на клисурата. Ние сме доста далече от него.

— И клисурата стига до Лойангалани?

— Водата от пролома го превръща в оазис.

Тя се обърна, като се взираше възхитено в мъглата, която покриваше ръба.

— Искам да погледна.

Той кимна разсеяно като си чоплеше лулата. Канчето с отварата вреше и Мтоме, който беше седнал с кръстосани крака пред огъня, приличаше на черен свещеник изпълняващ древен ритуал, пусна в него стиска чай. Парчета от месото на малкото слонче цвърчаха набучени на клечки, въглените заискряха, когато мъглата отново ни покри и Мери се превърна в призрачна фигура, която се движеше в непрогледното пространство.

— Снощи — промълви ван Делдън, като смучеше празната лула и гледаше встрани към Ейб. — Мислех си. Нямаше никакви изпращания от слонове по пътеката нагоре в планината. Видяхте ли някакви, някъде?

— Не, докато не стигнахме Мисията.

Внезапен проблясък на интерес озари лицето на Ейб.

— Искаш да кажеш, че на изток има изход от тази клисура?

— Много слонове са минали през тази гора и те не са дошли по пътя край Мисията.

Той кимна.

— Да, това си мислех. Трябва да има път, по който минават всички те.

Загледа се в огъня за момент, след това се плесна с ръка и отново се обърна към Ейб, голямата му глава наведена напред, сивите му очи блестяха.

— Ако е така, то слоновете имат вродено чувство за съхранение, което се основава на опита на предишни поколения. Точно това, което каза снощи. Никога не съм виждал слонове на брега на езерото Рудолф. Не е имало такива през моя смислен живот. Но, според фон Хьонел Телеки е стрелял по тях във водата, когато са се хранили с водорасли. Как е възможно животни живеещи много по на юг да знаят, че в езерото има водорасли, и дали Рудолф е съществувало тогава?

— Няма как — отговори Ейб. — Това е или интуиция или наследена памет.

— Иначе казано, звуците, които издават, означават много повече, отколкото си мислех. Един скитащ се слон...

Мтоме му подаде чашата пълна с чай, а той я даде на Ейб.

— Някакъв вид телепатия?

Той поклати глава.

— Това много се доближава до твоята теория за свръх чувствителността.

— Допускам, трябва да приемем — каза бавно Ейб като духаше чая, — че има някакви форми на комуникация, които са ни непознати. Или вероятно забравени от нас в нашия цивилизован материализъм.

Ван Делдън изсумтя скептично, погледът му се измести към клисурата. Мъглата ни бе притиснала напълно, Мери не се виждаше. Нищо не се виждаше, освен грубата мокра трева. Той извика нещо на

Макунга, който влачеше още клони към огъня, остави ги и бързо изчезна в мъглата. Последвах го, като се надявах мъглата да се вдигне отново, не мисля, че бих рискувал да тръгна сам, но исках и аз да погледна надолу в котловината. Чух зад мен Ейб да казва:

— Птиците и миграцията, змиорките, младата съомга — мисля, че не знаем кой знае колко за това.

Но когато се обърнах и погледнах назад през рамо и двамата бяха изчезнали и само бледия червеникав проблясък на жаравата едва се виждаше през плътното одеяло от облаци покрило планината. Някъде отдалече се чу приглушен крясък. И той заглъхна в ехото си потулено от влагата и разстоянието.

— Нияни — каза Макунга, с усмивка на сбръчканото му лице.

Но след това тръгна бързо и аз почти се затичах. Тревата изчезна, появи се скала и той изведнъж спря, повърхността на земята разкъсана от поредица ръбове и стърчащи скали. Крясъците на павианите сега бяха по-силни, ехото им идваше отдолу.

— Къде е тя?

Той вдигна ръка и се заслуша, гласът на Мери дойде някъде отляво.

— Ти ли си, Колин?

Тя се появи изведнъж, фигурата ѝ се материализира, когато тя се изправи от една гънка на ръба на котловината.

— Плъос — каза тя и очите и блестяха, лицето ѝ освежено от напрежението и влагата във въздуха. — Сигурна съм, че видях „плъос“, после дяволският облак ги скри.

Бриз докосна лицето ми, непрогледното пространство в краката ми помръдна, сивотата проблясваше. Тя отмести влажната коса от лицето си.

— Бяха на нещо като остров, на километър и половина — два надолу в клисурата. Видях ги само за момент, носеха се в мъглата сред ярка зеленина и слънчеви проблясъци. Бяха на някакъв склон, сиви купчини като скали. Но ги видях да се движат — сигурна съм, че се движеха.

— Значи има път надолу! Или тази клисура беше свързана с другата, която видяхме миналата нощ. Сигурна ли си, че бяха слонове, а не павиани?

— Не ставай глупав. Аз съм израснала с тях и виждам добре на далече.

Лицето и внезапно помръкна.

— Мислиш ли, че бяха тези, които следваме? Ако това е една голяма котловина разцепила планината на две...

Знаех какво си мисли, ако слоновете могат да преминат, значи и ловците могат. Тя повдигна глава.

— Виж! Слънцето.

И тя се обърна към мен, усмивка озари лицето ѝ.

— Сега, в този миг, всичко, което ме интересува, е че светът е красив. Тази мъгла, тази котловина, всичко...

Тя поспря и загледа мъглата, която сега се носеше като река надолу в пролома.

— Странно — промълви. — Там, откъдето дойдохме всичко е горещо, пясъкът и лавата, грубостта на живота — реалността. А тук горе...

Тя отново се обърна към мен усмихвайки се.

— Нека забравим реалността, хайде! Просто да се насладим на момента.

Аз кимнах, не бях сигурен какво очакваше, усещах мъглата преминаваща край нас, просветляваща като току-що измитото слънце проблясваше върху милионите носени от въздуха капчици, усещах как кръвта ми реагираше на жизнеността, която тя излъчваше.

— Виж!

Сочеше нагоре в клисурата и обръщайки се видях върха, който бях зърнал по-рано да се носи отново, разчленен, високо горе в пастелно синьото небе. Но този път не изчезна.

Сега вятърът беше силен. Усещах напора му върху тялото си, виждах как отвява черната ѝ коса от лицето. Лъч светлина пресече тревата, склоновете се разпростираха все по-далече, вълна от невероятно, прекрасно зелено. Макунга помръдна, наведе се напред, каза нещо и се спусна лазешком надолу по скалите, стъпваше сигурно, като коза, за да застане на крайната скала и да впери поглед надолу.

— Мисли, че е видял някого.

— Човек ли?

— Не съм сигурна. Може да е павиан.

Тя се беше обърнала встрани от мен, взираше се в каньона, гледаше как слънцето прогаряше облаците и вятърът ги разкъсваше на парчета.

— Виж там!

Нейният остров се беше появил, назъбена скала и зелена трева плуваха в бяло море от вълна.

— Виждаш ли ги? Жалко, че не взехме бинокъла.

Сиви форми като точки върху появяващите се склонове, но дали бяха слонове или скали не бях сигурен. Бях прекалено зает да търся върха, където една открита скала стоеше върху зелената пирамида като замък или малък ограден със стени град. Но беше прекалено далече, за да разбере дали се виждаха някакви следи от човешка дейност. Клисурата се откриваше все повече и повече, облаците се разпръсваха на отделни кичури, блясъкът на далечното езеро започна да се прокрадва. Макунга ни повика като се катереше обратно по скалата.

— Какво казва? — попитах.

Тя поклати глава.

— Не можах да чуя.

Зад нас гласът на ван Делдън каза:

— Значи там долу има слонове.

Той държеше бинокъла пред очите си и предъвкваше парче месо.

— Поне половин дузина, едно-две почти пораснали. Какво е намислил Макунга?

— Мисля, че видя нещо — каза тя.

— По-добре хапнете — каза ѝ той. — Време е да тръгваме.

Павианите сега бяха замлъкнали. Не се чуваше звук, само вятъра. Езерото се виждаше все по-ясно, един блестящ лист от проблясваща вода, докъдето имаше видимост. Вече усещах слънцето, благодарен за топлината му.

— Може ли да погледна с бинокъла?

Той ми го подаде и въпреки че огледах всеки камък на върха на този обрулен зъб от вулканична лава, не открих нищо принадлежащо на човек. Два млади слона, мъжки мисля, показваха мускули, телата им се напрягаха при бутането с глава и бивни, хванати в една пародия на битка и близо до тях една женска кърмеше полуотраснало слонче. Всичко беше много спокойно, с облекчение да гледаш това след

нещата, които видях близо до Южен Хор, а зад мен Макунга говореше нещо бързо, обясняваше нещо на своя език.

— Мисли, че е видял двама мъже да се катерят нагоре.

Ван Делдън добави:

— Може да са горски хора или вероятно Самбуру. Самбуру пасяха своите говеда на по-ниските склонове.

Той се обърна към Макунга и започна да го разпитва. Размениха си думата „нияни“ и накрая той сви рамене.

— Може да са били павиани. Не е сигурен. Има доста растителност и той ги е видял за момент.

После се обърна към Мери.

— Твоят чай ще стане на компот.

Тя кимна като се взираше в котловината. Вятърът замря толкова бърза както се беше появил, облаци се завиха около върха със зелени склонове като венци от дим. Тръгнахме обратно, слънцето беше вече наполовина скрито и върхът на Кулал изчезна в маса от облаци.

— Тук долу в тази котловина — казах на ван Делдън. — Баща ти е открил някои от своите керамични находки.

— Къде по-точно?

Но по тона в гласа му разбрах, че се интересува много.

— Мога да ти покажа на картата — казах. — Посочени са местата на всички находки.

Той не отговори и аз попитах дали може да говори с планинските хора и да попита дали някои от тях са живели долу в клисурата.

— Мисля, че Дима може. Той е Боран и познава хората от този район. Аз със сигурност не мога, Макунга също.

После продължи напред, повика Мтоме и Мери тихо каза:

— Той не се интересува от глинени съдове и мразеше баща си.

— Защо тогава ме накара да довлека с мен машинописа и картата?

Тя сви рамене.

— Вероятно си е помислил, че могат да му кажат повече за Кулал или за езерото Рудолф — нещо, което не знае.

— Като например?

— Слоновете — каза тя и се усмихна, — или за водата. Някой извор, за който той не знае, а слоновете знаят.

Стигнахме до огъня точно когато мъглата отново ни покри, погъста от всякога, и аз си седях и пиех чай и предъвквах голямо парче месо, като се чудех защо нямам смелостта да тръгна сам в тази мъгла. Трябва да има път надолу в каньона и ако можех да се срещна с хората от планината, които я познават... Представях си как дребни, черни хора ме водят до върха на скалата, мъглата се вдига като саван, за да разкрие странна примитивна стена, такава като на Инките. Но това беше само една фантазия. Сънувах през деня, като много добре знаех, че не мога да оцелея без ван Делдън и неговите африканци. И така когато те взеха багажа и тръгнаха по края на гората обратно към Ленд Ровъра аз тръгнах с тях, носех чантата с филми и машинописните страници в нея.

— Защо не отиде да видиш какво можеш да откриеш в каньона?

В очите ѝ имаше насмешка, проблесна подигравка. Тя знаеше какво си мисля.

— Ти откъде знаеш?

— За какво друго можеш да си мислиш с този загубен, замечтан вид на лицето. Добре, защо не отиде?

— Защото нямам такава смелост — отговорих гневно.

— Ами ако взема една пушка?

— И ще дойдеш с мен?

Тя кимна, очите и светеха и не знаех дали говори сериозно или просто се шегува.

— Аз съм един доста добър стрелец. Или поне бях такава.

Но ние вече бяхме в гората, подхлъзвайки се надолу по калната животинска пътека в колона по един. През тънкостеблените дървета можех да видя изкопа. Беше по-дълбок отколкото си мислех, с вертикални страни и една тръба за вода все още видима на дъното му. Същата, която караше водата до Мисията. Зад него, през паравана от листа, проблясваше влажен предния капак на Ровъра. Качихме се в него и тръгнахме, но едва бяхме излезли на пътя и двигателят кихна и угасна. Показателят за горивото даваше празен резервоар и аз попитах ван Делдън какво е показвал, когато са го взели.

— Пълен повече от половината, да кажем десет галона. Със сигурност има поставен допълнителен резервоар на мястото на сандъка с инструменти.

Едва ли бяхме изгорили толкова много и когато Мтоме откачваше резервната туба аз скочих и пропълзях отдолу, като започнах да почиствам резервоара от калта с ръце. Имаше някакъв лек шум и от страни на заварката отдолу имаше вдлъбнатина, от която струеше бензин върху пръстите ми.

— Ударили сме резервоара в клон или камък — извиках.

— Страхувах се от това — каза ван Делдън. — Изгоряхме много докато се изкачвахме, по-вероятно е рикошет от куршум.

Намерихме изолирбанд отзад в кутия с инструменти и го увихме добре колкото можяхме. Не мислех, че ще издържи дълго, а и резервната туба беше едва две трети пълна, имахме едва пет литра.

На лагера в облаците трябваше да изчакаме един слон с големи бивни да приключи с обливането си с вода от извора. Слънцето грееше, зеления склон блестеше покрит с влага, изпускаше пара от топлината и имаше жълти пеперуди с остри крила, които се препичаха на слънцето върху изпочупените храсти до нас.

Беше много тихо, докато чакахме слона да смуче вода и да я излива върху главата и гърба си, всичко това с бавни движения, времето беше спряло.

— Виж! Бананоядец — прошепна Мери.

Той се взираше в нас от клона на едно дърво, тялото му яркозелено изпръскано с червено по крилата, вирнал черната си глава. Под него една слънчева птица блестеше в прекрасно синьо-зелено, извитата ѝ човка щракаше. Беше едно място на изключително спокойствие. Но тогава слонът се раздвижи, тръгна тихо нагоре по склона и вие влезнахме в сянката на високо дърво зад извора.

Там, където пътят се раздвояваше, излезнахме на билото на планината, оттам се спуснахме надолу, прегазвахме пречупени клони, без да намаляваме и стигнахме до Мисията за около половин час. Нямаше и помен от Дима, Мисията беше изоставена и никой не откликна на свиренето на клаксона.

— Виж как е резервоарът! — каза ван Делдън и тръгна с двамата африканци нагоре по хълма към сградите на Мисията.

Изолирбандът беше разкъсан и можех да подуша теча дори преди да съм пипнал с пръсти. Макунга вървеше нагоре по хълма и се провикваше, а над мен Ейб каза:

— Може би е отишъл нагоре в просека.

Извиках Мери да ми подаде парцал и каквото беше останало от изолирбанда и продължих да лежа под шасито и да чистя калта от резервоара, когато ми се стори, че чух някакъв звук в далечината. Макунга беше спрял с викането, всичко отново беше тихо, освен далечното бръмчене, като че ли от пчела.

— Чуваш ли нещо? — попитах.

Последва тишина и после Мери каза:

— Звучи като двигател.

— От пътя ли идва?

— Не, сякаш е някъде над нас.

Приключих с увиването и когато изпълзах изпод джипа можах да чуя, много ясно, бръмченето на двигател високо над планината.

— Трябва да е самолет — каза Ейб.

Ван Делдън също го беше чул. Той стоеше до разнебитената веранда и се взираше в небето.

— Ето там!

Мери посочи и аз го видях, спускаше се ниско над обраслите с гора склонове, крилата му се разклатиха, когато зави и се насочи към нас, звукът се усилваше и премина в рев, който ни заля. Беше толкова ниско, че усетих как цепеше въздуха, видях знаците на Федерацията и лицето на пилота, който гледаше надолу към нас.

Беше моноплан с два двигателя и когато зави над сградите на Мисията той се наклони на едно крило и направи плътен завой.

— Мърфи ли беше?

Ейб се взираше нагоре прикрил очи с ръце.

— Военен самолет е и си помислих...

Думите му бяха заглушени от звука, когато премина над Мисията. После се издигна стръмно нагоре над планината, смаляваше се бързо докато не се превърна в светла метална точка проблясваща на слънцето.

— Сигурен съм, че беше Мърфи.

След малко ван Делдън се върна.

— Мери, и ти и г-н Финкел — бързо слизайте. Оставям ви тука и тримата.

Обърна се към мен.

— Как е течът? — И когато отговорих той каза. — Няма значение. Сега само ще се спускаме и каквото е останало в резервоара

няма да ни върне обратно горе.

Самолетът се връщаше, спускаше се с вдигнат нагоре нос, почти спря, двигателите намалиха газта. И тъкмо когато прелетя над нас нещо бяло излетя от отворената пилотска кабина и зърнах Пат Мърфи да ни маха. След това той даде газ на двигателите и започна да се издига, зави и се насочи към каньона. Това, което хвърли беше кърпичка, в единия ъгъл имаше завързана бележка: „К-С с подкрепления от армията се движи през каньон Кулал, изток. Съветвам, бързо в горите край Марсабит. Съобщавам по радиото, изоставен Ленд Ровър при Мисия Кулал. Желая късмет. Пат. (унищожи).“

Ван Делдън ни я прочете и после запали с клечка.

— Ще дойда с вас — каза Ейб.

Той знаеше, ние всички знаехме, че той ще слезе в каньона. Но поклати отрицателно глава. Мтоме вече разтоварваше остатъка от месото. Макунга проверяваше пушките и амунициите.

— Вие тримата оставате тук. Не знам какво е станало с Дима, но като се появи му кажете да ме изчака тук.

Делдън заобикаляше към мястото на шофьора.

— Сварете месото веднага и го вземете с вас в гората, скрийте се. Те задължително ще изпатят патрул.

— Ти какво ще правиш?

Мери все още седеше отзад в Ленд Ровъра и тонът в гласа ѝ, безизразното лице и начинът, по който седеше — изправена, тялото стегнато, стискаше ръце — знаех какво си мислеше.

— Моля те — промълви тя. — Върни се в гората. Върни се, преди да е станало късно.

Той стоеше там, погледна я за момент, голямата му глава забучена на масивните рамене, сивите косми на гърдите му се виждаха в цепнатината на полузакопчаното яке.

— Никога през живота си не съм бягал от нищо.

— Нищо не можеш да направиш.

Думите прозвучаха отчаяно сякаш се опитваха да разбият бариерата на неговия инат със силата на нейните емоции.

— Моля. Направи го за мен.

Той заклати глава с бавно, изпълнено с гняв движение.

— Когато спре да убива слонове, тогава ще си тръгна. Не и преди това.

— Искам да дойда с теб. Ще говоря с него.

Той отново поклати глава. После с изненадващо нежен глас каза:

— Нищо не можеш да направиш. Всички ние сме родени такива каквито сме.

Той се усмихна, усмивката набръчка кожата край очите, смекчи твърдото изражение на лицето му.

— Ще останеш и ще ме чакаш тук. Ще се върна до полунощ. Хайде тръгвай, добро момиче.

— Идвам с теб.

— Не! — Той се протегна и хвана ръката ѝ, гласът му вече по-строг. — Бързам.

Тя мълчаливо поклати глава, очите широко отворени, тялото ѝ се напрегна, за да се освободи от захвата му.

— Не, ти ще го убиеш.

— Не, ако има друг начин да го спра.

Той я гледаше втренчено, знаеше, че тя мисли за баща си, не за него, сивият му поглед стана твърд, смекчения глас изчезна като каза:

— Ще правиш каквото ти казвам, чакаш тук — и ако не се върна, тогава можеш да отидеш при него и да избиее каквото е останало от бягащите, за да се спасят слонове в източна Африка.

Той се наведе напред, хвана я с двете си ръце и вдигна тялото ѝ от Ленд Ровъра. И когато тя стъпи на земята, той я прегърна през раменете, така както направи с Каранджа на пътя за Баринго и каза нежно:

— Вината не е твоя, Тото. Само изчакай тук и се моли за нас. Помоли се и за двамата.

Той наведе глава и я целуна по челото.

— Каквото и да стане ти не трябва да се чувстваш виновна.

След това я пусна, повика Мтоме и Макунга и седна зад волана. Запали двигателя, двамата африканци се качиха.

— Сега, оправяйте месото — извика той. — После следете за патрула и се крийте добре.

След това включи на скорост и Ленд Ровърът с рев се понесе надолу по пътя като вдигна облак прах. Тя стоеше там, не каза нищо, не помръдна, просто гледаше как той изчезна зад първия завой. Тя

остана там докато прахът падна, после бавно, сякаш в сън се обърна, лицето ѝ бледо и източено, и с тих несигурен глас каза:

— Винаги е било така, цял живот.

Знаех, че имаше предвид как ван Делдън заминава и я оставя да чака.

— Той някак си ще изведе тези слонове от каньона — каза Ейб.

Искаше да облекчи страха ѝ, но липсата на увереност в гласа му само го увеличи.

— Как?

Той сви рамене и се леко се усмихна.

— Мисля, ще намери начин.

— Ами армията? Какво ще стане с армията?

Тя продължи да ни гледа втренчено, преплела нервно пръстите си. Тогава тя се засмя, силно, несигурно, горестно.

— Бедата е, че го обичам. С всичките му недостатъци, маниите му, глупостта му, гадния му инат, грубото пренебрегване на другите — не мога да не го обичам.

Тя въздъхна.

— Нещо, което той никога не ще научи — и добави с горчивина: — И дори да го направи, никога няма да го разбере.

Нямаше нищо, което Ейб или аз можехме да кажем, не можехме да я успокоим по никакъв начин, просто и тримата стояхме мълчаливо.

— Струва ми се, той може да се погрижи за себе си — каза Ейб с мъка.

— Да, наистина може. — Тя се засмя фалшиво. — Той минава шестдесет и никога не е бил нараняван сериозно, освен няколко рани от нож и рамото му издрано от човекоядец, защо де се тревожа за него, или за Алекс? Каквото е писано, това е.

Тогава сякаш се съживи, тръгна бързо към нас и със стегнат практичен глас каза:

— Хайде да слагаме това месо на огъня, преди да го налазят мухите.

ТРЕТА ГЛАВА

Около Мисията атмосферата беше странна, дървените части на постройките бяха изядени от термити и гората беше навлязла между тях, имаше следи от животни и техните изпражнения бяха навсякъде. Както в Хотела по време на Конференцията ние бяхме чужди хора в един комплекс построен със специфична цел, но тук сега усещането за изоставеност беше обладаващо, нашите стъпки отекваха в празните помещения изпълнени с призрачни останки от едно общество посветено на християнството. Разпадането на сградите не беше в резултат от война; беше времето и мълчаливото настъпление на природата, които бяха оставили своите следи, така че, аз не почувствах това като нашествие. Но тъгата на цялото това погубено усилие на надеждата правеше мястото странно потискащо и мисля, че всички ние с удоволствие го напуснахме и отидохме до края на гората откъдето се виждаше пътя и езерото, сградите на Мисията останаха извън обсега на гледката.

Запалихме огън и докато Мери се занимаваше с останалото месо аз минах през откритата поляна, за да напълня с вода пластмасовата туба, която бяхме намерили в изоставените кухни. Мястото около тръбата беше толкова плътно покрито с кал и мръсотия от животински изпражнения, че аз събух обувките и чорапите си и навих крачолите на панталона, преди да нагазя в нея. Беше топло на слънцето и когато напълних тубата с вода свалих ризата си и пяхнах глава под тръбата, залях с чистата, хладна вода лицето си с набола брада и я оставих да се стича по гърба ми като си мислех колко прекрасно е, че тук горе на Кулал има вода, докато целия Северен район умираше от суша. След това се затичах бос нагоре по склона до билото. Клекнал между скалите имах ясна гледка на пътя извиващ се надолу по склона на планината, оцветен в жълто-кафяво, до равнината.

Полежах там доста време, слънцето изсуши голия ми гръб и цялата тази пуста, пустинно жълта страна в омарата на жегата и планината Мара проблясваща в далечината. Мисля, че напрегнах

зрението си срещу блясъка, но не се виждаше нищо, никакво движение, освен тук-там малките пясъчни вихрушки.

Всичко беше пусто, нямаше никакъв прах от преминало превозно средство, пътят нагоре по планината също беше безлюден. И аз удовлетворен от това се отпуснах, наслаждавайки се на самотата, усещането да бъдеш издигнат до един връх на невероятна отдалеченост, един отделен свят недокоснат от човека. А зад мен, планината със своята девствена гора, източникът на вода и на бурите, които разпенваха езерото. Като си лежах там чувствах, че не ми пука дали някога ще се върна в цивилизацията.

Станах постепенно и с голяма неохота, когато осъзнах, че чувам звука от далечни викове и обърнах глава. Малко стадо бикове, черни на слънцето, стояха неподвижни на половината разстояние между гората и мястото за водопой, главите на всички тях обърнати към мъглата от дим, която се стелеше над нашия огън. Изправих се на крака и отново изведнъж седнах, като съзнавах, че съм сам и невъоръжен, откъснат от другите. Виковете бяха спрели, но биковете останаха с вдигнати глави и продължаваха да се взират във фигурите около огъня. Нямаше никакъв намек за враждебност, само съсредоточена наблюдателност, а и те изглеждаха толкова обикновени, като едър рогат добитък.

Най-накрая се раздвижиха и като черен прилив обградиха водата, газеха калта под копитата си като се бутаха един друг да стигнат до водоизточника. Не можех да направя нищо, освен да се стоя там и да чакам да си тръгнат. Един от тях, след като се беше напил с вода тръгна натам, където бях оставил тубата и започна да я души с мокрия си нос и да бута обувките ми с муцуна. Нещо се раздвижи в края на гората, една окаляна форма се провираше през листата и се появи слон, като се движеше бавно, с онази мека, тиха стъпка, с която сякаш покриваше земята, без да я докосва. Той видя биковете и спря, наостри уши, хоботът му нерешително изследваше тревата. След това бавно се плъзна напред, с повече пръхтене и отстъпване назад биковете му направиха място. Сцената ми напомняше за това, което Ейб разказваше за близането на сол в Трийтопс, и въпреки че и слона и биковете правеха демонстрация, в държанието им нямаше нищо агресивно. Слонът подаде върха на хобота си към тръбата и започна да засмуква, след това я прехвърляше в устата си и след като се напи започна да

пръска вода по главата и ушите си докато всичката кал изчезна и предната част на тялото му излъчваше тъмен блясък на слънцето.

Това стана, когато небрежно се опитвах да преброя биковете и се чудех колко време ще мине докато си прибера нещата и ми се стори, че край огъня имаше повече от две фигури. Но когато отново погледнах натам огънят беше почти угаснал, слаби проблясъци от пламък излизаха от купчината пепел, Ейб и Мери не се виждаха, нито пък някой друг. Опитах се да си спомня какво бях видял когато обърнах глава при техните викове, но всичко, което си спомнях, беше шокът от тъмното стадо, което стоеше там.

Огънят угасна и нищо не помръдваше, слънцето жареше голите ми рамене. Най-накрая слонът приключи своето ритуално измиване и се изправи. Пи за последен път от тръбата, след това се обърна и с лека походка се отдалечи. В момента, в който той изчезна между дърветата, аз се стърчах надолу по склона, обух обувките и облякох ризата си, грабнах тубата и се отправих към огъня. Ресните от листа в гората бяха провиснали и леко потрепваха в горещината, не срещнах никакво животно, Ейб и Мери не се виждаха, когато стигнах до изгорелите въглени на огнището.

Постоях за момент, чувствах се изоставен, само заслонът от дърветата ми даваше увереност и аз извиках, гласът ми прозвуча силно в изгарящата неподвижност.

От посока на Мисията се чу отговор и после Мери се появи на пътеката, помахвайки вървеше разсеяно към мен.

— Къде бяхте — попитах я. — Защо не ме изчакахте?

— Не знаехме колко ще се забавиш. — Тя се смееше. — Този слон можеше да остане там цялата сутрин, а ние искахме да прегледаме картата на Кулал направена от преподобния Малинсон. Тя е там в онзи къща.

Та хвана една от дръжките на тубата, като така облечи тежестта ѝ както си вървахме надолу по склона към пътя.

— Каранджа се появи докато ти се наслаждаваше на гледката.

— Каранджа ли?

Тя кимна.

— Каранджа и Дима, двамата дойдоха заедно.

Погледът ѝ беше насочен към пътя спускащ се по билото на планината.

— Ако знаехме за тази карта...

Тя се обърна към мен:

— Разбираш ли, има път нагоре от този пролом. Показан и на картата, пътека на дивеча. Тези слонове сега са в безопасност в планината.

Значи нямаше смисъл ван Делдън да се връща в равнината.

— Ти трябва да си добре, като си гледал онези скали горе. Забеляза ли някакво превозно средство?

— Не, нищо.

Тя промени хватката на дръжката.

— Моля се Господ, той да го разбере навреме... Ако е помислил, че слоновете са все още там и Алекс ще ги срещне... — Гласът и заглъхна. — Сигурен ли си, че не видя нищо? Нищо, а Ленд Ровъра? По-голямата част от пътя нагоре, по който дойдохме, трябва да се е виждал...

— Казах ти, нищо — бях все още ядосан, че ме оставиха да се оправям сам. — Ейб къде е? Защо не ме изчака?

— Щом Дима спомена за тази карта, той настоя веднага да я види. Сега, разбира се, иска да отиде в гората и да види отблизо онези слонове. — И добави като се усмихваше: — Онзи слончо не беше заплаха за теб и освен това те наглеждах.

Тогавя попитах за Каранджа. Той и Дима явно са се срещнали през нощта, следвайки слоновете по тясната пътека на дивеча виеща се нагоре по почти отвесния склон на пролома.

— Каранджа каза ли защо е вървял след тях?

— Не съм го питала.

— Но, със сигурност трябва да...

— Той е прекалено загрижен за себе си в момента.

Бяхме стигнали до пътя и тя тръгна наляво към мисионерската къща, глава наклонена встрани, потънала в мислите си.

— Не го ли попита защо стреля по твоя Ленд Ровър?

— Ленд Ровърът не е мой, а и той не знаеше, че аз го карам.

— Какво общо има това, по дяволите? — казах изнервено. Това не обясняваше мотива му, или защо се беше опитал да спре Ленд Ровъра да не отклони слоновете. Но когато казах, че е важно да разберем какво се върти в главата му тя се обърна ядосано към мен.

— Значи не ти е пукало, че можеше да ме убият?

— О, за Бога!

Изтръгнах ръкохватката на тубата от ръката ѝ и я прехвърлих на другата си ръка.

— Всичко, което искам да знам, е защо той го направи. Ако армията го настигне има голяма вероятност да го убият.

— Може да го направят министър вместо Кимани.

Погледнах я, мислех, че се шегува. Но, тя не се шегуваше.

— Говориш сериозно, нали?

Мотивът му беше политически, направи жест, за да привлече вниманието към себе си. Това ли искаш да кажеш?

— Всичко в тази страна, което има нещо общо с дивеча е политика. Казах ти го и преди.

— Но той е африканец, държавен служител. Единственото, което може да направи ван Делдън е да вземе закона в свои ръце...

— Така ли? Той уби двама чернокожи и е роден в Южна Африка. Няма да оставят това да му се размине.

— Ами Каранджа? Отива да предупреди ван Делдън, стреля по Кърби Смит...

— Каранджа е един от тях и Алекс е бял ловец. Ако го подкрепи той ще има подкрепата на всички, които вярват в Африканизацията.

— Но със сигурност...

— Невъзможно е — извика тя, — да ти говоря за Африка.

Бяхме стигнали до входа на мисионерската къща и тя влезе бързо вътре.

— Попитай Каранджа — каза тя. — Може би той ще ти обясни.

Вратата на полуразрушената къща беше отворена и можех да чуя гласове. Те бяха в стаята в ляво, Ейб и Дима стояха пред карта закачена на стената. Каранджа беше седнал на бюрото на мисионера, пушката му беше опряна на дървената облегалка на стола и когато влязохме той каза:

— Не тръгвам от тук, докато не говоря с Тембо.

В гласа му имаше решителност, маниерът му беше смътно различен — по-уверен, почти началнически.

— Важно аз говоря с него. — Той ни видя и завъртя стола си. — Вие, господин Тейт, кажи на свой американски приятел, че опасно да ходи в гората сам.

— Няма страшно, Каранджа, ако ти дойдеш с мен — каза Ейб. — Ти знаеш също толкова за слоновете...

— Казвам ти, не идвам. Оставам тук и чакам Тембо — и заповяда на Дима да застане на вратата и да наблюдава пътя. Ейб се обърна към мен: — Ела и погледни тази карта. И ти Мери. Сега сме точно тук.

Той заби пръст в хартията. Тя беше пожълтяла от слънцето и влагата, оцветяването беше избеляло, но можех да различа сградите и пътят, който се извиваше нагоре в планината. Бяха отбелязани всички клисури, пътеките и трасетата на дивеча се виждаха лошо, прекъснатата водопроводна тръба и точно в центъра самият връх, височината му в стъпки беше изписана до него.

— Слоновете излязоха от клисурата на тази пътека.

Той проследи с пръст зигзагообразната линия и спря на едно място на север от Мисията.

— Тук Дима и Каранджа са ги оставили. Мащабът на картата е инч към миля, така че това е само на малко повече от четири километра от тук. Да кажем, че ще го вземем за два часа, това означава, че те са ги оставили преди девет часа. Не може да са се отдалечили толкова много.

— Може би слизат тук долу за вода — каза Каранджа. — В този случай можеш да ги видиш, без да ходиш в гората.

— Вода има на Камби я мавинго — каза Мери. — Сигурно и на други места.

— Добре, ти какво ще кажеш? — попита ме Ейб. — Ако намерим Уандробо, тогава може би ще решиш своята археологическа загадка.

Поклатих глава, мислех си за слона на водната тръба и за двата, които ни нападнаха предишната нощ.

— Ван Делдън ни помоли да го чакаме тук.

— Той може да не дойде.

— Тембо, ако каже дойде, дойде — каза Каранджа.

Ейб сви рамене.

— Добре Колин, ти и Мери останете тук с Каранджа, аз ще тръгна с Дима...

— Не — Мери тръсна енергично глава. — Няма да остана тук докато вие обикаляте да изследвате планината.

— Ще го направим само за няколко часа.

— Аз също искам да видя тези слонове и Каранджа също ще дойде с нас...

Тя ме погледна с намръщен поглед.

— Ако Ейб иска да отиде в гората пеша... — Тя замълча и после ядосано продължи. — От какво се плашите, Дима има пушка с него.

Замълчах, не можех да ѝ обясня чувството на неспокойство, което планината предизвикваше у мен, или да ѝ кажа за съпругата на Ейб и отношението, което имах към неговото привикване с опасностите и то беше близко до желание да умре. Но накрая се съгласих.

— Добре — казах. — Ще дойда.

Каранджа се изправи.

— Не е добре да се делим.

Можеше да изгубим още време в спорове, на внезапно Дима подаде глава през вратата.

— Патрул — изсъска той и във внезапно настаналата тишина можахме да чуем шума от камион идващ нагоре по хълма.

Докато грабнем нещата си стигнем до портата той беше спрял и повече от дузина африкански войници тичаха нагоре по хълма към Мисията. Ейб се втурна обратно в къщата и когато отново се присъедини към нас на пътеката водеща в гората той беше пъхнал картата на Кулал отпред под маскировъчното си яке.

По пътеката стигнахме до мочурливия поток обрасъл гъсто с тръстика и там Каранджа се отдели от нас като се върна да види какво прави патрула.

— Ти каза, че долу в равнината няма никакви превозни средства — прошепна с укор Мери. — Нямало нищо на пътя.

— Може би са били скрити зад билото на планината.

Няколко минути по-късно Каранджа се върна търчешком с новината, че патрулът е близо зад нас по пътеката към гората. Той ни накара да се забързаме по една тясна дивечова пътечка, която право нагоре между дърветата. Това беше същият път, по който той и Дима бяха дошли до мисията и скоро следобед ние стигнахме до мястото, където те бяха оставили слоновете. Сега те не се виждаха никъде, само прясно стъпкани храсти и изпражнения, които бяха топли при допир. Каранджа спря за момент и се заслуша съсредоточено. Но гората беше тиха, мълчание като в катедрала и той ни накара да побързаме, като

следвахме големите стъпки на слоновете през изпочупените клони, които той смяташе, че ще направят по-трудно за патрула да ни последва.

Пътеката се разшири, стъпките се увеличиха на брой. И после земята стана равна и ние изведнъж излязохме на открито под горещото слънце. Беше малка горска поляна пълна с пеперуди и бързо прелитащи птици, тревата сънливо полегнала и през зелените листа под нас се откриваше гледка към Чалиби, пясъкът на пустинята проблясваше в бяло, като голям пустинен тиган до синия хоризонт в омарата на жегата. Пътеките продължаваха до височината и след това навлязохме отново в гъста гора, между огромни маслинени и други високи дървета, които се преплитаха едно в друго с ажурни въжета от лиана приличащи на украса.

— Къде мислиш сме сега?

Ейб стоеше с картата разгъната в ръка, подаде я на Каранджа, който се взря в нея и поклати глава.

— Скоро стигнем до пролома — промърмори той.

— И после?

Каранджа беше навел глава на една страна и слушаше.

— Може би, ако слезем в този пролом никой няма да ни последва.

— Има маркирана животинска пътека, но тя непрекъснато върви на зигзаг и си мисля, че е много стръмна. Могат ли слонове да слязат по такава пътека?

Той все още мислеше за слоновете, а не за армейския патрул, който ни следваше.

Каранджа сви рамене.

— Ние продължава — каза той троснато. — Вече близо.

Дърветата станаха по-малки, гората се разреждаше като се изкачвахме и изведнъж пред нас проблесна светлина, бяла и ослепителна. И след това излязохме от храстите на зелена ивица груба африканска трева, която се спускаше надолу по склона на планината, прескачаше стърчащите скали към далечното и замъглено езеро Рудолф. Точно пред нас ивицата свърши, изчезна внезапно в пространството и зад празнотата след нея един голям планински връх, всички отсенки на сиви, зелени и черни сенки, се очертаваха ясно върху синьо-белия фон на безоблачното небе. Един орел се стрелна

през лицевата му част, спря се за момент като мръсно петънце на цветен слайд, и на преден план, на тази зелена морава, лежаха купчини слонски изпражнения като футболни топки на празно игрално поле. Орелът се спусна надолу и изчезна. Нещо загина издавайки далечен вик и ние тръгнахме през тревата към ръба на този пролом. Един Бог знае колко беше дълбок. Хиляда, хиляда и петстотин метра. Беше невъзможно да се измери, защото нямаше какво, височина или разстояние, тъй като ние стояхме на една скална платформа и се вирахме надолу към затревени тераси с храсти пропадащи надолу в пукнатини в сянка, дъното на пролома не се виждаше.

Ейб поклати глава.

— Не е възможно слон да може...

Но Каранджа сочеше вдясно от нас, където на една площадка осеяна с камъни кафявата почва беше отъпкана и имаше оформена пътечка.

— На животни — каза той. И след това той се втренчи във върха на отсрещната страна, очите му присвити срещу светлината.

— Има ли маркирана пътека нагоре по отсрещната страна?

Ейб извади картата.

— Не, няма. Има пътека по дъното на каньона, това е всичко.

— Може би се качва нагоре от другата страна на каньона зад Кулал.

Ейб поклати глава.

— Нагоре по склона тя ще мине над равнината и после да тръгне надолу по склона на планината на изток.

Той погледна нагоре към върха.

— Това не е място за слонове.

— Аз не мисли за слонове, господин Финкел.

— За какво тогава — ние трябва да слезем долу и да се качим нагоре от другата страна? Мислиш ли, че патрулът ще ни последва долу в каньона? След няколко часа ще се стъмни.

Каранджа не каза нищо, а Мери промърмори:

— Иска ми се Тембо да беше с нас. Няма начин той да знае къде сме. — Тя се вираше в далечната страна на пролома. — Освен... — Тя се обърна към Каранджа. — Мислиш ли, че ще види огън, ако го запалим горе близо до върха? Няма облаци. Ще се вижда от километри.

Каранджа изглеждаше изпълнен със съмнение.

— Така давахме сигнал, преди да имаме уоки-токи — призна той. — Но е опасно.

Дали имаше предвид патрула или планината, не бях сигурен, но усещах силното му притеснение.

— Това е вулкан и скалите бъдат опасни на места.

Мери отново се взираше във върха, свалила шапката си надолу, за да прави сянка на очите си.

— Не съм сигурна за най-високата част, но до тази скална ивица точно под върха...

Тя отново се обърна към Каранджа.

— Мислиш ли, че ще го види?

— Може има облаци по-късно.

— Тогава да побързаме.

Тя внезапно стана нетърпелива.

— Ще намерим път нагоре. И ако той види огъня, може би няма да бъде прекалено късно.

Гласът ѝ заглъхна, неохотата му ставаше ясна.

— Поне имаме някакъв шанс — каза тя. — Ако той е някъде на склона на планината, извън гората.

Каранджа кимна несигурно с притеснение в очите.

После тръгнахме надолу, сред разпилените камъни, пътеката слизаше стръмно, извивайки и криволичейки по лицевата част на първата от многото подпрени от скала тераси и там се виждаха следите от големи тела, които бяха минали по този път преди нас. Когато слизахме по извиващата се все по-надолу пътека в каньона стана по-топло, редки храсти бяха провисили листа в безветрения въздух и чувството, че сме затворени се засилваше. Писък от останалото в сянка дъно на каньона ни спря изведнъж, но не можехме да видим никакъв признак за слонове и нищо не се помръдваше. Няколко секунди по-късно, от един гъсталак под отвесна скала, се откри гледка надолу в пролома към същия „скален остров“, който бяхме видели предишната сутрин да се издига от дъното и зеленината на стръмните ливади беше осеяна с движещи се точки. Дима се ухили.

— Нияни.

И аз като фокусирах погледа си в слънчевия блясък можах да различа павиани, едни клекнали, други движещи се в четирите посоки,

имаше и малки хванали се за козината на своите майки. Островът изглеждаше по-близо отколкото преди, тъй като бяхме изминали повече от половината път надолу и моето впечатление беше, че една голяма скала и тревна маса беше блокирала пролома. Мери оглеждаше противоположната страна, което сякаш отиваше отвесно нагоре, върхът на Кулал не се виждаше от скалните пояси.

— Там със сигурност има животинска пътека.

— Не за слонове — каза решително Каранджа.

— Не, за куду.

Той кимна.

— Място добро и за по-голямо куду.

— По дяволите, кудуто! — каза Ейб. — Дайте да намерим тези слонове.

И сякаш в отговор на думите му отдолу се чу тънко квичене.

— Ндову — кимна Дима.

Но, квиченето не се повтори, всичко затихна в безжизнения въздух, само грухтенето на бабуните се чуваше в далечината.

Отне ни още половин час да стигнем долу и въпреки че от време на време можехме да чуем слонове, ние така и не ги видяхме. По дъното имаше вода, наистина течаща вода, която преминаваше в един канал в дълбоката сянка и се извиваше като мъничък каньон между скалите и подпорите, а имаше и внезапно разширяващи се пространства, които бяха равни и покрити с остатъци от буйна растителност. Влажността беше много висока и от нас течеше пот. Каранджа изпрати Дима напред, след това се спря и започна да оглежда стръмната пътека, по която бяхме слезли. Ейб и аз последвахме примера на Мери, свалихме обувките си и потопихме босите си крака в един гьол. Малки птички излитаха навън или се мушкаха в скалите. Нямаше никаква следа от патрула и единственият звук беше слабото боботене на слонове, чупене на клони много по-надолу в клисурата.

Дима се върна след около десет минути, газеше с калните си черни крака в средата на потока. Той съобщи за една много ползвана животинска пътека със слонове на нея, но не тези, които бяха следвали през нощта. Била малка група от три майки и две почти пораснали слончета, и добави, че имало още по-натам в пролома — бил ги чул, но не ги видял.

Ейб искаше да продължим, но сега Каранджа носеше отговорност за нас и се притесняваше от патрула. Единственият начин да разберем, че не ни следват в каньона беше да се изкачим нагоре на удобно място за наблюдение на отсрещната страна. Седяхме там и дъвчехме някакво жилаво слонско месо и пиехме колкото можехме вода докато обсъждахме.

Изкачването изглеждаше трудно, остри скали заобиколени от пукнатини пълни със заоблени камъни и заплетена растителност и Ейб усещаше, че това надхвърляше неговите възможности. Най-накрая Каранджа взе решение. Дима щеше да остане с Ейб и двамата щяха да тръгнат по течението на потока, придържайки се постоянно към него. Мери и аз заедно с Каранджа щяхме да опитаме да преценим склона на каньона. Ако патрулът ни настигнеше, тогава щяха да следват само нашите следи, а до тогава ние щяхме да сме доста по-нагоре. Оставих чантата си на Ейб с всички филми в нея и когато тръгнахме нагоре по склона той ме извика:

— Ако намериш някакъв стар град горе на върха, дай ми знак и аз ще дойда да го снимам.

— А ако той има перлени врати — викнах му в отговор. — Ще ги отворя, за да можеш да минеш с твоя слон през тях.

Беше глупава забележка, нищо повече, но по-късно трябваше да си я спомня.

Той вече пляскаше надолу по потока зад Дима. Видях, че маха в знак на признателност и след това изчезна от поглед зад една скала и ние започнахме да оглеждаме северната стена, търсейки път нагоре. Но всяка една пукнатина, която пробвахме се оказваше непроходима, всички бяха запълнени с паднали камъни и растителност. Най-накрая остатъци от стари изпращания на куду ни дадоха посока Мери ги забеляза, едва видими върху купчина разпаднали си камъни под една надвиснала скала. Разпилените скали и камъни стигаха до надвисналата скала и след няколко минутно катерене почти отвесно от скала на скала ние излязохме на тревиста тераса с надвиснали стърчащи безразборно над нас скали. Сякаш разрушителна група от гиганти беше работила на планината и ако не беше една самотна антилопа, която пасеше там, нямаше да можем да открием изход. Животинските изпращания бяха като пътни знаци и както Каранджа така и Мери изглежда имаха странния инстинкт, който им даваше

възможност да следват следата от една бледа, изсъхнала купчинка до друга.

Отново бяхме на парещото слънце, изкачването вървеше трудно и изтощително, и аз бях доволен от честите спирания, които Каранджа правеше, за да огледа внимателно отсрещния скат. Всеки път, когато спирахме, се виждаше нова част от пътеката, по която бяхме слезли, докато накрая видяхме и ръба на самия каньон, назъбена линия на фона на слънчевия блясък. През цялото това време не видяхме никакъв признак на движение никъде по пътеката.

За кратко склонът стана по-лесен за изкачване, пътят ни се извиваше между заоблени скалисти ръбове и когато отново спряхме слънцето вече беше доста по-ниско и цялата отсрещна страна на пролома беше в дълбока сянка. Изведнъж Каранджа прошепна:

— Войници. Никой да не мърда.

Той никога не би ги видял, ако бяха на пътеката, но те се очертаваха на ръба на пролома, фигури движещи се като силуети, катерещи се по стърчащите скали и взиращи се надолу.

Ние останахме така, и тримата абсолютно безмълвни, изложени на полегатата слънчева светлина и ясно осъзнавахме, че каньонът беше толкова тесен и бяхме в обхвата на техните пушки. Тогава Мери, която стоеше точно над мен, се наведе внимателно и ме хвана за рамото.

— Виждаш ли ги? — прошепна тя. — Тръгват надолу по пътеката.

— Разбира се, че ги виждам.

Те скачаха надолу по скалите, пълзяха по терасите, търсеха пътеката.

— Не войниците, слоновете — в зеленината на първата тераса.

Лицето ѝ беше близо до моето, гласът ѝ дрезгав от вълнение.

— За това всички те гледат надолу.

— Ш-шът — изсъска Каранджа над нас. — Не мърдайте и не говорете!

Първоначално не можех да ги видя. Слънцето светеше право в очите ми и понеже и двете страни на каньона бяха в тъмна сянка, беше трудно да се различи дори очертанието на пътеката.

— Почти наравно с нас — каза тя и тихо и плъзна ръка по рамото ми като сочеше.

Тогава ги видях, по пътеката, по която бяхме слезли, там, където тя извиваше между скалите и рязко надолу — сиво-кафяви форми покрити с кал, се движеха бавно и внимателно.

Един хобот се размаха над шубраците, една голяма глава се обърна назад, и ето един слон седеше на задните си крака сякаш изпълняваше някакъв абсурден номер в цирка. Той се плъзгаше по задник, двата големи предни крака протегнати напред. Той спря на ръба на една отвесна скала, зад него едно младо слонче квичеше нещастно, докато друг слон зад него го държеше с хобота си.

Ние стояхме сковани, невярващи, докато цялото стадо — общо седемнадесет — направи това опасно слизане до отвесната скала, направиха го сигурно и изчезнаха зад една подпорна скала и се изгубиха в горичката, покриваща съседния хребет.

— Не бих си помислила, че това е възможно — промълви тя. — Тембо ми е разказвал как слизат и се изкачват по стръмни планински пътеки, в планините Абердарес и Нгоронгоро, но никога не бях го виждала и никога наистина не повярвах.

Тя се смееше тихичко на себе си.

— Патрулът вече нямат никакъв шанс да слязат в каньона, с това стадо блокирало пътеката. Те изцяло ще заличат следите ни.

Слоновете бяха започнали да пасат и тя ми прошепна в ухото.

— Преброи ги, нали?

Кимнах, молейки се на Бог да носех камерата със себе си. Ако слънцето беше зад нас и този глупав патрул не ни търсеше, какви снимки щях да направя — нещо уникално. Нещо, което не можех да си спомня да бях виждал на филм до сега.

— Преброих ги, точно колкото и снощи.

Кимнах.

— Изглежда сега Ейб, най-накрая, може да срещне своя слон.

— Надявам се да не стане — промълви тя. — Ще бъдат изтощени и изплашени. И като видят, че там има вода...

Каранджа отново изсъска да мълчим и ние спряхме да говорим, просто гледахме войниците застанали на ръба на каньона и слоновете бавно слизаци по пътеката. Мислех си за Ейб, представях си го отпуснат край някакво езеро, с крачоли навити нагоре и крака потопени във водата изведнъж тези слонове се появяват на последните слънчеви лъчи. Не бях сериозно притеснен. Дима беше с него.

Бяхме приковани на склона на планината повече от половин час. Най-после патрулт се събра в група и се отправи обратно в гората. Но дори когато всички те вече не се виждаха, Каранджа настоя да останем абсолютно безмълвни, докато той се убеди изцяло, че те наистина са се върнали в Мисията за през нощта. Най-накрая той се размърда и слезе при нас.

— Става късно.

В гласа му имаше настоятелност, когато той оглеждаше удължаващите се сенки на скалите, които ни заобикаляха.

— Трябва да се качи по-високо — каза Мери. — Достатъчно, за да може Тембо да го види. И небето е ясно. По-късно няма да има луна. Можем да се върнем надолу на лунна светлина.

Те поспориха за кратко, Мери изтъкваше това, че огънят няма да се вижда от мисията и Каранджа все още несъгласен, въпреки че не бяхме заплашени от патрула. Той стоеше нерешително, като се взираше в пътеката на отсрещната страна на пролома, където слоновете отново бяха в движение, представяйки отново своя изключителен цирков номер при всяко спускане от една тераса на следващата. После рязко кимна и се обърна отново към склона на планината, една здрава фигура пълзяща по пътя нагоре. Следвайки го от близо усещах неговото нежелание, напрежението у него се покачваше и знаех, че той се страхува. Гледката, на която бяхме свидетели не беше с нищо забележителна за него. Неговото въображение работеше на различна плоскост, старите религиозни суеверия на неговата раса биваха усещани по-дълбоко от всякакво чудо на животинския свят. Както се изкачвахме по-високо и по-високо, светът слизаше под нас, в клисурата, дългите тревни полета на склоновете на планината, тъмнозелената шапка на екваториалната гора беше като мантия полегнала на широки рамене, всички те видими като на развита топографска карта, сега, когато приближавахме самия връх.

— Лошо място — промърмори той, когато се покатерих до него на един стърчаща скала.

— От къде знаеш? Никога преди не се бил тук.

Гласът ми беше бездиханен, височината притискаше дробовете ми.

— Не. Но това казва всички. Никой харесва Кулал. Облак. Буря. Вятър.

Очите му се извърнаха към небето сякаш всеки един момент очакваше ураган да се хвърли върху нас от безоблачното небе.

— Дори Тембо не харесва Кулал. Много опасна планина.

Слънцето клонеше на запад, осветявайки повърхността на езерото Рудолф в тъмно, нефритено зелено, скалите на далечния бряг на Туркана очертаваха бледа кафява линия, никакъв порив на вятъра. След още триста метра стигнахме до една широка тераса под маса скали. Имаше пукнатини и дълбоки теснини запълнени с растителност и излинали дървета. Спряхме за момент, гледахме как слънцето става по-голямо и небето се оцвети в невероятно прекрасно зелено, когато червения диск слезе под земния ръб.

Дългите, равни планински вериги зад езерото потъмняваха, пухчета бели облаци внезапно почервеняваха над Мара, небето потъмняваше до пурпурно, когато започнахме да търсим сухи дърва в цепнатините и ги трупахме на голямата тераса.

Преди да приключим се появиха звезди и когато стана прекалено тъмно да събираме още дърва Каранджа се зае със задачата да запали купчината. Първоначално всичко, което се получаваше бе дим, тъй като дървата бяха зелени и влажни, но постепенно купчината се загрея и се появиха пламъчета. Имаше не повече от два часа докато луната се покажеше и ние седнахме и подклаждахме с клечки, като се грижехме за тези слаби проблясъци, докато изведнъж цялата купчина пламна.

Тогава пламъците с рев тръгнаха нагоре, облаци искри полетяха в пурпурната тъмнина, отблясъкът освети лицевите скали. Сенки танцуваха и проблясваха, лицата ни червени от пламъците. Каранджа беше сглобил с широкия си нож дълги клони във формата на вилица и когато цялата купчина засвети и заблестя в пламъци той започна да разстила въглените на запад по терасата, така че от разстояние щеше да има формата на стрела сочеща надолу в каньона към езерото. Не можах да видя звездите да гаснат една по една над Мара. Бях като дете на Гай Фокс Найт, изцяло съсредоточен върху гарото, което бяхме запалили и гледах как искрите яздят топлината нагоре в нощта, червените пламъци топлеха скалите зад нас, сенките ни изглеждаха огромни. Беше вълнуващо, страшно ободряващо — един бушуващ огън на планински връх, където никой преди нас не беше стъпвал.

И после всичко изчезна, сигналната стрела от горящи въглени, която отдалече би изглеждала червена като разтопена лава, изтичаща

от скоро появил се вулканичен кратер, и ние стояхме там, тримата, наблюдавайки я, чувствайки топлината върху телата си, наслаждавайки се на лъжливото примитивно чувство за мощ, завладяната планина, ние господарите изпращахме нашето съобщение на света. Мога да си спомня лицето на Мери осветено от пламъците, тъмната ѝ коса падаща по раменете, нежните ѝ ръце протегнати към огъня, седеше там с кръстосани крака, пламъците проблясваха в очите ѝ. И Каранджа със своите бели зъби видими в усмивката му, и лицето му, с неговия широк сплескан нос, вече не черен, а тъмно бронзовочервен.

— Мислиш ли, че ще го види? — попита го тя.

— Ако гледа към Кулал.

— Трябва да го види.

Далече на изток пустинята започна да се разкрива в мека светлина като зарево от далечен град. Вече нямаше пламъци, само огненочервени горящи въглени, така че виждахме доста ясно луната, когато се подаде над ръба на Чалиби, един голям фенер за Хелюин, нейното леко изкривено лице на тиква светеше оранжево сякаш осветено отвътре. Каранджа отиде за още дърва. Луната беше африканска и той беше африканец, приемаше го за даденост, но за мен това беше една неземна гледка как тя се издигаше над пустинята като един призрачен феникс, който придаваше на далечните пясъци цвят на изсъхнала кръв. Мери виждаше това по различен начин, както си седеше до мен, прегърнала коленете си се взираше омаяна.

— Красиво е — каза тихо и аз си помислих, че почувствах планината да потрепери сякаш се смееше.

Една искра отлетя и чух звука на мачетето отсичащо дърво дълбоко в цепнатината зад нас.

— Бих искала той да е тук с нас — промърмори тя.

— Кой, баща ти ли?

— Ако така ти се иска?

Беше ми на върха на езика да попитам кой от тях, но знаех — знаех също, че в този момент тя не мислеше за него като за нейния баща. Топлината на огъня, която сгръвяше телата ни, не беше за сигурността на ван Делдън, а само за това да го отдалечи от Кърби Смит. Тогава се отдалечих от нея и отидох да помогна на Каранджа. Имаше нещо, за което исках да го попитам. И когато той замахваше

към клоните на едно полумъртво дърво и стояхме рамо до рамо в цепнатината, аз го попитах:

— Ти не харесваш тази планина, нали?

— Не.

— От какво се страхуваш, от дяволи?

Той ме погледна и се засмя, очите му проблясваха в бяло.

— Не дяволи, господин Тейт. Тази планина е била вулкан и е изригвала много пъти.

— Тогава защо си тук?

Той се обърна, мачетето провисна в ръката му.

— Не искам армията да го залови в тази котловина, и ако той убие майор Кърби Смит... И в двата случая ще бъде зле, политически.

— Той поклати глава. — По-добре аз съм с него.

— Какво можеш да направиш ти?

Той сви рамене, повдигането им едва се забеляза в приглушения блясък на въглените.

— Може би, нищо. Не знам.

Той стоеше, една тъмна сянка, съвсем неподвижна, и беше направил гримаса, мислите му бяха скрити вътре в него.

— Трудно за мен. Аз съм африканец и никакво влияние извън наша страна. Аз не мога да пиша за слон. Но сега, като знам какво става тук, как те ще излязат от тази котловина, всички заедно на тази планина и ще тръгнат към езерото Рудолф... — Той спря. — Той и аз, сега мислим еднакво, и аз имам приятели в Правителство. Когато те разберат, че аз също се опитвам да спра избиването... — Той се взря в тъмнината на пролома и след миг продължи: — Това е част от нашето наследство и един ден, може би, аз отново видя същите слонове отново да пресичат Кулал, но да се движат в друга посока, да се връщат в земите, където те живели, когато аз бил малък, да отиват в защитените райони, където светът отново ще ги види. Тихи, горди слонове, живеещи в мир и отглеждайки своите малки. И не се чувстват полугладни и уплашени и нападат всичко.

Той поклати глава и се засмя на себе си.

— Може би това сън, но на това се надявам.

За момент не отговорих нищо, изумен от дълбочината на чувствата му, начинът, по които той звучеше като ван Делдън. Но да се обявиш против избиването на слоновете тук в твърдината Кулал беше

едно, да го направиш на практика беше доста различно и ако отново започне да стреля по Кърби — Смит...

— Ще те убият — казах аз. — Можеш да имаш приятели политици, но те са много далеч от тук.

— Добре тогава, убит съм. — И той се засмя, зъбите му проблеснаха. — Но ако аз убит, тогава това докладва се на пресата и всеки знае Каранджа умира, защото се противопоставя на политиката на изстребление.

Той все още се смееше, сякаш смъртта нямаше никакво значение и когато видя, че аз съм шокиран от начина, по който го приемаше, той ме потупа по гърба.

— Няма нужда да се плашиш.

Той не разбра това, което ме беше ужасило. Това беше този груб чужд свят, където изглежда всеки си ходеше и смъртта надничаше над раменете им.

Приключихме с чупенето на дървото и завлякохме клоните до огъня, но те не горяха и сега луната осветяваше скалите, светлината ѝ бяла, прекрасна, пустинята побеля сякаш покрита със сняг.

— Достатъчно светло е, за да можем се върнем долу — казах аз. Но Мери поклати глава, сви се по-близо до огъня взирайки се в звездите. Каранджа сякаш също беше омагьосан от нея и аз изведнъж осъзнах, че около нея имаше светъл кръг и въздухът беше по-студен, подухваше лек бриз. Дори когато тръгнахме ореолът се виждаше още по-ясно, един огромен кръг, изпълващ половината небе. Пустинята се замъгли и изчезна, яростта на луната отслабна и след миг ореолът изчезна и самата луна също я нямаше, беше останало само бледо сияние.

Влажен студ докосна лицето ми и след миг се озовахме в облак и всичко потъмня, само огънят просветваше в червено в заобикалящата ни пелена от влага.

— Това значи ли, че ще останем тук през нощта? — попитах и Мери кимна утвърдително.

Ослепителна светкавица прободеше клисурата, следвана мигновено от оглушителен гръм, който сякаш разтресе цялата планина, и тогава задуха вятър, идващ откъм пустинята в посока на езерото Рудолф и заваля. За кратко дъждът беше силен и беше непрогледно тъмно, докато ние опипвахме пътя си до цепнатината. Трясъкът от

гърмотевиците беше непрекъснат, блясъци от светкавици непрекъснато осветяваха скалите, под които се бяхме подслонили. Каранджа се беше свил като новородено, лежеше покрив глава с ръце, очите плътно затворени и тихо стенеше. Вятърът утихна и въздухът се зареди с електричество. Усещах го по щипането по тялото както бях клекнал във влажната вътрешност на скалния заслон и чувах бурята, която ни приближаваше през каньона. Беше като преграден артилерийски огън, трясъкът оглушителен. Пропълзях до входа, полежах там, земята трепереше под мен, гледах с притворени очи как свръх заредените вихри се удряха в скалите и цвърчаха, ослепителни светкавици в прекрасно електрическо синьо. И в отразения им блясък виждах черния корем на облака надвиснал над планината, виещ и разкривяващ се. Ослепителна светкавица удари точно зад бледия блясък на огъня, нейната гърмотевица се смеси с разчупващите се скали в един гигантски трясък. Земята се разтресе и парещата миризма от изпарена скала се издигна във вихрушка.

Това беше най-лошото и аз лежах там и слушах как ядрото на електрическата буря премина през върха над нас, шумът от нея постепенно намаля до бумтеж на преграден огън върху далечните склонове. Тогава изпълзях навън да се погрижа за огъня, тялото ми беше силно охладено от влажния въздух въртящ се около нас.

Мери се присъедини тъкмо когато бях успял да раздухам въглените до пламък и ние седнахме възможно най-близо до огъня, гледахме как неговия блясък се отразяваше върху облаците гъста мъгла, която се издигаше от каньона като дим. Една светкавица се заби зад върха над нас, ревът на гърмотевицата накара скалите да вибрират. Тя се претърколи взирайки се в мен, очите ѝ широко отворени и отразяващи огъня.

— Уплаши ли се?

Не отговорих, внезапно осъзнах, че тя се протегна, хвана ръката ми и ме придърпа до нея.

— Да, аз се уплаших — прошепна тя, лицето ѝ зачервено, устните ѝ разделени, в очите и отблясък от въглените.

— Не знаеш ли какво се прави, когато едно момиче е уплашено?

В гърлото ѝ клокна смях, блясъкът в очите вече не беше отражение от огъня, страстта на нейната природа преливаше. Усетих как кръвта пулсира във вените ми, внезапна ужасна болка и тогава

ризата ѝ се разтвори, гърдите ѝ голи, тя хвана главата ми с ръцете си и ме притегли към нея, явното нетърпение на нейните уста стигна и мен. Целувката ни премина през мен като огън, докосването на езика ѝ, допирът на ръцете, които разкъсваха дрехите ми, и тези гърди, пълнотата на нейната плът притисната към мен. Някакъв наследствен пуритански остатък у мен ме накара неволно да се отдръпна, в главата ми проблесна спомен за предупреждението на Ейб.

— Ами Каранджа? — промълвих аз, устните ми заровени в косата ѝ.

— Каранджа ли? — Смехът ѝ отново изклокоти. — В Африка чифтосването е нещо нормално.

Изведнъж тя се отдръпна и се вторачи в мен.

— Нормален си, нали?

— Да.

— Добре, тогава защо...

И след това вече ни ми пукаше, когато търсехме разтуха и топлина, от които се нуждаехме, увереността за нашето физическо съществуване. Това не беше любов. Беше нещо диво, първобитно, напълно примитивно, телата ни отнесени от естествени сили извън контрол, и в стремежа да отбележим факта на нашето оцеляване ние сякаш бяхме заредени със същия пробощащ ток, като този във въздуха, който дишахме. Сякаш бурята беше ни обзела. Превъплътихме нейната ярост в нашата страст и когато бяхме напълно изтощени ние лежахме по гръб, голи до огъня, над нас имаше звезди, а гръмотевиците звучаха отдалечено като замиращо бучене в далечината.

За един кратък миг луната ни се усмихна между разкъсани облаци, но после изчезна и ние още веднъж бяхме обвити в одеяло от мъгла. Спах здраво и се събудих със зората. Във въздуха имаше студена влага и двамата лежахме напълно облечени толкова близо до изгасналите въглени на огъня, че рамото на фланелата ми беше обгоряло в кафяво. Нямаше вятър и мъглата беше плътно увиснала над нашето убежище, сякаш бяхме затворени в празно пространство, нищо не се виждаше, само скалите над нас се издигаха в облаци. Лежах там и оглеждах скалното лице, чудех се какво беше скрито зад този покров от мъгла, когато Мери попита:

— Успял ли е Питър ван Делдън да стигне до върха на Кулал?

— Не — отговорих. — Никога не е успял да мине от тази страна на каньона.

— Добре, това е твоят шанс.

Тя се изправи на крака, изтръска капчици вода от дългата си коса, обви ръце около тялото си и се загледа нагоре. Но тогава Каранджа каза:

— Сега тръгваме надолу.

По някое време през нощта той се беше измъкнал от тъмната утроба на цепнатината, за да потърси топлина до огъня. Сега се беше свил близо до угасналите въглени, треперещ в тънката си риза, черната му кожа беше посиняла от студа и единственото, което искаше беше да се върнем долу в котловината.

— Ти води, ние ще те последваме — каза му Мери.

Той поклати отрицателно глава и упорстваше, че е по-добре да слезем докато все още можем. Но в момента имаше въздушни течения, които въртяха мъглата около нас, слънцето леко проблесна.

— Облакът скоро ще се разсее — каза Мери.

Той изглежда го прие, оставихме го там да се опитва да разпали отново огъня, а ние започнахме да се изкачваме по скалата от страната на цепнатината, където ерозията беше оформила стъпала в камъка. Беше по-лесно отколкото предполагах и над скалния пояс наклонът беше по-полегат, беше хаос от обвити в мъгла стърчащи скали и камъни, разхвърлени останки от планина разтърсвана от вулканични вълнения. Когато се изкачвахме облакът стана по-тъмен и в края на краищата никой от нас не беше сигурен, дали бяхме стигнали върха на планината, тъй като всичко около нас беше един кошмар от скални кули и цепнатини всички те неясно видими в гъстата сива миазма на движещия се облак.

— И така, къде е твоя древен град?

Мери стоеше и ми се смееше, косата ѝ развявана в облака и лице блестящо от влагата.

— Добре де, поне сме на върха. Сам го виждам.

Обърнах се настрани, като знаех, че никоя ранна човешка раса не би била толкова глупава да строи на това нестабилно място. И тъй като, това не беше Кулал, трябваше да е Пор. Той беше другият забележителен връх наоколо и когато започнахме да слизаме надолу се чудех дали някога ще стигна до тази самотна планина като пирамида

по средата на пътя до езерото Рудолф. Като мислех за това изгубих всякаква представа за посока. Облачният похлупак на планината се беше просветлил до бяла прозрачна мъгла. Започна да ръми и двамата спряхме, като внезапно осъзнахме, че нямаше по какво да се ориентираме в тази безредица от трудно видими каменни форми. Единственото сигурно нещо беше, че бяхме на склона, който слизаше надолу в клисурата и така ние продължихме докато изведнъж се озовахме на ръба на една пропаст. Бяхме стигнали до края на скалния пояс, една вертикална скала пропадеше надолу в нищото. Стояхме там и викахме Каранджа, виковете ни потъваха в мъглата и нямаше никакъв отговор. Но на около стотина метра вляво, зад една остра разтрошена скала чухме звукът на някакъв отговор.

Едва когато стигнахме до огъня разбрахме, че и двамата треперехме от студ.

— Сега по-добре да слезем надолу — каза Каранджа. — Преди мъглата да се вдигне.

Той мислеше за патрула, който можеше да е тръгнал от Мисията призори, но когато го погледнах от погледа му разбрах, че между нас имаше внезапен проблясък на разбирателство. Не беше само патрулът; и двамата имахме някакъв подтик — да слезем от тази проклета планина, преди да ни удари друга буря.

Мисля, че и Мери се чувстваше така, защото скочи на крака веднага и плътно следваше Каранджа, когато той започна да слиза от тази скална тераса. Той се движеше бързо като безпогрешно следваше пътя, по който се бяхме качили и когато бяхме слезли почти на половина лек бриз докосна лицата ни, мъглата се вдигаше и просветляваше докато се превърна в интензивна, бяла, хваната в капан слънчева светлина, почти ослепителна.

Далечната страна на каньона се появи първа като тъмна сянка, след това стана видима, но замъглена. Миг по-късно мъглата изчезна като дим. Слънцето ни огря и изведнъж стана топло. Тази рязка промяна беше поразителна, всичко беше свежо от влагата и брилянтно чисто, въпреки че го гледахме леко увеличено. А слънцето грееше в небето, което беше бяло, не синьо и имаше голям кръг светлина около него. Леден ореол, помисли си Мери. Беше виждала това веднъж на Килиманджаро.

Стигнахме дъното и тръгнахме по течението; нямаше нищо, което да покаже, че тук преди нас са идвали хора, само следи от слонове. Мяркахме един остров от скала и трева, който постепенно приближаваше докато изведнъж сякаш препречи пролома пред нас и от време на време тази гореща неподвижност беше пронизвана от крясък на павиан. Бяхме точно под този остров, вятърът духаше в гърба ни, когато изведнъж се чу рев и пискане на слонове, вик на болка и след това сблъсък на тела с гъсти храсти. Тишина и Каранджа се придвижи внимателно с пушка готова в ръка.

— Какво беше това — павиан ли? — попитах.

— Не, не е павиан — той поклати отрицателно глава.

— Прозвуча като човек — добави Мери.

Сега имаше стърчащи скали, пътеката се стесняваше и изведнъж стана много тихо, горещината беше потискаща. Каранджа леко извика:

— Дима! Дима!

Преминахме завой, пътеката отново се разшири, от двете страни на потока имаше гъсти храсти и внезапно поле. Скрит зад една скала се появи Дима с пушка насочена към нас. Като ни видя се изправи и ни повика настойчиво и когато стигнахме до него видяхме Ейб да лежи в краката му, лицето му побеляло, от една цепнатина на челото течеше кръв и дясната му ръка беше извита по абсурден начин. Очите му бяха отворени, погледът втренчен и аз тогава си помислих, че е мъртъв.

Но устните му се раздвижиха и той прошепна:

— Камерата добре ли е Колин?

Той явно не осъзнаваше, че все още я държеше с другата си ръка върху корема. И когато му казах той отговори.

— Би ли я взел, моля те. Има заснети около минута и половина, всичко съвсем отблизо.

Беше затворил очи, по челото му имаше капчици пот.

Мери се върна от потока с кърпичка потопена във вода. Тя изми главата му, после внимателно започна да навива нагоре ръкава му. Тя изглеждаше така сякаш беше срязана с моторен трион, месото ожулено, костта счупена точно над китката. С бързо, сръчно движение тя я изправи, костта изстърга, устата му се отвори с лек писък.

— Ще трябва да я шинираме.

Той беше припаднал и тя погледна към Дима.

— Какво, по дяволите, стана?

Обяснението му беше като поток на суахили и когато той спря тя каза на Каранджа.

— Можел е да го застреля.

Дима поклати упорито глава.

— Патрул дойде бързо, ако чуе пушка.

— Патрулът да върви по дяволите! — каза тя ядосано. — Можеше да бъде убит. И този патрул, или каквото е, е достатъчно далеч, за да чуе.

— Той не е знаел това — напомни ѝ Каранджа. — И ако ние не бяхме слезли надолу по каньона...

— Слонът ни е заобиколил, това ли казваш?

Каранджа кимна нещастно и аз попитах:

— За какъв слон говорите? Слон не може да направи това.

— Не! Дори едногодишно слонче може да тежи близо половин тон, а тази голяма слоница сигурно е поне пет; това е средно между ражданията.

— Но, какво точно е станало?

Тя се вторачи в мен, раздразнена, че не съм разбрал и дума от казаното от Дима.

— Бил е слон, който той нарича Сали. Те се били скрили в скалите и ни чакали и тогава дошло стадото и тя го водела. Тя била точно там на тази открита полянка и той не могъл да се въздържи да не използва възможността. Изпълзял от скалите с камерата си...

Тя се обърна към Каранджа им му каза да отреже няколко пръчки, които да използва като шина.

— Дима казва, че се опитал да го спре, но Ейб се направил, че не чува. Слоницата дошла направо към водата и странно, но изглеждало, че не му обърнала никакво внимание. Той бил точно пред нея, когато започнала да пие и да се полива с вода. Между тях бил само потокът и той бил коленичил и снимал какво става. Изведнъж тя наострила уши, вдигнала глава и бързо се завъртяла към пролома и затръбила. Точно тогава, зад него, от гъсталака изскочило слончето. То се подчинявало на заповедите на майка си и се опитвало да се върне при нея, Ейб се оказал на пътя му. С един замах на хобота си то го запратило във въздуха, прегазило потока и след миг цялото стадо се втурнало надолу в каньона.

— Вината беше моя. — Ейб отново отвори очи, гласът му беше настойчив като се опита да се изправи на левия си лакът. — Бях между малкото и майка му. Трябваше да го предположа...

Той се отпусна изтощен, устните му напукани от болката.

— Забравих, че има малко — и прошепна: — Тя беше толкова тиха и спокойна — докато не усети опасност. Явно разбираше, че не съм заплаха, че не съм въоръжен.

Той затвори очи срещу блясъка.

— Радвам се, че Дима не стреля — промълви той. — Не можем да виним слончето.

Той се протегна и хвана Мери за ръката.

— Много ли ще боли — докато слагаш шината? Аз съм един ужасен страхливец.

— Ще бъдеш добре — каза тя ободрително. — Всичко ще стане за секунда, и край.

Но това отне доста повече от секунда, ние тримата го притискахме докато той крещеше и крещеше. Тогава, благодаря ти Боже, той припадна и тя можа да си довърши работата, без да се налага да се борим с него през цялото време. Цялата беше облята в пот, когато се облегна назад на петите си и гледаше шината обвита с кърпи.

— Надявам се е добре. Правила съм го и преди, но само с животни и обикновено имахме упойка.

Тя се огледа отпуснато.

— Колко път има до Лойангалани? Там има самолетна писта и ако дойде някакъв самолет... Къде е онази карта?

Намерих я в чантата. Лагерът — оазис Лойангалани беше на повече от десет километра.

— Той няма да може да извърви толкова.

— Ще му се наложи. Иначе ние ще го носим. По някакъв начин трябва да стигне до болница.

Тръгнахме веднага щом Ейб дойде в съзнание. Предложих да изоставим всичкия си багаж, но Ейб не искаше и да чуе и Каранджа взе камерата и всичките филми, сякаш бяха по-ценни от тубата с вода. Заради слоновете трябваше да вървим по един от склоновете на планината, встрани от клисурата, която постепенно остана под нас. Вървахме бавно, с множество спирания. Ейб, разстроен и с много

болки, упорито оставаше на крака, горещината се засилваше с напредването на деня и езерото вече беше по-близо.

Слизането от по-долните склонове се оказа най-лошо. Отне ни повече от час да преминем едно поле от лава, черните скални отломъци бяха назъбени и начупени, късното следобедно слънце прежуряше над нас, вятърът носеше прах и температурата надмина тридесет и пет градуса. След това дойде пясъкът, дълги вълнообразни дюни и откъслечни тумби от тръни и сухи храсти. До там вече бяхме изяли всичкото месо и почти привършили водата, Ейб беше почти в безсъзнание, спъваше се често, подкрепян от двама от нас. Вече можехме да видим изпочупените палми на оазиса, почернелите от огън сгради без покрив на туристическия лагер и останките на католическата мисия, за която Дима каза, че била управлявана от италианци. И на равната повърхност зад палмите се простираше езерото, плоско като стоманена ламарина до назъбения бряг на Южния остров, бреговете на Туркана се виждаха неясно в далечината. Нямаше и помен от полъх на вятъра, нищо не помръдваше по брега на езерото, нямаше слонове, нямаше никакъв признак на живот около конусовидните жилища, които са били основното населено място на Ел Моло. По целия път надолу си мислехме за това как Ел Моло ще ни снабдят с риба, понеже това малко крайбрежно племе беше просъществувало столетия с изобилния морски свят от езерото, най-вече с тилапия и голямата нилска латида. Вместо това, сега ние трябваше сами да си наловим риба и Дима отиде напред с Каранджа, двамата бързо изчезнаха от поглед като бързо пресякоха пясъците. Мярнахме ги след време, когато стигнахме под заслона от африкански палми. Ейб заспа дълбоко, напълно изтощен, аз и Мери заставахме на върха на насипа, на който растяха палмите, и гледахме към равнината по посока на залеза.

Под нас беше пистата, с орфан ветропоказател висящ от своя прът, неподвижен на безветрения въздух, и зелената линия на канавката, по която течеше поточе вода от оазиса към безлюдното селище, и зад заграденото място две малки фигури бързаха към плоския, лъскав кръг на пристанището. И когато те изчезнаха от поглед зад вълнолома, нищо друго не помръдваше, освен прелитащите на големи черни ята птици, прелитащи ниско над водата. Слънцето беше залязло, всичко беше много тихо, небето пурпурно червено, и в

далечината зад бледата, леко искряща вода на езерото, Южният остров се очертаваше черен на фона на небето, зловещо, натрупани в бъркотия вулканични вентили и стари потоци от лава. Преди години, спомних си, една британска експедиция беше оставила там двама души и никой повече не ги видял.

Когато споменах това на Мери тя каза имената им — Мартин и Дайсън.

— Фукс водел експедицията — и добави: — Тембо е бил там няколко пъти, веднъж с рибарски Ел Моло сал. Там имало стадо кози и най-големите крокодили, които някога е виждал. Казва, че това било най-самотното място на земята.

Падна нощ и със звездите се появиха и комари. Задрямвахме за кратко, целите изпохапани. Появи се вятър и разклати листата на палмите над нас. Луната се усмихваше цинично отгоре, издута повече от всякога и най-накрая се чуха викове и двамата африканци се появиха със стара рибарска мрежа пълна с тилапия, изцяло почистена. Запалихме огън и ги изпекохме на шишове от тръни, като ги държахме за перките украсяващи плоските тела, и тогава, когато бяхме клекнали там пред пламъците, гризейки месото им и опитвайки да разгоним комарите, откъм палмите изведнъж се появи тъмна фигура. Каранджа грабна пушката и всички скочихме на крака.

Беше Макунга и ни показваше нещо, което държеше в ръка, завито в палмови листа и цялото в кръв.

— Тембо изпраца вас подарък.

— Какво е? Къде е той? — попита Мери.

Беше крокодилско месо и ван Делдън си беше направил лагер на около десет километра на север от нас, на място, което Макунга назова като залива Ел Моло. Спомних си го на картата, плитък залив срещу малките острови Ел Моло.

— Аз гледа от хълм на мъртвите. Вижда пушек тук.

Той беше дошъл с камион, двадесет конски сили.

— Вие яжте месо, после дойдете с мен. Лойангалани не хубаво — има вятър.

Луната се беше скрила, над нас черни облаци и вятърът в палмите бучеше като прилив разбиващ се в рифове. Поривите раздухваха огъня, месото цвърчеше и Макунга говореше бързо на суахили, жестикулираше и се смееше. Той разказваше как са взели

камиона, аз стоях там и слушах рева на вятъра и мислех за ван Делдън. В един момент Ейб са обърна наистоятелно към Мери:

— Попитай го не е ли видял слонове по брега на езерото.

— Ндову?

Макунга кимна и след като го изслуша Мери каза:

— Да, има слонове в залива Ел Моло, цяло стадо и други на север. Той казва, че се хранят с езерни водорасли, повечето от тях газят в плитчините покрай брега.

— Кърби Смит знае ли за това?

Тя кимна.

— Да Алекс знае — и добави, така че аз едва я чух в следващия разбиващ порив на вятъра: — Той придвижва групата си в Лойангалани.

Тогава тя затвори очи, остана безмълвна докато Каранджа не засипа огъня с пясък и ние тръгнахме сред палмите към камиона.

ЧЕТВЪРТА ЧАСТ
ГУБЕРНАТОР НА СЕВЕРА

ПЪРВА ГЛАВА

Нямаше луна, черни облаци надвиснаха над оазиса, когато се отправихме на север по един неравен път, поривите на вятъра носеха край нас праха, който вдигахме. Пресякохме луга, следата ни беше като път в древни земни съоръжения и след това вятърът утихна.

Нямаше никаква растителност, само бодливи храсти и малки птици излитаха изпод колелата и се разбягваха като скакалци на светлината на фаровете.

— Черношиести гълъби, мисля.

Мери се беше навела напред, ръката ѝ на рамото на Ейб. Той седеше на предната седалка и беше полуобърнат към нея.

— Това е камион на ловците, нали? Как е успял да го вземе?

— Откраднал го е.

— Да, но как? Какво каза Макунга за това?

Тя кимна, мълчаливо за момент. Мисля, че не искаше да говори за това. Да го коментира значеше да мисли за това, което ставаше. Но най-накрая тя ни разказа какво беше станало, след като ван Делдън напусна Мисията. Той беше слязъл наполовина по склона на планината до място, от където имаше добра видимост надолу в клисурата и беше скрил Ленд Ровъра встрани от пътя под някакви скали. Под тях, една група ловци бавно се връщала към своите возила спрени в равната част покрита с шубраци, където скалите се раздалечаваха. По-късно, от друго удобно място, те бяха наблюдавали как камионите пълзят долу през равнината и на кладенеца, където слоновете бяха копали за вода, два от камионите се отклонили към Мисията. Първият, тритонен, военен, возел патрула.

— Този го пропуснали да мине — каза тя. — И после препречили пътя с Ленд Ровъра и направили засада на втория, който идвал с малко забавяне, за да избегне праха.

— А хората в него — африканци ли били?

— Да, четирима от тях. Те слезли от камиона до кладенеца.

Луната беше излязла иззад облаци и можех да видя лицето на Ейб, мъртвешки бяло и навъсено.

— Поне не ги е застрелял.

— Какво стана с Ленд Ровъра? — попитах аз.

— Бутнали го от ръба на каньона.

Пътят беше станал по-твърд, от ляво се спускаше склонът на един хълм, далече напред проблясваше вода. Ейб се беше стегнал здраво.

— Какво ще стане сега, Мери? Ти каза нещо, че Кърби Смит се движел към Лойангалани.

Тя кимна, този израз на лицето й.

— Трябвало да напуснат лагера при зазоряване тази сутрин. Така поне казаха ловците.

— За да отидат в Лойангалани?

— Да.

— Тогава, защо не са тук? Няма ги никъде, а и не е повече от един ден път.

— Пътят вероятно. Макунга казва, че е много лош, там където пресича полетата от лава до Сирмар. Земетресения са разкъсали няколко от бетонните пътища направени от мисионерите, за да прекарват камионите си над най-опасните каменни блокове. Може да не са могли да минат.

Тогава Ейб замълча, разбирайки, че тя отчаяно се надява да е станало точно това. Сега минавахме покрай хълма, близо над водата, тя беше плитка, повече блато и множество спящи птици, като черни камъни. Светлините на фаровете извиха, черните камъни станаха бели и три пеликана бавно извадиха торбестите си клюнове изпод крилата. Една огромна чапла, неподвижна като стълб, изправи острата си като бръснач глава, имаше и щъркели стоящи на един крак във водата. В далечината, където едва се виждаше, сивите скалисти хълмове се раздвижиха.

— Слонове? — но Макунга поклати глава. — Кибоко.

— Хипопотами — поясни Мери. Тогава вече бяхме стигнали до брега на езерото и луната светеше толкова ясно, че можехме да видим бледите очертания на островите в набраздената от вятъра вода. Пътят свършваше и ние бяхме на брега, камионът се затресе, когато премина на по-ниска предавка и тръгна нагоре по склона осеян с пирамиди от древни погребения.

— Хълмът на мъртвите — извика Макунга надвиквайки бученето на двигателя и шумът на вълните.

Тогава спряхме и ван Делдън стоеше там като някакъв пророк във враждебна каменна пустиня, бялата му коса се развяваше, на рамото си беше поставил пушката и я държеше за цевта.

— Ти ли си, Тото? Страхувах се, че сме те изгубили.

Той говореше нежно, с тон на обич в гласа му.

— Значи не сте видели нашия сигнал? Качихме се на върха на Кулал и запалихме огън.

Тя беше нервна, думите ѝ бяха като поток.

Той поклати глава, погледът му насочен към Каранджа.

— Значи си бил ти.

Той не го попита защо беше стрелял по Ровъра на Кърби Смит и след това беше тръгнал след слоновете, просто стоеше там, усмихвайки се, зъбите проблясваха в брадата му.

— Ти фуклив глупчо — каза той нежно, почти с възхищение, и сякаш беше на път да каже още нещо, но Мери Делдън го прекъсна като обясни за ръката на Ейб. — Онзи самолет беше ли тук? Трябва да го закараме в болница.

— Военните самолети имат и други задачи, освен да ме търсят.

Той отиде при Ейб и огледа шината.

— Независимо от всичко свърши много добра работа там. Нищо не може да се приземи в Лойангалани докато вятърът не стихне.

В камиона имаше комплект за бърза помощ и той направи на Ейб инжекция антибиотик. След това се разположихме да поспим, като направихме малки заслони от камъни срещу поривите на вятъра. Земята беше много твърда, воят на вятъра и езерото непрекъснат, но аз заспах почти мигновено.

Събудих се с развиделяването и гласове, на Мери спореща с ван Делдън.

— Това нямаше да помогне.

— На следващата сутрин мислеше различно.

— Мислех, че ще се избиеете един друг.

— Ситуацията не се е променила.

Последва дълга пауза. После с пресилена бодра нотка тя каза:

— Той вероятно се е върнал обратно. Макунга каза, че пътят бил в много лошо състояние.

— Ние успяхме да минем.

— Но, при този силен вятър...

— Вятърът няма да го спре и освен това има достатъчно хора да оправи пътя. Там, където се спуска до насипа от лава до брега.

— Той няма да рискува с неговите хладилни камиони по път като този.

— Има друг заобиколен път. Беше направен за Мисията рано през 1973 година. По един или друг начин той днес ще бъде тук.

Отново настана тишина. После тя каза:

— Добре. Ще опитам. Но защо винаги другите трябва да отстъпват, ти никога?

Думите ѝ се застъпваха, гласът ѝ беше дълбок и сърдит.

— Винаги е било така. Никога ли не можеш да приемеш гледната точка на другите?

— Не, не и сега.

Отново настана продължителна пауза и после той каза:

— Ти му кажи. Кажи му да изтегли групата си обратно в южния пролом Хор.

— Защо аз? Защо ти не говориш лично с него?

Последва бързия като лай смях.

— Нямаме нищо повече да си кажем.

— Ако разговаряш разумно с него. Не да го заплашваш, а да се опиташ до някъде да се разберете...

— Знаеш, че това няма да стане.

— Защото го мразиш.

— Просто говорим на различни езици, това е.

— Мразиш го — повтори тя, гласът ѝ вече не беше сърдит, а висок и яростен.

— Достатъчно, Мери.

— Не, не достатъчно. Винаги си го мразил, още от едно време...

Плясъкът на ръката му по лицето ѝ, нейния вик на изненада ме изправиха на крака. Тогава те ме видяха, тъмните им фигури почти виновно се обърнаха встрани и ван Делдън ми извика с дрезгав глас.

— Би ли донесъл малко вода от езерото. Аз ще запала огън.

Тръгнах надолу по хълма, мисълта ми още беше на предишната сцена, минах покрай натрупаните на купчини камъни от едновременни погребения, светлината постоянно се усилваше и се

отразяваше леко във водата, малки вълнички шепнеха на вятъра. Тя беше ли права? Беше ли това наранената гордост на един мъж загубил жена си заради друг? На сушата, плитчините на блатото все още се виждаха слабо, водни кокошки изплуваха на повърхността и блатни птици заемаха брега. Всички пеликани бяха отлетели, щъркелите също, но чаплите бяха все още там, неподвижни. И тогава си спомних Серенгети и как той се изправи пред Конференцията изпълнен със силен гняв и аз знаех, че не това е причината.

Когато стигнах на брега на езерото приличаше на застлано с черни керемиди от лава, водата беше топличка и с алкален привкус. Бих се съблякъл и се гмурнал, но докато пълнех съда с вода нещо голямо се завъртя в движещата се сянка на рибното стадо и повърхността на водата стана на пяна, с хвърчащи сребърни пръски. Небето вече добиваше цвят, бледо син с тънки облачета, които се носеха като мъгла, но островите до брега все още се виждаха само като бледи силуети. Оставих съда и тръгнах по брега към нещото, което приличаше на издълбано кану изтеглено върху тъмния пясък. Три дънера лежаха близо до него, но когато ги приближих те се изправиха на късите си крака, влезнаха във водата и заплуваха съскайки ядосано. Пясъкът беше твърд и точно зад правите следи направени от крокодилите имаше кръгли следи на хипопотам. Кануто беше сал направен от дървета завързани заедно.

Облаците сякаш се запалиха докато се изкачвах обратно по хълма, светлината силна и блестяща, едно ярко красиво великолепие. Едно черно канче с вода вече вреше и Мтоме беше клекнал до нагрятата фурна от камъни и замесваше подобие на царевично брашно, Макунга скубеше две египетски гъски застреляни предишната вечер. Ван Делдън вдигна поглед докато си почистваше пушката.

— Когато вятърът спре да духа може да те разходя с този сал.

— Не се притеснявай — поклатих отрицателно глава.

— Искаш да видиш Пор, нали? От тук не може.

— Не и ако това значи да влезна в езерото с онова нещо.

— То е достатъчно сигурно, когато няма вятър. Племето Ел Моло го използват за връзване на пръти. Все още ли носиш онзи ръкопис със себе си? — И когато му казах, че съм го изхвърлил в планината, той каза: — Жалко, иска ми се да го бях прочел докато чакахме.

Той остави пушката си и извади нещо от джоба на якето си.

— Това може да те заинтригува.

Той ми го подаде, парче от счупен глинен съд, силно надупчено, но по него все още личаха тъмно кафяви шарки.

— Къде го намери?

— На първия остров, в една цепнатина, имаше някакви знаци по скалите; бяха твърде бледи да разбере какво представляваха. Дали Питър ван Делдън е стигнал до тези острови?

Поклатих глава, като обръцах парчето в ръката си.

— Това е част от съд, какво ще кажеш.

— Задръж го ако искаш. Занеси го в Британския музей. Те ще ти кажат какво е. В цепнатината имаше още, но всичките — дребни парченца. Може би, ако потърсиш на другите острови...

Той спря при внезапното избухване на птичи крясъци и се пресегна за пушката.

Всички ние се обърнахме, вирайки се надолу в плоската повърхност на езерото, където птиците се движеха непрестанно. Нещо ги беше изплашило. Тогава иззад хълма се появи слон, движеше се бавно като с хобота си душеше калта и водораслите по края на езерото. Той стъпваше с тиха, преднамерена пахидермална гордост, която сякаш се сливаше със зигзагообразното движение и аз имах чувството, че времето е спряло; можех да се върна милион, два милиона години назад и вероятно още по-назад във времето, когато първия прародител на човека е обитавал бреговете на това древно езеро.

— Мъжки — каза тихо ван Делдън.

Гърбът и главата му бяха покрити с кал, и слънцето, издигащо се над хълма с взрив от топлина и оцветяващо земята в тухлено червено, превръщаше животното от сиво в охра, така че то се сливаше с фона на пясъка и скалите, едва видимо докато крачеше към езерото по далечния край на блатото, дълбок разрез минаваше през раменете му. И други слонове изморено и бавно излязоха на същото място. Преброих седем, всичките възрастни, движещи се безмълвно, залитайки и побутвайки се към езерото, което сега беше прекрасно сапфирено синьо. Островите навътре вече не бяха бледи гърбици, а ясни и ярки на тази светлина, целите в кафяво и червено с бяла яка, там където вятърът разбиваше вълните в основата им. Мъжкарят, далечна скала стърчаща във водата на прибой, се пръскаше с вода,

туловището му се движеше нагоре-надолу, цялото тяло блестеше в черно, раната се очертаваше като отворена червена цепнатина.

— Един изгубен свят — промърмори Мери. А ван Делдън я погледна ядосано и каза: — Това е тяхното последно убежище.

— То не може да ги подкрепи.

— Винаги имаш някакви специални аргументи...

Той рязко се обърна встрани и заговори на Макунга на някакъв свой език, изключвайки я от разговора сякаш се опасяваше, че ще ѝ се разсърди.

Изпихме си чая и си изядохме закуската, но през цялото време чувствах напрежението между тях. Парчето от керамичния съд, което ван Делдън ми беше дал, внезапно изгуби всякакво значение сравнено с групата уморени и изтощени левитани, които, сега всички, стояха във водата и жадно пиеха. Чудех се от колко далече идваха? От Абердарес ли, където почти цялата гора беше изсечена? Или вероятно от Цаво, преминали няколкостотин мили враждебна земя населена с хора, всичките им малки избити, броят им намален?

Взех керамичното парче и в пристъп на внезапно отвращение го хвърлих към една от погребалните пирамиди, където то се разби на парченца.

— По-добре да ми покажеш как да стрелям с пушка — казах на ван Делдън. — Никога до сега не съм го правил.

— По-късно — отговори той, — ако поискаш.

Той заговори на Ейб за езерото и неговите странни цветове, а аз се излегнах и замислих за тези слонове, камъните под мене пареха, вятърът утихна. Ята птици летяха низко над езерото, рибни стада, тъмни като сенките на облаците, от време на време избухваха в яростни сребърни плясъци, а гласът на ван Делдън ромолеше нежно в горещината.

— Казват, че това е от водораслите. Когато повърхността е спокойна, тогава морето е наистина нефритено зелено, всичките водорасли излизат на повърхността, зелената кожа на растителния свят. Но когато има вятър, всички водорасли потъват и езерото става синьо и мрачно. Най-често, когато идвах тук горе, то беше синьо рано сутрин, след това вятърът затихваше и то ставаше зелено. Ще видиш — около обяд цветът ще се промени в зелен.

Макунга каза нещо и се изправи на крака, Каранджа също се изправи.

— Аз ще отида с него.

— Не, един стига.

Каранджа поклати глава.

— По-добре да отида с него. Когато дойдат камионите с ловците, мисля, че все още ще бъдат придружавани от армейска част. Може командващия офицер да ми бъде познат.

Той преметна пушката през рамо и без да дочака разрешение тръгна след Макунга. Възрастният мъж седеше, без да каже нито дума, гледаше отдалечаващия се камион и аз се досещах за какво си мислеше. Каранджа се беше променил, но той не беше сигурен в него.

Камионът изчезна зад хълма, той леко потрепна и след това се обърна към мен.

— Добре, ако искаш да опитаме няколко изстрела, имаме достатъчно пушки и много патрони.

Той ме накара да стрелям по стара консервена кутия, сложена върху една погребална могила и още след първите изстрели слоновете изчезнаха, скриха се от поглед зад един малък хълм. Като ги гледаше Ван Делдън поклати доволно глава.

— Колкото по на север отидат, толкова по-добре за тях. Искан ми се, ако мога, да ги накарам да се махнат от тази планина и да отидат на север. Трябва да изминат дълъг път, за да стигнат до границата с Етиопия. Това езеро е дълго повече от 300 километра.

Направих около дузина изстрела и с последните ударих два пъти кутията на разстояние от 45 метра.

— Спокойно — каза той. — Това е тайната. Трябва да си спокоен. Каквото и да идва към теб просто задръж дъха си, прицели се и стреляй, като насочиш мерника към целта, стабилно и спокойно сякаш стреляш в онази кутия. Разбра ли?

Цветът на езерото вече ставаше зелен, полъх горещ вятър, жегата тежка и влажна. Мери плискаше вода в плиткото влезнах с дрехите във водата и се присъединих към нея. Мократа ѝ коса беше прилепнала към главата, което я правеше да изглежда по-малка и можех да видя гърдите ѝ, зърната изпъкнали на мократа тънка каки риза. Водата беше топла, слънцето се отразяваше заслепяващо в нея. Далече по на север

едно малко слонче стоеше сякаш във въздуха, изпаренията подчертаваха образа му.

— Значи вече си голям стрелец.

Тя ми се усмихваше, аз се гмурнах и я хванах за краката, повдигнах я и си играехме, смеейки се във водата докато очите ни не почервеняха и главите ни не запушиха от горещината.

После отидох нагоре по хълма да видя Ейб, който лежеше в сянката на гюрука на камиона, в сянката на една погребална купчина.

— Щастлив дявол — каза той. — Бих дал всичко, за да бъда във водата.

Под навеса въздухът беше неподвижен и той се потеше.

— Къде е ван Делдън? — попитах.

— Горе на хълма, на пост, изпрати Мтоме и Дима да пазят пътя.

Не мисля, че вярва на Каранджа.

— Как е ръката ти?

— Добре. Не ме боли много.

Той свали очилата си и ме помоли да ги избърша.

— Какво мислиш ще стане?

Поклатих глава. Беше нещо, за което не исках да мисля.

— Сигурно знаеш, че Кърби Смит загуби самолет, два камиона и един Ленд Ровър.

Той кимна.

— Ако не беше армията бих казал, че ван Делдън проведе една много успешна операция по задържане.

Върнах му очилата и той каза:

— По някое време тази нощ той ще ме закара, колкото е възможно по-близо до оазиса. Мери ще дойде с мен. Мисля, че той се надява тя да принуди Кърби Смит да изтегли хората си. Примирие, с други думи — един вид временно споразумение. Какво мисли Мери за това? Възможно ли е?

— Съмнявам се. Те говореха за това тази сутрин и тя предположи, че той няма да се съгласи.

— Аз също.

Той седна на камъните.

— Ако имам късмет ще ме евакуират. А при теб какво? Ако започне стрелба...

Той ме гледаше втренчено и в очите му имаше явна загриженост. Ти ще получиш апарата си, но ако в него има снимки, които считат, че са опасни... Не знам. Можеш да размениш филма срещу безопасно излизане от страната, но аз не бих заложил на това.

Стори ми се, че чух звук от двигател, много слаб и далечен и се измъкнах изпод навеса. Пътят беше пуст, но Мери викаше нещо от брега на езерото и тогава се появи камионът каран от Макунга, с него нямаше никой. Той спря до нея и ван Делдън, който беше по средата на склона извика:

— Какво стана? Къде е Каранджа?

— Тръгнал е отделно — отговори тя.

Когато стигнах до камиона те все още разпитваха Макунга и трябваше да изчакам малко преди Мери да обясни, че стария туристически лагер при оазиса е бил превзет от военен патрул и Каранджа е отишъл там, за да се види с командира.

— Един от камионите имал радиоантена и той бил убеден, че командирът ще му разреши да се свърже с щаба на армията. За последно Макунга го видял как държейки пушката вдигната горе с кърпичка вързана на цевта той отивал към сградата, която някога е била барче.

— Кога стана това?

— Към десет и половина, малко след като групата на Алекс се била установила в сградите на Мисията.

— Макунга не го ли е изчакал?

— Да, при камиона, спрял в египетските палми. Чакал го около половин час, когато един от камионите преследвачи тръгнал към пристанището, а друг направо към откритата, необрасла с гора част. И понеже се опасявал да не му отрежат пътя, той се върнал направо тук.

Ван Делдън все още разговаряше с Макунга, като и двамата се взираха в голия кафяв склон зад плиткото водно пространство и островите просветващи в горещината. Най-накрая той поклати глава, погледна Мери и каза:

— Добре, ще преместим лагера. Ти подготви твоя пациент за местенето.

Той повика Мтоме, даде указания на Макунга и после дойде при мен.

— Искаш ли да опиташ да гребеш на рибарски сал от Ел Моло? Закарай го нагоре по брега. Може да ни потрябва.

Когато тръгнах салът се оказа много по-стабилен отколкото очаквах, но беше почти изцяло потопен във водата и го карах съвсем близо до брега, понеже ме беше страх от дълбокото. Освен това трудно го управлявах докато не му хванах цаката, стоях на колене в средата за баланс и използвах примитивното гребло като кормило след всяко загребване. Почти бях изгубил от поглед хълма на мъртвите, когато камионът започна вдига пушилка след себе си. Нямаше вятър и в пространството между брега и острова водата беше равна, тъмна, лепкаво зелена. Рибни ята се движеха като облаци и когато се изправех, балансирайки внимателно, можех да видя далече на север, много скали просветващи в бяло на слънцето като Хеопсовата пирамида. И в един малък залив на около километър и половина встрани се виждаха слонове стоящи във водата.

Отправих се към първия остров, чувствах се свободен и изпълнен с бодрост, съвсем сам в това огромно езеро. Но не слязох на него, тъй като салът се плъзна на дългия виещ се бряг безшумно и без никакъв плясък. Нямах пушка, нищо, с което да гоня крокодилите, затова обърнах тромавия сал и се отправих обратно към брега на езерото, горещината караше кръвта ми да пулсира в слепоочията.

Падината, в която бяха спрели камиона беше смесица от пясък и скали осеяни с чакъл, цялата в един цвят, жълтеникава охра избледняваща в бляскавата омара на жегата. От върха на едно възвишение виждахме зад езерото, с кудкудякащите водни кокошки в него, хълма където бяхме предишната нощ и след около половин час открит Ленд Ровър с африкански войници в него идващ откъм Лойангалани се появи там обвит в облак прах.

— Ще видят нашите следи — прошепна Мери и ван Делдън кимна. — Какво ще стане тогава?

— Те са само четирима.

След това всички замълчаха, Ленд Ровърът премина бавно под склона на хълма докато стигна до езерото. Остана там за кратко, един от мъжете се изправи и огледа нагоре по склона. Той не беше в униформа и ван Делдън, с бинокъла до очите си, промърмори:

— Караджа.

Човекът отново седна и Ленд Ровърът зави, като отново се движеше по брега на езерото до мястото, където Макунга с камиона се беше отклонил от пътя. Джипът спря там и ние мълчаливо гледахме, когато Каранджа скочи, каза няколко думи на шофьора, след това се обърна и тръгна към нас като държеше за цевта пушката, праметната небрежно през рамо. Ленд Ровърът тръгна, прахът след него бавно падаше, пред нас нямаше нищо друго, освен тази самотна фигура, която стабилно газеше по края на водата и нагоре по хълма, като следваше оставената от камиона следа. Ван Делдън се изправи и му извика, Каранджа махна с ръка, като идваше направо към нас с наперена походка, зъбите му проблясваха в широка усмивка.

— Какво си намислил? — попита ван Делдън. — Изглеждаш страшно доволен от себе си.

Каранджа кимна като все още се усмихваше.

— Мисля, че армията ще те изпрати извън страната със самолет.

Той седна и избърса праха и потта от челото си.

— Ти си говорил с армейския началник, нали?

— Да, говорих с него по радиото. Има доклад за една банда от Шифта, която отива към Марсабит, за това той не иска да има проблеми тук. Но трябва първо да говори с Найроби.

— Какво ще стане с майор Кърби Смит? И със слоновете тук на Рудолф? Знаеш, че няма да се съглася да тръгна без никакви гаранции, че ще ги оставят на мира.

Каранджа го погледна, този път, без да се хили, само тихо се усмихваше.

— Но, ако превърнат Илърет в животински резерват, тогава мисля ще тръгнеш?

Ван Делдън се изсмя кратко и рязко.

— И ти като управител, това ли е сделката?

И Каранджа избухна в силен, гръмък смях.

— Кимани ще се съгласи ли с това?

— Кимани? Кимани мисля, свършен. След това, което ти направи на тази Конференция.

Но, той дори не направи хазартна догадка, кой ще бъде наследник на Кимани, все още смеейки се смутено и се извиняваше като каза, че не той е в центъра на нещата тук на брега на Рудолф. И въпреки че ван Делдън го разпитваше подробно, отговорите му бяха

уклончиви. Всичко, което каза беше, че Пат Мърфи е пуснал слуховете, току-що върнал се от Найроби и че майор Кърби Смит се притеснил, че вече няма пълна подкрепа за своята кампания.

— Ще му наредят да я спре, това ли имаш предвид?

Но Каранджа поклати глава.

— Това ще зависи от този, който сложат на мястото на Кимани. В момента това са само приказки, ти разбираш.

Той не беше неискрен и смехът му изглежда прикриваше неговата несигурност, а не беше забавление в тази ситуация. Неговите отношения с ван Делдън бяха много странни в момента, отминалото раболепие беше заместено от нахакана самоувереност и въпреки това, под нея аз усещах, нищо не се беше променило, връзката между тях беше по-силна от всякога, и затова аз не се изненадах на дълбоката загриженост в гласа му, когато каза:

— Моля, послушай мой съвет. Не прави нищо. Утре майор може да получи ново указание.

— В тази страна — изръмжа ван Делдън. — Нещата не стават толкова бързо и утре той може да избие достатъчно слонове, за да напълни камионите си с месо.

Каранджа сви рамене, сякаш за да покаже, че има други по-неотложни проблеми, които привличаха вниманието му.

— Не са слонове — промърмори той.

Ван Делдън се пресегна и сграбчи ръката му.

— Какво искаш да кажеш?

Но Каранджа поклати глава, дръпна се и се изправи.

— Армията не иска проблеми — каза отново той. — Ще ти кажа и вече ти казах. Те имат минохвъргачки и картечници и знаят къде си.

Той се обърна към Мери.

— Ти говори му. Може тебе слуша — и се отдалечи надолу към брега на езерото, силно впечатляваща фигура, сама на фона на това огромно зелено море.

— Той е прав. — Мери се наведе напред с молеци тъмни очи. — Изчакай да видиш какво ще стане.

Ван Делдън не отговори, седеше там, с пушката на коленете и аз се зачудих за какво ли си мислеше. И той ли виждаше Каранджа като мен, символ на бъдещето на Африка? Или негодуваше срещу отминалото време, променените позиции. А Ейб тихо каза:

— Ако отменят клането, моля се на Господ да го спрат на време.

И аз разбрах, че си мислеше за слоницата минаваща през прохода.

На нас сега не ни остана нищо друго, освен да чакаме, и след като хапнахме следобедът минаваше бавно, приспивна интермедия, силната горещина и проблясващото езеро, ослепителен блясък. На смени наблюдавахме от една ронеща се скала, но никакво превозно средство не мина по пътя и нищо не се движеше, освен блатните птици, които чоплеха калта по брега. Лежах и дремех, чувствах обезводняването и изгарящото слънце и през цялото време в мисълта ми беше това мъчително чакане. По едно време си спомням, че изучавах ван Делдън през полуотворените си клепащи и си мислех за Крал Лир — това сбръчкано, почерняло от слънцето лице и дългата бяла сплъстена от потта коса. И докато за Лир не е имало нищо друго, освен нещастие, чудех се, мисълта ми замъглена от горещината и изпълнена с лоши предчувствия докато слънцето бавно минаваше през бронзовото небе и се спускаше към брега на Рудолф. И още нищо не се случваше.

Залезът тази вечер беше с пурпурен блясък като кръв изпръскана по бледия синьо-зелен таван. Езерото стана червено, после избледня до матовия блясък на ковано желязо и със залеза долетяха птици, пеликани, щъркели, гъски, всякакви, сами и на ята. Два изстрела ни осигуриха вечерята и докато Мтоме я приготвяше, останалите пуснахме мрежа в плитчините и ловяхме тилапия. Там на брега, като гледах избледняващите форми на островите и си мислех за хората, населявали този свят преди хиляди години, усещах своята безпомощност: бях дошъл толкова далече, придружаван от ван Делдън. Всичко, което бях планирал и сега инстинктивно разбирах, че това е края на пътя. Мери, стоеше боса във водата и долови моето настроение.

— Трябваше да изследваш тези острови, когато можеше. Бих дошла с теб.

— Ще отидем утре — казах аз.

Но бях сигурен, че няма да можем. Тя също. Поклати глава и се загледа над езерото, където първата звезда се показваше в избледняващата зеленина на небето.

— Утре ще бъда в Лойангалани — каза тя, шепнешком, лицето очертаваше в бледен овал на тъмната ѝ коса.

И внезапно разбрах, че дълбоко в себе си тя се страхуваше.

— Можеш да откажеш да отидеш.

— Не.

Тя поклати глава, мълчалива за момент. И после добави:

— Нищо не мога да направя. Никой не може.

После рязко се обърна встрани и се отправи към огъня, който сега светеше ярко на фона на стърчащите скали. Спрях да си обуя обувките, като се чудех как тя ходеше боса по чакъла и камъните и когато наближих огъня видях една картина с тъмни африкански лица осветявани от проблясъка на пламъка и един възрастен човек седнал с кръстосани крака, голямата му обрасла с брада глава осветена в червено от жарта. Беше типично библейска сцена, от Стария завет, не от Новия. Никой, лагеруващ на Рудолф, не може да си представи друго време, освен това от Стария завет. Това явно беше една много примитивна страна.

Тази нощ, се сменяхме на пост и когато Дима ме събуди, точно след полунощ, луната се издигаше високо и езерото бе толкова спокойно, че беше трудно да се каже къде водата и небето се срещаха, отражението на звездите беше еднакво ярко. Хълмът на мъртвите изглеждаше почти бял на лунната светлина и под него бледите форми на блатото бяха белязани от по-бледите точки на дълбоко спящите птици. Беше един мъртъв свят и докато лежах в коравата вдлъбнатина на скалите имах чувство на нереалност, усещане, че душата ми се беше отделила от тялото. Нямаше никакви звуци, никакво движение, всичко бе замръзнало неподвижно, никакъв полъх на вятъра, а въздухът беше горещ и тежък. Тогава имах време да помисля, всичкото време на света, но мисълта ми беше дезориентирана, не можех да се съсредоточа.

Времето минаваше и постепенно осъзнах, че нощта не беше съвсем безжизнена. Зад мен, долу на брега почти недоловимо някои форми се променяха. Един хипопотам издуха водата от носа си и крокодили се плъзгаха по тъмния вулканичен пясък. И към края на моето дежурство няколко слона се появиха над хълма отляво, бледи праисторически фигури движещи се безшумно през осветения от луната пейзаж. Те минаха на няколко метра от мястото, където

лежах, движеха се в права линия към езерото. Беше като филм на забавен каданс, без саундтрак и когато те изчезнаха от поглед един глас зад мен тихо каза:

— Ако това място някога стане безопасно ти ще можеш да се разхождаш между тях сякаш си сред приятели.

— Така ли беше в Марсабит? — попитах и го погледнах през рамото си.

Той кимна, бялата му коса проблясваше, като сребро на лунната светлина.

— Познавах ги всичките и те мен. Можех да отида до някои от тях и те докосвах лицето ми с хобот. — И добави с шептящ глас: — Прекрасно е, когато едно толкова голямо животно, ти се довери. То е като откровение. Разбираш ли?

— Да, разбира се.

— Х-мм. — Той беше несигурен. — За да разбереш това трябва да разбираш връзката между човека и животното, необходимостта, която имат един от друг.

После отново замълча като гледаше как последния слон бавно изчезна в една малка плитчина между две бледи скалисти възвишения.

— Проверил ли си камерата си?

— Добре е.

— Разбираш ли, че никой не е правил филм за това как се спира избиване на слонове.

Той се взираше в мен, гласът му стана настойчив.

— За мен означава много, това да бъде записано. И бъдещето на тези животни може да зависи от него.

— А аз трябва първо да го изнеса от страната.

— Да, добре, ще трябва да помислим и за това. Веднъж, след като направиш тези снимки.

После кимна.

— Сега по-добре да поспиш. Тръгваме в четири.

Но след това, което ми каза сънят ме напусна, мислех за това, което щеше да стане през деня. Светът, който познавах изглеждаше безкрайно далече, суровостта на тази полупустинна страна около мен и споменът за слоновете, които преминаваха тихо под лунната светлина, беше много жив. Слонове. Трудно можех да си спомня от кога не бях следвал техните големи стъпки. Опитах се да мисля за

онази нощ на Кулал, как газех в топлата вода на езерото, но всичко това беше мимолетно. И този бегъл поглед на Пор, парчето стара керамика, което бях захвърлил, сега вече нищо нямаше значение, освен това призрачно събиране на слонове. Това беше един ден, към който ние отивахме неотклонно, Ейб и аз, двама чужденци, зрители, включени в един сблъсък, който беше продължение на споровете започнали на тази Конференция. Всичко изглеждаше толкова отдавна и езерото, което бледо проблясваше под звездите, и похъркващия леко Каранджа, широките му ноздри едва потрепваха.

Докато придремвах, аз смътно усещах как Мтоме раздухва въглените в огъня, как тъмните фигури се движеха на фона на звездите. Луната беше преминала половината небе и осветяваше една светла пътека от Южния остров до брега под нас. Нямаше никакви признаци на зазоряване, аз седнах и погледнах часовника си. Беше малко след четири, ван Делдън седеше на една скала, брадата му очертана от светлината, главата му беше сведена над старата пушка Лий Енфийлд, проверяваше затвора. Под мен, Мери се беше привела над Ейб и я чух да казва:

— Само след няколко часа и ръката ти ще бъде нагласена както трябва.

— Добре съм — промърмори той. — Само дето се е схванала, това е.

Но гласът му звучеше уморен.

— През нощта минаха ли някакви слонове?

Не отговорих нищо, ван Делдън също, всички мълчаха докато седяхме между скалите и пиехме чай. Докато приключихме със закуската и натоварихме камиона зад масива на Кулал се появиха и първите слаби проблясъци на зората. Ята птици кръжаха над езерото, когато минахме по брега и се върнахме на пътя, Макунга караше и до него беше ван Делдън. Каранджа се наведе към Ейб.

— Когато видиш майора, попитай го дали Ким Кимани все още е министър. Ако той не знае...

Той спря колебливо и после решително добави:

— Да не прави нищо, без да бъде упълномощен. Това му кажи.

Ейб кимна, но погледът му беше замъглен и не бях сигурен, че беше разбрал.

Карахме без светлини, тръскането беше неизбежно и него явно го болеше. Изминахме около 10 километра до лугата и когато я приближихме камионът намали скорост. Ван Делдън беше вдигнал бинокъла пред очите си и оглеждаше линията от стърчащи скали и навят пясък.

Тръгнахме по пресъхналото корито на река, през естествената порта оформена от две хълмчета близнаци, и после излязохме на открито, като далече от лявата ни страна се издигаше верига египетски палми, а пред нас земята беше равна като солено езеро чак до Ел Моло и пристанището. Тук имаше трева, сухи стръкове над килима от свежа растителност, над нас звездите избледняваха, светлината на зората се усиливаше.

Бяхме изминали около 500 метра след лугата, когато камионът внезапно спря. В далечния край на веригата от палми се появи светлина. Макунга изгаси мотора и във внезапната тишина чувахме призивите на гълъби. Хиена зави някъде в пясъчните хълмове, които бяхме преминали слизайки от Кулал, звукът беше много слаб и се променяше в грозно хихикане. След това се чу трошене на клони, нещо се движеше в палмовата гора, тогава чухме шум от двигател и предните им светлини осветиха сградите на Мисията. Ван Делдън се обърна към Мери:

— Изглежда са се раздвижили, ще трябва да ви оставим тук.

— Той не може да ходи толкова дълго.

— В такъв случай просто ще трябва да чакате един от техните камиони да ви вземе.

Той беше вдигнал бинокъла пред очите си и наблюдаваше фаровете просветващи между стволите на палмите.

— Побързайте, не мога да чакам тук!

Тя слезе, след нея Каранджа, а аз подадох ръка на Ейб. Лицето му беше бледо, очите му станаха като на бухал от светлината на зората.

— Добре ли си? — попитах.

Той кимна, като застана с изправена глава и стисна устни.

— Ще се справя.

Откъм палмите се чу слаб писък и всички ние извърнахме глави към гората, но нищо не помръдна, не се чу нито звук. Ван Делдън се наведе от камиона с глава обърната към Мери.

— Опитай се да го накараш да бъде разумен. Защото, ако не...

Той прекъсна изречението си и каза на Макунга да тръгва.

— Довиждане, Тото — извика нежно той.

Отговорът и се изгуби в шума на двигателя и всичко, което долових беше емоцията в гласа ѝ. Тя беше и в погледа, гледаше го вперено, с широко отворени очи. Ейб застанал до нея, ръката му хваната от превръзката, която тя беше направила за него, той каза нещо и тя бързо обърна поглед към палмите. Едва тогава тя погледна към мен, но колелата ни вече вдигаха прах като завивахме и тръгнахме обратно натам, от където бяхме дошли. Тя се обърна встрани и махна разсеяно с ръка.

Аз все още се вирах към тях и се чудех защо не пожелах и аз да отида, когато изведнъж Дима извика нещо и потупа Макунга по рамото сочейки към езерото. Нещо с формата на кутия, което можеше да бъде единствено камион, се движеше в слабо проблясващата вода и зад него още един почти до каросерията потопен във водата. И двата се движеха успоредно с нас, като напипваха пътя си с изгасени светлини. Ние увеличихме скоростта и потърсихме защита в лугата, пресякохме я бързо, завихме рязко надясно и спяхме зад една скала. Ван Делдън изскочи и тихо ругаеше.

— Вземи си камерата!

— Много е тъмно — казах аз.

Но, той пренебрегна думите ми, даде заповеди на африканците и се покатери нагоре по скалата с пушка в ръка.

— Дай им малко време да изкарат тези слонове от палмовата гора — каза той, когато се присъединих към него и легнах в сянката на една почти отвесна скала. — Зората ще изгрее бързо, а те се нуждаят от светлина, за да стрелят точно.

— Искаш да кажеш, че ще започнат клане?

Устата ми внезапно изсъхна.

— Да, какво друго? Зазоряването е подходящо време.

— Ами Мери?

— Слушай, отнема време да се подготви масово избиване. Те ще трябва да стигнат до Мисията преди това да се случи.

Но когато светлината се усили и камионите започнаха да се очертават в равнината пред езерото можахме да видим Мери и Ейб до нея, все още стояха на пътя, където ги бяхме оставили. Ван Делдън кимна към неясните фигури.

— Какво чакат?

Поклатих глава, но не исках да му кажа какво си мислех.

— Малка глупачка — изръмжа той. — Ако не се преместят ще застанат точно на пътя.

Каранджа се помъкна до нас между скалите.

— Какво знаеш?

Точно в този момент зад насипа проблеснаха светлини и чухме рев на двигатели, светлини проблясваха по стволите на дърветата. Камиони се движеха по пясъчните склонове отзад и чухме човешки викове в далечината, блъскане по капациите на камионите, свирене на клаксони, последвани от рев и тръбене — един ужасен ловен рев, който разкъса на парчета сутрешната мирна неподвижност на брега на езерото. И долу в равното към езерото камионите, които бяхме видели да заемат позиции в полумрака се приближаваха, бавно и заплашително, звукът от двигателите им заглушен от шумотевецата.

За момент с ужас си помислих, че ван Делдън няма да направи нищо. Той лежеше и тръскаше глава сякаш искаше това да не се случва, погледът му вперен в насипа с палмите. Тъмни сенки се промъкваха между високите дървета и после излязоха навън, цяло стадо с малки на най-различна възраст, се спускаха надолу по насипа към обраслото с изсъхнала трева поле, без да тръбят, не издаваха никакъв звук, движеха се бързо сякаш целенасочено към срещата си със смъртта. И начело, както се отправяха право към езерото, беше една слоница с големи бивни и едно малко до нея, което пристъпваше изящно като балерина. Две думи проблеснаха в главата ми, думите на Ейб, и в този момент, погледът ми се спря на двете фигури все още застанали на пътя, той тръгна напред, а тя се опитваше да го задържи.

— О, Боже! — изрекох на глас.

До мен ван Делдън промърмори:

— Какво си мисли, че прави?

Но до тогава фигурата на Ейб се беше откъснала напред и тичаше мъчително. Мисля, че го чух да вика, но не бях сигурен, беше толкова шумно, трясък на гръмотевица и камионите, надбягващи се към края на гората, където можеха да слязат надолу в равното поле и да спрат. Ейб все още тичаше, а Мери почти го беше настигнала, два дребни силуета бягащи в бледия изгрев, а слоницата водач ги беше забелязала. Тя беше спряла, с неподвижни крака, несигурна, с глава

движеща се наляво-надясно, с единия крак ровеше земята. Малкото слонче беше минало пред нея и тя сложи хобота си върху раменете му и го избута на сигурно място зад себе си да го предпази от хората, които бързо приближаваха. Останалата част от стадото сега се трупаха зад нея, възрастните оформиха здрав фронт, а малките сбутани отзад, всички готови за опасността, страшно раздразнени.

Знаех какво си мислеше Ейб. Той помнеше какво бе направил Каранджа, там горе на Мара и се надяваше да ги накара да тръгнат към нас преди камионите да слязат от насипа и да тръгнат в последния си път в полето за убиване. Ван Делдън също знаеше това и вече се беше изправил и тичаше към камиона. И когато се качихме в него, двигателят изрева, аз се паникьосах, ужасяваща сигурност, Ейб не знаеше нищо за слоновете, само това.

Излязохме между двете хълмчета близнаци, колелата хвърляха чакъл, когато ударихме дъното на лугата, ван Делдън държеше в ръце Лий Енфийлд вместо двуцевната си пушка.

Аз бях застанал отзад, държах се за преградата, с крайчеца на окото си зърнах облакът надвиснал над Кулал, обагрен в червено, и далече вдясно камионите на ловците вдигащи облаци прах. Сега Ейб стоеше неподвижен, на около 50 метра от слоновете, с едната ръка вдигната над главата, а Мери беше спряла близо зад него. Така видях нещата, като сцена от снимка, много ясна на бързо усиливащата се светлина, всичко беше неподвижно. И тогава два камиона завиха зад края на палмовата гора. Чу се трясък, прозвуча изстрел, равен и силен, дойде от посока на Ленд Ровъра, който идваше вдясно от нас и тогава майката водач тръгна в атака, без да тръби, не издаде никакъв звук, движеше се с висока скорост, под краката ѝ хвърчеше прах. Следваха я още пет-шест огромни животни с хоботи навити под бивниците и с високо вдигнати глави.

Видях Ейб да се хвърля встрани и Мери, опитваща се да избяга, погълнати от сивата маса. Прозвуча втори изстрел, и друг, после вълна от огън. Един от слоновете спря, друг падна, но станалите продължиха да бягат направо срещу Ленд Ровъра и двата камиона, които бяха спрели и право на линията на тяхната атака. В този момент грабнах камерата, рефлексно движение и нуждата да направя нещо, да изтрия сцената, на която бях станал свидетел. Докато я вдигна на рамото си слоновете бяха между камионите и всичко беше бъркотия,

впечатленията ми бяха замъглени от изстрелите и писъците на ярост, камерата жужеше и виждах всичко през визьора. Падна още един слон, пушките проблясваха и изхвърляха облаци дим, един от камионите тръгна назад, но не достатъчно бързо.

Изтреця гръм, но слоновете помитаха всичко, едно сиво течение го поглъщаше и люлеещото се тяло на майката водач се стовари върху главата на шофьора и му размаза лицето като презряла диня. Бивни се забиха в камиона, глави наведени, сиви хълбоци се движеха и тогава камионът се обърна на страна, колелата му се въртяха и хвърляха пясък, мъже бягаха.

Слоновете останаха там кратко като промушваха камиона с бивните си и тръбяха яростно, след това се разделиха като ревяха и издаваха писъци, когато Ленд Ровърът се заби между тях и куршуми удариха задниците им. Един изстрел, точно до мен, оглушителен, трасирация куршум се насочи в равна траектория направо в Ленд Ровъра. Проехтяха още изстрели и Ровърът спря, от него скочиха двама мъже, когато един слон се наведе и го вдигна с бивни и още един, мисля мъжки, идващ от другата страна се наведе срещу бягащите мъже. Единият беше вдигнат, хвърлен във въздуха и после слонът беше върху него, с коленете си, изстиска живота от него, после се изправи и тръсна глава към кървавата маса на земята пред краката му.

Тогава ми свърши филма, стоях зашеметен и треперещ като разбрах, че бяхме неподвижни. Ван Делдън и Макунга стреляха облежнати на капака на мотора, откоси трасиращи куршуми, другите се бяха разпръснали, лежаха на земята от двете страни.

Единият от камионите на насипа гореше, а другият отстъпваше със спукана гума. Изтрецяха още гръмотевици, но слоновете не им обърнаха внимание. Те се бяха прегрупирали около малките си и минаха на стотина метра от нас, движеха се бързо на север към лугата, без да ни забележат. Докато заредя филм в камерата те бяха изчезнали, останаха да лежат само мъртвите, като ниски приливни скали, всички, с изключение на един, който риташе с крака и се опитваше да вдигне глава. И в тишината можех да чуя клокоченето, което идваше от широко отворената му уста. Тогава седнах на задния капак, коленете ми трепереха, краката ми бяха изведнъж омекнали. Облакът над Кулал беше изтънял и сега беше като огненочервен балдахин. Слънцето беше се издигнало зад планината, палмите в прекрасно зелено, земята

кърваво червена, а езерото синьо, цялото блестеше с крехките цветове на зората, и ван Делдън вървеше бавно с наведена глава към смачканата купчина с маскировъчни дрехи, която лежеше в прахта пред нас. Изтощен, движещ се като робот, слязох от каросерията и го последвах.

Мери лежеше на земята с неестествено обърната глава, вратът и беше счупен. Изглеждаше сякаш бе заспала. След като всички тези слонове бяха минали над нея нямаше никаква следа. Беше невероятно и само мухите кацащи по очите ѝ показваха, че беше мъртва.

Ван Делдън коленичи и разгони мухите от лицето ѝ.

— Тъп американец.

С пръсти притвори клепачите, ръката му не потрепна, не каза нищо повече, не показва никаква тъга. Това не беше безсърдечност. Знаех това. Това беше просто приемане на нещата. Мъжът, който беше неин баща никога нея беше опознал...

— Знаеш ли, че тя те обичаше — много силно?

Гласът ми беше неуверен, под натиск и звучеше странно.

Той вдигна поглед.

— Какво знаеш ти за това? За любовта и болката от нея? — И добави тихо. — Много приличаше на майка си — много необузdana, твърдоглава, изпълнена с жизненост и гребеше от живота с две шепи. Да не мислиш, че не съм я обичал?

Той се взря в мен, без следа от чувства в бледите студени очи и гласът му беше суров, когато каза:

— Тя е мъртва и това е всичко.

Той се изправи, обърна голямата си глава и загледа Кърби Смит, който приближаваше към нас накуцвайки и видях как ръцете му стиснаха пушката, която все още държеше.

Не знам какво му каза, защото в този момент чух стенене и един глас, много слаб, ме викаше. Беше Ейб. Беше на около тридесет метра от мен и лежеше свит около стар мравуняк.

— Ти ли си, Колин?

Кръвта гъргореше в дробовете му, когато се опитваше да каже нещо, очите му сезираха в мен, изцъклени, невиждащи. Слабото му тяло беше така наранено сякаш беше участвал в автомобилна катастрофа, гръдният му кош хлътнал, бяла счупена кост стърчеше от тъмната пропита със съсирена кръв маса, по която лазеха мухи.

— Тя добре ли е?

— Да — отговорих. — Добре е.

Знаех, че не мисли за Мери.

— Те стреляха.

— Тя се спаси.

— Бяха онези камиони, мръсниците му. Тя ги нападна, не аз.

Гласът му изведнъж стана силен и той се опита да седне.

— Глупачка. Не я виждам. Не мога...

Той полегна назад и издаваше къркорещ звук, от устата му бликна кръв.

— Просто стой мирно — казах. — Пази си силите.

Но той не ме чуваше, устните му се движеха, искаше да каже името на съпругата си, не излизаше никакъв звук. Той затвори очи и изстена, от устата му потече още кръв. Мисля, че той умря в този момент, но не можех да съм сигурен, преди не бях виждал никой как умира, извиках ван Делдън. Той не ме чу, умът му изключваше всичко друго, освен мъжа срещу него, с един разкъсан на коляното крачол и разранена ръка.

— ... твоето собствено дете. Боже, помогни ми, не мога да те застрелям хладнокръвно...

— Ти умишлено ги изпрати там.

— Не ставай глупак, човеко. Финкел си счупи ръката.

— Ти ги използва.

— Казвам ти, той беше контузен.

— А Мери — да я изпратиш там? Точно където щяхме да избиваме. Ти знаеше какво ще стане. Знаеше.

Гласът му беше висок, почти извън контрол и двамата застанали един срещу друг, вбесени, забравили за тялото лежащо в краката им и ван Делдън каза:

— Можеше да спреш това. — Гласът му твърд изпълнен със заплаха. — Вместо това, ти стреля по водача.

— За да ги изгоня.

— Не, за да започнеш клането.

— Ако не трябваше да стрелям от движещия се автомобил...

— Щеше да убиеш тази слоница, но това нямаше да спре другите. Не разбираш ли, през какво са минали тези животни. Сега те

са толкова отчаяни, че ще нападнат всяко движещо се към тях возило...

Видях как пушката се вдига, блясъкът от дулото и изкрещях нещо. Макунга вече беше там, с ръка върху тази на ван Делдън и внезапно старецът се вразуми и се обърна ядосано встрани.

— Махай се от очите ми! — изръмжа той и клатеше глава като голям слон, несигурен какво ще направи след това. — Мили Боже, трябваше отдавна да съм те убил.

Той за кратко погледна Мери, сякаш тя вече не беше нищо и погледът му се спря на камиона, идващ по пътя от Мисията и вдигащ облаци прах. Беше открит военен камион. Кърби Смит също го беше видял. Неговия Ленд Ровър вече беше на колелата си и един от неговите хора го докара до него, от предните гуми, пробити от бивните, хвърчаха парчета.

Макунга говореше разпалено на ван Делдън, Мтоме и Дима вдигнаха пушките си и гледаха изнервено приближаващия военен камион. Камионите на ловците се нареждаха, един от тях беше закачен на буксир, а червеното небе над главите вече избледняваше.

Военният камион намали скорост, когато наближи тялото на Мери, млад чернокож офицер седеше до шофьора хванат за предното стъкло. Камионът спря и той остана така за момент, погледът му се местеше от мъртвото момиче към тялото на Ейб лежашо в краката ми и аз неволно си помислих за Фортинбрас, очаквайки го всеки миг да каже нещо. Вместо това той поклати глава и не знаеше какво да направи в тази ситуация. Бавно слезе от камиона и се обърна към Кърби Смит сякаш мислеше с какво да започне. Каза нещо на суахили и Кърби Смит кимна. Изведнъж всички започнаха да говорят и партньорът на Кърби, Джеф Сандърс, подкара към тях един от ловджийските камиони с намерение да се включи в разгорещения спор. Всички, с изключение на ван Делдън, който стоеше там, без да каже и дума, просто изчаквайки, говореха едновременно.

Най-накрая офицерът се обърна към него.

— Къде е Каранджа? — попита той на английски.

И едва тогава забелязах, че Каранджа го нямаше, че не е бил с нас, когато излязохме с камиона от лугата в нашия неуспешен опит да отклоним слоновете. Ван Делдън тръсна глава, обърна си погледна назад. Другите също се обърнаха, следвайки погледа им видях една

самотна тъмна фигура на половината път от лугата до пътя, която бавно вървеше към нас.

Офицерът се качи в камиона си и отиде да го вземе. Когато се върна, Каранджа слезе.

— Много лоша работа — каза той на Кърби Смит.

Гласът му висок и леко треперещ, дали от напрежение или от потиснато вълнение, не мога да кажа.

— Край на убиването и ти ще оттеглиш своите хора към Южен Хор и ще чакате по-нататъшни нареждания.

И когато Кърби Смит се опита да оспори, Каранджа го отрязва.

— Това заповяда главнокомандващият.

Офицерът до него кимна. Сандърс бързо се намеси.

— Бригаден генерал Осман не ръководи тази операция. Това е политическо решение и Кит Кимани ни даде...

— Господин Кимани вече не е Министър. Има нов Министър на ресурсите, господин Абас. Това току-що ми каза лейтенант Елми.

И той се обърна към офицера до него, който отново кимна с глава и потвърди.

— Да.

— Така че, вие няма да убивате повече слонове, поне докато не говоря по радиото с Главната квартира.

После се обърна към ван Делдън.

— Предлагам да се върнеш в лагера до езерото и да изчакаш там. Ще се опитам да ти осигуря спокойно да напуснеш страната. Става ли? Много съжалявам — за това.

Той направи жест към двете мъртви тела и после посочи камиона.

— Този отряд сега ще тръгне към Марсабит, за да подкрепи военния пост там. Мога да уредя да тръгнеш с тях. — И се обърна към мен. — Ти имаш един филм. Би ли ми го дал, моля.

Гледаше направо към мен, със заповеднически тон и когато се подвоумих той каза:

— Не е добре това, което става тук да бъде показано на Запад, така че ти ще ми го дадеш, моля.

Хвърлих поглед към ван Делдън, но той не каза нищо, извърна празен поглед. И когато се обърнах да взема филма чух Кърби Смит да казва:

— Абас. Имаше един танзаниец на име Симон Абас, пое Източно Цаво преди угандийската армия да премине границата. Той ли е?

Караджа кимна.

— Загова казвам, няма да се убиват повече слонове без негово разрешение. Той много се интересува от тях.

Взех филма и когато се върнах с него Кърби — Смит говореше разпалено със своя партньор.

— Ако не ни дадат Мърфи, с който да отлетим до Найроби. Колкото по-скоро говоря с Абас...

Те вече се отдалечаваха, когато ван Делдън, все още стоящ до тялото на Мери, вдигна глава и извика:

— Алекс! — И когато другият спря и се обърна към него тихо попита: — Къде мислиш да я погребеш — тук или в Найроби?

— Как, по дяволите, мога да я погребам в Найроби?

— Можеш да я откараш със самолет.

— В една Чесна няма достатъчно място.

— Ползвай тогава един от твоите хладилни камиони.

— Не.

Предложението изглежда го подразни.

— Добре. Тогава къде?

— Това не ме касае.

— Тя е твое дете.

— Казвам ти, не е моя отговорност. Ти я отгледа. Ти причини смъртта ѝ. Ти ще я погребеш.

Ван Делдън продължително впери поглед в него и после леко поклати глава.

— Добре. Щом така виждаш нещата.

Качихме и двете тела на военния камион и се върнахме на хълма на мъртвите. Погребахме ги на каменист склон обърнат към малкия залив с островите Ел Моло.

— Прах при прахта...

Ван Делдън знаеше наизуст пасажите от погребалната служба и като го гледах застанал там, беловлас и белобрад, произнасящ напевно прощалните думи. Разбрах, че го беше правил много пъти и преди.

Прахът, който хвърлихме в плитките гробове беше вулканичен, а слънцето грееше в ясното небе, жегата беше ужасна. Останалата част от деня измина в правенето на двете надгробни пирамиди с мокри

кърпи увити на главите ни и вечерта, когато приключихме седнахме да пием чай и гледахме как птиците кацаха и се приготвиха за сън край езерото под нас, слънцето залязваше зад планината Туркана и по бързо потъмняващото небе се появиха първите бледи звезди.

Никой не казваше нищо, ван Делдън седеше мълчалив и затворен в себе си, тримата африканци бяха прилекнали край огъня, навсякъде настана тишина и аз осъзнах, че мислех за бледото лице на Ейб, тъмните земни очи и леко изкривената му усмивка. Не бях възпитан да вярвам много в нещата, но сега, на това диво място и сенките на каменните надгробни пирамиди над мен, разбрах, че имаше нещо — нещо, за което да се протегнеш. Той притежаваше тази вътрешна сила. Говореше за любов и изведнъж му завидях за неговото спокойствие и със сигурност за това, в което вярваше.

По някое време през нощта пристигна Каранджа. Той и ван Делдън дълго разговаряха, но не можех да чуя нищо, само шептящите им гласове. Отново заспах и когато се събудих вече се беше съмнало и ван Делдън го нямаше.

Изправих се и се огледах лудо наоколо и разбрах, че бях останал сам, двете надгробни пирамиди се очертаваха на слънцето издигащо се над Кулал. Тогава ги видях, четири тъмни фигури, които пляскаха в плитчината на езерото и на север покрай брега самотна фигура, застанала на едно коляно върху дървения сал, гребеше по гладката, спокойна повърхност на езерото към малката група слонове, които стояха потопени до коремите във водата. За момент останах така и гледах как бялата му коса блестеше на ранната сутрешна светлина, греблото хвърляше пръски вода и риба подскачаше на повърхността пред него със сребърни отблясъци. Беше нещо, което никога няма да забравя, тази самотна фигура върху риболовния Ел Моло сал, която бавно гребеше покрай брега на езерото Рудолф, тръгнала на север, също като слоновете.

Докато стигна до подножието на хълма четиримата африканци ме чакаха до един Ленд Ровър спрял на пътя над езерото. Каранджа дойде да ме посрещне като се усмихваше и с една наперена походка.

— Спите много дълбоко г-н Тейт! — и носеше на рамо двуцветната пушка на ван Делдън.

Това, че я виждах и картината със самотната фигура все още жива в паметта ми ме шокира.

— Оставил си го да тръгне, невъоръжен!

Той сви рамене.

— Има много риба. Сега ще живее като Ел Моло. Той е Тембо ван Делдън и вече се върна при своите хора. При слоновете.

И добави с нещо като елегантен жест.

— Новият министър ме назначи за Губернатор на Севера. Сега отговарям за всички дивеч в региона. Това дойдох да му кажа и това, че той и неговите слонове са в безопасност.

Шест часа по-късно Пат Мърфи ме закара със самолета си до летище Уилсън в Найроби и още същата вечер взех полет за Лондон. От тогава работя върху един сценарий за документален филм „Построяването на каналите“ и в свободното си време пиша това обобщение за двете седмици прекарани в Африка. Нямам никакви новини от ван Делдън, въпреки че два пъти писах на Каранджа, веднъж на вниманието на неговия Министър, направих и запитване в Посолството на Източно Африканската Федерация. И в края на краищата нямам никаква информация къде се намира и дали е все още жив.

Но в мислите си аз още помня как го видях за последен път, сам да гребе покрай брега на езерото Рудолф и зад него слонове потопени до корема във вода. Считаю, че той ще остане там до края на живота си, един забравен човек, загубен за всички, освен за света, който познава и разбира повече от всеки друг на този свят.

Издание:

Автор: Хамънд Инис

Заглавие: Големите стъпки

Преводач: Атанаска Топуркова; Ати Кисимова; Веско Сеферов;
Диана Аврамова; Димитрийка Думкова; Иван Тонев; Йоана Янкова;
Лидия Дремалова; Любомира Борисова; Любомир Мирчев; Мария
Джамбазова; Мария Ланджева; Михаил Александров; Райна Петрова;
Теодора Лазарова; Фани Кюлюмова

Година на превод: 2019

Език, от който е преведено: английски

Издание: първо

Издател: Читанка

Година на издаване: 2019

Тип: роман

Националност: английска

Редактор: Silverkata

Художник: analda

Коректор: Silverkata

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/11430>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.